

REF EX

HAGMARKER I ÖREBRO LÄN INVENTERING OCH LANDSKAPSVÅRDS- PLANERING

AV MATS ROSENBERG

LÄNSSTYRELSEN I ÖREBRO LÄN
NATURVÅRDSENHETEN

Publikation nr 1981:19

FÖRORD

Denna inventering av hagmarker utfördes under sommaren och hösten 1981 inom länsstyrelsens naturvårdsenhet, som ett led i den regionala landskapsvårdsplaneringen.

Inventeringen omfattar Ljusnarsbergs, Hällefors, Lindesbergs, Nora, Karlskoga och Degerfors kommun, samt norra delen av Örebro kommun.

Arbetet kommer att följas upp med en liknande redogörelse för hagmarkerna i den resterande delen av länet.

Inventeringen bygger på fältstudier samt kart- och litteraturstudier.

Örebro i april 1981

MATS ROSENBERG

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	sid
FÖRORD	2
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	3
INLEDNING	5
HAGMARKSTYPER I NORRA LÄNSDELEN En fotopresentation	6
Björkhagar	8
Enebackar	9
Hjälmarstrandens hagar	10
Latorpshagarna	11
HISTORIK	12
HAGARNAS VEGETATION OCH SKÖTSEL	13
Allmänt	13
Bete Nötkreatur, Fårbete, Hästbete	13
Röjning och slätter	15
Röjning och bränning	16
Enbart röjning	16
Utebliven skötsel- Den igenväxande hagen	16
Effekter av konstgödning	16
Några av hagarnas vanligaste gräs	17
Olika hagmarkstyper	17
HAGARNAS FÅGELLIV	18
Allmänt	18
Fågellivet i några olika hagmarkstyper	18
Fågellivet och skötselåtgärder	18
INVENTERINGSMETODIK	19
REDOVISNINGSMETODIK	19
Nummer	19
Namn	19
Läge	19
Areal	19

	sid
Beskrivning	19
Bedömning och klassificering	19
Åtgärder	20
Kostnader	20
Kartredovisning	20
FÖRTECKNING ÖVER HAGMARKER I ÖREBRO LÄN	21
ÖVERSIKTSKARTA	25
OMRÅDESBESKRIVNINGAR	26
Hällefors kommun	27
Ljusnarsbergs kommun	30
Nora kommun	31
Lindesbergs kommun	40
Karlskoga kommun	80
Degerfors kommun	84
Örebro kommun norr om E-18 och Hjälmarén	88

INLEDNING

Det svenska kulturlandskapet genomgår sedan några årtionden förändringar av en omfattning och snabbhet som saknar motstycke i landets historia.

Det gamla jordbrukslandskapet som präglades av tusenårigt ängsbruk och boskapsskötsel var mångformigt, småskaligt, öppet och mycket rikt på biotoper. Det ersätts nu av ett enformigt storskaligt och monotont landskap där antalet växt och djurarter ständigt sjunker. Hagmarkerna - de inhägnade glest träd- och buskbevuxna naturliga gräsmarkerna var en viktig del av detta art- och miljörika ålderdomliga odlingslandskap.

Dessa ur betessynpunkt lågproduktiva gräsmarker, lämnas nu allt oftare att växa igen till skog. Resultatet blir ett enformigt och artfattigt landskap utan tydliga tecken på vårt folks odlingshistoria.

Det är därför av stort intresse ur både kulturhistorisk- och naturvårdssynpunkt att kartlägga och bevara länets hagmarker.

Mot den bakgrunden inledde länsstyrelsens naturvårdsenhet genom Mats Rosenberg under våren 1980 en inventering av Örebro läns hagmarker.

Målsättningen med inventeringen har varit att:

Leta reda på länets hävdade hagmarker.

Göra en kortfattad beskrivning av respektive områdes allmänna utseende och vegetation.

Bedöma och klassificera hagmarkerna.

Göra en enkel åtgärdsbeskrivning för att restaurera igenväxande hagar.

HAGMARKSTYPER I NORRA LÄNSDELEN

En fotopresentation

HAGMARKSTYPER I NORRA LÄNSDELEN

EN FOTOPRESENTATION

De öppna leende hagarna som vi idag hittar är små fragment av ett månghundraårigt äldre kulturlandskap som präglats av slåtter och bete. Se VEGETATION OCH HISTORIK. Beteshagarna är alltså en utpräglad kulturprodukt som måste vårdas för att bestå.

Bild 1. Björkhage vid sjön Saxen i Nora kommun. N-5

Bild 2. Ett väl avvägt nötkreatursbete tillsammans med röjning är det mest gynnsamma sättet att bevara en rik flora i hagarna. Konstgödning och överbetning minskar drastiskt antalet arter (spec. fårbete). De flesta hagarna i länet är mer eller mindre påverkade av regelbunden konstgödning.

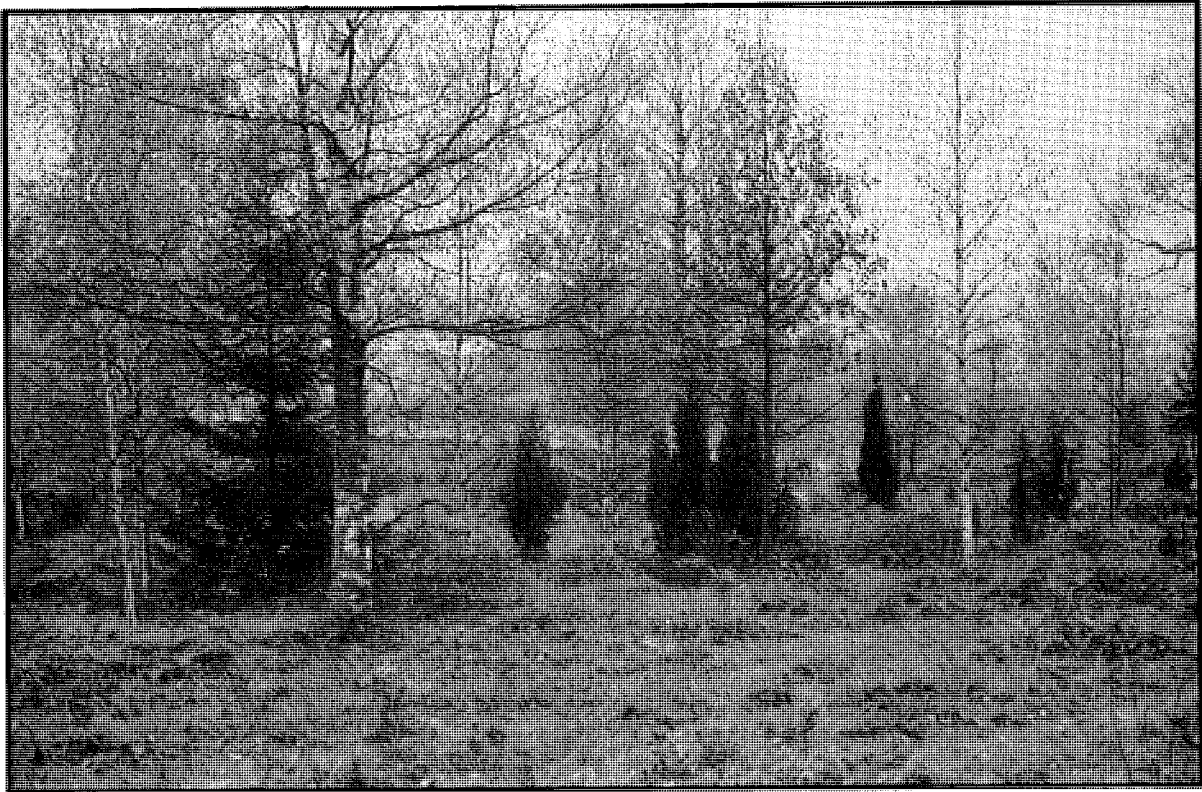

Bild 3. En hage där betet avtar eller upphör växer så småningom igen till skog. I fuktiga partier och på god jord går detta snabbare än på torr mark. Många av hagens växtarter finns dock kvar under lång tid, vilket gör att det ofta lönar sig att restaurera igenväxande betesmarker. Fattig björkhage vid Norra Svalnäs i Örebro kommun. Ö-5

BJÖRKHAGAR

Björkhagen är länets vanligaste hagmarkstyp. De förekommer framför allt på fattigare mark och dominerar helt i skogsbygderna och i övergången mellan barrskog och jordbruksmark.

Bild 4. Välskött fårbetad björkhage vid Eriksberg i Degerfors kommun. D-1

Björkhagarna förekommer både på torr och frisk mark vilket gör att floran varierar något. Ofta är vegetationen dock relativt fattig med inslag av ris, rena barrskogsväxter och arter från fattiga torr- och fuktängar. Trädskiktet är ofta uppblandat med asp, några granar och i Bergslagen gråal.

Bild 5. Björkhagar med ett välutvecklat buskskikt av stora enar. Fogdegården Ö-33. I de flesta fall saknas buskskikt i björkhagarna eller också består det av spridda små enar, lövsly, hägg och vide. Detta leder ofta till en art- och individfattig fågelfauna. På östra sidan av Usken och Fåsjön finns några björkhagar med ovanligt rik flora av högrörter som midsommarblomster och smörboll.

ENEBACKAR

Bild 6. Det finns bara några få enebackar i norra länsdelen. Den mest utpräglade är Höjebacken i Örebro kommun Ö-18. Den är tyvärr påverkad av regelbunden konstgödning.

Som syns på bild 5 finns det i kanten på slättbygden en del glesa björkhagar med ett mycket välutvecklat buskskikt av en.

Bild 7. Enebackarna har en utpräglad torrängsvegetation och förekommer oftast på stenbunden mark. I buskskiktet växer förutom enarna ofta nyponros.

Många fågelarter bygger gärna sina bon i skydd av de täta buskarna bl a grönfink och hämpling.

HJÄLMARSTRANDENS HAGAR

Bild 8. Hagarna utmed norra Hjälmarstranden har en speciell karaktär som präglas av det gamla herrgårdslandskapet och den stora sjösänkningen. Beteshagarna ligger oftast i nära anslutning till alkärrsstrandskogen. De består av moränholmar med block och hällar, som är omgivna

av flacka öppna tuvtåtelängor på sjösänkingsmark. Trädskiktet utgörs av ädla lövträd främst ek som blandats upp med några björkar, klubbalar och granar. Buskskiktet utgörs av grova enar och nypon. I vissa fall saknas det helt. Fältskiktet har torrängskaraktär på moränkullarna med arter som kärleksört runt hållarna. På de lägre fuktängarna dominerar tuvtåtel helt. Landskapet är som helhet mycket omväxlande och rikt på växt- och djurarter.

LATORPSHAGARNA

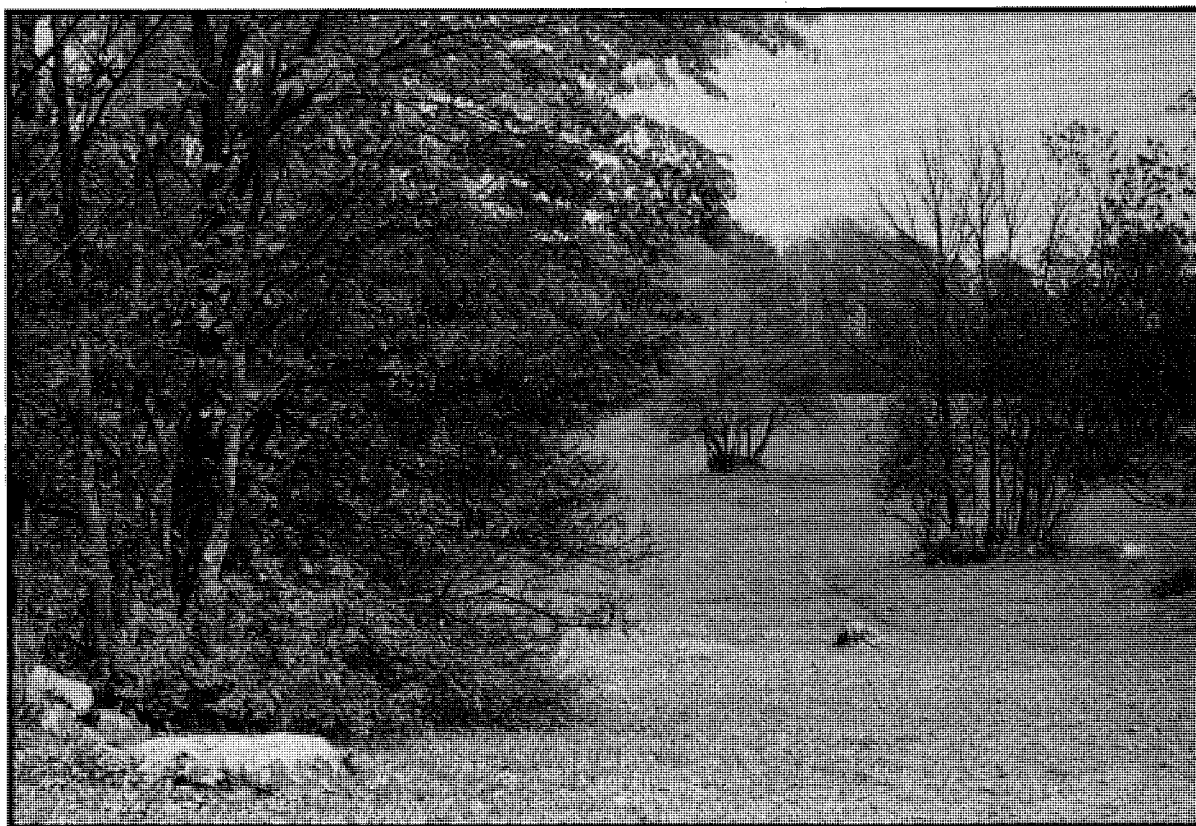

Bild 9. Norr och söder om Latorps herrgård finns två hagmarksområden i den näringsrika lövdominerade zonen mellan barrskogen i väster och slätten i öster. Trädskiktet utgörs av ädla lövträd främst ask. Buskskiktet är mycket välutvecklat och domineras helt av stora nyponbuskage med inslag av hagtorn och krusbär.

Fältskiktet är både av torr- och friskängskaraktär. Tyvärr är det till största delen utarmat av regelbunden konstgödning, men det finns fortfarande mycket artrika partier runt stenar och buskgrupper. Här hittar man bl a blåsippor, vitsippor, svalört, vårlök, smörbollor, gullviva, jordtistel, sötvedel, getväppling, akleja, darrgräs m.m.

Förutom dessa huvudgrupper av hagar finns det några betade TALLBACKAR Ö-27, Li-27 utan buskskikt och med fattig torrängsvegetation, rena skogsbeten och en del onaturliga hagar med planterat trädskikt.

HISTORIK

Äng och hage var två nära besläktade typer av mer eller mindre träd- och buskbevuxen gräsmark och de kunde lätt omvandlas i varandra.

Ängen slogs under sommaren och gav således vinterfoder. Ibland betades ängarna på hösten. Detta var den artrikaste biotopen i det äldre odlingslandskapet. Slåtterängarna förekommer endast inom naturreservaten i norra länsdelen.

Hagen utnyttjades som betesmark under hela perioden som kreaturen kunde gå ute. De två markslagen utvecklades när människan började bli mer bofast som odlare för mellan 1000-2000 åren och klimatet krävde vinterutfodring av kreaturen.

De två viktigaste markslagen innan skiftesreformerna i slutet av 1700-talet och början av 1800-talet var utmark och inägomark.

Inägorna bestod av inhägnade små åkrar, ängsmark och de tidigaste hagarna, som innehöll dragdjur som skulle vara till hands.

Utmarken utnyttjades som betesmark där djuren vallades. Utmarken användes också bl a till svedjebruk, slåtter, lövtäkt, tjärbränning, kolning, husbehovstimmer, material till gårdesgårdarna och för odlingsexpansion. Under 1700-talet kraftiga befolkningsökning steg antalet hagar speciellt på utmarkerna som nyttjades allt intensivare. Utmarkshagarna fick ofta karaktären av inhägnat skogsbete där nyttjanderätten var markerad.

Under 1800-talet präglades det svenska kulturlandskapet av ett allt intensivare utnyttjande p g a den snabba befolkningsökningen. Betestrycket ökade samtidigt som betesarealen minskade till förmån för åkerarealen. Marken överexploaterades och hagarna gav allt sämre avkastning.

Under 1900-talets början genomgick markanvändning och brukningsmetoder en radikal förändring genom bättre redskap, konstgödning, skiftesreformer och befolkningsökning. Hela det gamla odlingslandskapet omformades. Ängen blev överflödigt. De bästa ängsmarkerna omvandlades till åker och andra delar övergick till betesmark och utgör en stor del av dagens hagar.

De flesta av de gamla hagarna överfördes till skogsmark eller omvandlades till upplöjda, insådda och konstgödslade kulturbeten.

Förändringen av landskapet fick inte full genomslagskraft förrän efter andra världskriget.

De ålderdomligt präglade kulturmarker vi idag finner är egentligen bara fragment av ett över 1000-årigt kulturlandskap.

HAGARNAS VEGETATION OCH SKÖTSEL

ALLMÄNT

De öppna leende hagarna är ett resultat av klimat, jordmån och framför allt människans åtgärder under lång tid. Det är således en utpräglad kulturprodukt som måste vårdas för att bestå. Om betet upphör, försvinner de förutsättningar som gett upphov till ett relativt stabilt artrikt växtsamhälle. Följden blir att antalet växtarter minskar och det ljusa landskapet växer igen till skogsmark.

Trots att hagarnas flora ofta skiljer sig åt beroende på näring och markfuktighet finns det några arter som hela tiden återkommer i de betade naturliga gräsmarkerna. Dessa är

rölleka	brunört.	rödven
liten blåklocka	smörblomma	vårbrodd
hönsarv	ängssyra	tuvtåtel
vitmåra	grässtjärnblomma	fårsvingel
gulmåra	maskros	rödsvingel
gökärt	vitklöver	knippfryle
höstfibbla	teveronika	ängsgröe
kråkvicker		

Några andra arter som gynnas av tramp är

höstfibbla	grodblad	gåsört
baldersbrå	trampört	vitgröe

Genom att använda betesdjur i naturvårdande syfte vill man inte bara öppethålla det gamla kulturlandskapet, utan även bevara dess vegetation, flora, fauna och jordmån. De naturliga betesmarkerna anses numera marginella trots att de under många århundraden utgjorde förutsättningen för hela jordbruket.

Nedan följer en beskrivning av hagarnas vegetation och hur den reagerar på olika typer av skötselåtgärder.

BETE

Ett måttligt betestryck under en längre period ger upphov till ett relativt stabilt, artrikt växtsamhälle. Om betet däremot upphör genomgår vegetationen en kraftig, stegvis förändring mot ett artfattigare slutstadium.

Den förändring av flora och vegetation som betet ger upphov till är ett resultat av många olika former av påverkan där vissa arter gynnas och andra missgynnas. Djuren påverkar växterna mekaniskt genom selektiv avbetning, tramp och slitage. Ståndortsförhållandena förändras genom ändrad vatten- och värmebalans och reducerad förnamängd, vilket i sin tur ger upphov till en betydligt förlängd vegetationsperiod. Trampet ändrar markstrukturen, och ger barfläckardär olika frön får chans att gro. Gödsel och urin tillför lokalt näring och kväver vegetation. Frön sprids dels via djurens yttre kroppsdelar, dels via matsmältningsapparaten.

Den sammanlagda beteseffekten gynnar arter med rik utbildning av sterila vegetativa skott ex gräs och halvgräs, och i viss mån även arter med fertila skott med basalt placerade blad d v s rosettväxter, ex maskros, höstfibbla.

Högvuxna arter med blad på samma skott som blomställningen missgynnas liksom flera s k kulturskyende arter.

Även träd och buskar utsätts för djurens påverkan, främst genom bete och slitage. Lövens smaklighet leder till att vissa arter tas först och andra lämnas helt. Smakligast och således mest missgynnade är rönn, asp och sälg, följda av ek, björk och hassel. Al lämnas alltid till sist. Lövbete förekommer främst om tillgången på övrigt foder är knapp.

Mjölkkor och rekryteringskvigor är och har framför allt varit de som skapat och underhållit det svenska beteslandskapet. De konsumerar fortfarande mest bete, ca 60-70 % av den totala betesmängden i landet. Sedan följer ungnöt, dikor, får och hästar i nämnd ordning.

Nötkreatursbete

Nötkreatur betar till övervägande del gräs och örter från marken. Ofta uppehåller de sig länge på samma ställe, vilket leder till lokala förslitningar av vegetationen. Betestekniken är relativt grov, därför blir den selektiva avbetningen ej så exakt.

Vedartade växter betas ej systematiskt. Det är oftast enstaka löv eller kvistar som betas eller slits av. Nötkreaturen tränar sig ofta fram mellan buskar och träd, vilket leder till att mycket grenar bryts sönder. Trots betet sker oftast en viss igenväxning, särskilt om betetrycket är lågt. Arter som missgynnas av nötkreatursbete är bl a kovall, pyrola och gullris.

Ett "lagom" nötkreatursbete är det mest gynnsamma sättet att bevara en rik flora i hagarna. Ett stort antal arter gynnas av betet t ex

nagelört	skogsviol	vägtistel
vårlök	styvmorsviol	näva
hönsarv	knippfryle	midsommarblomster
kattfot	vitmåra	brunört
lingon	gulmåra	ängssyra
blåbär	brudbröd	liten blåklocka
smultron	vitklöver	förgätmigej
hundkex	grässtjärnblomma	ärenpris
maskros	gråfibbla	jungfrulin
daggkåpa	höstfibbla	rölleka
gullviva	smörblomma	nysört
teveronika	kärringtand	baldersbrå
ängsviol	gåsört	johannesört
		groblad

Nötkreatur ratar de växter som växer vid den egna spillningen.

Fårbete

Fåren håller efter sly väl och betar lika mycket löv som gräs i mån av tillgång. Ibland böjer de till och med ned kvistar som de inte når. Större buskar som överlever får ofta ett paraplyliknande utseende på betet.

Fåren betar mycket nära marken och rycker ibland upp växterna med rötterna. Detta innebär att torra, soliga perioder under sommaren kan vara förödande för vissa växter på torr mark. Intensivt fårbete reducerar ofta artantalet i en hage spec. fukt och skuggkrävande örter. Andra arter som minskar är bl a vickerarter, liljekonvalj, skogsklöver, blåsippor, kovall och lingonris.

Arter som gynnas eller klarar av fårbete är bl a vårlök, gullviva, rölleka, vitklöver, vägtistel, stagg och ängsgröe.

Vid hårt bete sker ingen föryngring av träd och buskar med undantag för en.

Hästbete

Hästar har möjlighet att beta mycket nära marken, men går ofta inte lika hårt åt fältskiktet som fåren. De påverkar busk- och trädskikt främst genom att de gnager av barken. Denna företeelse är speciellt utpräglad under höst, vinter och vår då tillgången på smakligt gräs är dålig. Genom att ringbarka även strörre träd kan hästarnas vinterbete vara förödande för trädskiktet i en hage.

Hästarnas matsmältningsapparat släpper igenom hela frön, vilket är positivt för spridningen av vissa växter.

RÖJNING OCH SLÅTTER

Vid röjning och slåtter gynnas produktionen i fältskiktet. Denna mycket arbets- och kostnadskrävande skötselmetod av öppna marker ger upphov till ett mycket artrikt växtsamhälle där ljuskrävande arter gynnas. Slåttern bör ske i augusti så att tidigt blommande arter hinner sätta frö. Den stubb som lämnas bör vara minst 5 cm för att undvika att marken bränns vid torka.

Växter som gynnas av slåtter är förutom gräsen, tidigt blommande arter som t ex. violer, vårlök, svalört, blåsippa, vit-sippa, smultron, daggekåpa, rölleka.

En av karaktärsväxterna på mager mark - främst i björkhagar - är örnbräken som skuggar marken och breder ut sig i täta mattor. Den kan bekämpas genom att slås av alldeles under det stora bladet. Risen missgynnas av slåtter.

RÖJNING OCH BRÄNNING

Vid årlig röjning och bränning försvinner lövsly och barrträdsplantor tillsammans med bärris, vitsippor och blåsippor. Gullviva klarar bränningen om den ej sker försent på våren.

Arter som gynnas av bränning är bl a viol, örnbräken, vicker- och klöverarter, daggekåpa och smultron.

ENBART RÖJNING

Man kan hålla kulturmark öppen genom att enbart röja buskar och sly.

Örter och ris minskar då på bekostnad av gräs. Därmed bildas ett tjockt förnalager som hindrar frön att gro.

Vid hård röjning minskar skuggkrävande arter som tex liljekonvalj.

Stubbskotten bör röjas två gånger under sommaren - i början av juli och i mitten av augusti.

UTEBLIVEN SKÖTSEL - Den igenväxande hagen

En hage där betet upphört och där ingen annan skötsel sker växer så småningom igen. I fuktigare partier och på god jord går denna igenväxning snabbare än på torrare mark.

Trots igenväxning finns många av fältskiktets arter kvar under många år. Bärrisen försvinner eftersom det kommer att täckas av gräs. Antalet örter minskar. Småvuxet gräs som ängssvingel och ängsgröe minskar i frekvens till förmån för mer högvuxna arter.

Efter några år vandrar lövsly och gran in tillsammans med vide och al i fuktiga partier. På goda jordar bildas så småningom gran-skog där man kan hitta enstaka döda enbuskar som ett bevis på att här en gång fanns öppna marker.

EFFEKTER AV KONSTGÖDNING

Konstgödning på naturlig gräsmark reducerar artantalet mycket drastiskt. Det vanligaste gödningsmedlet är PKN (Fosfor, Kalium, Kväve) vilket missgynnar en mängd örter. Gödningen gynnar framförallt gräsen och ett litet antal örter. Ex. ängsgröe, rödsvingel, ängssvingel, timotej, rölleka, maskros, daggekåpa, smörblomma, grässtjärnblomma och vägtistel.

Ofta finns små ogödslade refugier kvar i hagarna runt busksnår och blockpartier. Där kan flera av hagens ursprungliga växter dröja sig kvar under många år. Upphör man med gödslingen kommer så småningom den naturliga vegetationen att breda ut sig på nytt.

NÅGRA AV HAGARNAS VANLIGASTE GRÄS

Ofta domineras hagarna av några få gräsarter och vilka arter det är beror på näring och markfuktighet.

Fårsvingel, stagg och kruståtel växer i torrare partier och betas inte så gärna.

Vitgröe, ängsgröe, timotej, hundäxing och rödven växer på "normalfuktig" mark, gynnas av kväve och tramp och betas gärna. Tuvståtel växer i fuktiga partier och betas endast tidigt på sommaren.

NORRA LÄNSDELENS OLIKA HAGMARKSTYPER - se fotopresentation.

HAGARNAS FÅGELLIV

ALLMÄNT

Hagarnas fågelliv varierar starkt till antal och artsammansättning beroende på hagmarkstyp, omgivningens utseende och läge i länet.

Generellt kan man säga att ju mer varierad en hage är vad gäller öppna och slutna partier, trädskikt och buskskikt desto rikare är fågellivet. Denna princip gäller även den övriga faunan och florans.

FÅGELLIVET I NÅGRA OLIKA HAGMARKSTYPER

Ovan sagda innebär att den art- och individfattigaste hagmarkstypen är den stenbundna nästan helt öppna betade torrängen. Här trivs stenskvätta, buskskvätta, sånglärka och sädesärta. Starar och trastar kommer ofta från omgivningen och inspekterar komockor och maskgömmen.

En annan hagmarkstyp som nästan saknar trädskikt är de öppna enebackarna i slättbygden. De brukar ofta ha öppna partier och hyser därför flera av ovanstående arter och dessutom tillkommer hämpling, gulspurv, grönfink och i ovanliga fall ortolansparv.

Den vanligaste hagmarkstypen - Björkhagen med inslag av asp, några granar och en i buskskiktet är fågelrik om buskskiktet är välutvecklat och hagen gränsar till skog. Om hagen består av ett välgallrat trädskikt och inga buskar är detta en fattig fågelmiljö. De mest karakteristiska arterna är bofink och lövsångare. Talgoxe, blåmes och svartvit flugsnappare förekommer i mån av bohållstillgång.

"Latorpshagarna" och hagarna utmed Norra Hjärmarstranden är de fågelrikaste. Dessa har ett trädskikt av flera olika arter, oftast ädla lövträd av olika ålder. Buskskiktet är välutvecklat med nyponsnår och enepartier. Omgivningarna är mycket varierande och näringsrika. I de här hagarna tillkommer arter som törnsångare, ärtsångare, svarthätta, törnskata, trastar och flera av löv- och blandskogens fågelarter.

I de flesta fall är de stora hagarna ej renodlade av den ena eller andra typen vilket ofta ger en blandning av fågelarter som trivs i öppna eller slutna områden.

FÅGELLIVET OCH SKÖTSELÅTGÄRDER

Vid en gallring och röjning tar man ofta bort häcknings- och skyddsmiljön för många olika fåglar. Det är därför viktigt att man sparar allariktiga buskar och lämnar äldre träd med håligheter. Både faunan och florans art och individsammansättning gynnas av att man skapar ett väl utvecklat träd- och buskskikt och samtidigt en mosaikstruktur av slutna trädgrupper eller buskage och öppna gläntor.

INVENTERINGSMETODIK

Med hjälp av den topografiska kartan skala 1:50 000, den ekonomiska kartan skala 1:10 000 och länsstyrelsens kommuninventeringar upprättades en lista på ca 200 tänkbara intressanta objekt som sedan besöktes i fält under tiden maj-oktober 1980. Många områden kunde strykas under besöken i fält och åtskilliga nya kom till som ej gick att identifiera i förväg på kartan. Hagarna genomströvades översiktligt och arealen avgränsades med hjälp av den ekonomiska kartan.

REDOVISNINGSMETODIK

NUMMER

Varje områdesbeskrivning inleds med en bokstav och ett nummer som betecknar kommun och läge inom kommunen. Numreringen är gjord från NV till SO.

NAMN

Namnet som hagen har fått i inventeringen är oftast taget från kartans beteckning på närmaste gård. I vissa fall har hagarna egennamn och i så fall är dessa utskrivna.

LÄGE

Läget anges med hjälp av numren på respektive topografiskt och ekonomiskt kartblad samt x och y koordinaterna på 100 m när för områdets läge.

AREALEN

Arealen har uppskattats med hjälp av den ekonomiska kartan.

BESKRIVNING

I inventeringen finns varje område översiktligt beskrivet. Redogörelsen omfattar i allmänhet först en kort beskrivning av vilken typ av hagmark det är, samt omgivningens utseende. Därefter redovisas vegetation, flora och typ av hävd.

BEDÖMNING OCH KLASSIFICERING

Vid bedömningen och klassificeringen har en rad olika faktorer vägts in som är av betydelse för värderingen ur naturvårdssynpunkt.

Kriterier som påverkat bedömning och klassificering är:
Arealens storlek

Om hagen är väl synlig och utgör en tilltalande del av landskapsbilden.

Om hagen har hävdats under lång tid.

Om hagen är insådd med vallfrö och konstgödslad.

Om hagen har varit upplöjd till åker.

Om hagen är eller har varit kraftigt igenvuxen.

Ju ursprungligare hagen är desto större värde har den. Klassificeringen har skett enligt en tregradig skala med följande klasser.

Klass__1 Områden som har mycket stora naturvärden och få motsvarigheter i länet.

Klass__2 Områden som har stora naturvärden och få motsvarigheter i länsdelen.

Klass__3 Områden som har lokal betydelse och bidrar till ett omväxlande och vackert landskap.

ÅTGÄRDER

De åtgärder som föreslås omfattar bara gallrings - röjnings- och stängselarbeten. Målet med åtgärderna är att bevara hagmarkerna som naturliga betesmarker. Åtgärdsförslaget är kortfattat och relativt översiktligt vilket ger utrymme för synpunkter från markägare och personliga initiativ i arbetslagen.

Några av huvudprinciperna är att spara naturliga buskar och äldre träd. Skapa en mosaik av öppna och slutna partier. Detta ger upphov till den mest artrika faunan och florán.

KOSTNADER

Arbetskostnaden är beräknad i antal dagsverken.

KARTREDOVISNING

Områdenas läge och omfattning redovisas dels på en länstäckande karta i skala 1:600 000 dels på utdrag ur ekonomiska kartan i skala 1:10 000. Det sista kartutdraget finns i anslutning till objektbeskrivningen.

SAMMANFATTNING

Inventeringsmaterialet finns sammanfattat i tabellform på nästa blad.

FÖRTECKNING ÖVER HAGMARKER I NORRA ÖREBRO LÄN

NR	NAMN	TOP KARTA	EKON KARTA	TOTAL AREAL/HA	KLASS	ANTAL DAGSV.
	<u>Hällefors kommun</u>					
H1	Hästnäs	1142	11449	20	1	-
H2	Södra högborn	1142	11426	3	3	80
H3	Limmingen	1142	11415	3	3	60
	<u>Ljusnarsbergs kommun</u>					
Lj 1	Stora brusala	1153	11580	9	3	30
	<u>Nora kommun</u>					
N1	Lindesby	1142	11439	4	3	15
N2	Björkbacka	1151	11520	2,5	3	20
N3	Östra Fåsjön	1151	11511	6	3	30
N4	Striberg	1151	11500	3,5	3	10
N5	Saxhagen	1142	11409	1	3	
N6	Västgötahyttan	1044	10498-99	4,5	3	20
N7	Venen	1044	10489	12	2	
N8	Älvhyttan	1044	10488	2,5 + 20	2	
	<u>Lindesbergs kommun</u>					
Li 1	Löaborn	1153	11552	3	3	
Li 2	Lakabäcken	1153	11562	1,5	3	10
Li 3	Vasselhyttan	1153	11552	2,5	3	
Li 4	Danshyttan	1151	11541	6	3	10
Li 5	Garboda	1151	11531	3	3	50
Li 6	Östra Usken	1151	11521	6,5	3	30
Li 7	Siggebohyttan	1151	11521	4,5	2	10
Li 8	Ramsberg	1153	11554	4,5	3	
Li 9	Born	1152	11545	2,5	3	10
Li 10	Palnängen	1151	11503	2	3	10
Li 11	Strömsborg	1151	11504	4,5	3	35
Li 12	Luntängen	1152	11506	1,5	3	
Li 13	Pikaboda	1054	10595	6,5	2	20
Li 14	Spångboda	1054	10595	1,5	3	15
Li 15	Hilleberg	1054	10595	3	3	
Li 16	Västansjö	1054	10596	10	3	
Li 17	Övresjön	1152	11506	7	3	10
Li 18	Sällinge	1152	11506	1,5	3	15

FÖRTECKNING ÖVER HAGMARKER I NORRA ÖREBRO LÄN

22

NR	NAMN	TOP KARTA	EKON KARTA	TOTAL AREAL/HA	KLASS	ANTAL DAGSV.
Li 19	Lövsäter	1152	11507	1,5	3	
Li 20	Mon	1152	11507	6	3	
Li 21	Österhammar	1054	10596	10 (50)	2	
Li 22	Norrby	1054	10598	1	3	
Li 23	Bergaby	1054	10598	4	3	10
Li 24	Sverkesta	1054	10586	1,5	3	
Li 25	Fyrby	1054	10586	3,5	3	15
Li 26	Sorgen	1054	10586	2,5	3	
Li 27	Åbyhammar	1054	10596	28	2	25
Li 28	Högtomta	1054	10587	1,5	3	30
Li 29	Rinkaby	1054	10587	4	3	
Li 30	Svillinge	1054	10588	2	3	15
Li 31	Karlsborg	1054	10588	3,5	3	5
Li 32	Nyckelby	1054	10588	2,5+3,5	3	55
Li 33	Västra Sörby	1054	10588	4,5	3	20
Li 34	Östra Sörby	1054	10588	2,5	3	
Li 35	Lund	1054	10577	4	3	30
Li 36	Vretlunda	1054	10578	12	3	
Li 37	Krämplinge	1054	10577	10	2	20
Li 38	Skarphagen	1054	10576	27	2	100
	<u>Karlskoga kommun</u>					
Ka 1	Karlsdal	1044	10487	1,5	3	20
Ka 2	Utterbäck	1044	10466	2,5	3	
Ka 3	Älvkärr	1043	10464	2,5	3	
Ka 4	Stråbergsmynen	1043	10453	1	3	
	<u>Degerfors kommun</u>					
D1	Eriksberg	1042	10445	4,5	2	
D2	Ålekärr	1042	10445	2	3	
D3	Västansjö	1041	10443	3,5	3	
D4	Sund	1041	10413	7	3	

FÖRTECKNING ÖVER HAGMARKER I NORRA ÖREBRO LÄN

NR	NAMN	TOP KARTA	EKON KARTA	TOTAL AREAL/HA	KLASS	ANTAL DAGSV.
	<u>Örebro kommun (norra delen)</u>					
ö1	Lockhyttan	1053	10571	9	2	30
ö2	Bocksboda	1053	10570	3	3	35
ö3	Klockhammar	1053	10561	2	3	10
ö4	Hamnardalen	1053	10561	4	3	30
ö5	Norra Svalnäs	1053	10551	3	3	30
ö6	Magasinshagen och Bäckedorps- hagen	1051	10540, 10550	25	1	25
ö7	Latorp södra	1051	10540	5	2	20
ö8	Svenshyttan	1042	10449	4,5	2	25
ö9	Östra Via	1051	10530	2,5	3	-
ö10	Åkerbyekhage	1051	10551, 10541	6	3	-
ö11	Hägerhult	1051	10541	18	2	25
ö12	Sanna	1051	10531	2,5	3	10
ö13	Berg	1053	10583	2,5	3	15
ö14	Selltorp	1053	10573	1	3	5
ö15	Dreberg	1053	10562	5	3	15
ö16	Nordankärr	1053	10562	2,5	3	-
ö17	Axberg	1053	10563	8	3	15
ö18	Höjebacken	1053	10563	5	2	10
ö19	Ödeby	1054	10575	3,5	3	10
ö20	Lysinge	1054	10566	2,5	3	10
ö21	Skräcklinge	1054	10565	2	3	-
ö22	Röne	1054	10565	1,5	3	15
ö23	Myrö-Äsplunda	1053	10554, 10544	17	3	-
ö24	Solberga	1053	10554	1,5	3	-
ö25	Aspa	1053	10554	1,5	3	10
ö26	Nedergårda	1053	10554	3	3	-
ö27	Gäddeby	1054	10555	18	2	50
ö28	Skävesund	1054	10555	11	2	-
ö29	Skölv	1054	10555	2	3	-
ö30	Björknäs	1054	10555	2	3	15
ö31	Blyberga	1054	10556	2,5	3	-
ö32	Ekeberg	1054	10556	30	2	40
ö33	Fogdegården	1054	10556	18	2	60
ö34	Slyte	1054	10556, 10557	12	3	25

FÖRTECKNING ÖVER HAGMARKER I NORRA ÖREBRO LÄN

NR	NAMN	TOP KARTA	EKON KARTA	TOTAL AREAL/HA	KLASS	ANTAL DAGSV.
035	Götarsvik	1054	10557	45	1	65
036	Grythem	1054	10557	8	2	80
<u>Sammanfattning</u>						
Tre förstaklassområden						
Nitton andraklassområden						
Sextionio tredjeklassområden						

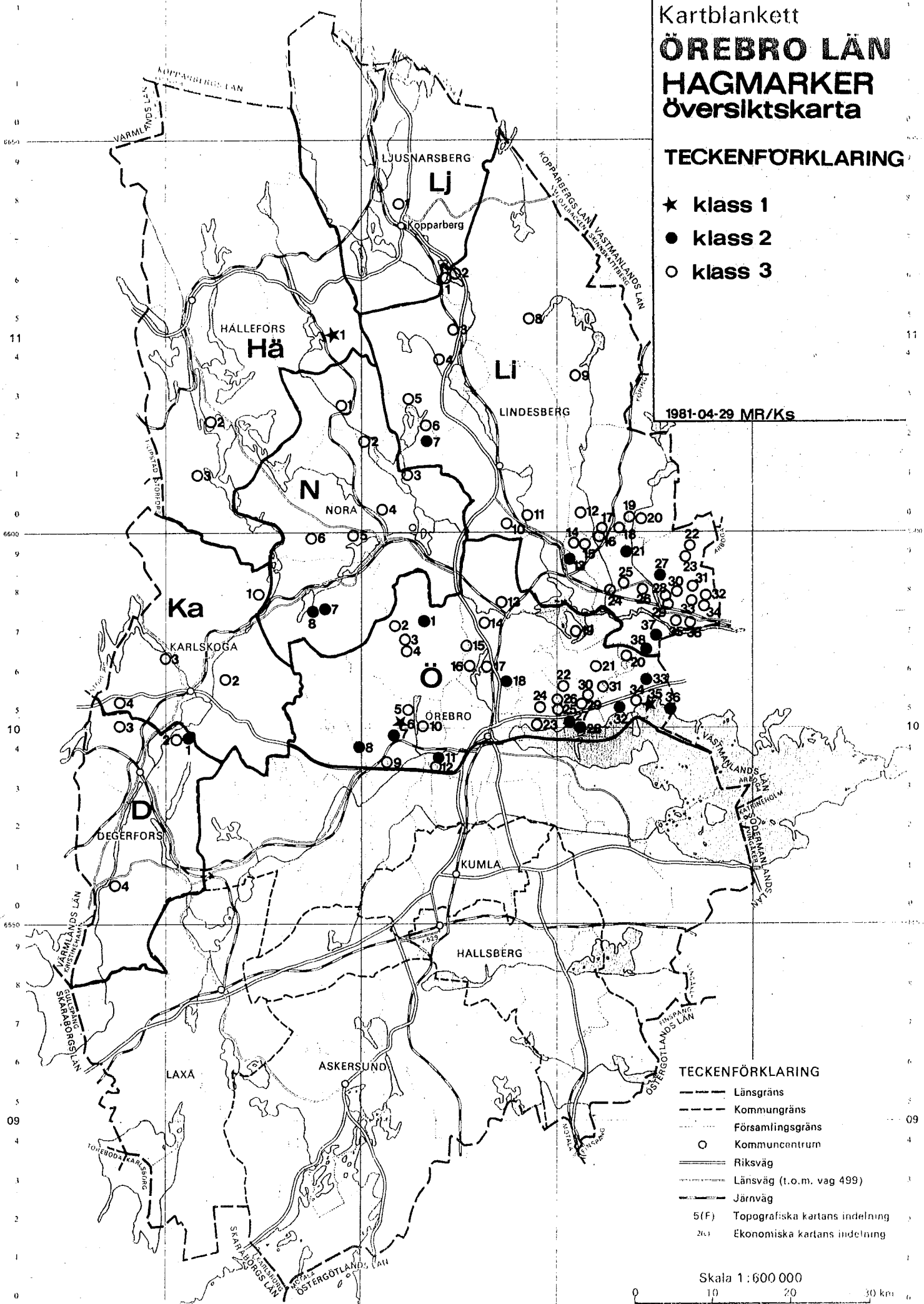
2(c) 3(d) 4(e) 4(E) 5(f) 6(g) 7(h) 8(i) 9(j) 10(a) 1(b) 2(c) 3(d) 4(e) 5(F) 5(f) 6(g) 7(h) 8(i) 9(j) 10(a) 1(b) 2(c) 3(d)

Kartblankett ÖREBRO LÄN HAGMARKER översiktskarta

TECKENFÖRKLARING

- ★ klass 1
- klass 2
- klass 3

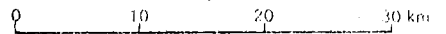
1981-04-29 MR/Ks

TECKENFÖRKLARING

- Länsgräns
- - - Kommungräns
- Församlingensgräns
- Kommuncentrum
- ==== Riksväg
- Länsväg (t.o.m. väg 499)
- Järnväg
- 5(F) Topografiska kartans indelning
- 2(c) Ekonomiska kartans indelning

Skala 1 : 600 000

OMRÅDESBESKRIVNINGAR

H 1 Hästnäs

Läge: Top.karta 1142 Ek.karta 11449 X = 66246 Y = 14454

Areal: ca 20 ha

Beskrivning: Området utgörs av extensivt betade björkhagar i den branta sluttningen ned mot sjön Grängen i väster. Hagarna gränsar i norr och öster till grandominerad blandskog och i söder till åkrar och öppna betesvallar runt gården Hästnäsvisken.

Trädskiktet består av glest stående björkar med inslag av gråal i de norra delarna. Hagen är tidigare gallrad och röjd men pga mycket lågt betestryck växer nu förutom enbuskar mycket lövsly och en del ungran i buskskiktet.

I fältskiktet dominerar gräsen fårsvingel, rödven och kruståtel. Vidare förekommer bärris, darrgräs, stagg, blåsippan, ljung, ekbräken och nattviol. Marken är delvis tuvig och fältskiktet lågproduktivt ur betesynpunkt.

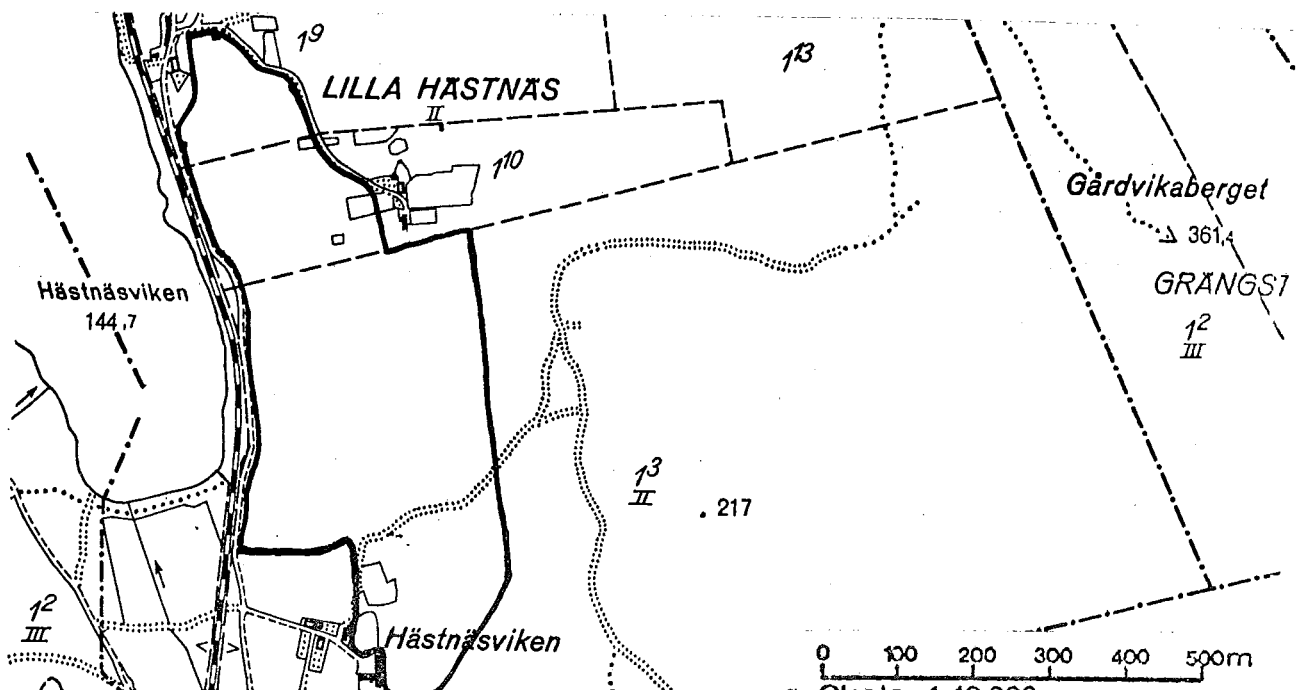
Hagarna har fram t o m 1980 betats av några nötkreatur och en häst. Under hösten 1980 upphörde betet i området. Björkhagarna har tidigare troligen utgjort slättermark. En mindre landsväg och en järnväg passerar området i nedre delen av sluttningen strax öster om sjön.

Bedömning:

Björkhagen vid Hästnäs är länets största av denna den vanligaste hagmarkstypen. Området utgör ett väl synligt och mycket tilltalande inslag i landskapsbilden. Floran är karakteristisk för denna relativt fattiga hagmarkstyp. Området är ej påverkat av regelbunden konstgödning. Området upphörde som betesmark 1980.

Klass: 1

Åtgärder: I dagsläget saknar området förutsättningar för fortsatt hävd. De åtgärder som blir aktuella vid återupptaget bete är stängseluppsättning och röjning av lövsly och ungran inom hela området.

H 2 Södra Högborn

Läge: Top.karta 1142 Ek.karta 11426 X = 66136 Y = 14296

Areal: ca 3 ha

Beskrivning: Området består av en beteshage med planterade relativt grova vidkroniga ekar. I öster gränsar hagen till granskog, i söder till ung lövskog med stort ekinslag, i väster till en mindre väg och i norr till öppna betesvallar.

Trädskiktet är relativt tätt speciellt i norra delen. Det består av ek med stor inblandning av björk och rönn, i öster kanten granar och i västra kanten klibbal.

Marken är fuktig och mycket hårt sliten av kreaturtramp i hagens norra del. Här växer bl a humleblomster, brudborste, hultbräken och mycket träjon. Den södra halvan av området har torrängskaraktär med arter som svartkämpar, johannesört och liten blåklocka.

Inom hela området växer relativt mycket sly av björk, asp, rönn, al och sälg.

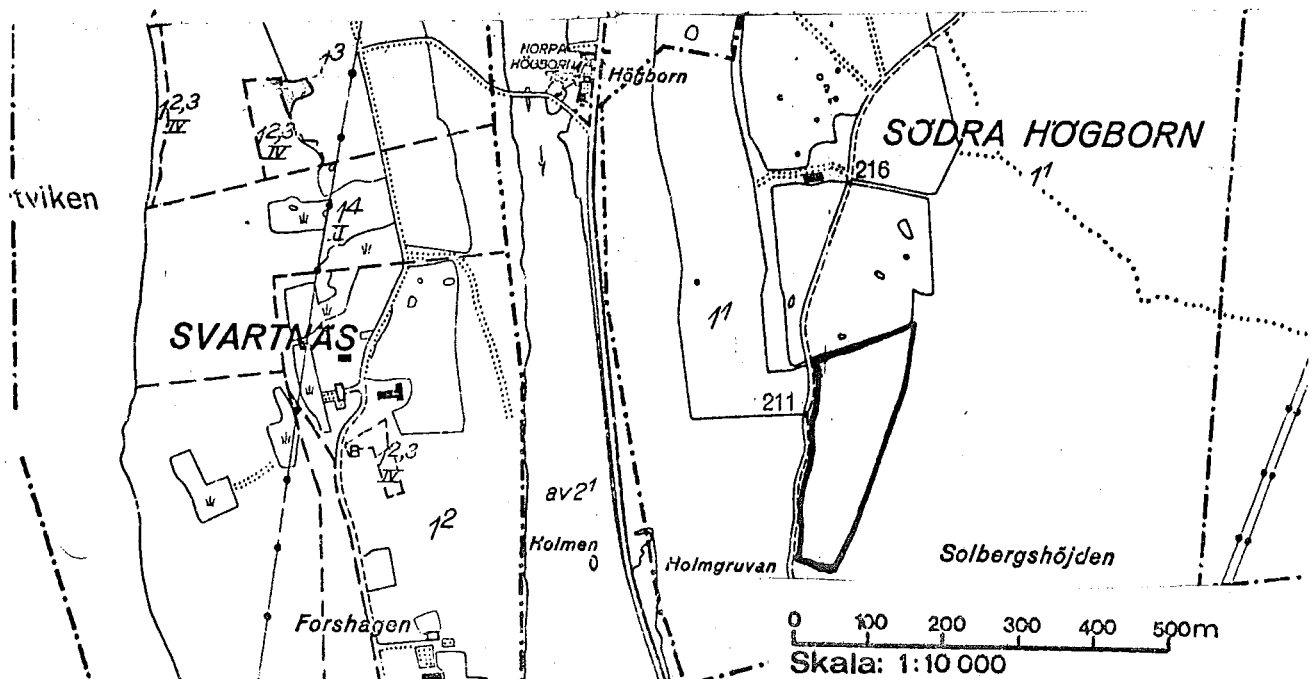
Bedömning: Området utgör ett tilltalande inslag i landskapsbilden. Denna typ av hage finns ej naturligt norra delen av länet. Ekarna är planterade.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i gott skick. Tag bort all lövsly inom området. Gallra kraftigt i beståndet av unga lövträd. Gynna ekarna, rönnarna och björkarna. Tag bort granarna i områdets östra kant. Lämna alkärrspartiet i västra kanten för att ej riskera kraftigt alslyuppslag.

Kostnader: Huggning och röjning 50 dv
Bränning 30 dv

80 dv

H 3 Limmingen

Läge: Top.karta 1142 Ek.karta 11415 X = 66079 Y = 14281

Areal: ca 3 ha

Beskrivning: Området består av betade björk och granbackar utmed Limmingebäcken. Betesmarken gränsar i norr till barrskog och i söder till småkuperade vallar.

Trädskiktet består av björk, asp och gran. Hagarna håller delvis på att växa igen med ung gran och lövsly.

I den nordöstra delen är florán av torrängskaraktär med bl a svartkämpar och liten blåklocka. Här ligger resterna av en smedja och en såg utmed bäcken.

Utmed bäcken i norr finns små starrkärrpartier och längst i väster består hagen av sluttande översilningsmark med glest stående björkar och granar.

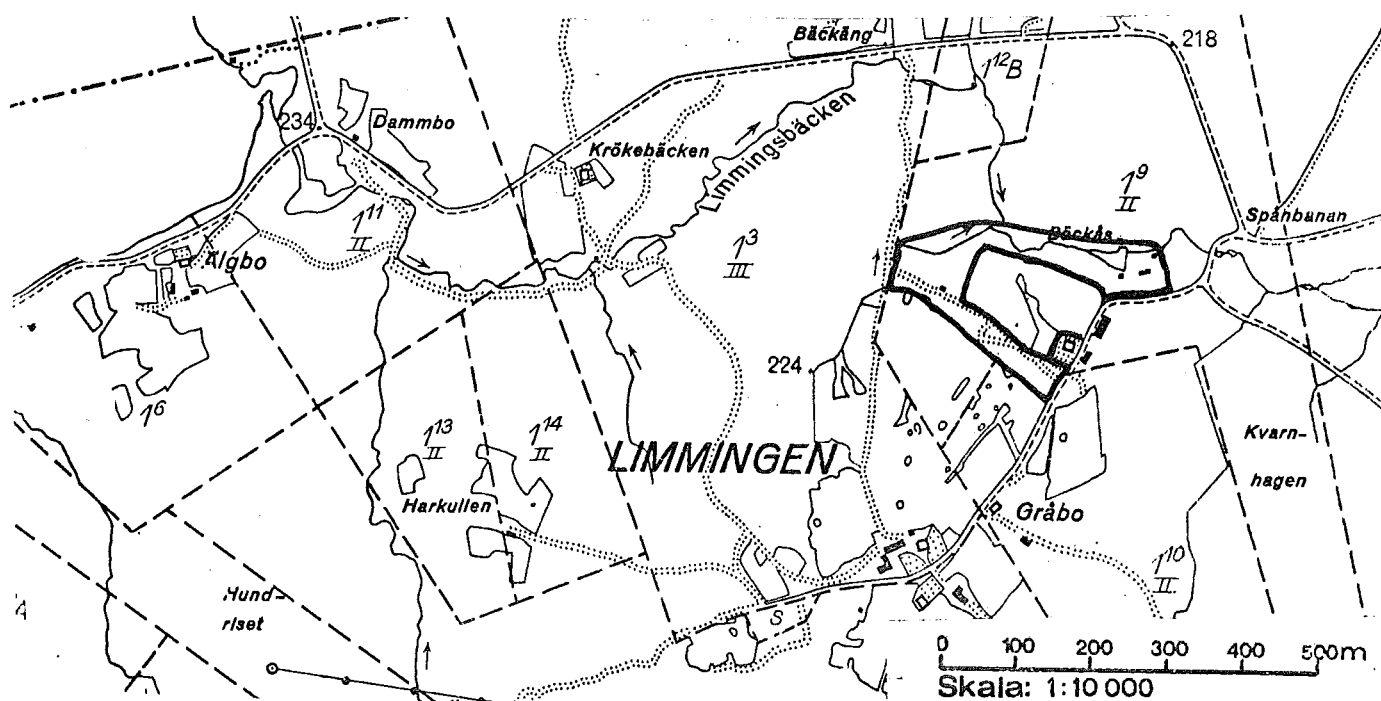
Hela området betas av nötkreatur.

Bedömning: De igenväxande hagarna utgör en del av ett mycket småskaligt gammalt jordbruk. Det finns kvar mycket få områden av denna typ i nordvästra länet.

Klass: 3

Åtgärder: Tag bort all lövsly och nästan all gran inom området. Stängslen är i dåligt skick och måste antagligen förnyas. Ca 1 000 m.

<u>Kostnader:</u> Huggning och röjning	20 dv
Bränning	20 dv
Stängseluppsättning	20 dv
	<hr/>
	60 dv

Lj 1 Stora Brunsala

Läge: Top.karta 1153 Ek.karta 11580 X = 66417 Y = 14535

Areal: Den västra delen 4 ha, den östra delen 9 ha

Beskrivning: Området består av fårbetade hagar på östra och västra sidan om Ställdalsvägen. Betesmarkerna gränsar i norr till åkrar, i öster till barrskog, i söder till bebyggelse och i väster till Arbogaån. Den västra hagen utgörs av en björkdunge, en bäckkravin med gallrat trädskikt av björk, gråal och hägg och till största delen öppna ytor med vallväxter.

Den östra hagen består också till största delen av öppna betesytor med spridda unga björkar och aspar i kanterna. En tät ridå av björk, asp och gråal i kanten mot vägen hindrar sikten upp mot hagen.

Fältskiktet är av trivial torrängskaraktär med inblandade vallväxter.

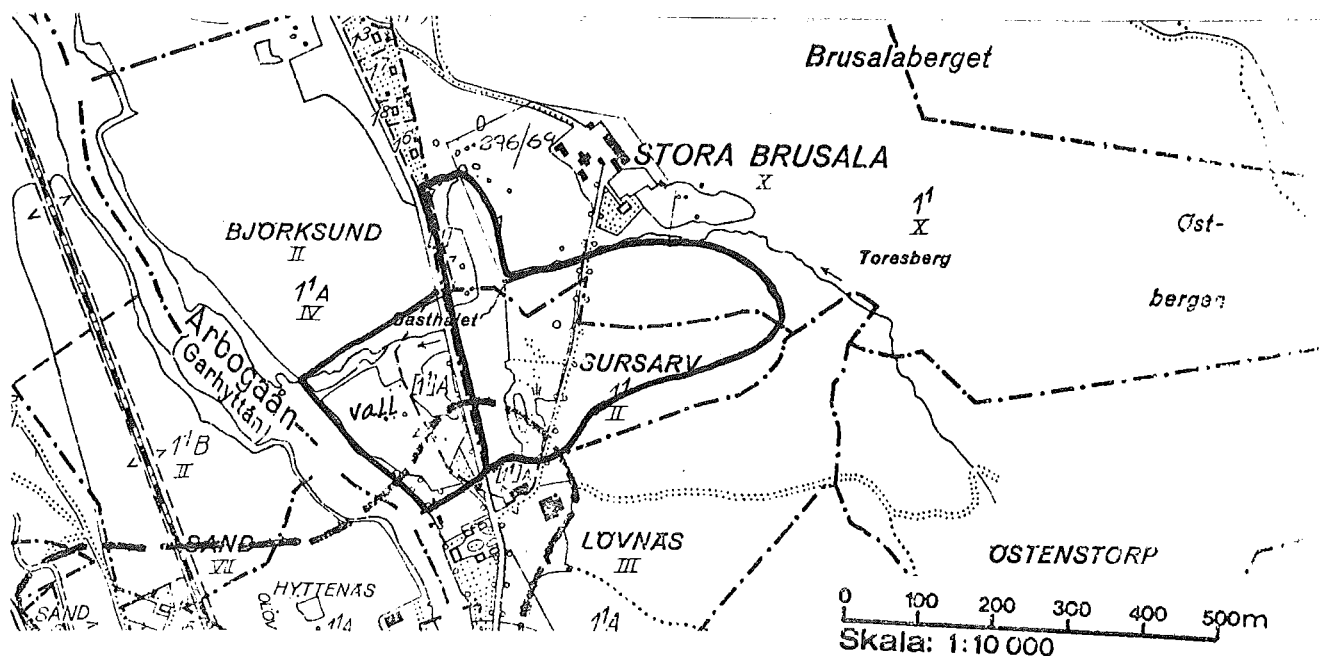
Bedömning: De stora fårbetade hagarna utgör ett tilltalande inslag i landskapsbilden. Floran är trivial. Denna hagmarkstyp är vanlig i norra länsdelen.

Klass: 3

Åtgärder: Fårstängslen är i gott skick. Den västra hagen lämnas utan åtgärder. I den östra hagen skall ridån av björk, asp och gråal utmed vägen gallras och röjas ur. Spara de äldre björkarna.

Gallra ur grupperna av ung björk och asp i kanterna mot barrskogen i hagens östra del.

<u>Kostnader:</u> Huggning och röjning	20 dv
Bränning	10 dv
	<hr/>
	30 dv

N 1 Lindesby

Läge: Top.karta 1142 Ek.karta 11439 X = 66163 Y = 14467

Areal: Ca 4 ha varav ca 1 ha med naturlig vegetation.

Beskrivning: Området består av småkuperade stenbundna betesmarker mellan Lindesby i öster och landsvägen Järnboås - Hjulsjö i väster. Största delen av hagarna utgörs av öppen vall. Runt stenpartier och små dungar av hägg, rönn och asp förekommer naturlig torrängsvegetation med bl a gullviva, svartkämpar, liten blåklocka, gråfibbla och mycket midsommarblomster.

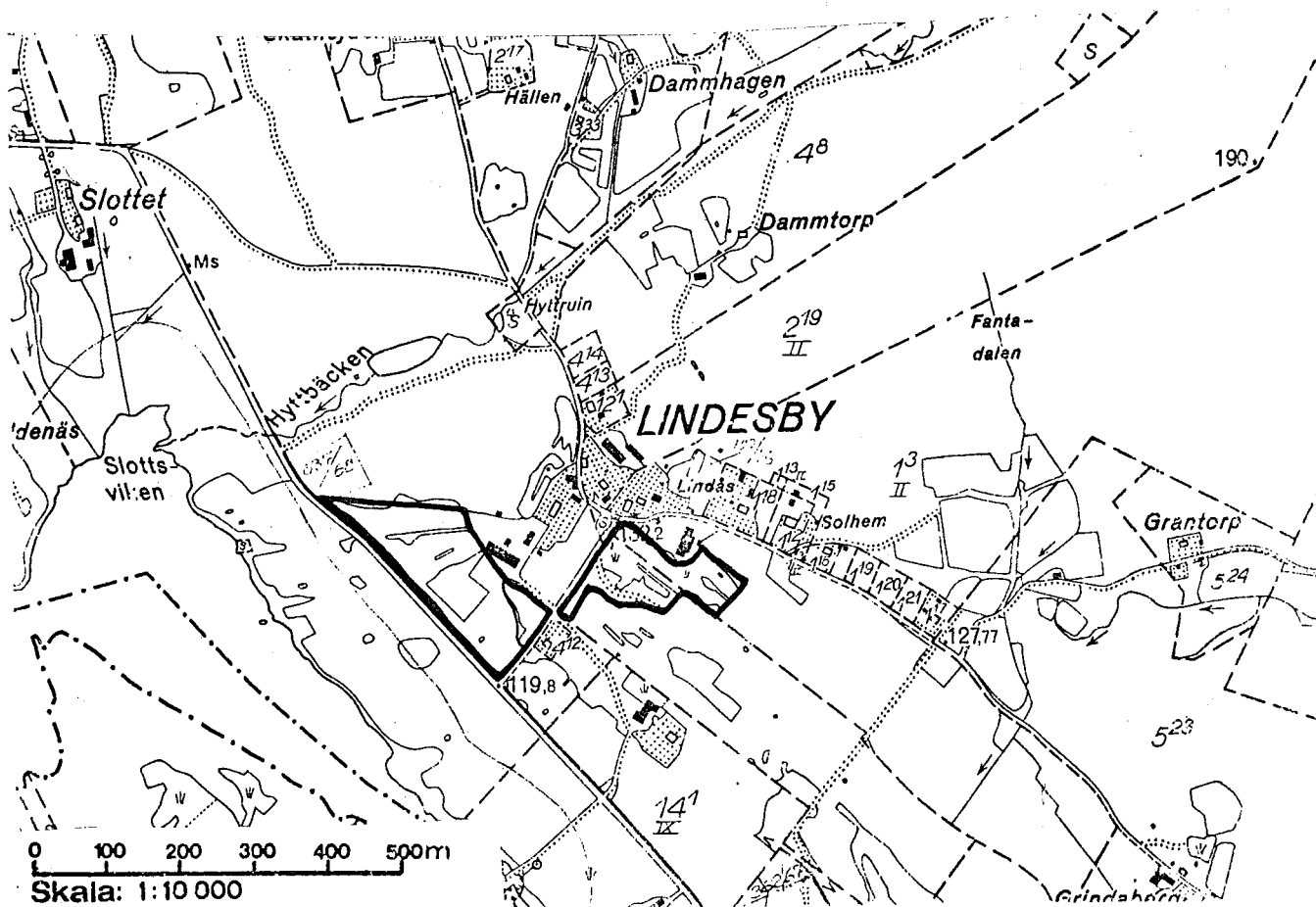
Området betas av nötkreatur.

Bedömning: De öppna beteshagarna med små lövpartier utgör ett tilltalande och väl synligt inslag i landskapsbilden. Mindre delar av vegetationen har fortfarande naturlig sammansättning.

Klass: 3

Åtgärder: Översyn av stängslen. Lövinslaget är begränsat till dungar som får stå kvar intakta.

Kostnader: Stängselöversyn 15 dv

N 2 Björkbacka

Läge: Top.karta 1151 Ek.karta 11520 X = 66120 Y = 14505

Areal: ca 2,5 ha

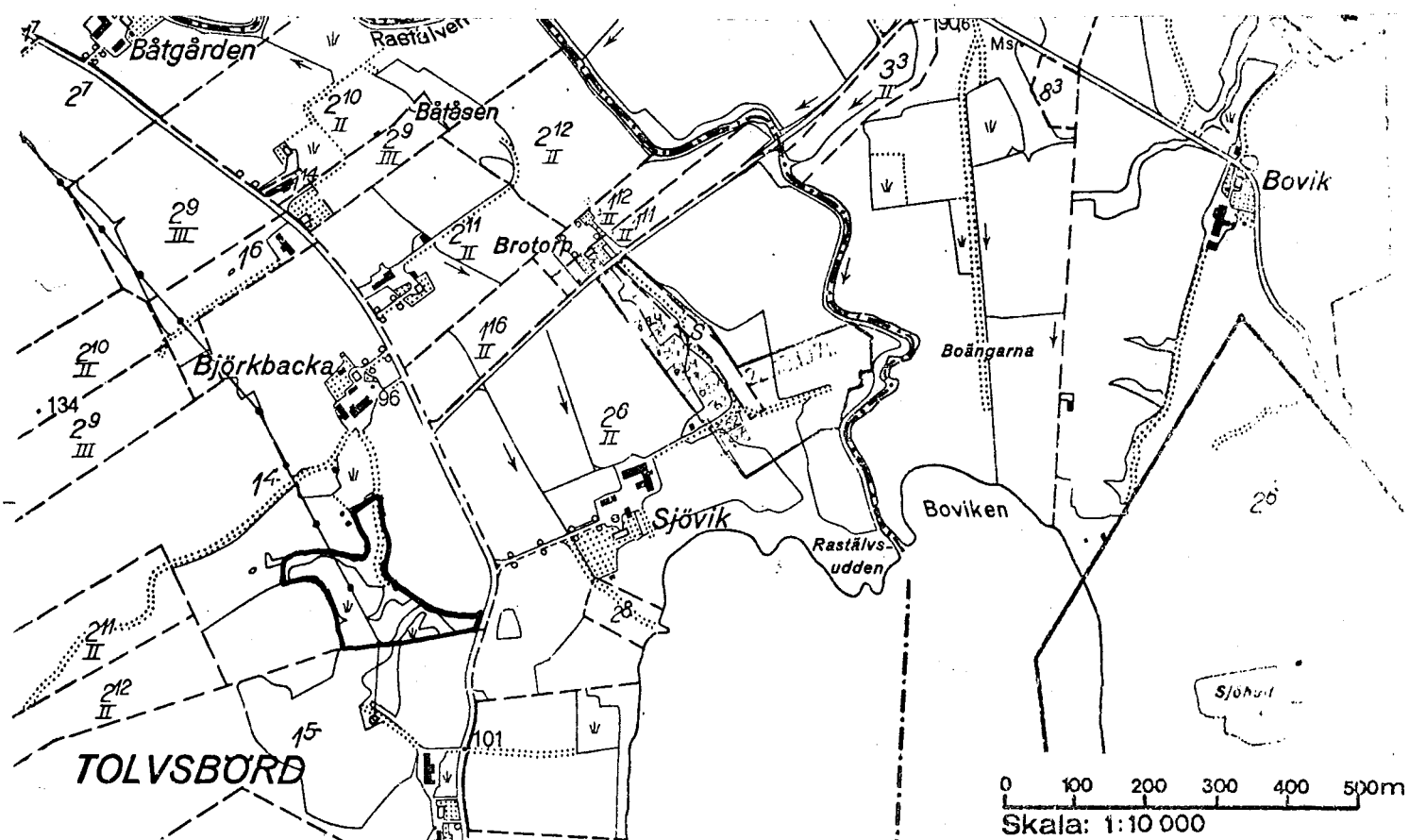
Beskrivning: Området består av en fårbetad relativt brant sluttning väster om landsvägen Nora - Järnboås. Hagen gränsar till granskog i väster och i övrigt till åkrar. Området korsas av två små bäckar med ridåer av gråal och hägg. I den södra delen växer vidkroniga granar, gråal, hägg och enstaka enar. I den norra något mera öppna delen växer också några enar. Fältskiktet domineras av tuvtåtel med inslag av midsommarblomster och brudborste. Floran missgynnas av vallväxter, gödsel och hårt bete.

Bedömning: Området syns väl från allmän landsväg och utgör ett tilltalande inslag i landskapsbilden. Aeralen är liten och floran trivial.

Klass: 3

Åtgärder: Fårstängslen är i gott skick. Gör en kraftig gallring av gran och gråal i den södra delen så att enarna gynnas. Mittpartierna är inte mycket att göra åt eftersom fåren ogärna betar alsly. Gallra däremot något i grupperna i områdets norra del.

<u>Kostnader:</u> Gallring och röjning	10 dv
Bränning	10 dv
	<hr/>
	20 dv

N 3 Östra Fåsjön

Läge: Top.karta 1151 Ek.karta 11511 X = 66075 Y = 14554

Areal: Totalt ca 6 ha Delområde A-1 ha B-2,5 ha C-2,5 ha

Beskrivning: Området består av tre mindre hagar av olika karaktär. Betesmarkerna ligger mellan Fåsjön i väster och landsväg i öster. I söder och norr ligger öppna åkerytor.

Delområde A består av en svagt sluttande enebacke med enstaka yngre björkar och välvuxna enar. Området är röjt för några år sedan men sly av al har kommit upp på nytt. Fältskiktet domineras av tuv-tåtel med inslag av midsommarblomster och smörboll. Hagen betas av nötkreatur.

Delområde B Området består av en fuktig gran och klubbalkog med mycket lite gräs i fältskiktet. Betestrycket är lågt.

Delområde C Området består av relativt fuktig öppen mark med spridda småenar och ett björkparti i den södra delen. Ytan är tidigare röjd och är ner till stora delar bevuxen med asp, björk och gråalssly. Fältskiktet karaktäriseras av relativt krävande arter som midsommarblomster, smörboll och svartkämpor m fl.

I den sydvästra delen av hagen domineras florans av vallväxter. Området betas av nötkreatur.

Bedömning: Området utgör ett tilltalande inslag i landskapsbilden. Arealen är relativt stor och florans är typisk för bergslagens rikare ängsmarker. Delområdet A är avgjort finast.

Klass: 3

Åtgärder: Delområde A är i bra skick. Tag bort all sly.

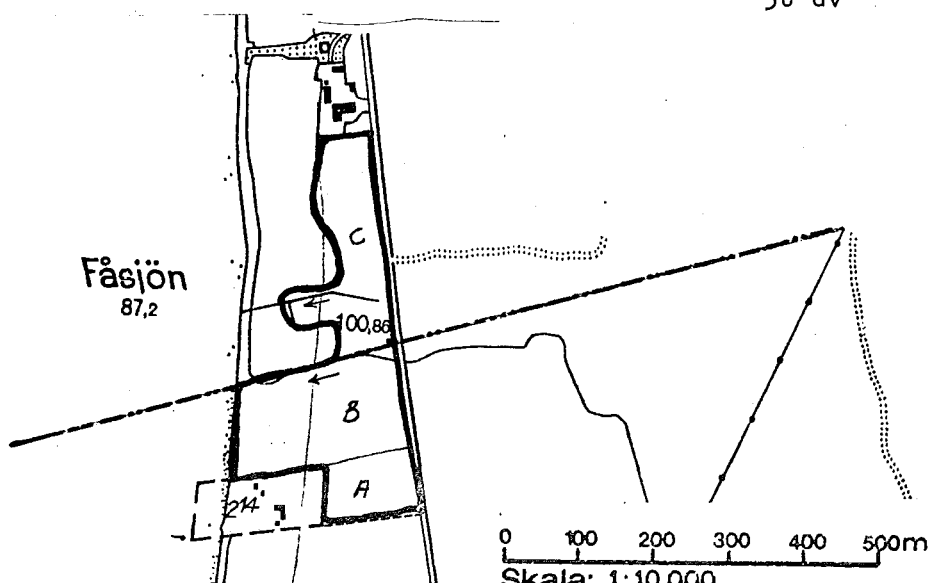
Delområde B. Inga åtgärder.

Delområde C. Stängslen är i bra skick. Tag bort all sly och öka betestrycket. Spara alla äldre träd.

Kostnader: Rövning och bränning Delområde A 10 dv

- " - B 20 dv

30 dv

N 4 Striberg

Läge: Top.karta 1151 Ek.karta 11500 X = 66028 Y = 14513

Areal: ca 3,5 ha

Beskrivning: Området består av en hage strax öster om Striberg. Området gränsar i norr till landsväg och i söder till betesvallar och täta lövsnår.

Betesmarken omfattar en björkhage i den västra halvan. Trädskiktet består här av äldre björkar med inslag av tall, asp och gran. Antagligen är hagen rensad från sly för några år sedan. Slyuppslaget av asp, björk och gråal är åter kraftigt. Fältskiktet är av trivial torrängstyp i högre delar och i lägre fuktigare partier finns inslag av brudborste, mid-sommarblomster och smörboll.

Den östra halvan av området består av en tallplantering med stort inslag av gråal, björk och asp.

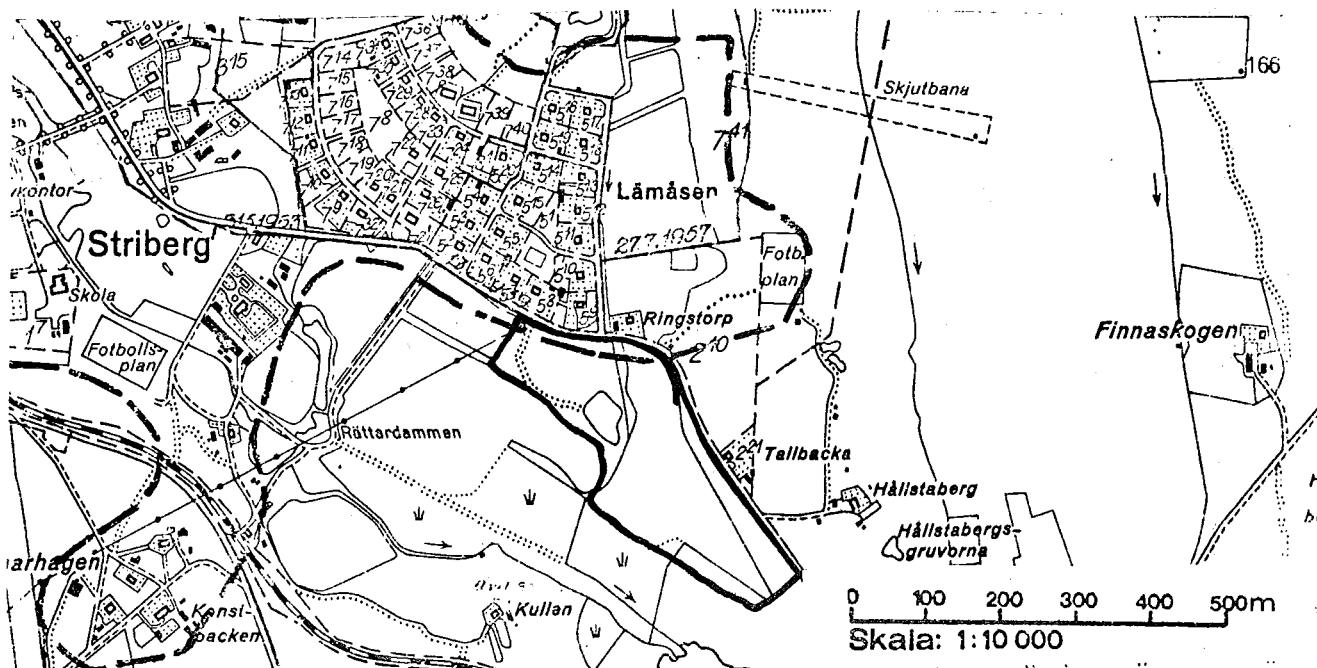
Mitt i området ligger en öppen betesyta. Hagen betas av nötkreatur. Stängslen är nya och består av tryckinpregnerade stolpar, tråd och överliggande slana.

Bedömning: Området består av en mindre björkhagedel som utgör ett tilltalande inslag i landskapsbilden. Denna hagmarkstyp är den vanligaste i Bergslagen.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i gott skick. Björkhagedelen skall rensas från lövsly liksom kanterna på den öppna betesytan. Alla äldre träd sparas samt en del av de större ungbjörkarna.

Kostnader: Röjning och bränning 10 dv

N 5 Saxhagen

Läge: Top.karta 1142 Ek.karta 11409 X = 66003 Y = 14476

Areal: ca 1 ha

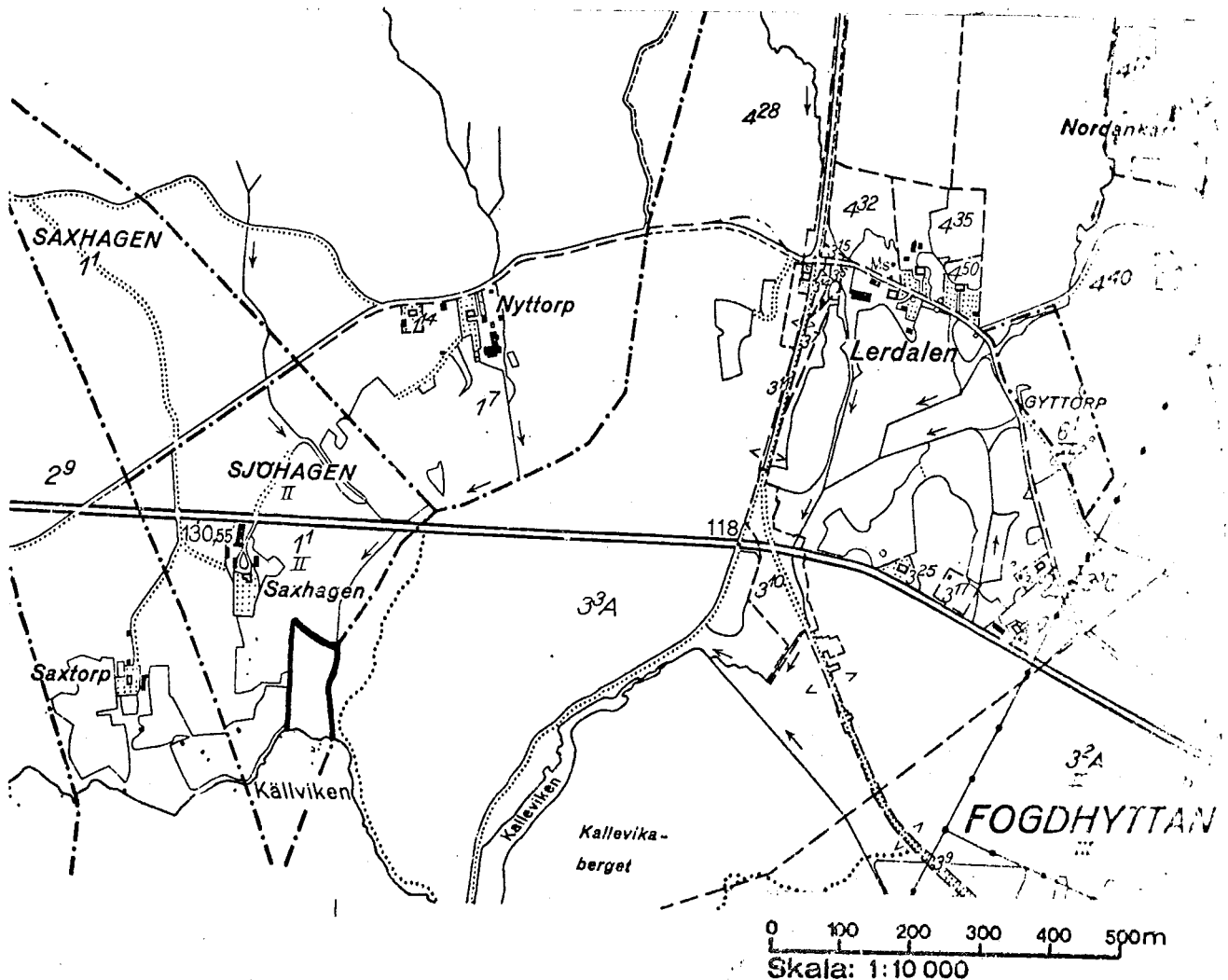
Beskrivning: Området består av en liten björkhage i sluttningen ned mot sjön Saxen. Hagen är omgiven av betesvallar och i väster sjöstranden. Vegetationen utgörs av glest stående äldre björkar och spridda små enbuskar. Marken är stenig och utgörs av en liten moränkulle. Floran är av trivial torrängskaraktär i de höga partierna. Ner mot sjön övergår torrängen i en fuktigare tuvtåteläng med inslag av midsommarblomster.

Området betas av nötkreatur.

Bedömning: Björkhagens areal är liten men den utgör ett mycket fint inslag i landskapsbilden. Hagen har en lång betestradition och konstgödsas ej.

Klass: 3

Åtgärder: Elstängslen är i gott skick. Fortsatt bete.

N 6 Västgötahyttan

Läge: Top.karta 1044 Ek.karta 10498, 10499 X = 65005 Y = 14453

Areal: ca 4,5 ha

Beskrivning: Området utgörs av en brant fårbetad björksluttning mellan sjön Hemtjärnen i väster och vägen i öster.

Den södra delen av hagen är flackare och saknar träd.

I trädskiktet växer spridda äldre björkar och några unga granar och tallar. Enbuskar växer tillsammans med blåtry, gran, tallplanter och något år gammalt lövsly i buskskiktet.

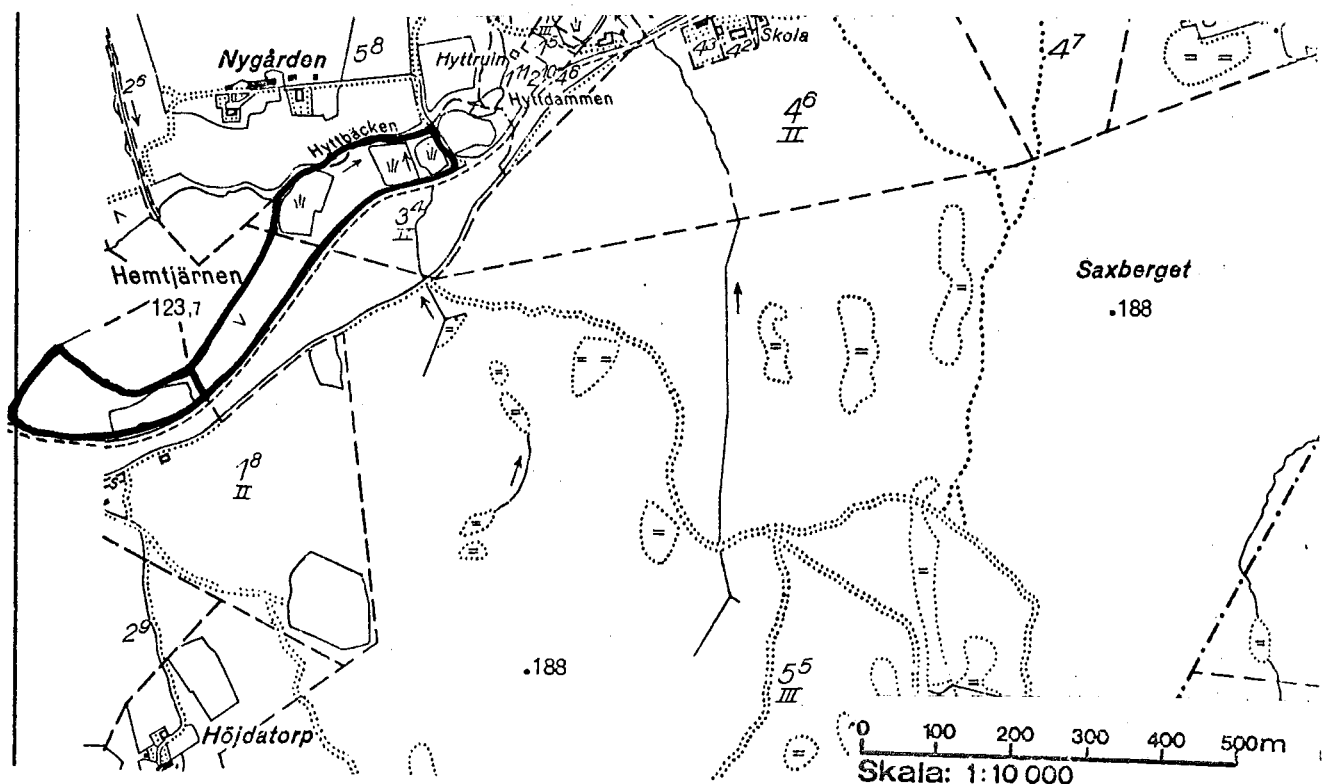
Marken är stenig och relativt fuktig. I fältskiktet växte bl a mycket brudborste och älgört. Hagen har slagits och betats under lång tid.

Bedömning: Den fårbetade björksluttningen ned mot sjön utgör ett tilltalande inslag i landskapsbilden. Området har hävdats under lång tid.

Klass: 3

Åtgärder: Fårstängslen behöver ses över, flera stolpar bytas ut. Tag bort all lövsly och nästan alla smågranar. Var rädd om blåtrybuskarna.

<u>Kostnader:</u> Røjning och bränning	15 dv
Stängselöversyn	5 dv
	<hr/> 20 dv

N 7 Venen

Läge: Top.karta 1044 Ek.karta 10489 X = 65930 Y = 14456

Areal: Totalt ca 12 ha varav ca 5 ha är öppen mark.

Beskrivning: Området består av öppna betesängar och granskog med inblandning av tall, björk, asp och vide m fl trädslag. Betesmarken ligger i ett småskaligt omväxlande jord- och skogsbrukslandskap.

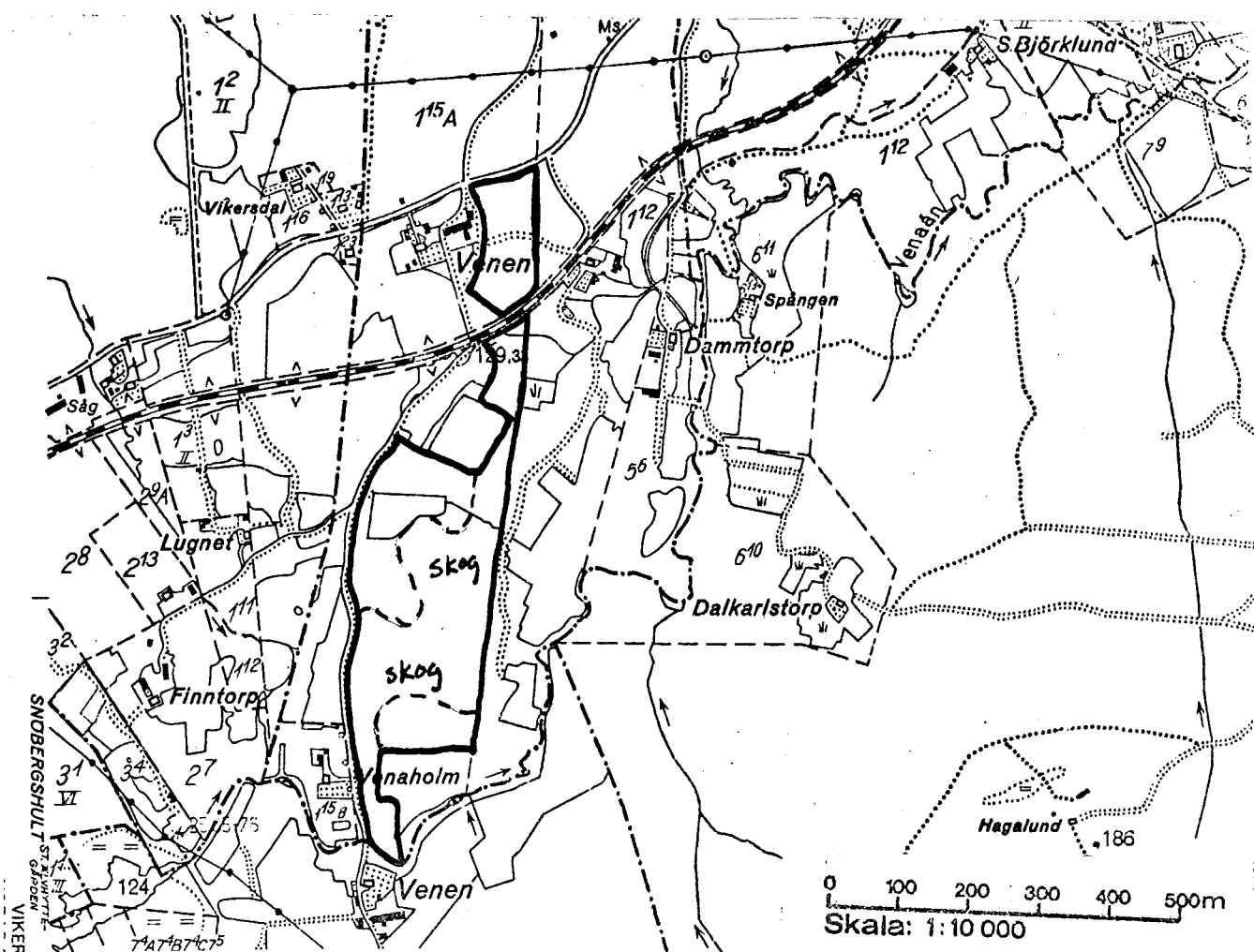
De öppna ängsytorna domineras av en naturlig gräs- och örtflora med bl a mycket svartkämpar och buskar av blåtry och nypon.

Ett mindre parti är skilt från den stora betesytan av järnvägen Gyttorp - Karlskoga. Hela området betas av nötkreatur.

Bedömning: Området är varierat och har stor yta. Floran är relativt rik och det stora antalet blåtrybuskar anmärkningsvärt. Hagarna utgör en del av ett gammalt småskaligt jord- och skogsbrukslandskap.

Klass: 2

Åtgärder: Stängslen är i gott skick. Inga åtgärder förutom fortsatt bete. Skogsdelen bör skötas som skogsmark.

N 8 Älvhyttan

Läge: Top.karta 1044 Ek.karta 10488 X - 65918 Y - 14437

Areal: Enebacken ca 2,5 ha, övriga fårbetesmarker ca 20 ha

Beskrivning: Området kring Älvhyttan karaktäriseras av ett omväxlande småskaligt kulturlandskap av äldre typ med åkermark, betesmark, gammal bebyggelse och mindre skogspartier. I området ligger naturreservatet Blomsterängen som är en av Bergslagens mycket få kvarvarande sloghagar som hävdats genom slätter ända fram till vår tid. Vegetationen är mycket rik inom hela området och starkt påverkad av den höga kalkhalten i marken. Älvhytteområdet har detaljinventerats och planerats av Länsstyrelsens naturvårdsenhet tillsammans med skogsvårdsstyrelsen.

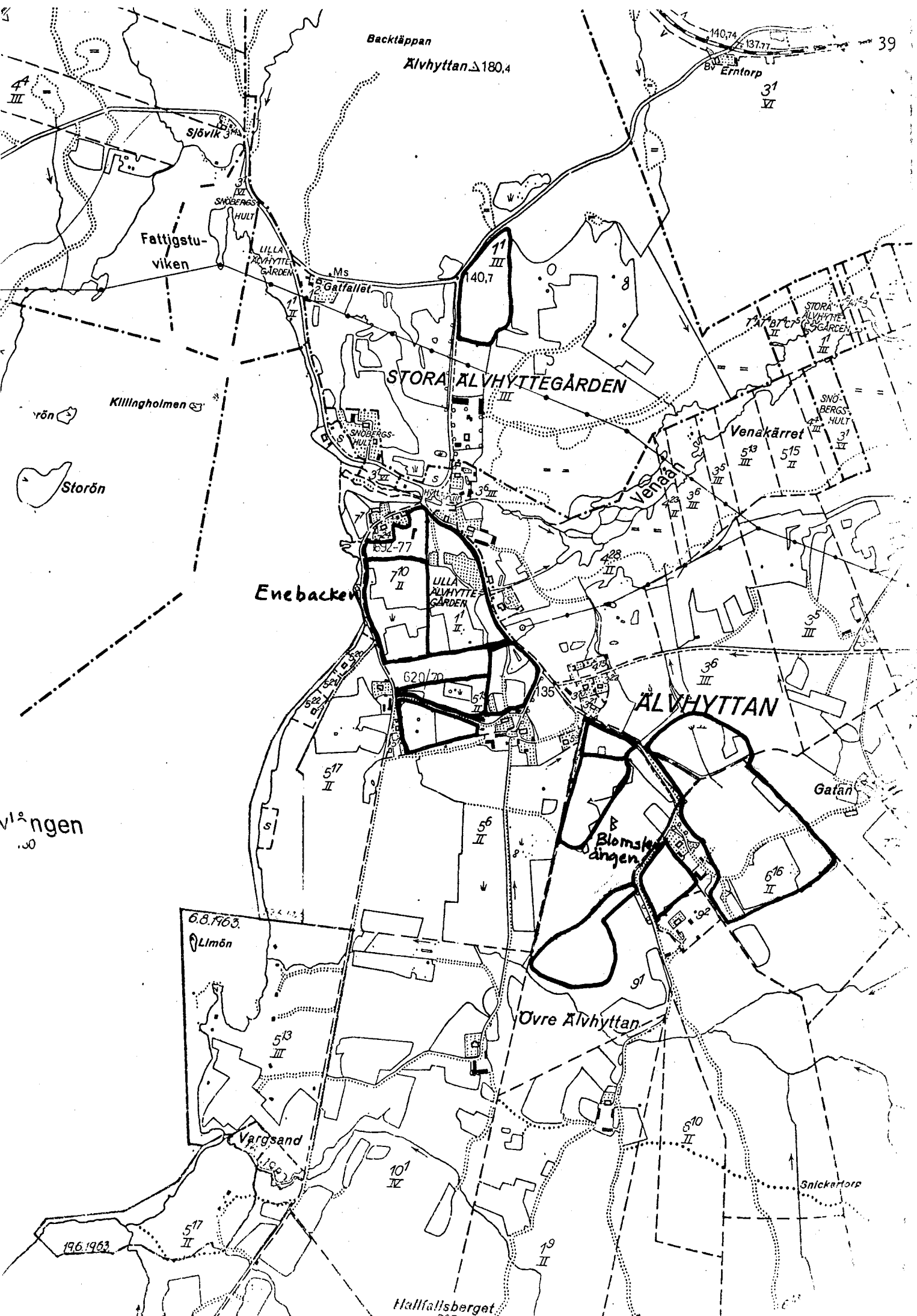
Vid inventeringstillfället pågick röjningar, restaureringsarbeten och utvidgningar av fårbetesmarker som ett led i Länsstyrelsens engagemang inom detta område. Jag hänvisar därför för mer detaljerad och dagsfärsk information inom Älvhytteområdet till ovan nämnda arbeten. De delområden som har störst värde är naturreservatet Blomsterängen, som är en sloghage med inslag av lundartad lövskog och löväng (se naturvårdsenhetens inventering. Älvhytteområdet av Eva Ekholm) och enebacken som ligger utmed sjön Älvtån strax söder om Venaåns utlopp. (se karta). Marken är här blockig och floran är av kalkpåverkad torrängskaraktär med bl a darrgräs, svartkämpar, gråfibbla, rölleka, gulmåra, daggkåpa, fältgentiana och liten blåklocka. På ett kalkblock växer guß fetknopp kärleksört och harmynta. Trädskiktet utgörs av några gamla rönnar och björkar i norra delen. I buskskiktet växer enar och något lövsly.

Området har återupptagits som betesmark under inventeringsarbetet.

Bedömning: Kulturlandskapet runt Älvhyttan är mycket vackert, omväxlande och förhållandevis välbevarat. Hagmarkerna utgör en viktig del av området. Enebacken med den kalkpåverkade och rika floran utgör en mycket ovanlig hagmarkstyp i norra länsdelen. Sloghagen Blomsterängen har mycket stora kulturhistoriska och floristiska värden på grund av kontinuerlig hävd och kalkpåverkan.

Klass: Kulturlandskapet som helhet klass 1. Betesmarkerna klass 2.

Åtgärder: Betesmarkerna med bl a enebacken har åtgärdats under inventeringsarbetet. Enebacken bör betas mycket försiktigt och ej utsättas för upprepad konstgödning.

Baktäppan
Alvhytta Δ 180.4

140.74
137.77
Erntorp
31
VI

Fattigstuviken

STORA ALVHYTTGÅRDEN

Venakärret
53
55
57
59
III
II

Enebacken

LILLA ALVHYTTGÅRDEN

ALVHYTTAN

Blomskången

Övre Alvhytta

6.8.1963
Limön

53
III

Vargstrand

196.1963

Hallfallsberget

Li 1 Löaborn

Läge: Top.karta 1153 Ek.karta 11552 X = 66325 Y = 14607

Areal: knappt 3 ha

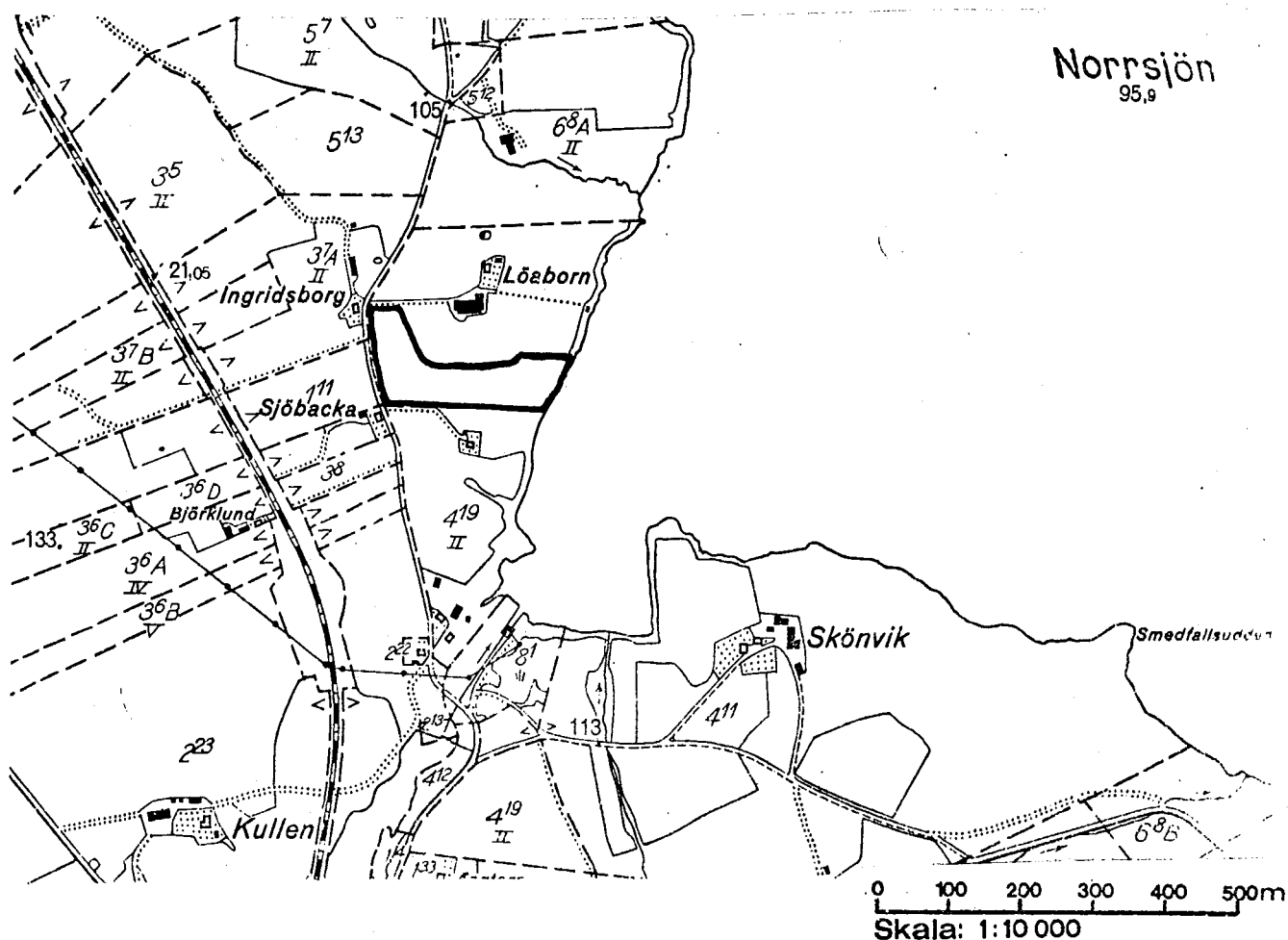
Beskrivning: Området består av en betad granskog med inslag av tall i sluttningen ned mot Norrsjön. Skogsbetet omges av åkrar i söder och norr, av väg i väster och sjön i öster.

Fältskiktet domineras av triviala granskogsarter med stort inslag av kruståtel och örnbräken. Stängslen utmed hela nord-sidan består av en väl underhållen trädgårdsgård.

Bedömning: Området består av en väl gallrad granskogsbetesmark som till vissa delar är inhägnad med trädgårdsgård. Området utgör ett fint inslag i kulturlandskapet kring Norrsjön.

Klass: 3

Åtgärder: Fortsatt bete och skötsel.

Li 2 Lakabäcken

Läge: Top.karta 1153 Ek.karta 11562 X = 66337 Y = 14617

Areal: ca 1,5 ha

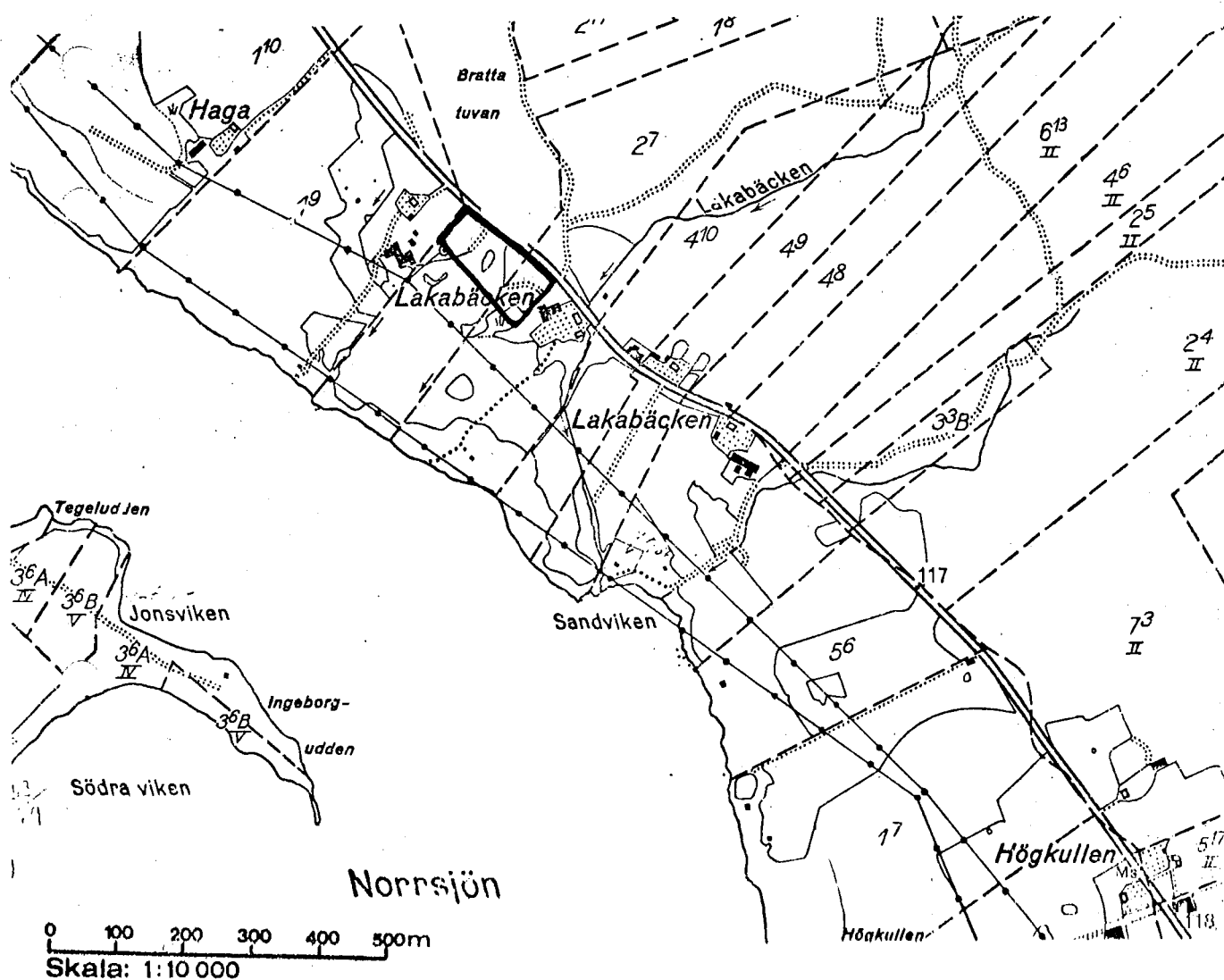
Beskrivning: Området består av en nötkreatursbetad hage mellan riksväg 60 i öster och Norrsjön i väster. Den norra delen utgörs av en tallbacke med mycket sly av björk och asp i buskskiktet. Den södra delen har ett glest trädskikt av björk och ett buskskikt av spridda enar, gran och tallplantor. Floran är trivial och domineras av örnbräken.

Bedömning: Björk- och tallhagen utgör ett tilltalande inslag i landskapsbilden. Arealen är liten och floran trivial.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i gott skick. Tag bort allt björk- och aspsly.

Kostnader: Røjning och bränning 10 dv

Li 3 Vasselhyttan

Läge: Top.karta 1153 Ek.karta 11552 X = 66253 Y = 14624

Areal: ca 2,5 ha

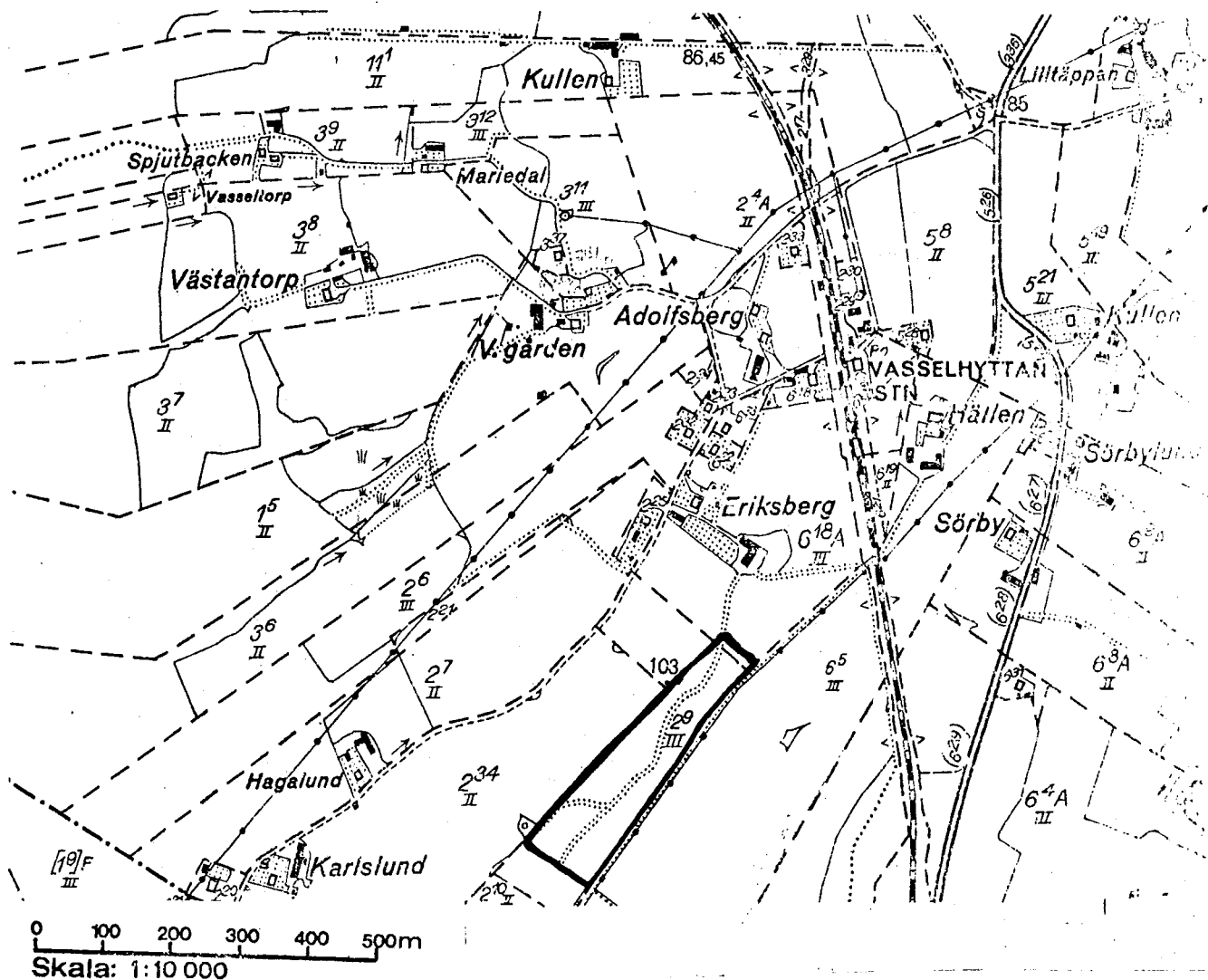
Beskrivning: Området utgörs av en björkhage i sluttningen väster om riksväg 60. Hagen omges av svagt sluttande åkrar och vallar.

Trädskiktet består av glest stående vidkroniga gamla björkar och några mindre partier av självgallrad gråal. Spridda små enar växer i södra delen. Fältskiktet domineras av tuvtåtel med inslag av bl a midsommarblomster och mycket örnbräken. Antagligen konstgödslas hagen. Området betas av nötkreatur.

Bedömning: Björkhagen syns väl från riksväg 60 och utgör ett tilltalande inslag i landskapsbilden. Floran är trivial.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i gott skick. Fortsatt bete.

Li 4 Danshyttan

Läge: Top.karta 1151 Ek.karta 11541 X = 66228 Y = 14592

Areal: ca 6 ha

Beskrivning: Området består av betesmark utmed Danshytteån. Hagen gränsar i öster och söder mot väg, i väster mot vall och i norr mot en gård och lövsnår utmed ån.

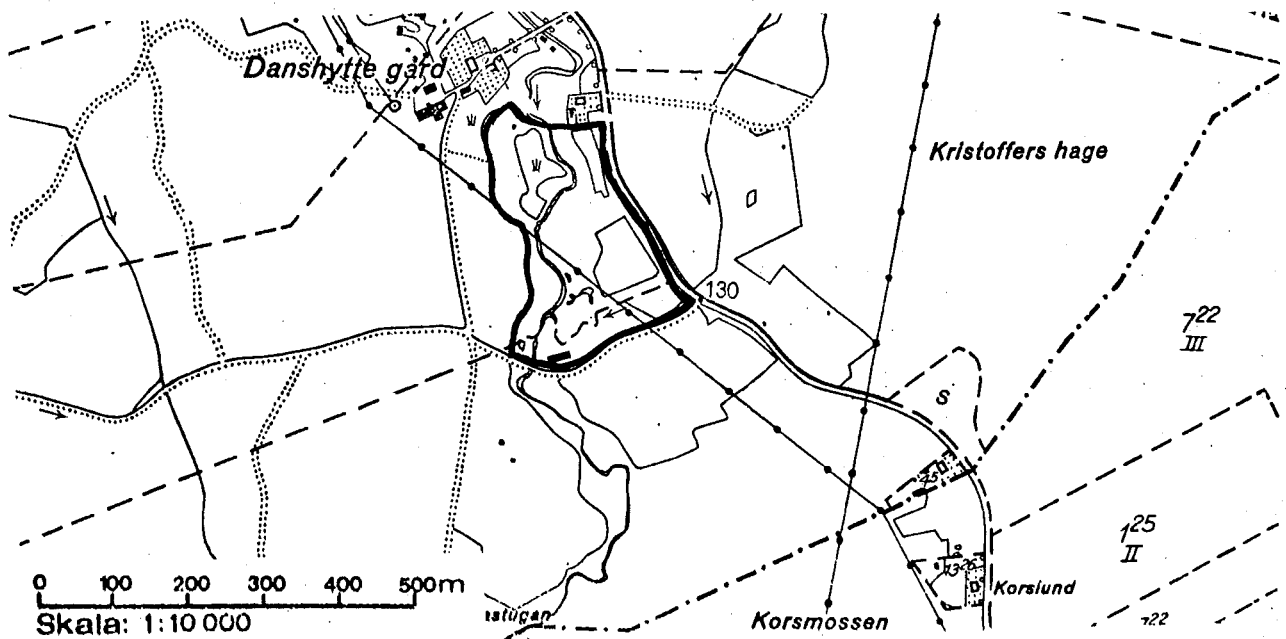
Halva arealen består av en öppen tuvtåteläng mot vägen i öster. Här finns inslag av de vanliga torr och fuktängsarterna. I området utmed ån växer ung väl gallrad björkskog med inslag av gråal och gran. Området kräver kontinuerlig röjning av alsly för att ej växa igen. Fältskiktet domineras här av fuktkrävande arter som älgört. Hagen betas av nötboskap.

Bedömning: Området med den öppna betesängen och björkpartierna utmed ån utgör ett tilltalande inslag i landskapsbilden. Arealen är relativt stor och florán är typisk för denna vanliga typ av betesmark.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i gott skick. Området utmed ån kräver återkommande röjning för att hållas fritt från gråalssly. Tag bort hälften av granarna utmed ån och det lilla sly som kommit upp.

Kostnader: Gallring, röjning och bränning 10 dv

Li 5 Garboda

Läge: Top.karta 1151 Ek.karta 11531 X = 66167 Y = 14560

Areal: drygt 3 ha

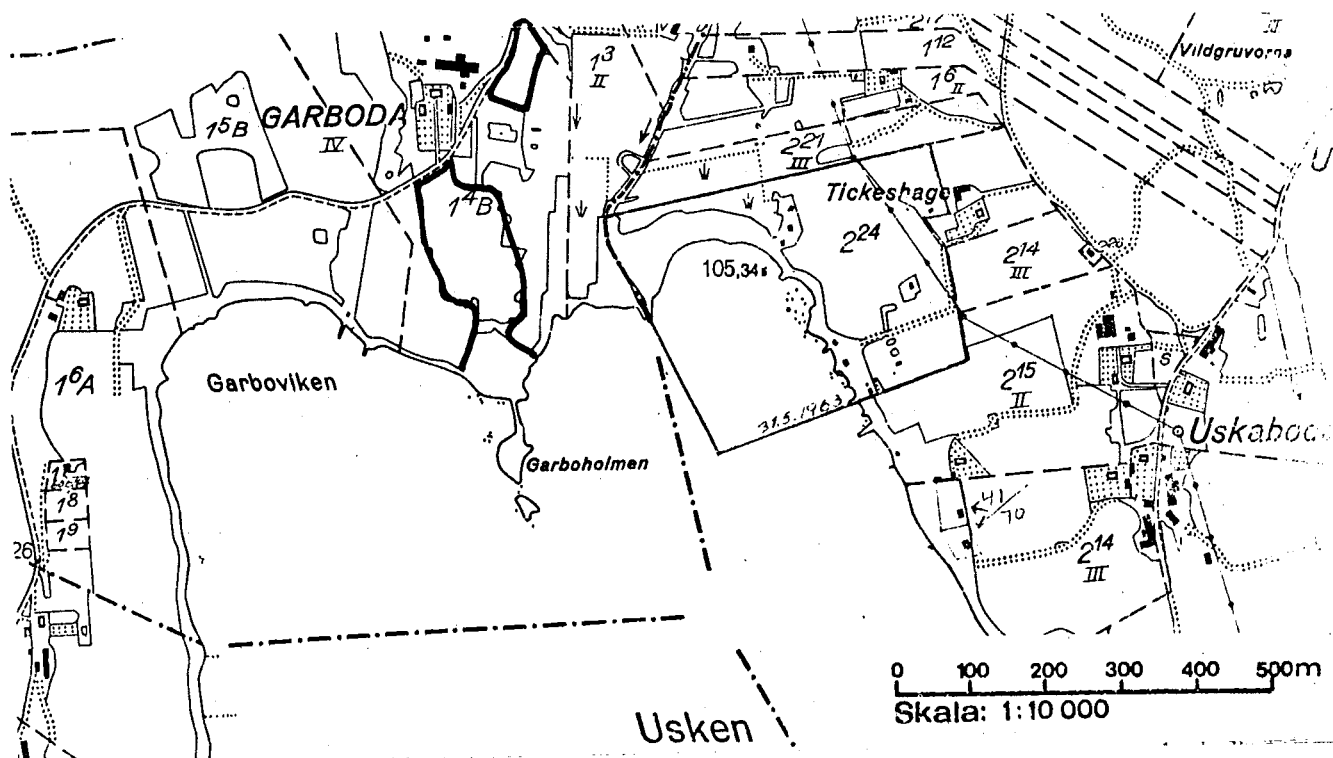
Beskrivning: Området består av en igenväxande björk-enebacke i sluttningen ned mot sjön Usken. Hagen gränsar i norr till väg, i söder till sjön Usken och i övrigt till åkrar. Trädskiktet består av glest stående äldre björkar med inslag av asp, rönn och gråal. I buskskiktet växer spridda enar tillsammans med ett kraftigt uppslag av lövsly. Fältskiktet består av typiska björk-hagearter med bl a midsommarblomster. Området betas av nötkreatur. Nordost om den beskrivna hagen ligger en lämplig betesyta med likartat utseende.

Bedömning: Björk-enebacken i sluttningen ned mot Usken har förutsättningar att bli mycket fin om föreslagna åtgärder utföres. Arealen är "normalstor" och florán karaktäristisk för denna hagmarkstyp.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i mycket dåligt skick och behöver bytas ut. Taggtrådsstängsel ca 800 m. Tag bort lövsly av björk, asp och gråal. Lämna alla äldre träd och de största yngre björkarna. Gynna rönnarna. Antagligen krävs upprepade röjningar i området och ökat betetryck.

<u>Kostnader:</u> Stängseluppsättning	20 dv
Röjning	20 dv
Bränning	10 dv
	<hr/>
	50 dv

Li 6 Östra Usken

Läge: Top.karta 1151 Ek.karta 11521 X = 66117 Y = 14597

Areal: ca 6,5 ha

Beskrivning: Området består av en fårbetad björk- och asppluttning mellan vägen Siggebohyttan- Siggeboda och sjön Usken.

Trädskiktet består av björk och asp med inslag av tall, sälg, grål, gran, ask och rönn. Små enbuskar växer spritt i hela området. Förutom ett kraftigt slyuppslag saknas andra arter i buskskiktet. Fältskiktet domineras av triviala björkhagearter tillsammans med midsommarblomster, brudborste och smörboll. Öppna ytor med vallväxter ingår i områdets södra del.

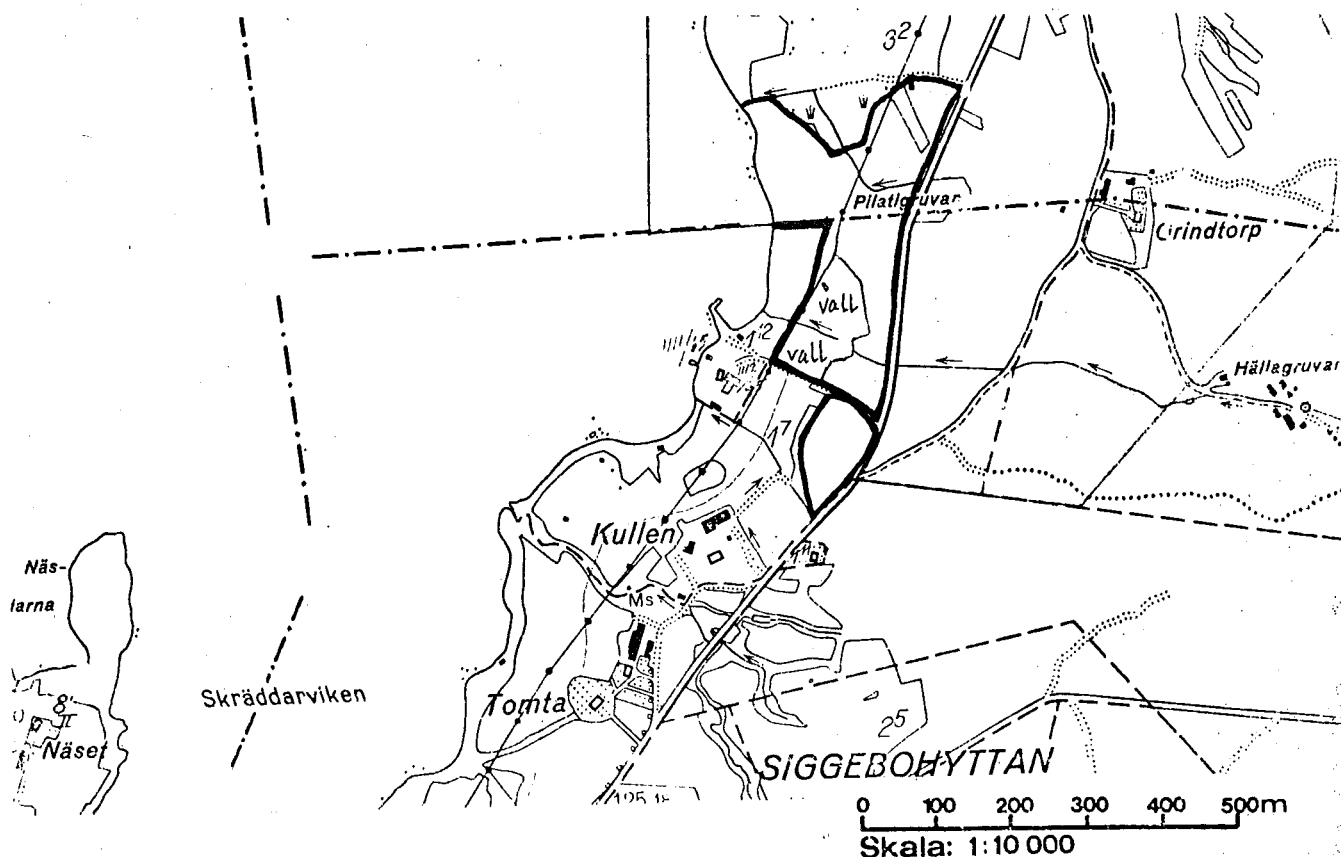
Fårstängslen är i gott skick. Hagarna har röjts för några år sedan.

Bedömning: Fårbetesmarken utgör ett tilltalande inslag i landskapsbilden. Arealen är stor och vegetationen karkteristisk för något rikare björkhagar.

Klass: 3

Åtgärder: Fårstängslen är i gott skick. Røjning av lövsly inom hela området. Gallring av vildvuxna granar i den södra delen.

<u>Kostnader:</u> Gallring och røjning	20 dv
Bränning	10 dv
	<hr/>
	30 dv

Li 7 Siggebohyttan

Läge: Top.karta 1151 Ek.karta 11521 X = 66109 Y = 14564

Areal: Delområde I-2,5 ha II-1 ha III-1 ha

Beskrivning: Området utgörs av tre mindre delområden i nära anslutning till varandra, belägna mellan Siggebohyttan och sjön Usken. Alla tre hagarna gränsar delvis mot vägen.

Delområde I utgörs av en fårbetad enebacke i sluttningen ned mot sjön. Trädskiktet består av ung gallrad björk i den södra delen och ett parti med några bokar och björkar i den nordöstra delen av hagen. Buskskiktet utgörs av välväxta enar som är spridda över hela hagen. Fältskiktet innehåller fukt- och näringskrävande högrörter som smörboll, midsommarblomster, brudborste, humleblomster m m, vilket är typiskt för naturliga ängsmarker runt Usken. I söder gränsar hagen till en sommarstuga med naturtomt.

Delområde II utgörs av ett litet björkhageparti mellan vägen och gårdarna Siggebohyttan och Granaboda. Trädskiktet består av ett välgallrat ungt björkbestånd med inslag av gran och tall. Floran är av torrängskaraktär och fattigare än i hagen på andra sidan vägen.

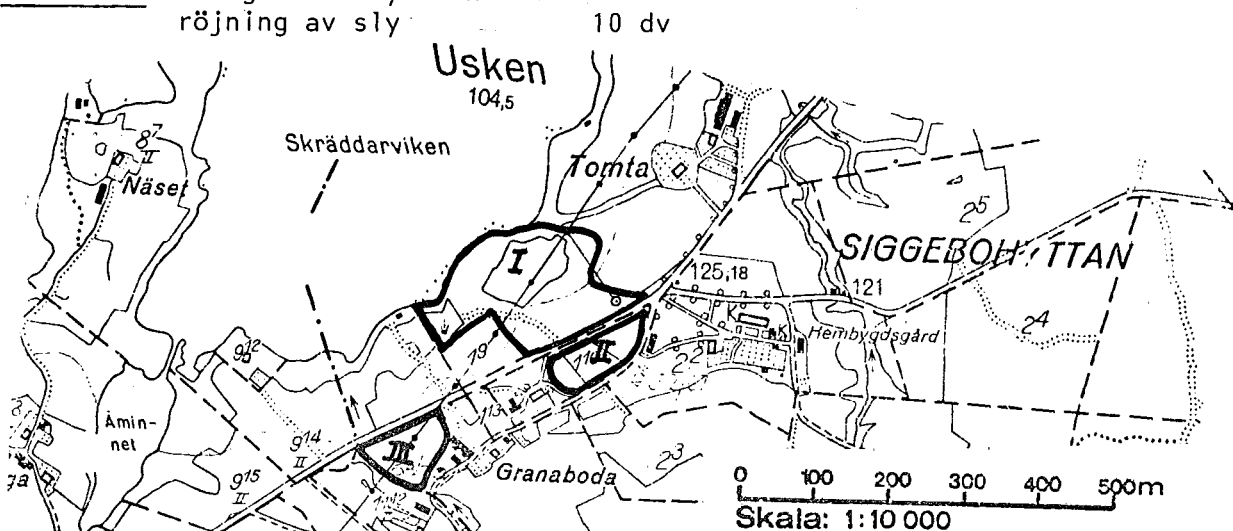
Delområde III består av en enebacke med spridda unga björkar och några oxlar i sluttningen mellan vägen och gårdarna Granaboda och Rudhagen. Marken är stenig. Floran är relativt rik och liknar den i område I. Hagen betas av får.

Bedömning: Björk- och enehagarna utgör ett mycket tilltalande inslag i den i övrigt vackra landskapsbilden. De utgör ett fint komplement till den gamla bergsmannabebyggelsen vid Siggebohyttan. Arealen på de tre områdena är relativt stor och floran är rik.

Klass: 2

Åtgärder: De tre hagarna betas av får. Stängslena är i gott skick. Området kräver en arbetsinsats årligen av ca 10 dv i form av stängselöversyn och röjning av nyuppkommet sly för att behålla sitt tilltalande utseende.

Kostnader: Stängselöversyn och röjning av sly 10 dv

Li 8 Ramsberg

Läge: Top.karta 1153 Ek.karta 11554 X = 66264 Y = 14719

Areal: ca 4,5 ha

Beskrivning: Området består av kuperade mycket steniga beteshagar vid Resta. Hagarna gränsar i norr och väster till blandskog, i öster till betesvallar och i söder till gården.

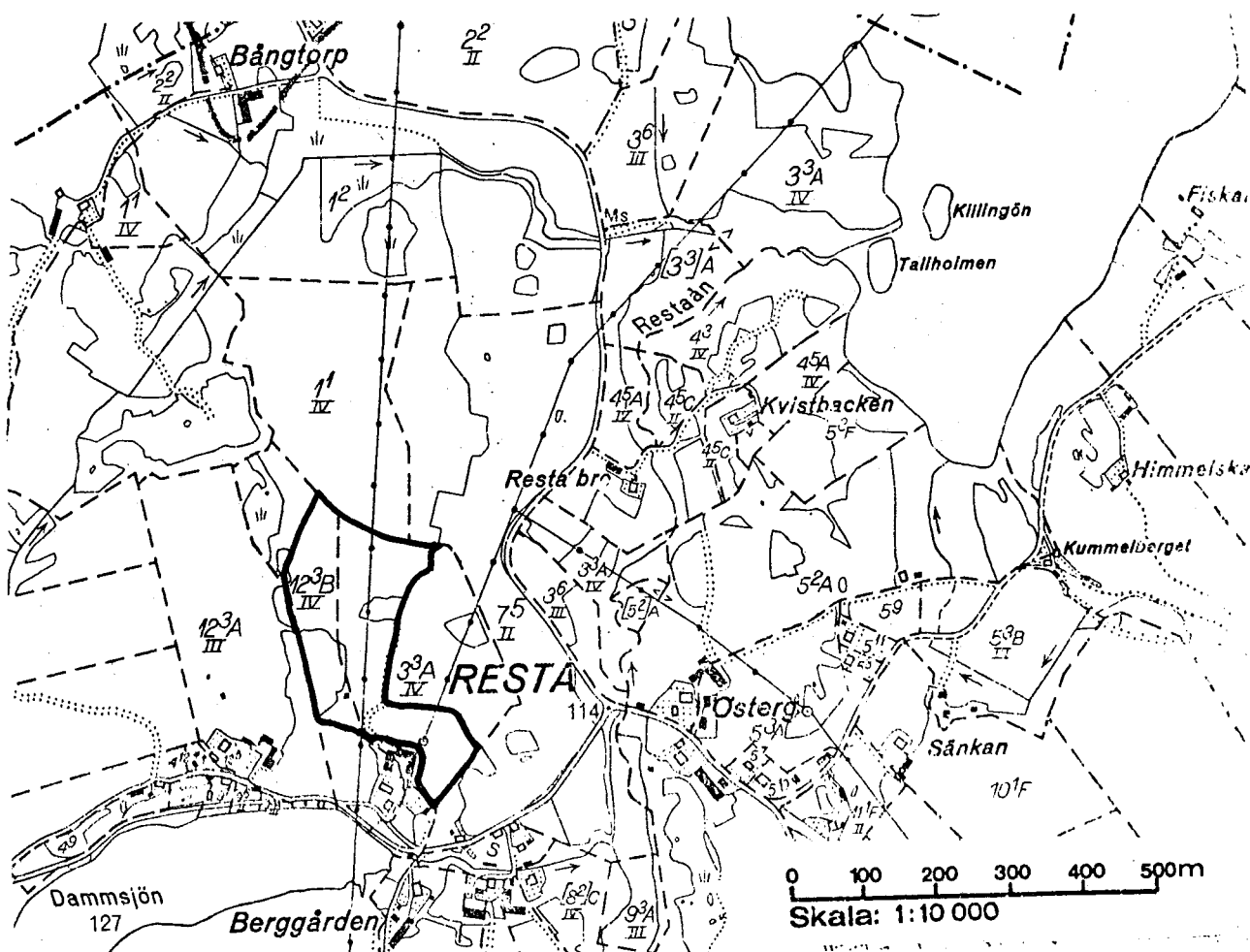
I den södra delen mot gården utgörs betesmarken av en liten björkhage. I övrigt förekommer endast några spridda granar, häggar och nyponbuskage.

Hela området är översållat av stora och små block vilket gör området svärgödslat. Därför är torrängsfloran relativt varierande. I fuktigare partier förekommer midsommarblomster, brudborste och smörboll.

Bedömning: Området utgör ett tilltalande inslag i landskapsbilden. Arealen är relativt stor och floran är ej utsatt för regelbunden konstgödsling. Hagen har ett ovanligt utseende med den kraftigt stenbundna marken och avsaknaden av trädskikt.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i gott skick. Fortsatt bete.

Li 9 Born

Läge: Top.karta 1152 Ek.karta 11545 X = 66207 Y = 14773

Areal: ca 2,5 ha

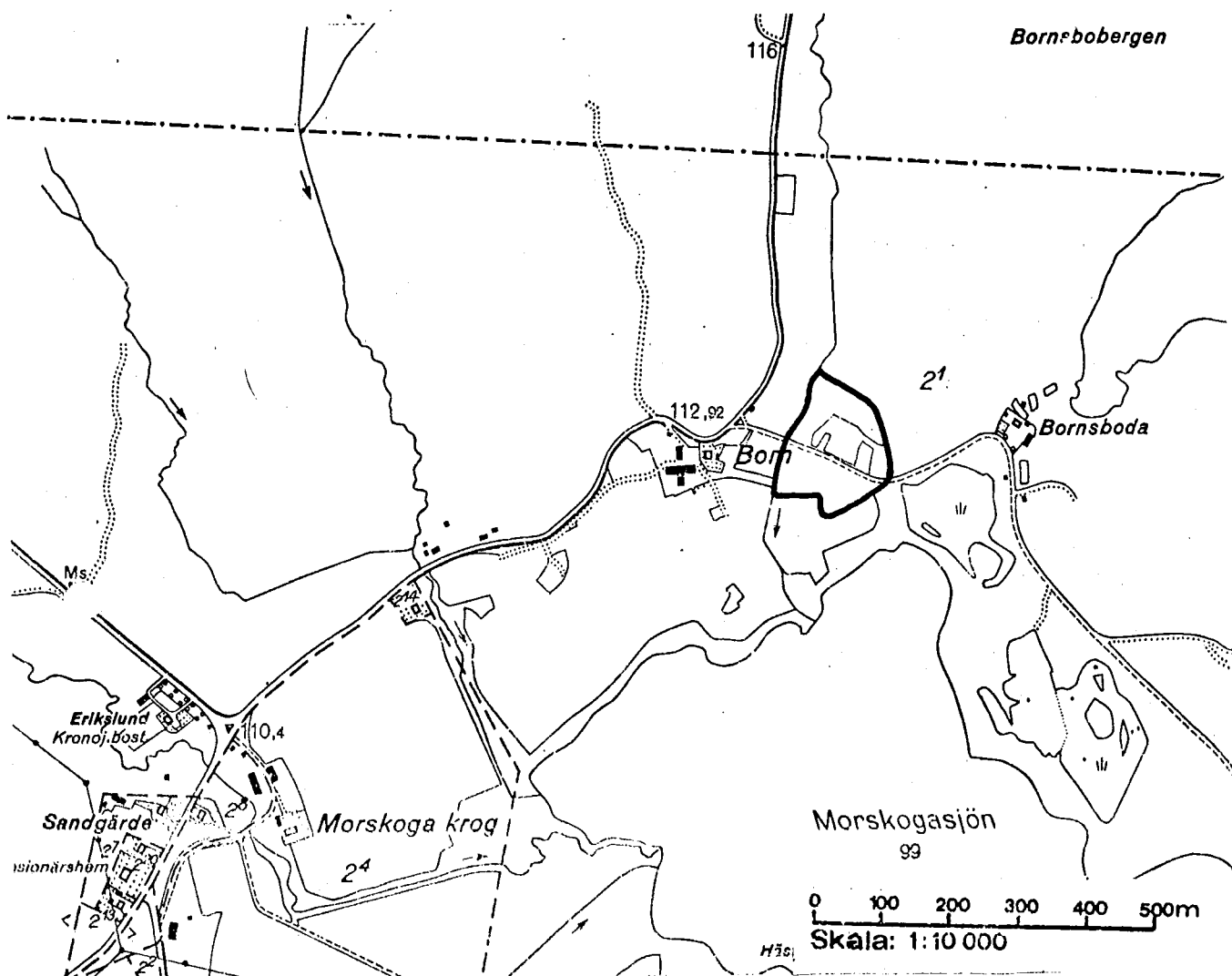
Beskrivning: Området består av en betad björk-enebacke norr om Morskogasjön. Hagen gränsar i norr till en mindre väg i öster till lövsnår i söder till öppna betesvallar och i väster till ung gallrad björkskog. Den södra delen av hagen utgörs av en torrbacke med äldre björkar och mycket enar i buskskiktet. Den norra halvan är nyligen införlivad i betet och består av ung gallrad björkskog i väst och ostkanten och däremellan en fuktig tuvtåteläng med inslag av timotej älgört, skogssäv och något lövsly. Området betas av nötkreatur.

Bedömning: Björkhagen utgör ett tilltalande inslag i landskapsbilden. Floran är karakteristisk för denna vanliga hagmarkstyp.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i gott skick. Tag bort all lövsly inom området.

Kostnader: Rövning och bränning 10 dv

Li 10 Palnängen

Läge: Top.karta 1151 Ek.karta 11503 X = 66013 Y = 14863

Areal: 2 ha

Beskrivning: Området utgörs av en betespräglad gran- och björkdunge med rundade hällar och mycket enbuskar. Hagen gränsar till åkrar och ingår i en något större betesmark med vallväxter.

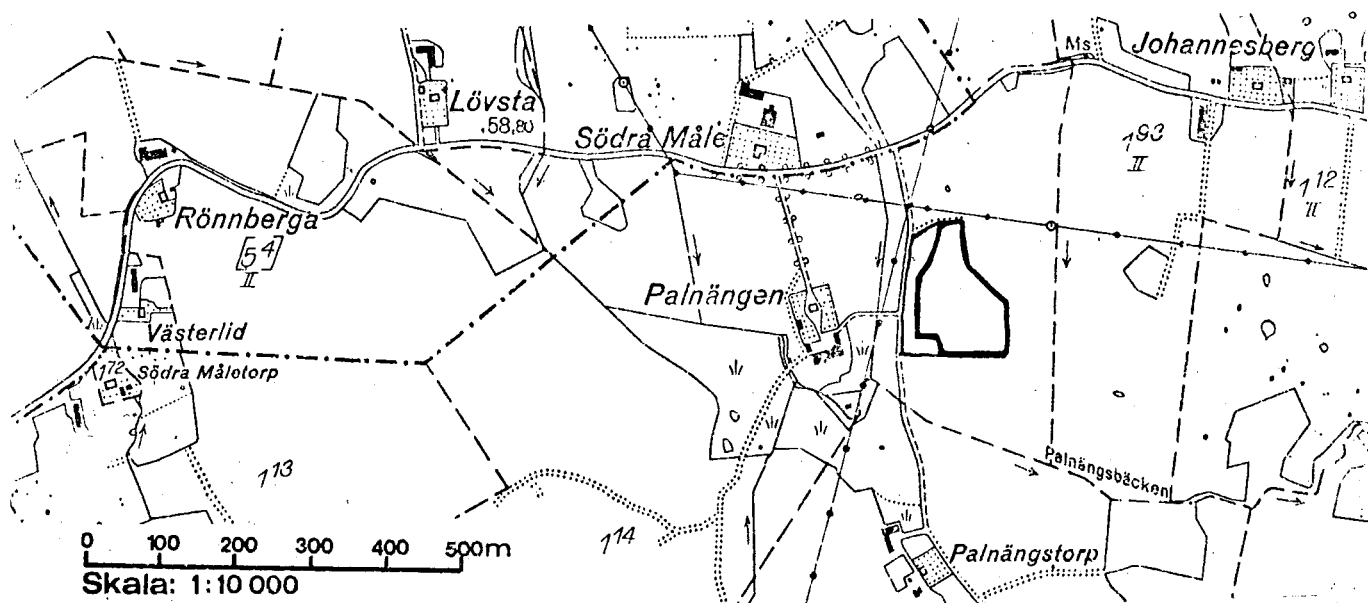
I trädskiktet finns inslag av asp. Floran är av trivial björkhagetyp.

Bedömning: Den betespräglade backen är väl synlig från väg och utgör ett mycket tilltalande inslag i landskapsbilden. Arealen är liten och floran är karakteristisk för denna hagmarkstyp.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i gott skick. Gallra något bland granarna.

Kostnader: Gallring 10 dv

Li 11 Strömsborg

Läge: Top.karta 1151 Ek.karta 11504 X = 66024 Y = 14705

Areal: ca 4,5 ha

Beskrivning: Området består av betespräglad asp- och björkskog som ingår i en större öppen betesmark. Hagen gränsar i väster och norr till Borsån, i öster till öppen betesvall och i söder till granskog. Trädskiktet utgörs av relativt tätt stående björk och asp. I södra delen finns en del yngre gran, sälg och lärk och i sluttningen ned mot Borsån finns inslag av gran, gråal och tall.

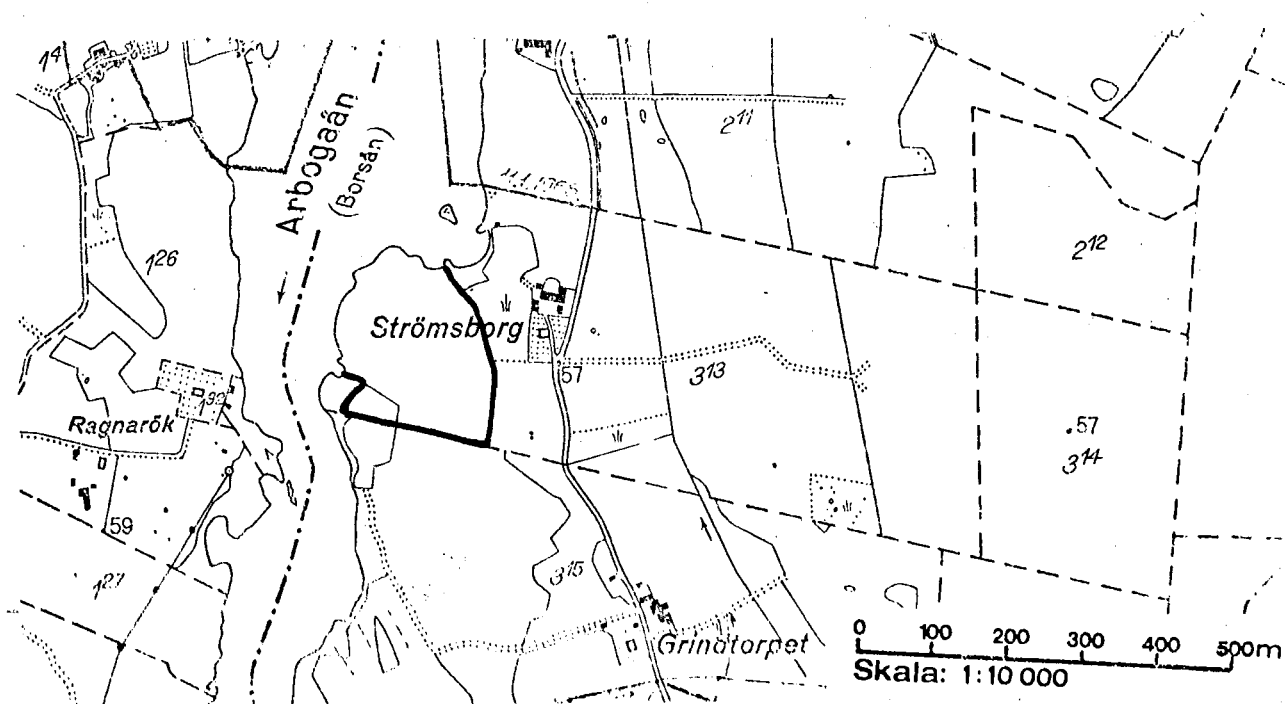
Ett gles t buskskikt av lövsly växer i hagen. Floran är artfattig och typisk för täta björkhagar. Området betas av nötkreatur.

Bedömning: Björkhagen utgör ett tilltalande inslag i landskapsbilden. Floran är karakteristisk för denna vanliga hagmarkstyp. Arealen är relativt stor.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i gott skick. Gallra i trädskiktet, björk och asp. Tag bort det mesta av ung gran och gråal. Røj bort all sly.

<u>Kostnader:</u> Gallring och röjning	20 dv
Bränning	15 dv
	<hr/>
	35 dv

Li 12 Luntängen

Läge: Top.karta 1152 Ek.karta 11506 X = 66042 Y = 14808

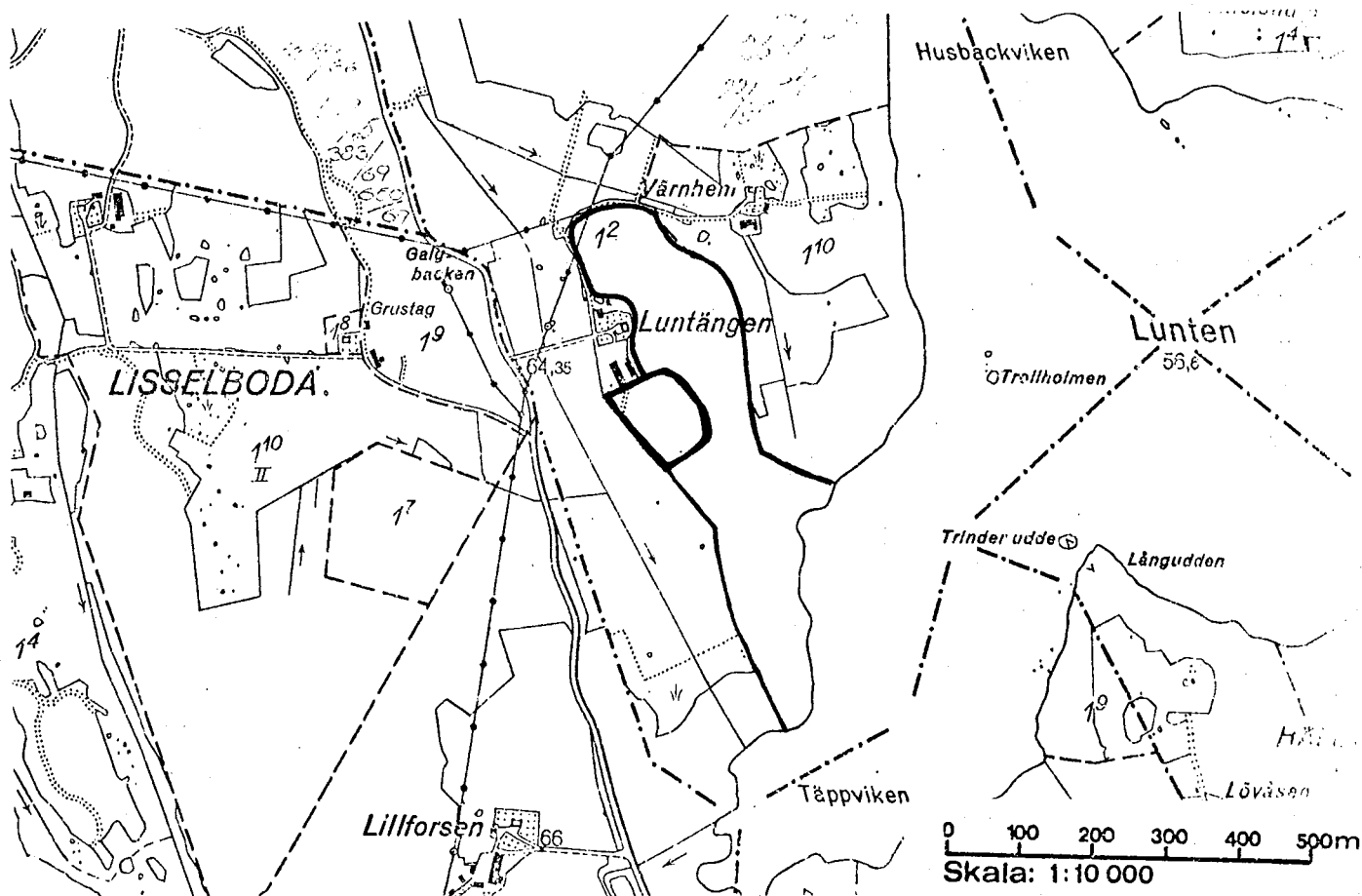
Areal: ca 1,5 ha

Beskrivning: Området utgörs av en nyligen uppröjd björkbacke som i söder gränsar till öppna betesmarker och i övrigt till betad blandskog. Marken är blockig och vegetationen av artfattig torrängskaraktär. Trädskiktet består av glest stående stora björkar. Några enar växer i buskskiktet. Området har röjts för ca 5 år sedan och betas av får. Markägaren har planer på en stor utvidgning av hagen genom att ta bort barrträden inom markerat område.

Bedömning: Björkhagen utgör ett tilltalande inslag i landskapsbilden. Arealen är liten och floran trivial.

Klass: 3

Åtgärder: Fårstängslen är i gott skick. Om hagen skall utvidgas genom avverkning, gallring och röjning krävs ett mycket stort antal dagsverken. Inom nuvarande hage krävs inga ytterligare åtgärder.

Li 13 Pikaboda

Läge: Top.karta 1054 Ek.karta 10595 X = 65973 Y = 14757

Areal: va 6,5 ha

Beskrivning: Området utgörs av en blandning av enebuskar, vallar och betespräglad blandskog. Hagen är väl synlig från landsvägen Frövi - Vede våg som delvis bildar västgräns. I norr fortsätter naturbetesmarken i öppna vallar och i söder vidtar barrskogen.

Den stenbundna enebacken i västra delen har torrängsflora och grupper av ung björk, sälg, ask och nypon.

De helt öppna ytorna av hagen utgörs av tuvtåtel och insådda vallväxter.

Skogsdelen består av stenig, hållrik relativt öppen björk- och granskog med inslag av tall, asp, ganska grova sälgar, nypon och ett stort antal välväxta enar.

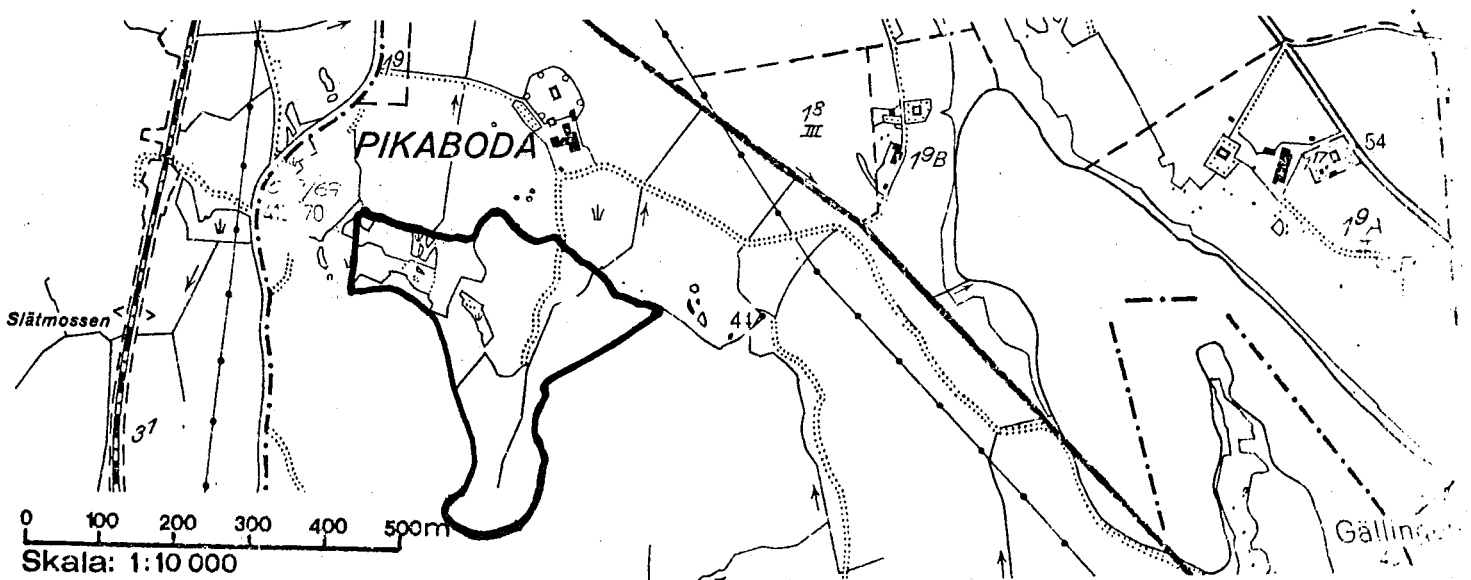
Gamla stengärdsgårdar finns inom betesmarken.

Bedömning: Den öppna enebacken och de betespräglade skogspartierna utgör ett mycket tilltalande inslag i landskapsbilden. Området är relativt stort och omväxlande. Floran är karakteristisk för denna typ av mark.

Klass: 2

Åtgärder: Stängslen behöver ses över och delvis ersättas. Tag bort asp och aspaly närmast vägen.

<u>Kostnader:</u>	Röjning	10 dv
	Stängselöversyn	10 dv
		<hr/>
		20 dv

Li 14 Spångboda

Läge: Top.karta 1054 Ek.karta 10595 X = 65978 Y = 14760

Areal: ca 1,5 ha

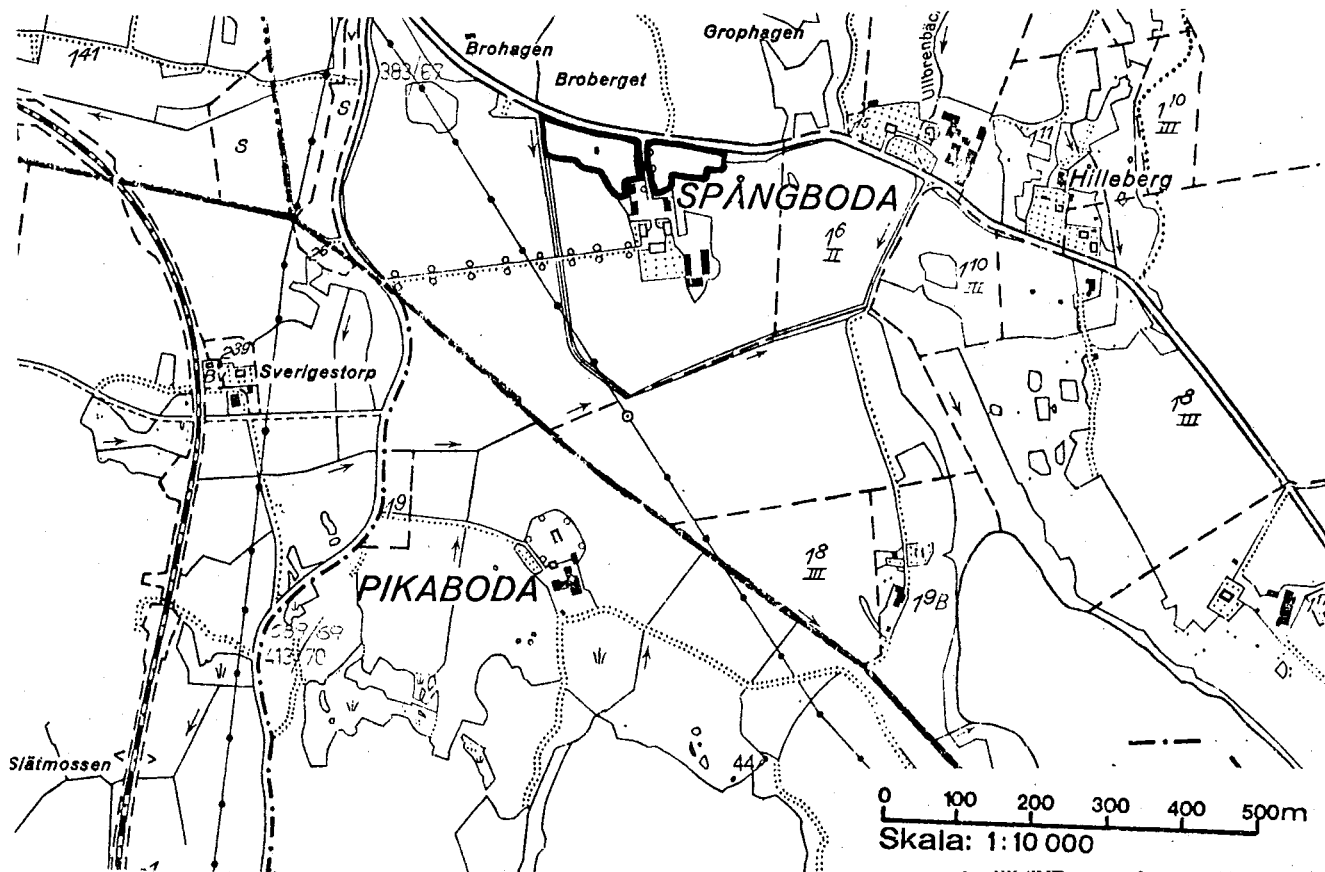
Beskrivning: Området består av en betad björkhage mellan väg i norr och Spångboda i söder. Trädskiktet utgörs av glest stående äldre björkar med inslag av tall, lönn, asp och gran. Marken är stenig och vegetationen karkteristisk för björkhagar. I buskskiktet växer några enar och en del aspsly. Området betas av nötkreatur. I den västra delen ligger en liten smedja e dyl.

Bedömning: Björkhagen utgör ett fint inslag i landskapsbilden. Arealen är liten och floran är trivial.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen behöver ses över. Tag bort lövsly i västra och östra delen. Gallra något bland de unga tallarna i hagens västra kant.

<u>Kostnader:</u> Gallring och röjning	10 dv
Stängselöversyn	5 dv
	<hr/>
	15 dv

Li 15 Hilleberg

Läge: Top.karta 1054 Ek.karta 10595 X = 65977 Y = 14765

Areal: ca 3 ha

Beskrivning: Området utgörs av betade skogsbryn och en liten björkbacke. Hagarna gränsar i öster till granskog och i övrigt till öppen åker och betesmark.

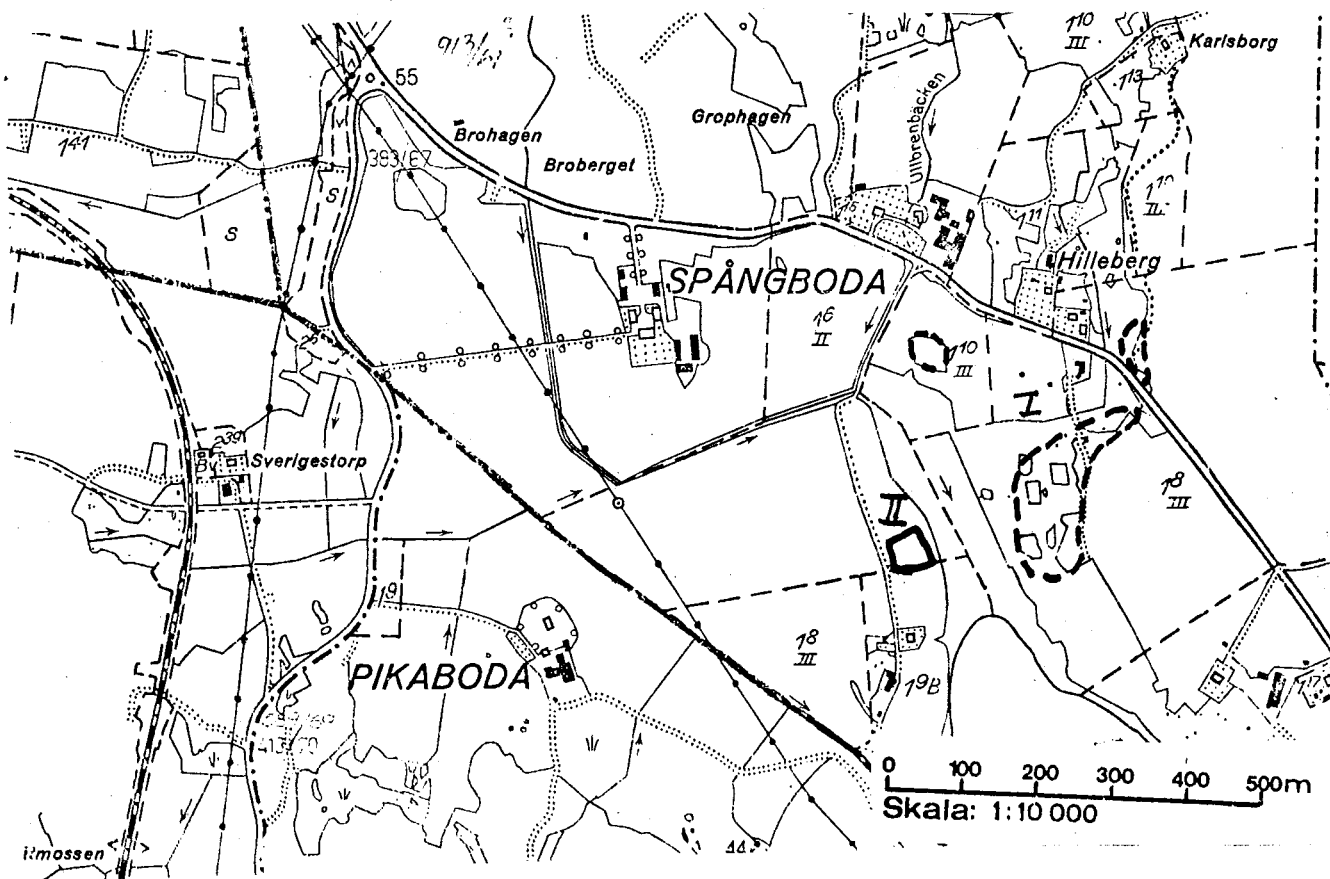
Delområde I består av stembunden mark med några äldre björkar, asp, sälg, hägg, al och några grova enar. Fältskiktet domineras av insådda vallväxter.

Delområde II utgörs av en stenig backe med grova björkar och spridda enar.

Bedömning: Området utgör en fin övergång mellan barrskogen i NO och åkermarker i SV. Arealen är liten och floran trivial.

Klass: 3

Åtgärder: Hagarna ingår i större betesytor med bra stängsel.

Li 16 Västansjö

Läge: Top.karta 1054 Ek.karta 10596 X = 65990 Y = 14810

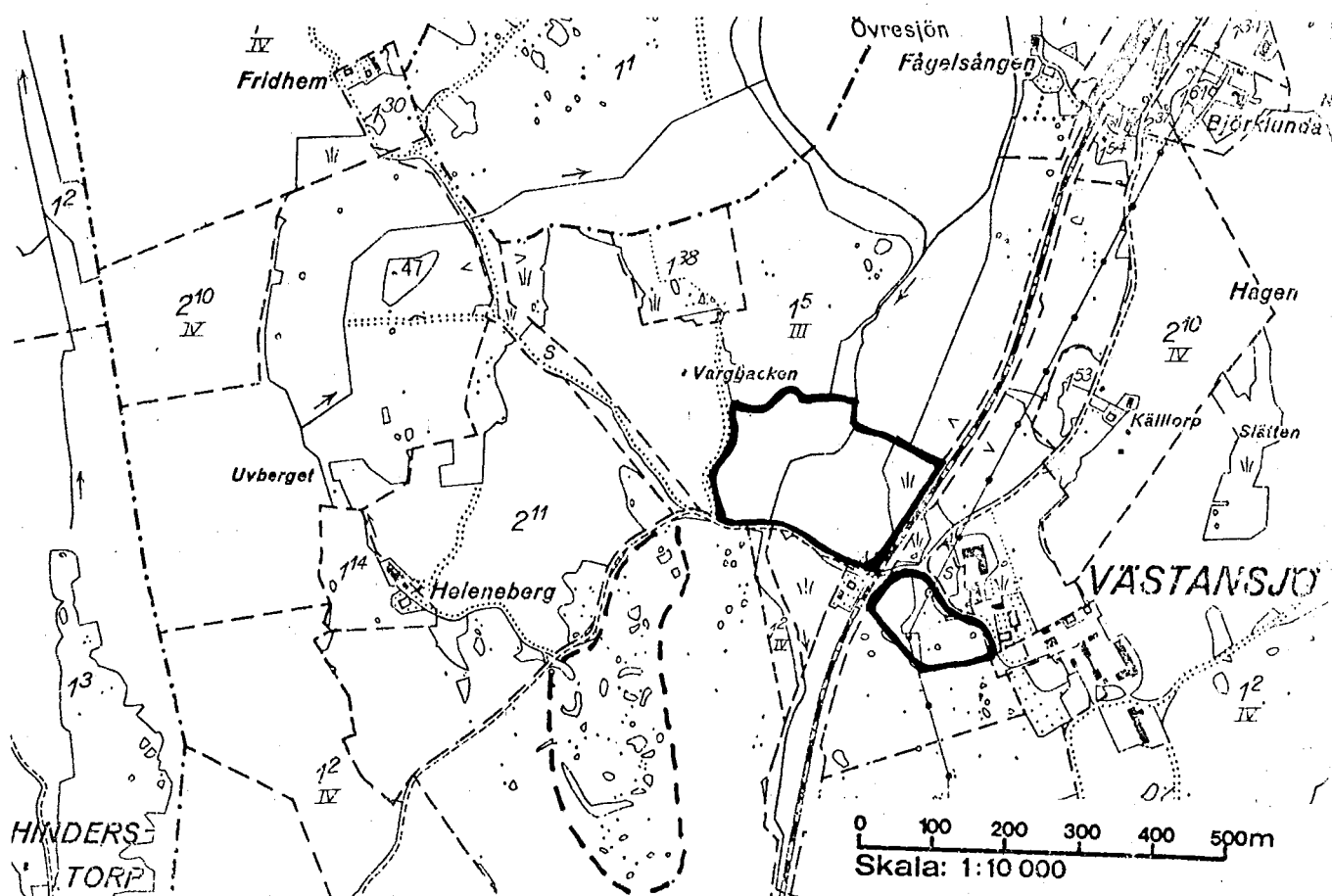
Areal: Totalt ca 10 ha. Norra delen 4 ha, östra 1,5 ha, södra 4,5 ha

Beskrivning: Området utgörs av kraftigt blockiga småkuperade betesmarker på östra och västra sidan om Västansjöbäcken. Hagarna omges av öppna återmarker och vallar. De tre hagarna har små grupper av yngre träd, ask, rönn, asp, hägg, gran och tall. I buskskiktet växer druvfläder och spridda grova enar. Fältskiktet utgörs till största delen av gödslad tuvatäläng med stor inblandning av vallväxter. Hagarna betas av nötkreatur.

Bedömning: De småkuperade steniga betesmarkerna utgör ett tilltalande inslag i landskapsbilden. Arealen är stor och floran är trivial.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i gott skick inom hela området.

Li 17 Övresjö

Läge: Top.karta 1152 Ek.karta 11506 X = 66001 Y = 14215

Areal: ca 7 ha

Beskrivning: Området utgörs av öppna småkuperade betesbackar med grupper av enar och enstaka stora björkar.

Hagen gränsar i norr och söder till åkrar, i öster till järnväg och i väster till en betad gran- och björkskog.

En del aspsly expanderar ut på de öppna ytorna från dungen.

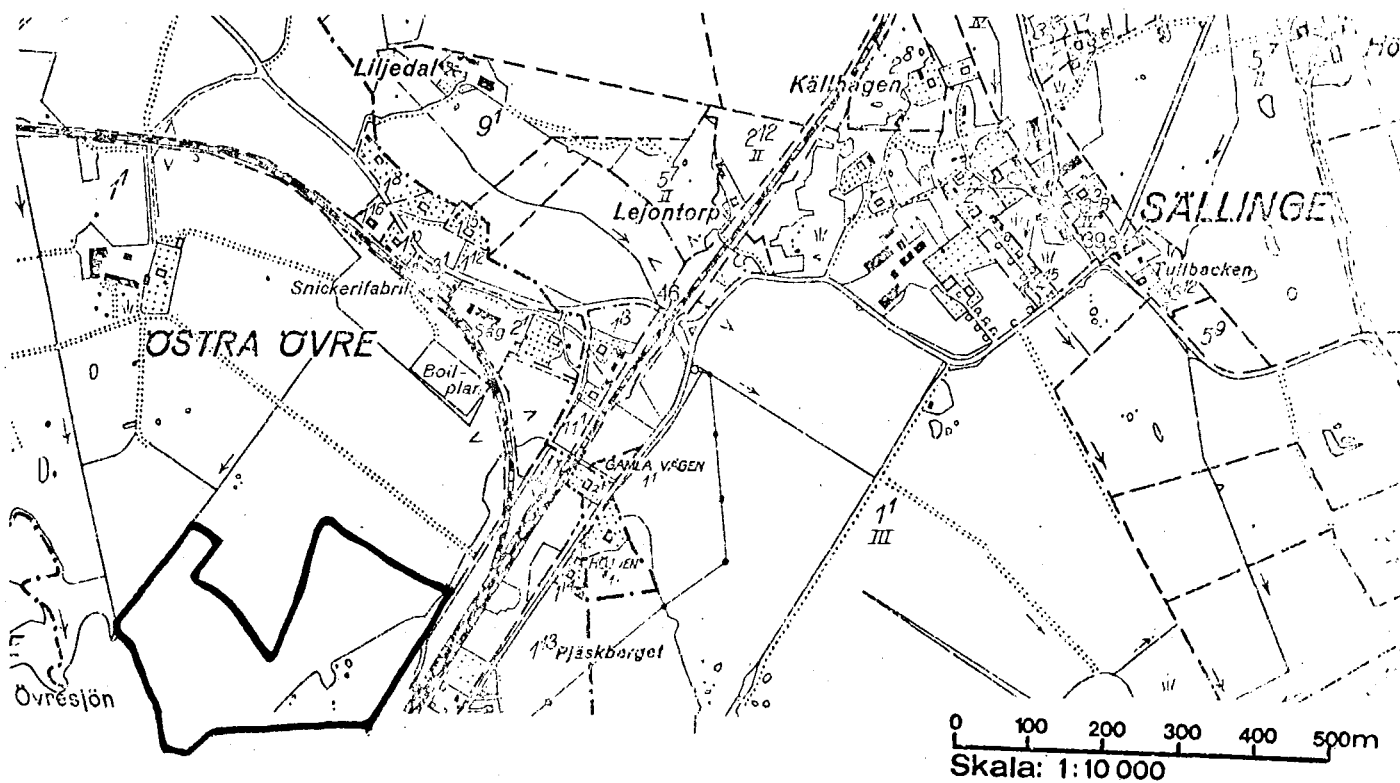
Fältskiktet utgörs av tuvtåtelängar med timotejinblandning och torrängspartier. Området betas av nötkreatur.

Bedömning: De öppna småkuperade hagarna utgör ett tilltalande inslag i landskapsbilden. Arealen är stor och floran trivial.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är bra. Tag bort aspsly som expanderar ut från dungen i väster.

Kostnader: Rövning 10 dv

Li 18 Sällinge

Läge: Top.karta 1152 Ek.karta 11506 X = 66007 Y = 14222

Areal: ca 1,5 ha

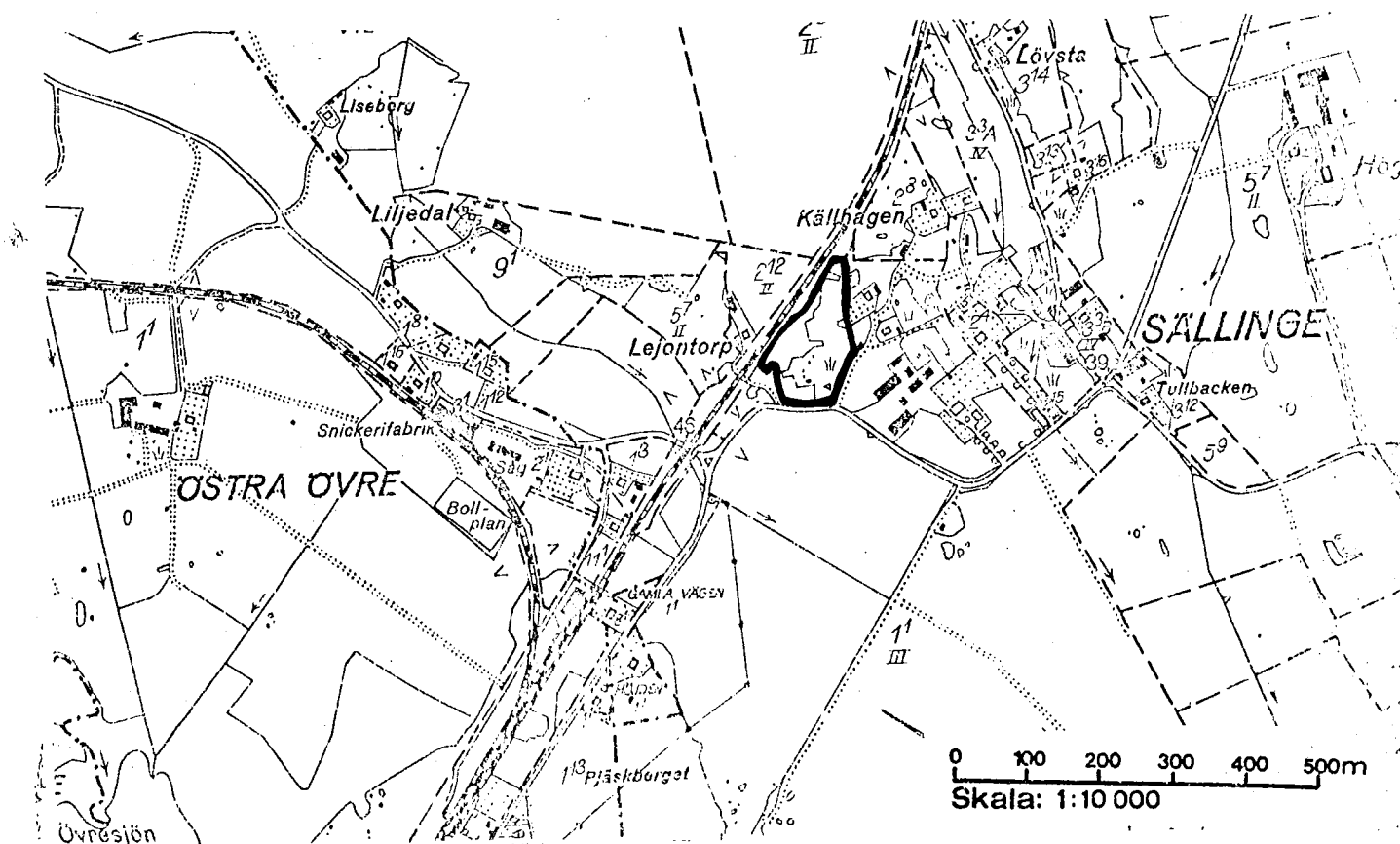
Beskrivning: Området utgörs av en liten asp- och björkhage mellan järnvägen i väster och gårdarna Sällinge i öster. I söder gränsar hagen till landsväg. Halva området består av en öppen tuvtåteläng med inblandade vallväxer. Trädskiktet utgörs av glest stående äldre björk, asp och hägg. Intill gården ligger en liten kulle med asp, tall, gran och en. Området betas av nötkreatur.

Bedömning: Hagen är väl synlig från vägen. Arealen är liten och floran trivial.

Klass: 3

Åtgärder: Tag bort all aspsly och gallra något bland de äldre asparna. Utvidga hagen åt sydväst. Där väg och järnväg får bilda gräns.

<u>Kostnader:</u> Gallring och röjning	5 dv
Bränning	5 dv
Stängselarbeten	5 dv
	<hr/>
	15 dv

Li 19 Lövsäter

Läge: Top.karta 1152 Ek.karta 11507 X = 66036 Y = 14857

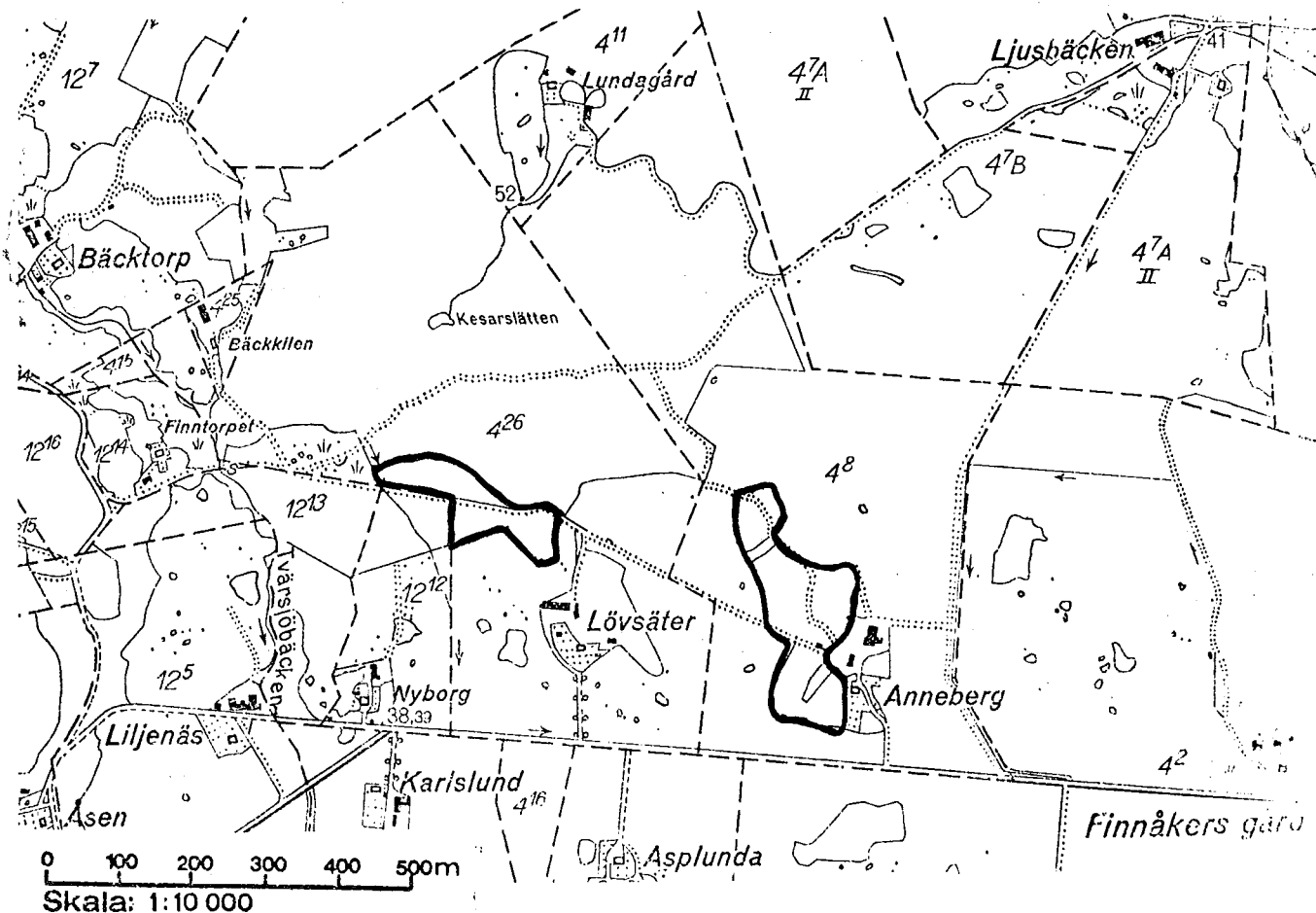
Areal: ca 1,5 ha

Beskrivning: Området består av en betad öppen hage på småkuperad stenbunden mark. Hagen gränsar i norr till granskog och i söder till åkrar och lövsnår. Vegetationen består av torrängsflora med nyponros, kanelros, druvfläder och en i buskskiktet. I lägre fuktigare delar av hagen dominerar tuvtåtel. Området betas av nötkreatur. I öster ligger betade gran- asp- och björkdungar på kraftigt stenbunden mark.

Bedömning: Den öppna hagen utgör ett tilltalande inslag i landskapsbilden. Arealen är liten och floran är av karakteristisk torrängskaraktär.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i gott skick. Fortsatt bete.

Li 20 Mon

Läge: Top.karta 1152 Ek.karta 11507 X = 66014 Y = 14873

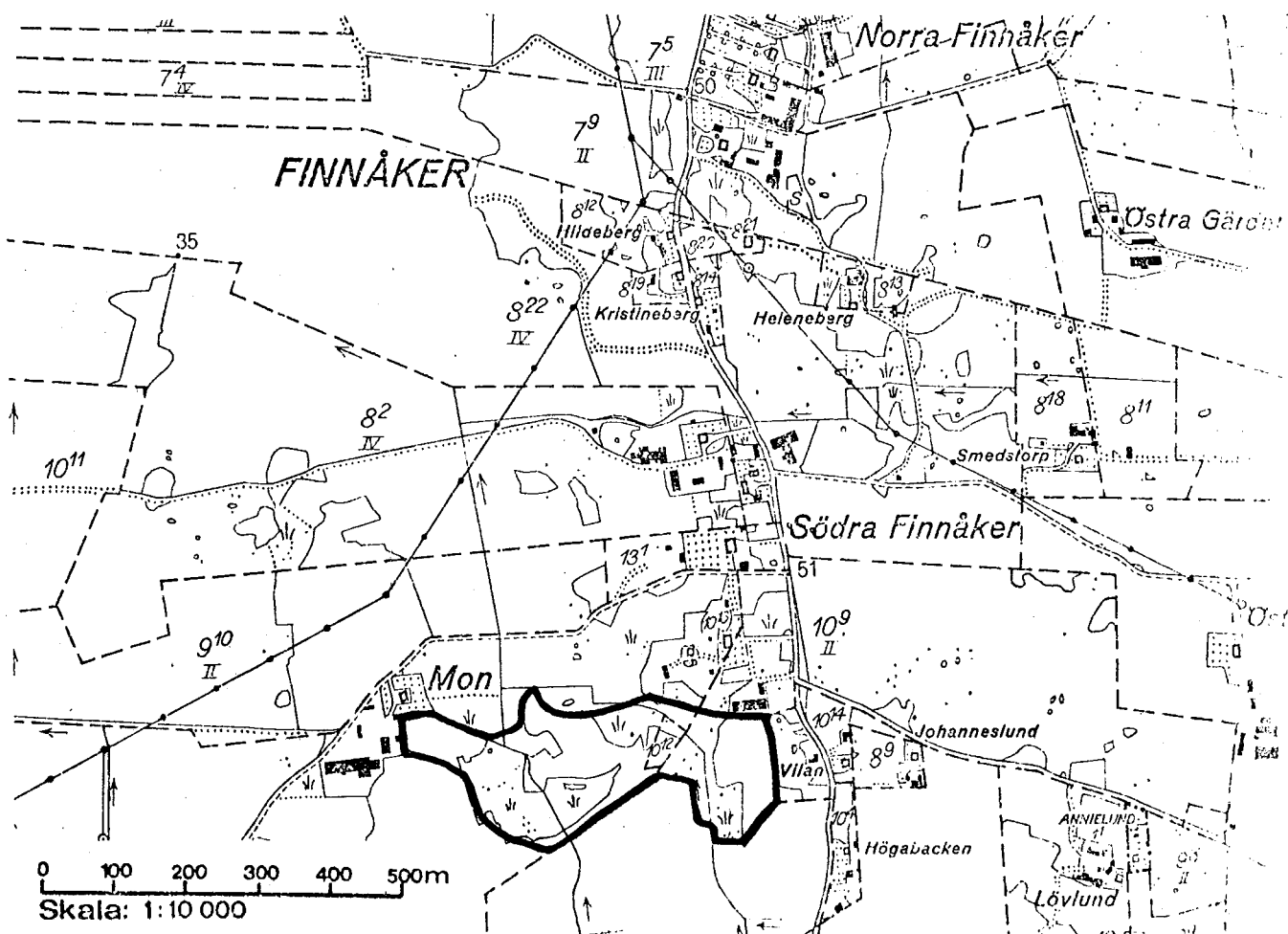
Areal: ca 6 ha

Beskrivning: Området består av björkdominerade hagar mellan barrskog i söder och öppna betesvallar i norr. Hagarna utgörs till största delen av relativt öppna stenbundna tuvtåtelängor med glesa småblockiga dungar av björk, asp, sälg och tall. I de fuktigaste partierna växer klibbal. I buskskiktet växer småenar. Floran är av torrängskaraktär med de vanliga björkhagearterna. Området betas av nötkreatur.

Bedömning: De öppna hagarna utgör ett mycket tilltalande inslag i landskapsbilden. Arealen är relativt stor och vegetationen karaktäristisk för denna vanliga hagmarktyp.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i gott skick. Inga åtgärder krävs.

Li 21 Österhammar

Läge: Top.karta 1054 Ek.karta 10596 X = 65983 Y = 14841

Areal: Hagarna ingår som en del av ett mycket stort fårbetesområde ca 50 ha. Områden av naturlig hagmarkskaraktär upptar ca 10 ha.

Beskrivning: Hagarna ingår i ett helt fårbeteslandskap i Ässingeåns dal sydost om Österhammars gård. De största ytorna utgörs av tidigare åkrar och vallar.

Delområde I består av en småflikig kuperad öppen hage med hårt betade torrängspartier och ett fuktstråk med tuvtåtel och knapp-säv. Dungen i väster innehåller asp, björk, tall, gran, lärk, ek, fina berghällar och ett parti med grova enar i norra delen. Området har antagligen betats under lång tid.

Delområde II utgörs av hårt betad småkuperad stembunden mark med ett glest trädskikt av björk, asp, tall, gran och ek. I buskskiktet växer stora solitära enar. Floran är av torrängskaraktär med typiska björkhagearter.

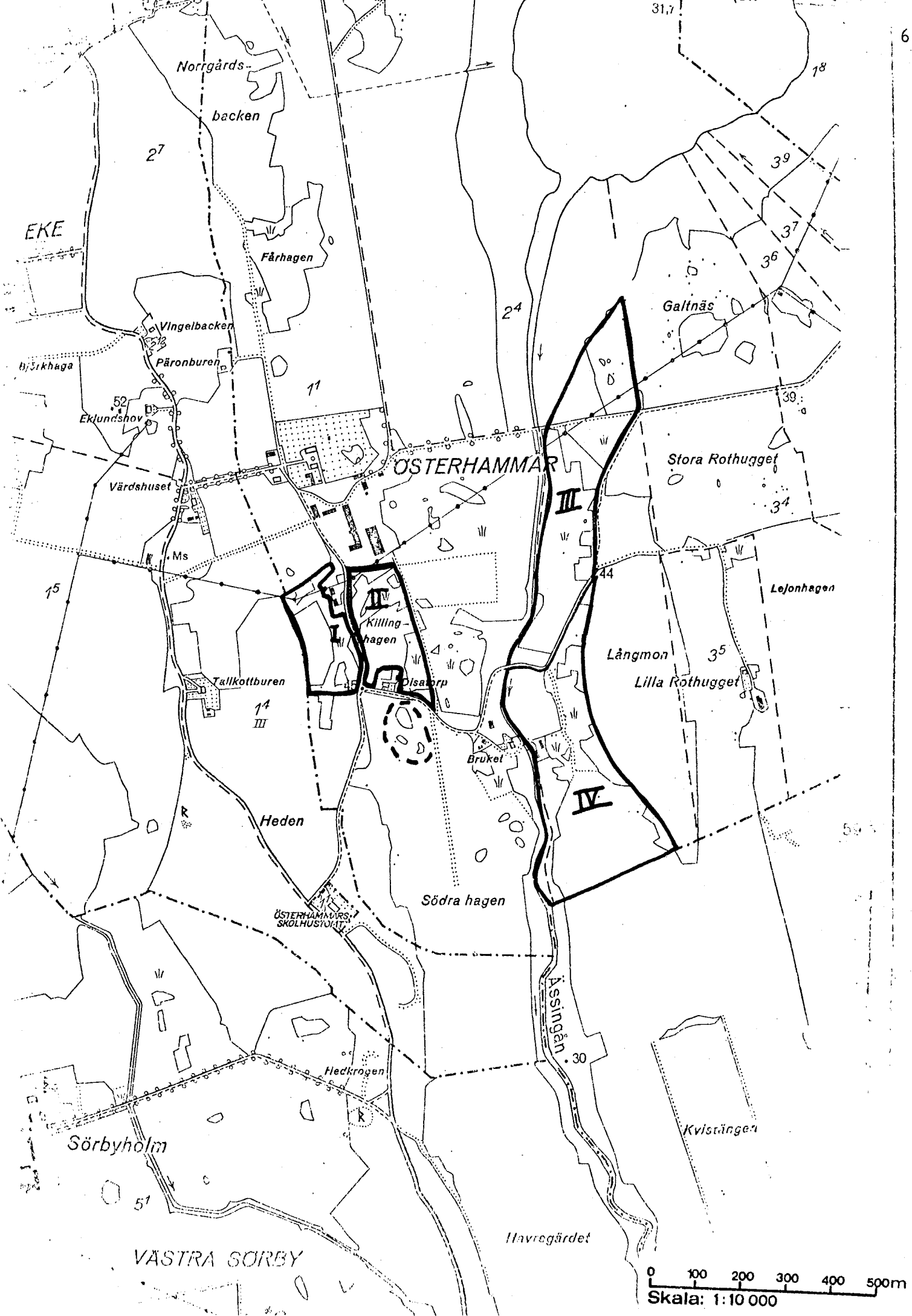
Delområde III består av sluttande betesmarker mellan vägen i öster och Ässingeån i väster. I den nordvästra delen övergår den öppna gräsmarken i täta strandskogar. Huvuddelen av området utgörs av öppna vallar. I norra delen och utmed vägen ligger dungar av asp och grupper av glest stående björkar med inslag av apel, ung ek och i buskskiktet enbuskar.

Delområde IV består av sluttande betesmarker mellan barrskog i öster och vägen och Ässingsån i väster. Huvuddelen av området utgörs av öppna betesvallar med inslag av naturlig gräsmark i kanterna. I den nordvästra delen mot ån ligger ett betat skogsparti av vidkroniga granar, björk, asp, rönn, ek och enbuskar på småkuperad stembunden mark. I den nordöstra kanten ligger några partier med grova enar, ek, björk, asp och gran.

Bedömning: Hagarna ingår i ett omväxlande och ovanligt stort fårbeteslandskap i anslutning till Österhammar gård. Området utgör en mycket tilltalande del av landskapet.

Klass: 2

Åtgärder: Stängslen är i gott skick inom alla beskrivna delområden. Fåren håller effektivt efter all uppkommande lövsly. Inga åtgärder krävs förutom årlig översyn av stängslen.

0 100 200 300 400 500m
 Skala: 1:10 000

Li 22 Norrby

Läge: Top.karta 1054 Ek.karta 10598 X = 65979 Y = 14933

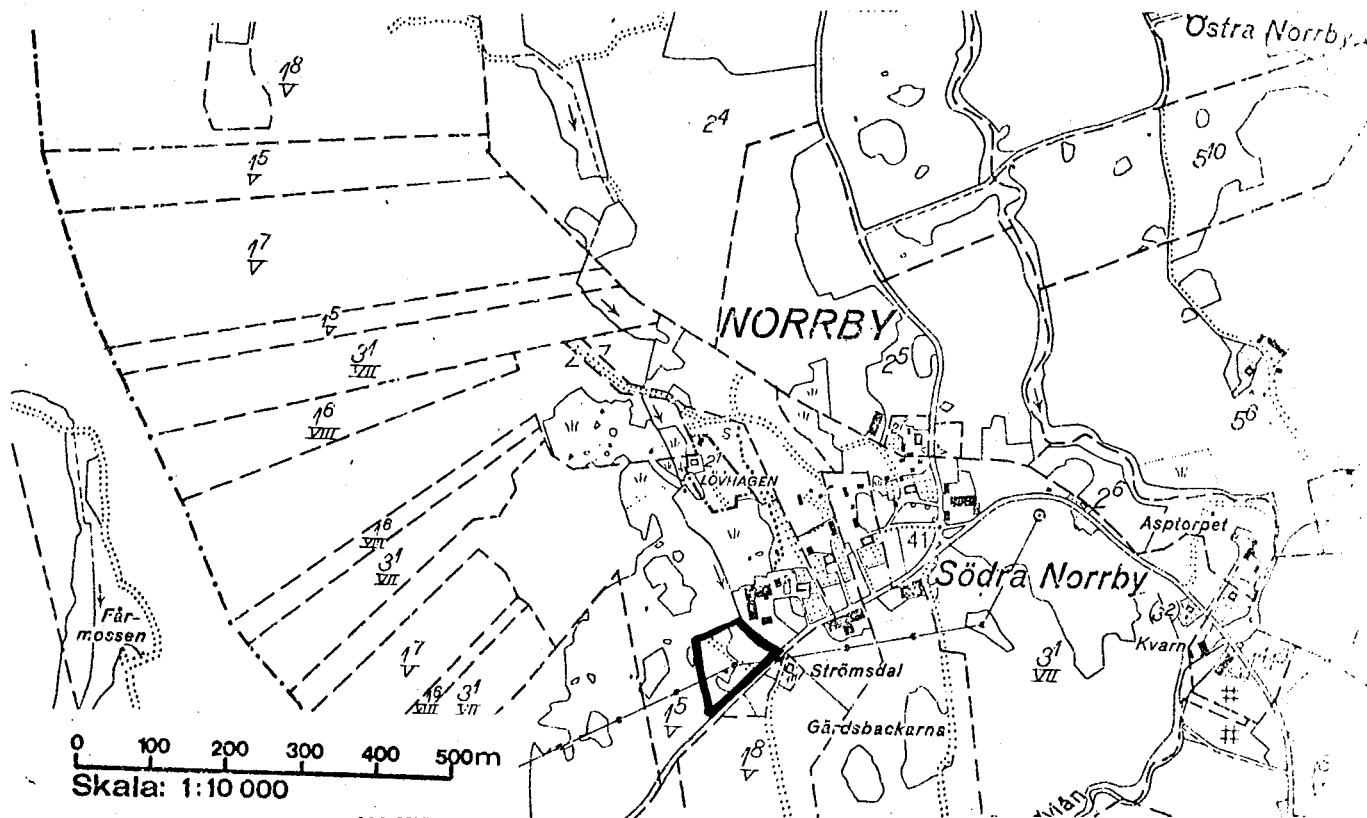
Areal: ca 1 ha

Beskrivning: Området består av en liten björkhage med välväxta glest stående björkar på småblockig mark. Några småenar växer tillsammans med nypon och fläder i buskskiktet. Floran är av trivial björkhags-typ. Björkgruppen med torrängsväxter är omgiven av betade tuvtåtel-ängar med inslag av timotej och i söder allmän väg. Hagen betas av nötkreatur.

Bedömning: Den lilla björkhagen utgör ett tilltalande inslag i landskapsbilden. Denna typ av hage är vanlig i norra länsdelen.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i gott skick. Inga åtgärder krävs.

Li 23 Bergaby

Läge: Top.karta 1054 Ek.karta 10598 X = 65960 Y = 14927

Areal: ca 4 ha

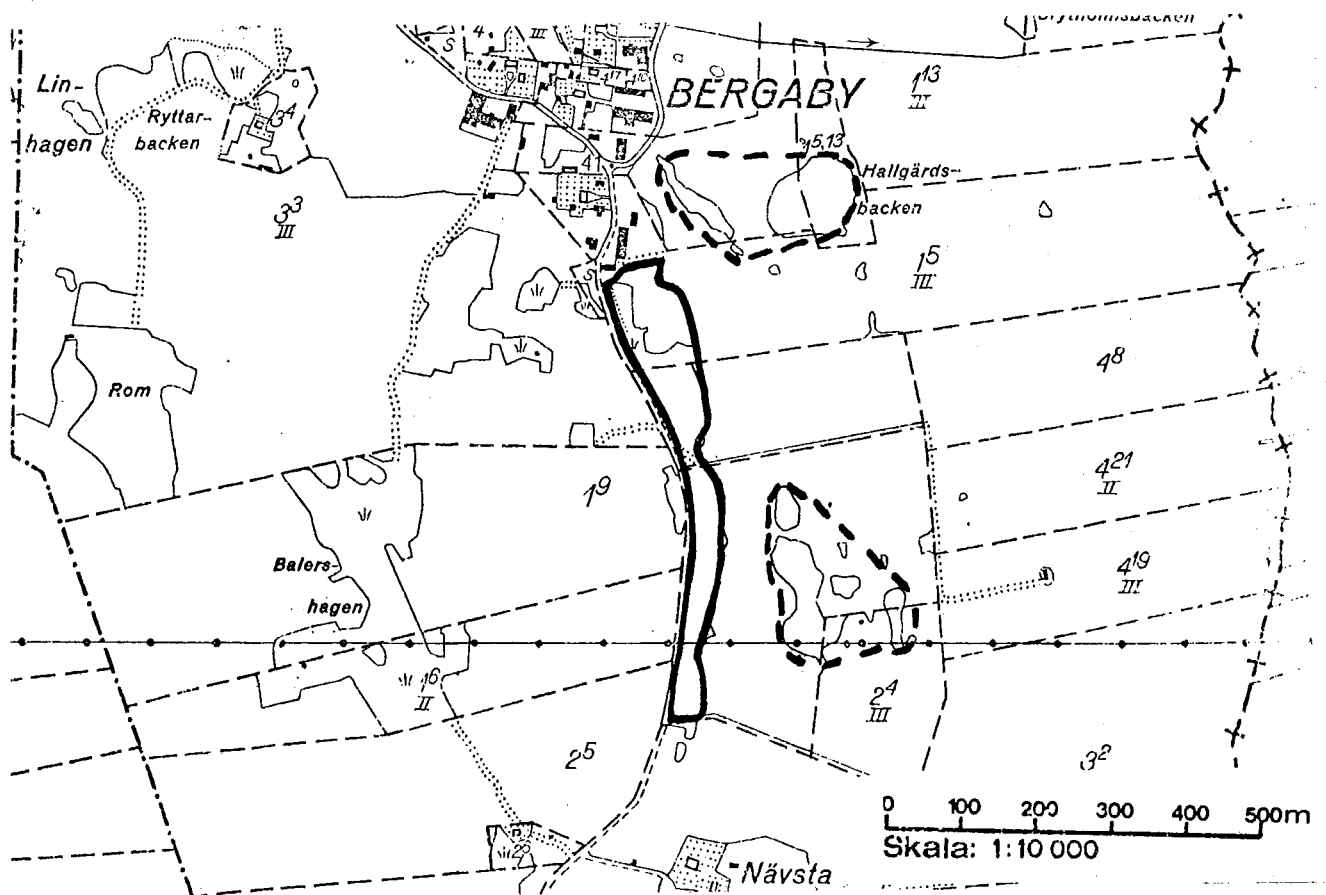
Beskrivning: Området består av en långsmal kraftigt blockig betesmark. På västra sidan gränsar hagen till en mindre väg och på östra sidan till öppna åkrar och betesvallar. Trädskiktet utgörs av olikåldriga björkgrupper, granpartier med inslag av asp, lönn, ek, apel, rönn och i norra delen tall. I buskskiktet växer spridda små enar, nypon, druvfläder och kaprifol. Floran är av trivial torrängskaraktär runt hållar och stenpartier. I lägre fuktigare delar dominerar tuvåtätel. Den norra delen av hagen är hårt sliten av nötkreaturens tramp. Öster om den beskrivna hagen ligger två flacka, blockiga betesytor med berghållar och torrängsflora. Spridda druvfläderbuskar växer här. Dessa områden ingår i omgivande betesvallar.

Bedömning: De stembundna hagarna utgör ett tilltalande inslag i Landskapsbilden. Arealen är relativt stor och florans karaktäristisk för något rikare hagmarker.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i gott skick. Tag bort all lövsly.

Kostnader: Rövning och bränning 10 dv

Li 24 Sverkesta

Läge: Top.karta 1054 Ek.karta 10586 X = 65932 Y = 14814

Areal: ca 1,5 ha

Beskrivning: Området består av en björkdunge mellan Sverkesta gård i söder och landsvägen i norr. I väster gränsar hagen till öppna åkrar och i öster till blandskog.

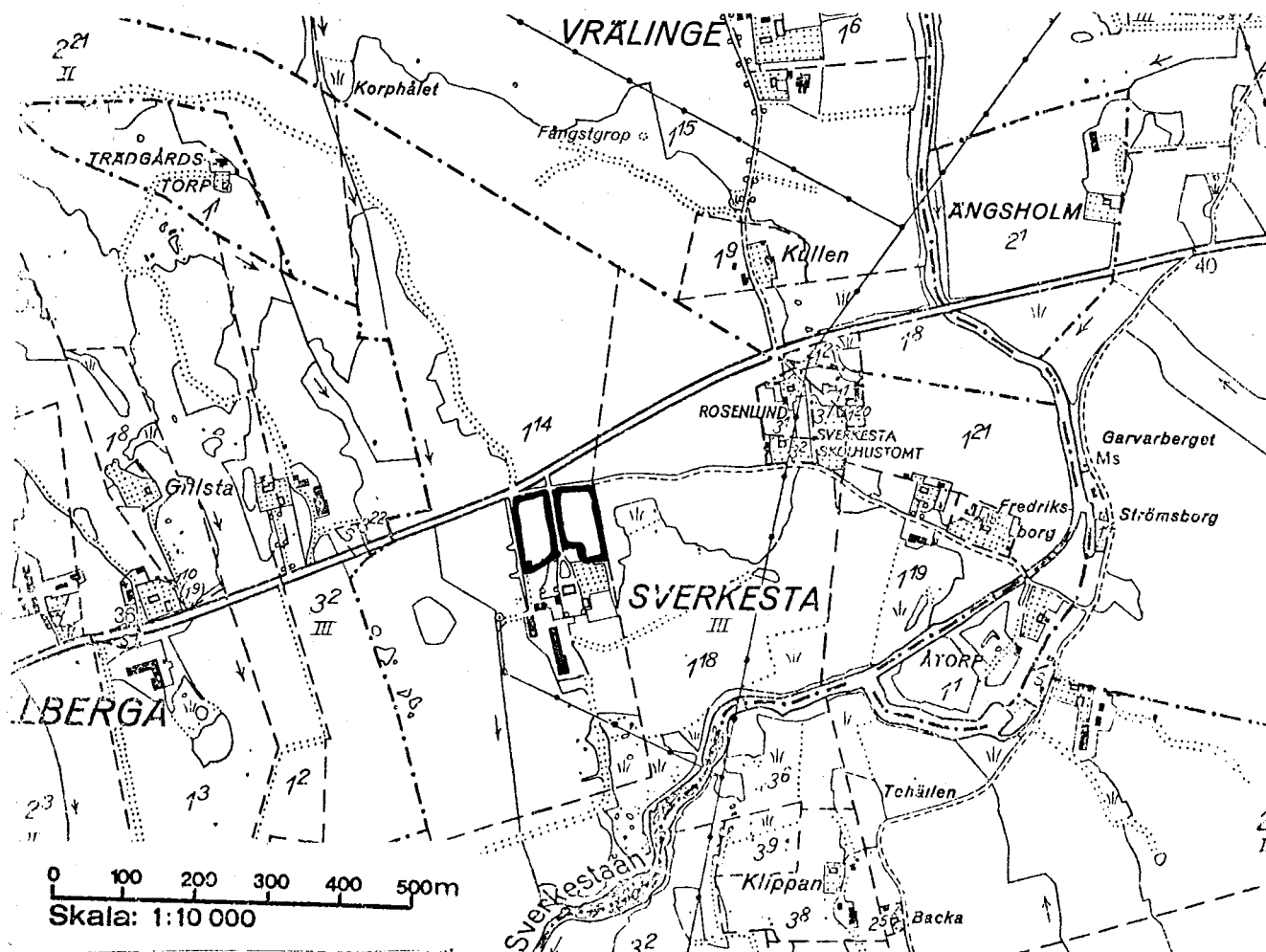
Trädskiktet består av glest stående äldre björkar med inslag av lönn, alm och asp. Marken är stembunden och fältskiktet utgörs av trivial torrängsflora med mycket örnbräken.

I buskskiktet växer några enar, nypon och röda vinbär. Hagen delas i två halvor av en väg in till gården. Området betas av nötkreatur.

Bedömning: Björkhagen utgör ett tilltalande inslag i landskapsbilden. Den syns väl från allmän landsväg. Arealen är liten och floran trivial.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i gott skick. Sly saknas.

Li 25 Fyrby

Läge: Top.karta 1054 Ek.karta 10586 X = 65937 Y = 14829

Areal: ca 3,5 ha

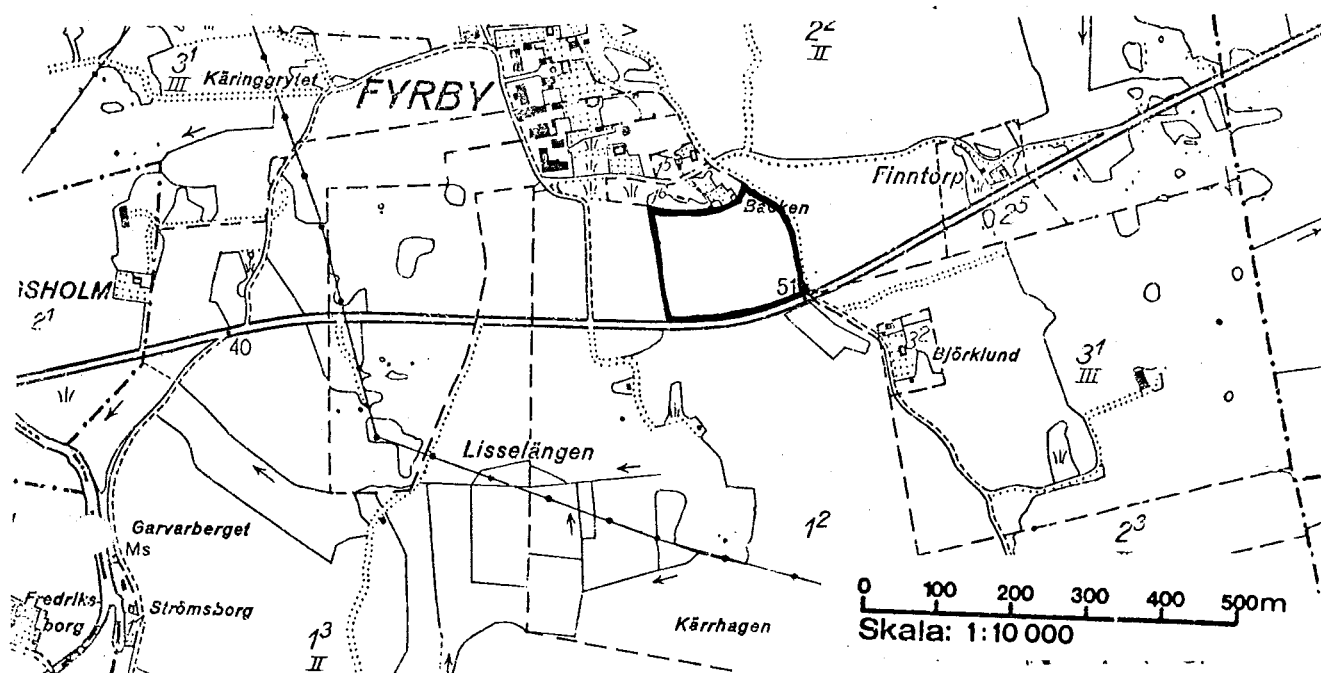
Beskrivning: Området utgörs av en betad sluttning norr om landsvägen Frövå - Fellingsbro. Hagen gränsar i övrigt till åkrar i väster och barrblandskog i norr och öster. Största delen av hagen består av öppen gräsmark med spridda buskage av en, nypon, hägg och något lövsly. Fältskiktet är här påverkat av kraftig gödsling och insådda vallväxter. I den östra och norra delen av hagen växer tallar, vidkroniga granar, björk, hägg och spridda enar. Dessutom expanderar ung asp och hägg ut i gläntor och på öppen gräsmark. Området betas av nötkreatur.

Bedömning: Den öppna hagen utgör ett tilltalande och från landsvägen väl synligt inslag i landskapsbilden. Floran är trivial.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i gott skick. Tag bort sly inom den öppna delen av hagen. Lämna rönn, björkar och de knippen av gråal som växer närmast vägen. Kraftig röjning i norra delen är antagligen meningslös p g a den kraftiga slybildning som skulle bli. Utvidga i stället här de befintligt gläntorna.

Kostnader: Röjning och bränning av sly 15 dv

Li 26 Sorgen

Läge: Top.karta 1054 Ek.karta 10586 X = 65942 Y = 14846

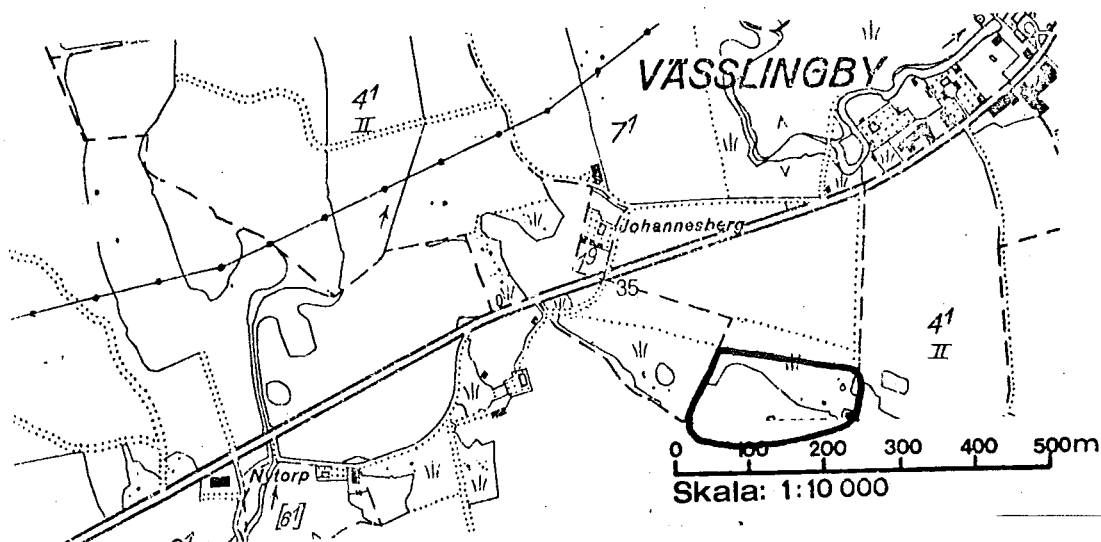
Areal: ca 2,5 ha

Beskrivning: Området består av en intensivt betad enebacke söder om landsvägen Frövi - Fellingsbro. Hagen gränsar i norr till öppna åkrar och i söder till granskog. Betesmarken består dels av en mycket blockig torrängsbacke med kraftiga enar och några granar, björkar och aspar och dels av en fuktig tuvtåteläng utan buskar och träd. Fältskiktet är artfattigt och påverket av konstgödsling. Området betas av nötkreatur.

Bedömning: Enebacken utgör ett tilltalande inslag i landskapsbilden. Området syns väl från landsvägen i norr. Floran är trivial och arealen liten.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i gott skick. Fortsatt bete.

Nr Li 27 Åbyhammar

Läge: Top.karta 1054 Ek.karta 10596 X = 65955 Y = 14847

Areal: Totalt 28 ha Delområde I-12 ha II-6,5 ha III-10 ha

Beskrivning: Området utgör en mycket stor fårbetesmark med tre delområden av sinsemellan något olika karaktär. Hagarna gränsar i söder och väster till åkermarker och i norr till gården och skog. Hagarna har tidigare röjts av skogsvårdsstyrelsen med mycket gott resultat.

Delområde I består av en nordsydlig moränrygg med flata hällar och delvis kraftigt blockig mark. Trädskiktet består av ett lagom glest bestånd av björk med inslag av tall, gran, asp, lönn och alm. I buskskiktet växer stora enar. Nord- och västsluttningen ned mot Ässingeån utgörs av tidigare vall. Åstranden kantas av klibbal. Fältskiktet verkar innehålla de vanliga björkhagearterna.

Delområde II består av en betad tallbacke med inslag av asp, sälg och oxel. I den södra delen övergår tallbacken i en öppnare björkhage med enar i buskskiktet. Fältskiktet är av fattigare torrängskaraktär.

Delområde III består av en tuvtåteläng med mycket stenar och block och några få trädgruppen av rönn och asp.

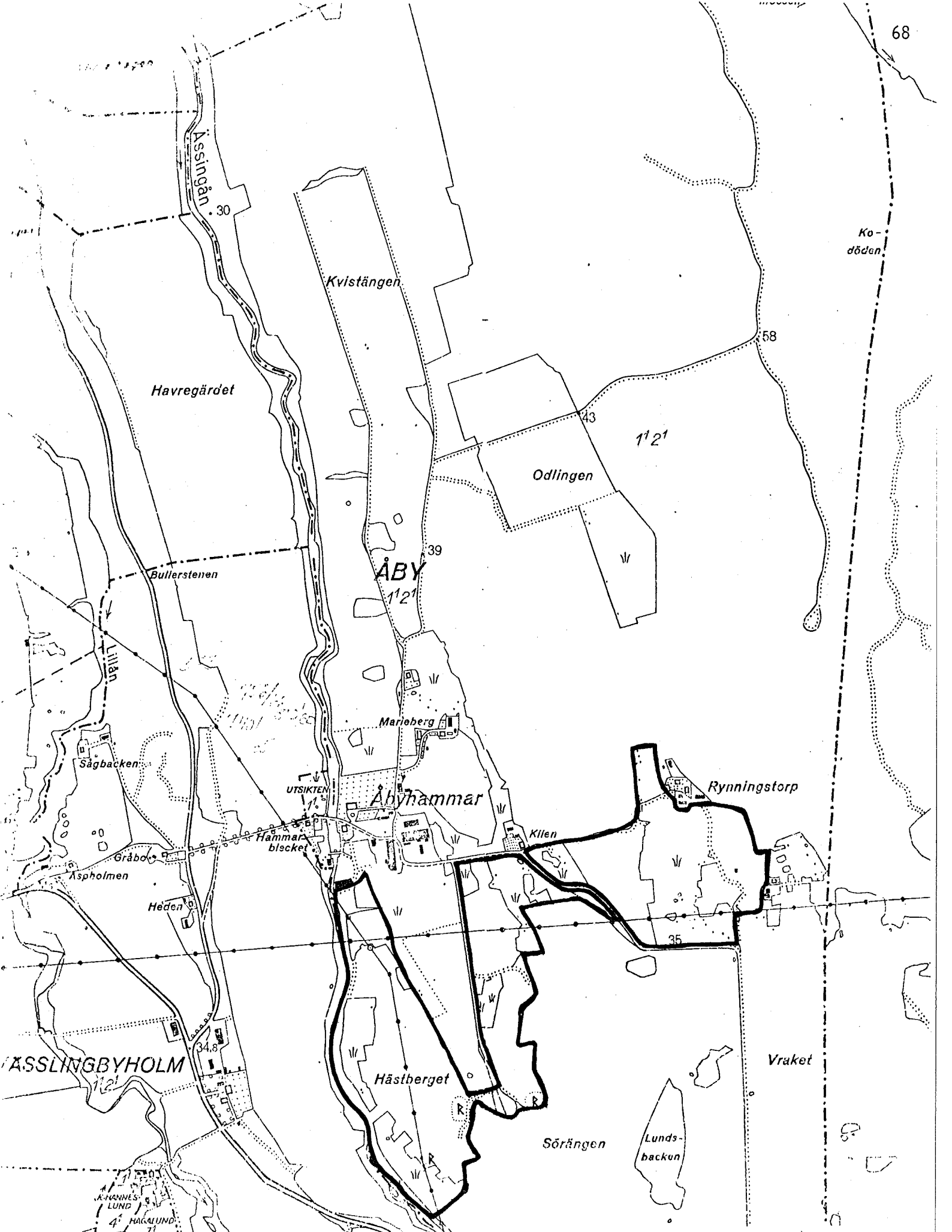
Delområde IV består av öppna blockiga svagt kuperade tuvtåtel-dominerade betesängar. På de små kullarna växer dungar av gles tall med inslag av vidkroniga granar, björk, asp, hägg, ek och grova välväxta enar.

Bedömning: Fårbetesmarkerna söder om Åbyhammar utgör ett mycket tilltalande inslag i landskapsbilden. Området består av flera olika hagmarkstyper och arealen är mycket stor. Denna typ av beteslandskap har få motsvarigheter i länet.

Klass: 2

Åtgärder: Fårstängslen är i hyfsat skick men behöver ses över. I delområde II ligger mycket grenar och en del trädstammar i norra delen. Dessa borde tas bort eller brännas. Området har tidigare röjts av skogsvårdsstyrelsen. Resultatet är mycket gott.

<u>Kostnader:</u> Översyn av stängsel	20 dv
Bränning	5 dv
	<hr/>
	25 dv

0 100 200 300 400 500m
 Skala: 1:10 000

Li 28 Högtofta

Läge: Top.karta 1054 Ek.karta 10587 X = 65944 Y = 14867

Areal: ca 1,5 ha

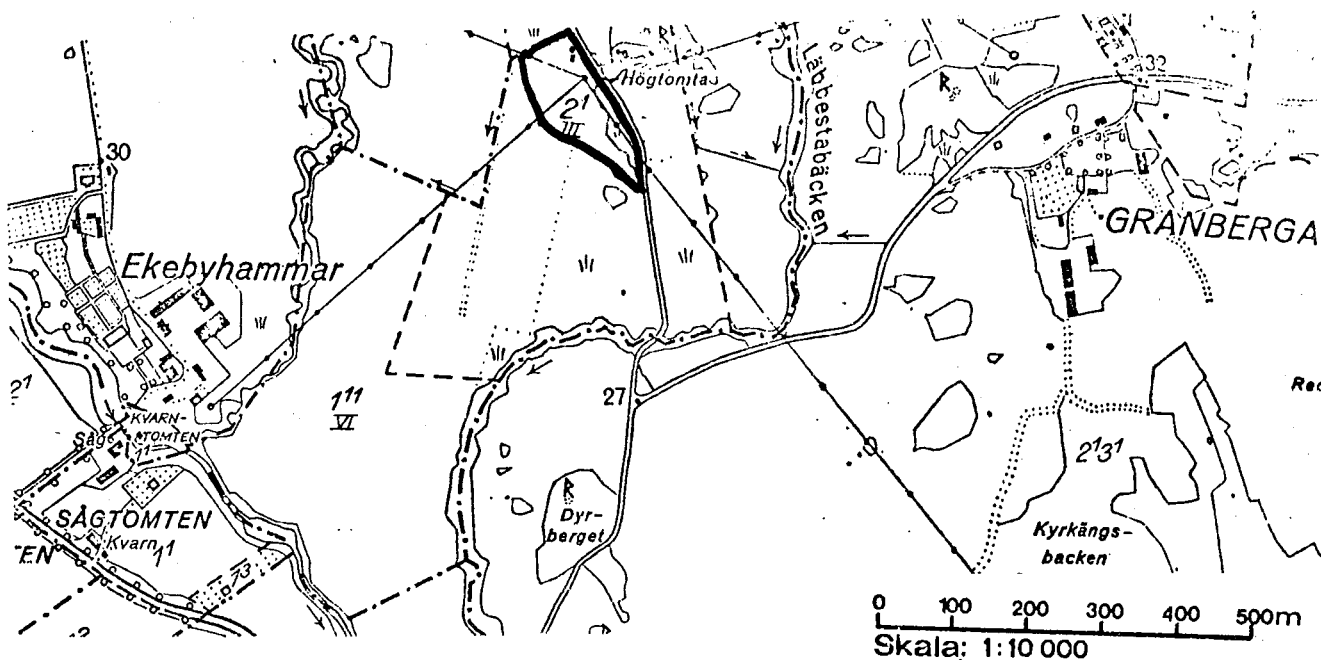
Beskrivning: Området består av en långsträckt betad åskulle med spridda tallar och inslag av asp, björk och rönn. Hagen omges av öppen åkerbygd och på östra sidan allmän väg. I buskskiktet finns spridda enar, nypon, druvfläder och en hel del aspsly. Fältskiktet har torrängskaraktär på den kraftigt stembundna marken. En smal remsa mot vägen består av vallväxter. I den norra delen av hagen ligger ett stort flyttblock, ett uthus och en privat soptipp.

Bedömning: Hagen har en liten areal och floran är trivial. Efter utförda åtgärder kommer området att utgöra ett tilltalande inslag i åkerlandskapet.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i dåligt skick och behöver ersättas. Fyll igen den privata soptippen. Tag bort ung asp och sly utom några små grupper.

<u>Kostnader:</u> Stängseluppsättning	15 dv
Röjning och bränning	15 dv
	<hr/>
	30 dv

Li 29 Rinkaby

Läge: Top.karta 1054 Ek.karta 10587 X = 65924 Y = 14880

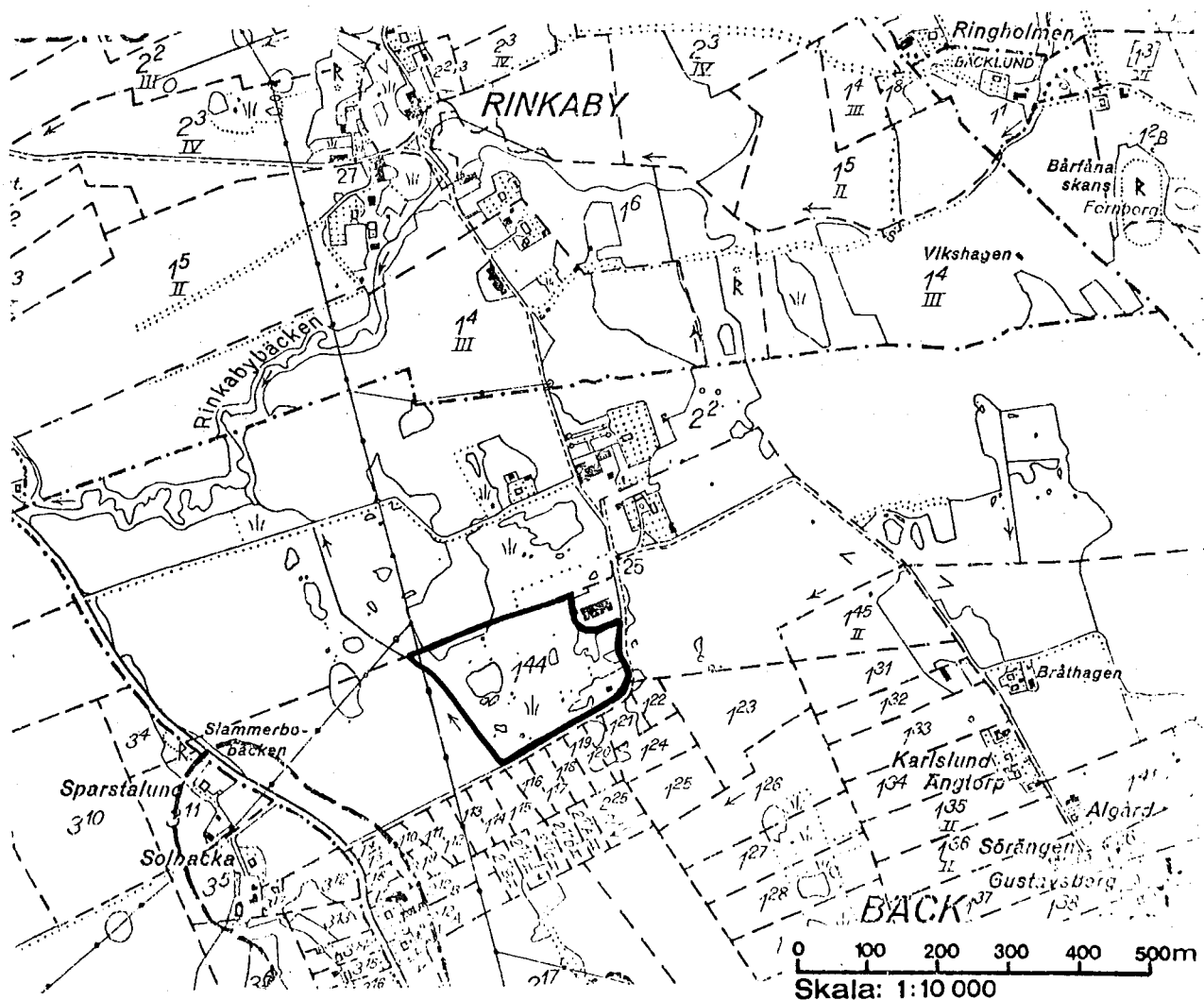
Areal: knappt 4 ha varav ca 1,5 ha tallbacke.

Beskrivning: Området består av öppen delvis stenig hagmark med några talldungar. Hagen omges av öppen åkerbygd. Fältskiktet i de öppna partierna består av tuvåtäl och stort inslag av vallväxter, speciellt timotej. Dungarna utgörs av glest stående vidkroniga gamla tallar, rönn och i buskskiktet enar, nypon och druvfläder. Fältskiktet är här trivialt och mycket hårt slitet av nötkreaturen.

Bedömning: De betade glesa talldungarna utgör ett tilltalande inslag i landskapsbilden. Arealen är liten och floran trivial.

Klass: 3

Åtgärder: Hagen är inhägnad med elstängsel på klena stolpar. Fortsatt bete. Inga åtgärder behövs.

Li 30 Svillinge

Läge: Top.karta 1054 Ek.karta 10588 X = 65932 Y = 14907

Areal: ca 2 ha

Beskrivning: Området består av en långsmal betad björkdunge på stenbunden mark. Hagen är omgiven av betesvallar och åkrar.

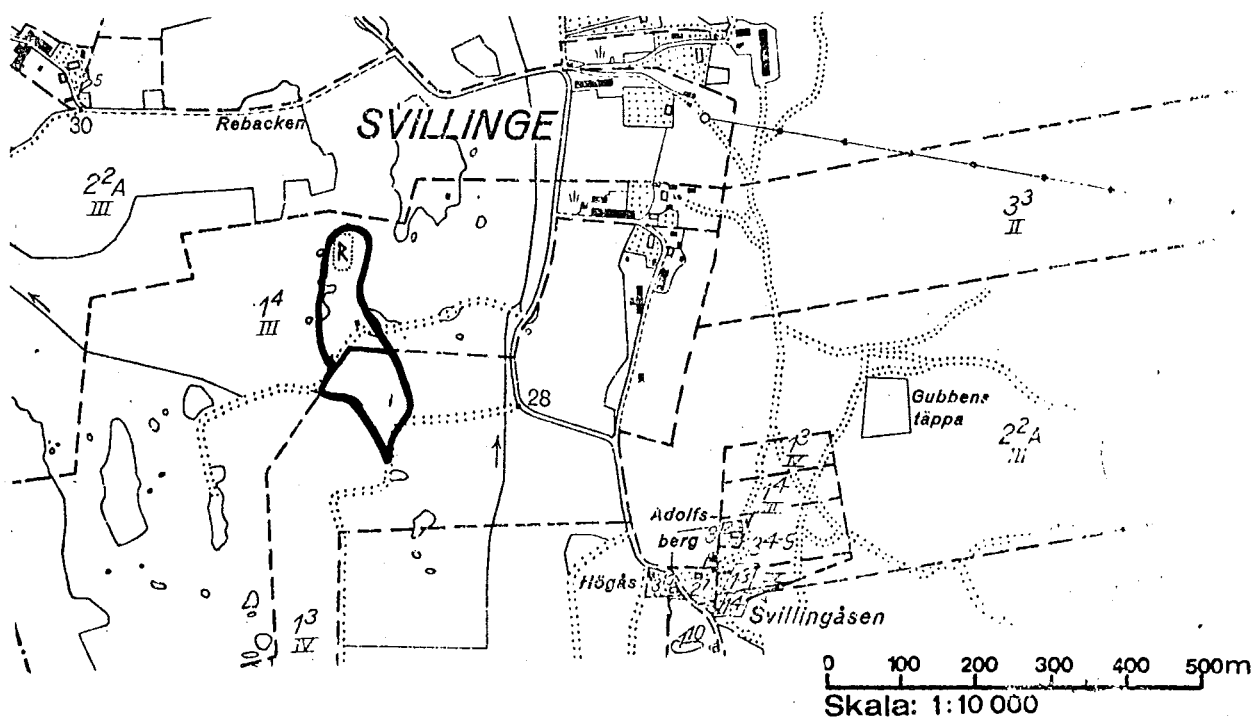
Den södra halvan utgörs av glest stående äldre björkar med inslag av hägg, asp och rönn. I den norra halvan är inslaget av asp stort. Fältskiktet i området är kraftigt påverkat av insådda vallväxter och regelbunden konstgödsling. Hagen betas av nötkreatur.

Bedömning: Björkhagen utgör ett tilltalande och väl synligt inslag i landskapsbilden. Arealen är liten och floran är trivial. Denna typ av hage är vanlig i norra länsdelen.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i gott skick. Gallra och röj i aspbestånden i områdets norra del. Tag bort upplaget av gamla redskap o dyl mitt i området.

<u>Kostnader:</u> Gallring och röjning	10 dv
Städning	5 dv
	<hr/>
	15 dv

Li 31 Karlsborg

Läge: Top.karta 1054 Ek.karta 10588 X = 65937 Y = 14928

Areal: ca 3,5 ha

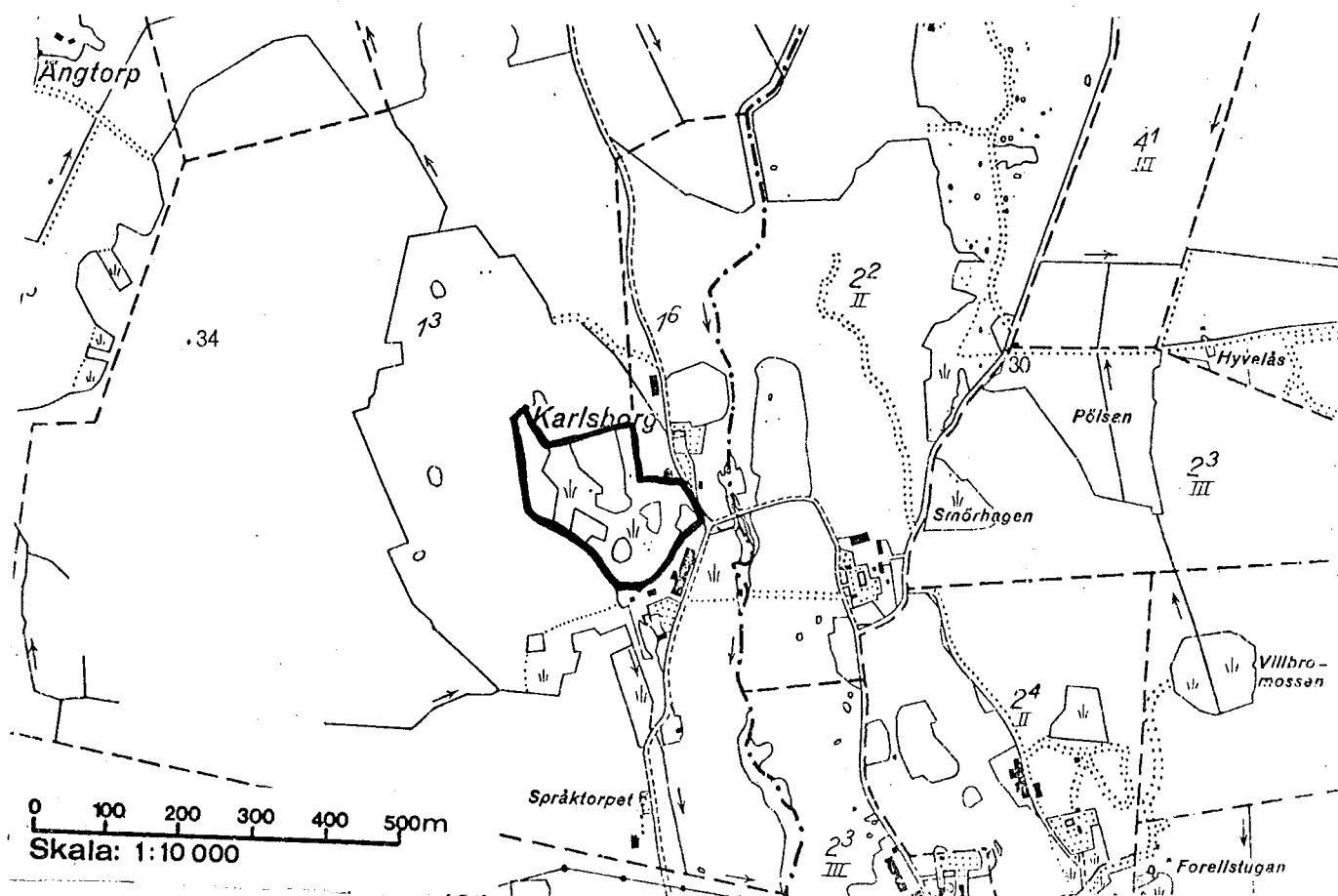
Beskrivning: Området består av en stenbunden öppen beteshage med några smådungar av björk och asp med sly i buskskiktet. Enstaka nyponbuskar och småenar är spridda i hagen. Betesmarken omges av öppna åkrar och i söder en gård. Fältskiktet utgörs till stor del av insådda vallväxter. Området konstgödslas regelbundet. Hagen betas av nötkreatur.

Bedömning: Den öppna hagen utgör ett tilltalande inslag i landskapsbilden. Floran är trivial.

Klass: 3

Åtgärder: Hagen har elstängsel i gott skick. Tag bort det lövsly som kommit upp i dungarna.

Kostnader: Røjning 5 dv

Li 32 Nyckelby

Läge: Top.karta 1054 Ek.karta 10588 X = 65917 Y = 14936

Areal: ca 2,5 ha betas ca 3,5 ha tänkbar utvidgning.

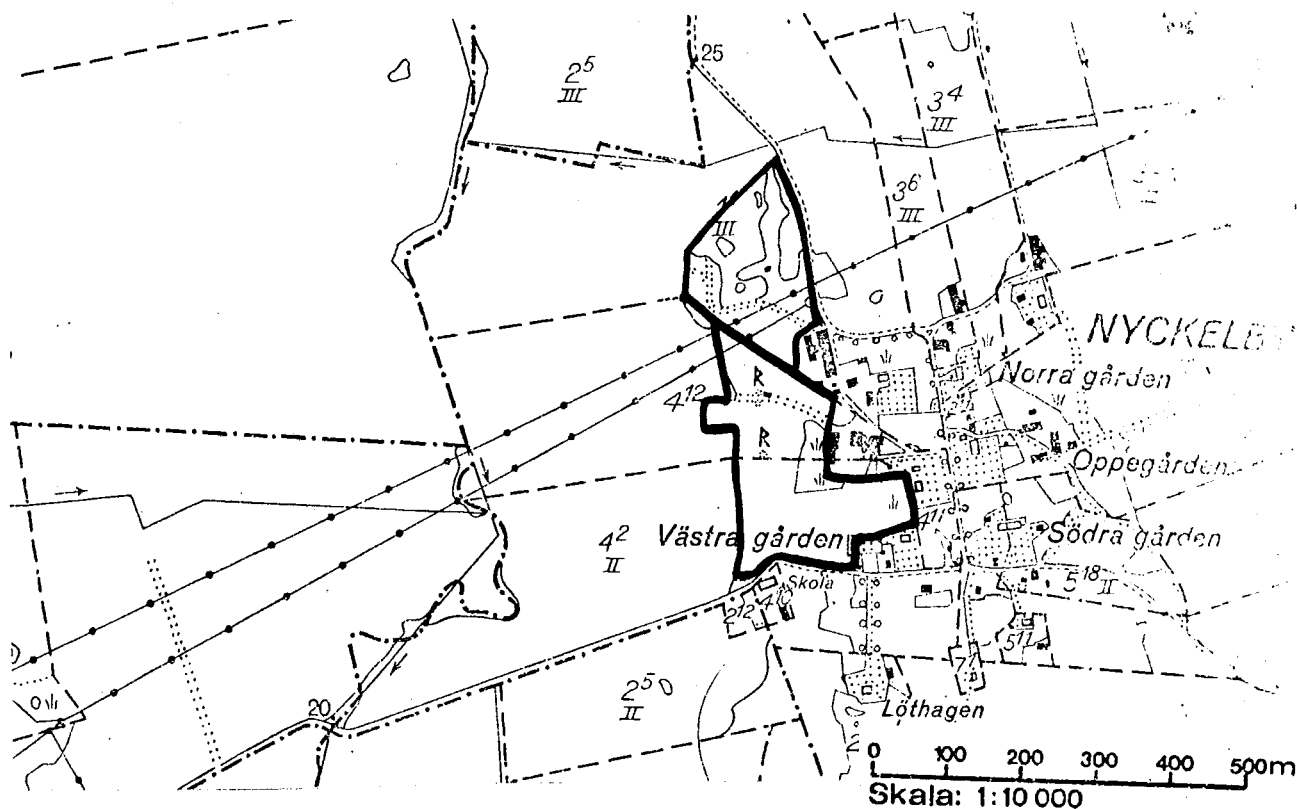
Beskrivning: Området består av en stenig småkuperad enebacke som är omgiven av öppen åkermark och i sydost bebyggelse. Vegetationen består av torrängsflora och enar på småkullarna och däremellan något fuktigare tuvtätelängar med partier av björk, rönn, tall och gran. Rester av en husgrund ligger mitt i området. Söder om den nötkreatursbetade hagen fortsätter tidigare betade enebackar med björk-asppartier.

Bedömning: De betade enebackarna utgör ett tilltalande inslag i landskapsbilden. Området kan utvidgas söderut och bildar då ett relativt stort betat hagmarksområde.

Klass: 3

Åtgärder: I den norra betade delen behöver stängslen ses över, bilvrak och gammalt byggnadsmaterial tas bort. Inom den södra delen skulle nya taggtrådsstängsel sättas upp ca 1 100 m. Gallra björkpartierna och røj bort all lövsly.

<u>Kostnader:</u> Gallring och röjning	15 dv
Bränning	15 dv
Stängseluppsättning	25 dv
	55 dv

Li 33 Västra Sörby

Läge: Top.karta 1054 Ek.karta 10588 X = 65905 Y = 14925

Areal: ca 4,5 ha

Beskrivning: Området består av en betad gles björkhage och norr därom tuvtåtelängor med dungar av björk, tall och asp. Hagarna gränsar i väster till barrskog och i övrigt till öppna åkermarker.

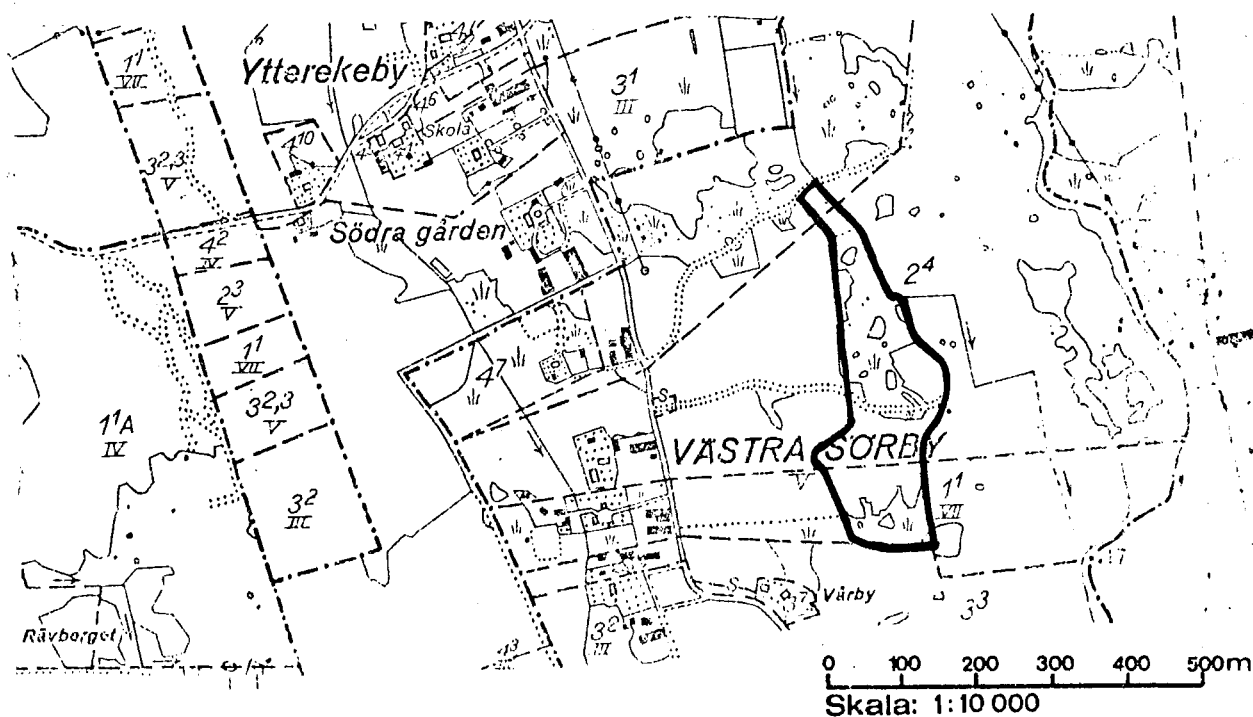
Björkhagens trädskikt utgörs av glest stående välväxta björkar med inslag av tall. I buskskiktet expenderar sly av björk, asp och rönn. Fältskiktet är av torrängskaraktär i de högre delarna med bl a brud bröd och liten blåklocka. I de lägre fuktigare delarna dominerar tuvtåtel med inslag av bl a timotej.

Bedömning: Hagarna utgör ett tilltalande inslag i landskapsbilden. Arealen är relativt stor.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i dåligt skick och behöver ses över. Uppslaget av lövsly skall tas bort. Lämna de rönnar som har bäst förutsättningar att växa till.

<u>Kostnader:</u> Stängselöversyn	10 dv
Röjning och bränning	10 dv
	<hr/>
	20 dv

Li 34 Östra Sörby

Läge: Top.karta 1054 Ek.karta 10588 X = 65908 Y = 14935

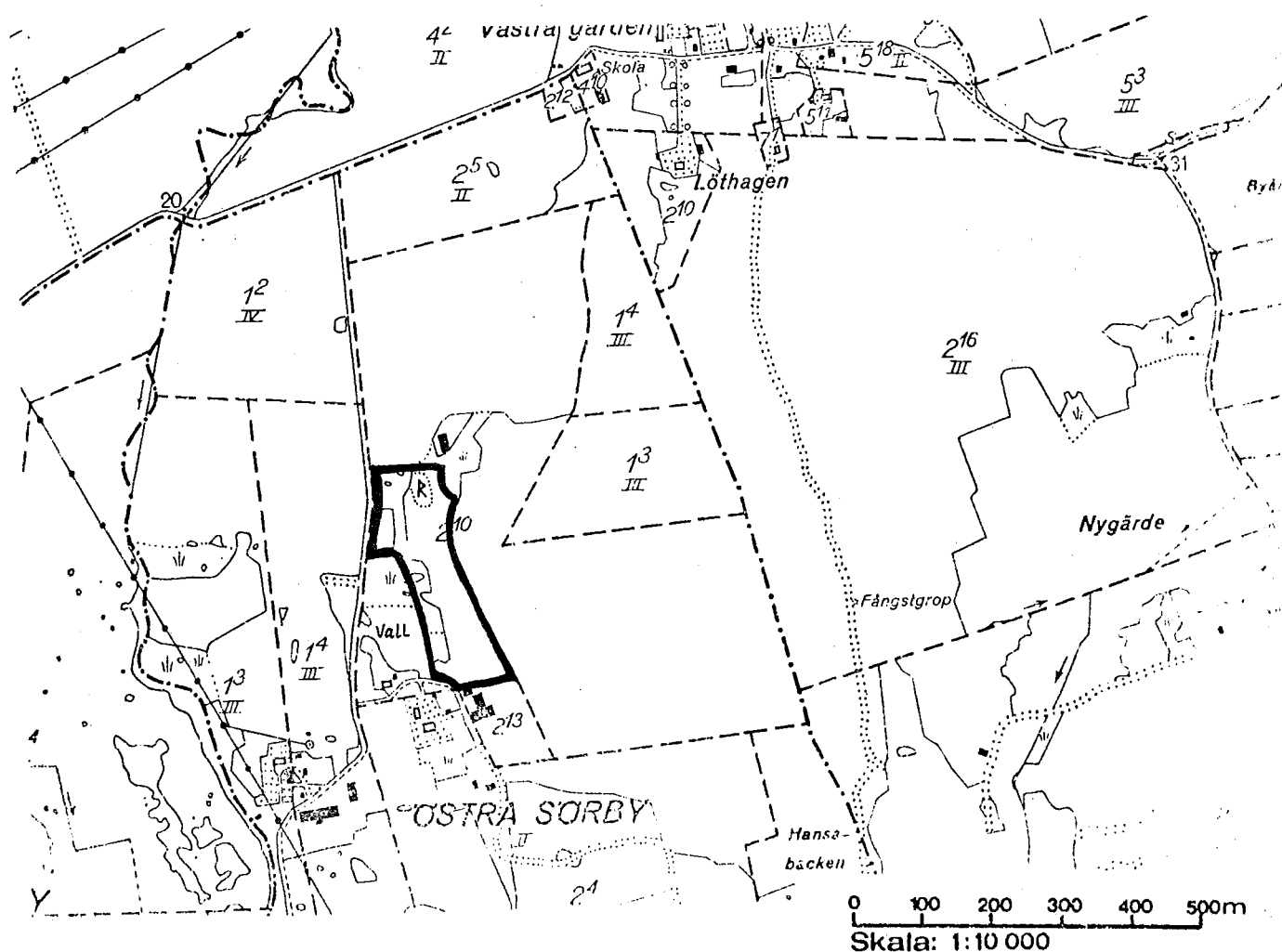
Areal: ca 2,5 ha

Beskrivning: Området består av en mellan 50 och 100 m bred remsa av stenbunden hagmark mellan barrskog i öster och betesvall och väg i väster och norr. I söder gränsar hagen till gården. Vegetationen består av typisk torrängsflora spridda björkar, rönnar och grupper av enbuskar och asp. Området betas av nötkreatur och konstgödslas antagligen. Väster om vägen ligger en mindre björkhage på stenbunden mark. Hagen är omgiven av öppna betesvallar. Trädskiktet består av glest stående äldre björkar, hägg och asp.

Bedömning: Hagarna utgör ett tilltalande inslag i landskapsbilden. Arealen är liten och vegetationen trivial.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslena är i gott skick. Inga åtgärder förutom fortsatt bete.

Li 35 Lund

Läge: Top.karta 1054 Ek.karta 10577 X = 65895 Y = 14896

Areal: ca 4 ha

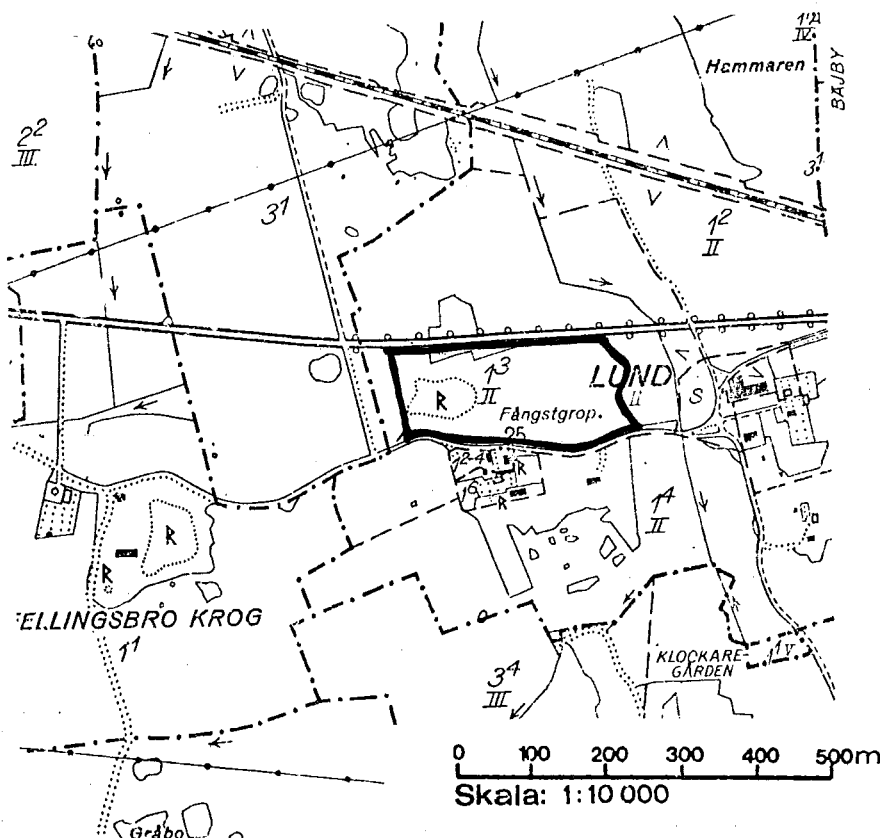
Beskrivning: Området består av en igenväxande björkhage söder om Landsvägen Fellingsbro - Arboga. Hagen omges av landsvägen i norr, åkrar i öster och väster samt en mindre väg i söder. Trädskiktet består av glest stående olikåldrig björk med inslag av asp, tall, gran, rönn och ung ek. I buskskiktet växer spridda enar tillsammans med mycket sly av björk och asp. Fältskiktet utgörs av en fattig björkskogsflora. I den södra delen av hagen ligger ett mindre starrkärr, och i den sydöstra delen finns gläntor med enbuskar. Området betas extensivt av nötkreatur.

Bedömning: Om åtgärder vidtas kommer björkhagen att utgöra ett tilltalande inslag i landskapsbilden. Arealen är relativt stor och floran är trivial. Denna hagmarkstyp är vanlig i norra länsdelen.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i hyfsat skick. Stolparna behöver slås ned. Gallra något bland björkarna, spara all rönn och ek. Tag bort all sly och det mesta av den unga aspen. Lämna alla äldre aspar och några gallrade yngre aspgrupper.

<u>Kostnader:</u> Stängselöversyn	5 dv
Gallring och röjning	15 dv
Bränning	10 dv
	<hr/>
	30 dv

Li 36 Vretlunda

Läge: Top.karta 1054 Ek.karta 10578 X = 65893 Y = 14913

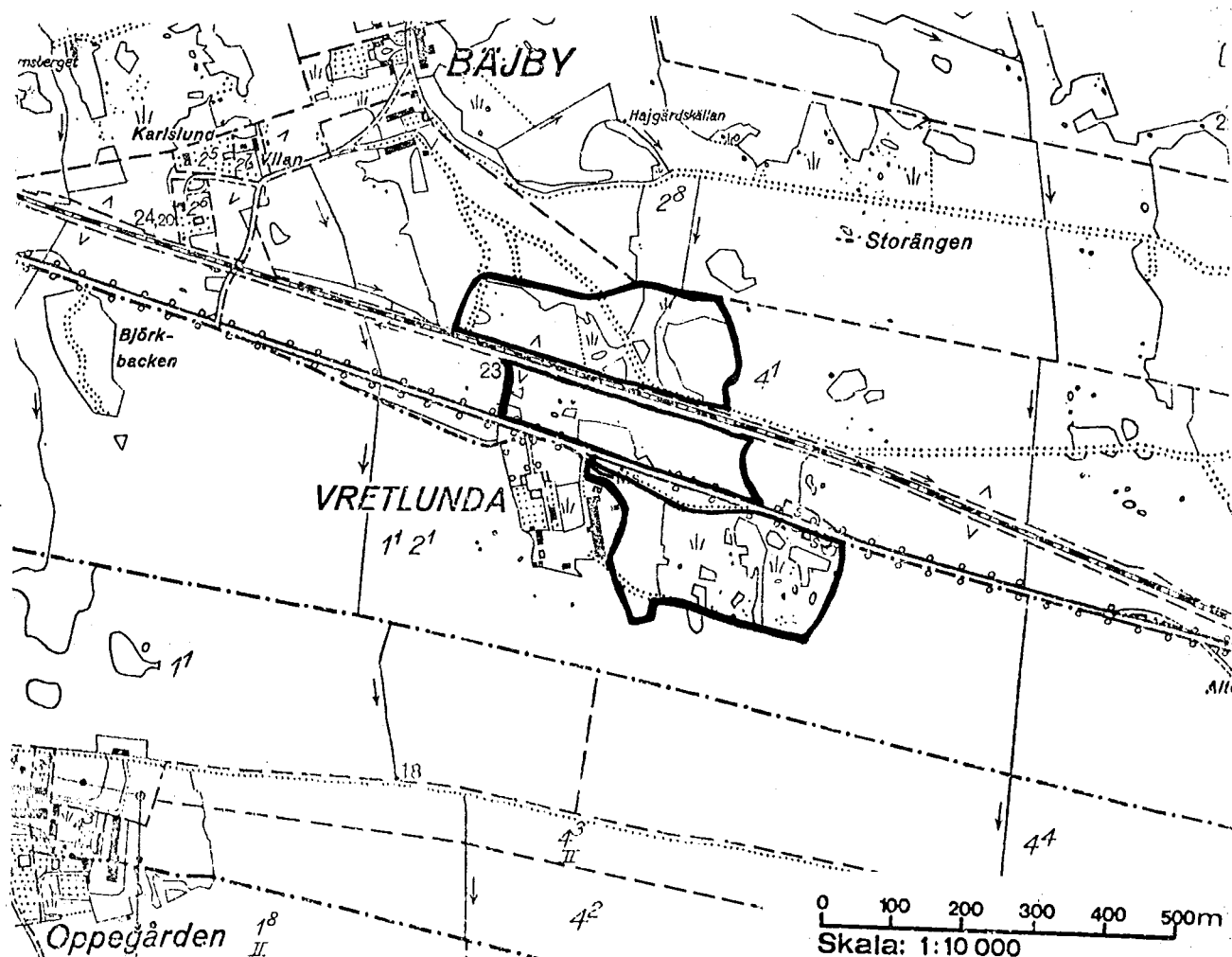
Areal: totalt ca 12 ha

Beskrivning: Hagarna är uppdelade i tre områden av ungefär samma karaktär. Hagarna gränsar i norr till granskog och i övrigt till öppen åkerbygd. Både landsväg och järnväg passerar igenom området. Hagarna består till största delen av öppna tuvtåtelängar med stort inslag av vallväxter, främst timotej. I de norra hagarna finns dungar av självgallrad asp med inslag av tall, gran och björk. I den nordöstra dungen växer enbuskskiktet. Den södra hagen har steniga något torrare partier i den västra och östra delen. Det glesa trädskiktet består här av asp, björk, rönn, apel, oxel och asp. Fältskiktet är artfattigt p g a regelbunden konstgödsling. Hela området betas av nötkreatur.

Bedömning: De öppna hagarna utgör ett tilltalande inslag i landskapsbilden. Arealen är stor och floran är trivial.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i hyfsat skick. Inga rüjningsåtgärder krävs.

Li 37 Krämplinge

Läge: Top.karta 1054 Ek.karta 10577 X = 65852 Y = 14864

Areal: ca 10 ha

Beskrivning: Området består av en småkuperad öppen hage med dungar av äldre björkar och ensamstående gran, tall, oxel och apel. I buskskiktet förekommer grupper av enbuskar och nypon. Området gränsar i öster och söder till ett öppet åkerlandskap och i väster och norr till gran- och björkskog.

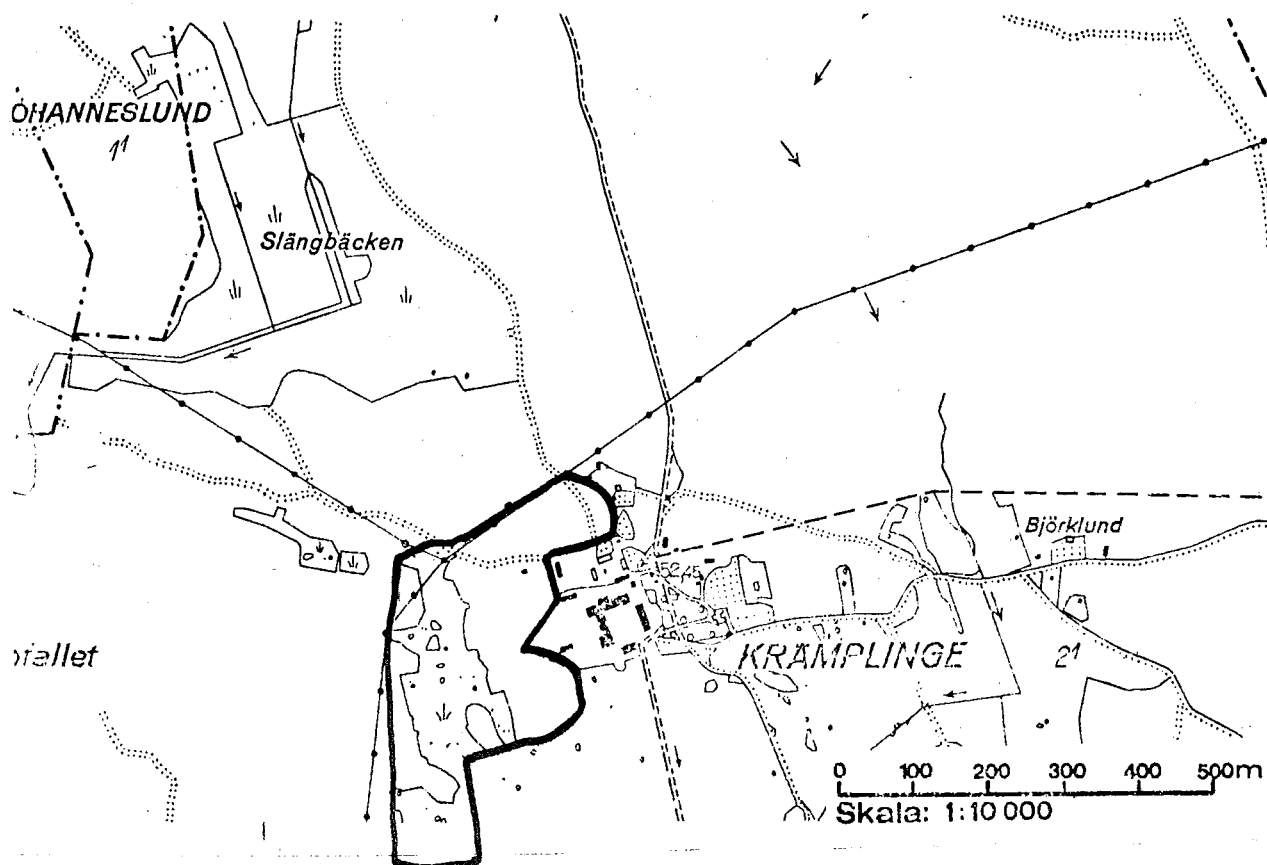
Fältskiktet består av vanliga torrängsarter i de högre belägna delarna och tuvtåteläng i fuktigare partier. Marken är kraftigt stenbunden. I den norra delen av hagen ligger ett förfallet timrat uthus.

Bedömning: Hagen utgör ett mycket tilltalande och från landsväg väl synligt inslag i landskapsbilden. Arealen är stor och området har hävdats kontinuerligt under lång tid.

Klass: 2

Åtgärder: Stängslen är i gott skick. Rensa upp området från gammalt virke o dyl. Tag bort ung asp och sly som växer framför allt i anslutning till björkdungarna.

Kostnader: Røjning, bränning och städning 20 dv

Li 38 Skarphagen

Läge: Top.karta 1054 Ek.karta 10576 X = 65870 Y = 14843

Areal: ca 27 ha varav ca 10 ha utgör ren skogsmark.

Beskrivning: Området utgörs av en stor, mosaikartad betesmark som i öster begränsas av väg och Kägleborgsbanan och i övrigt av mindre vägar och barrskog. Den norra delen domineras av tuvtåtelängor med dungar av björk, asp och grova enbuskar på stenig mark.

Den centrala delen utgörs av betad granskog och öppna enebäckar med mycket stora buskar och trädsjikt av björk och gran. Floran är här av torrängskaraktär.

Den södra delen utgörs av blandskog och stora fuktängar där älgört dominerar. Området betas av nötkreatur. Motorbanan ligger delvis inom de fina enebäckarna.

Bedömning: Området innehåller flera olika typer av naturbetesmark, där enebäckarna utgör det mest tilltalande inslaget. Arealen är mycket stor. Det finns få hagar av den här typen i norra länsdelen.

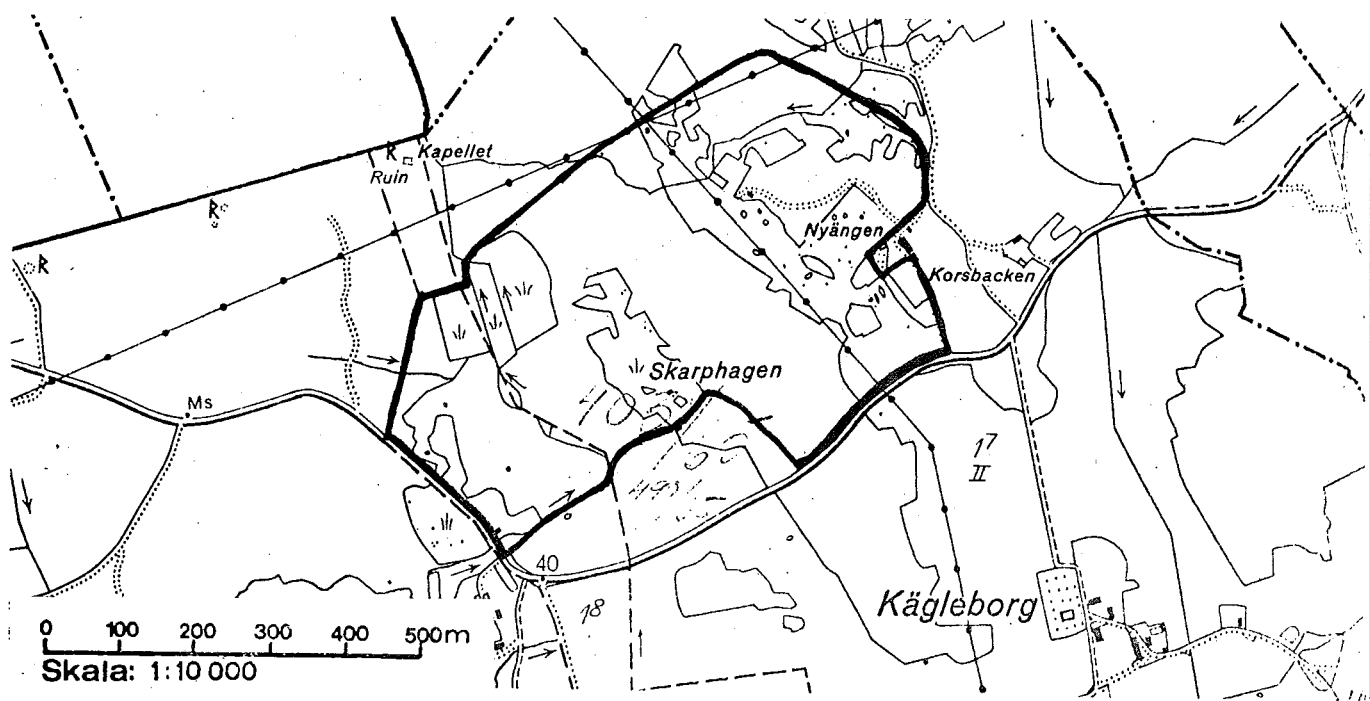
Klass: 2

Åtgärder: Stängslen är i hyfsat skick, men behöver ses över. Norra delen. Tag bort all lövsly i dungarna och gallra hårt bland yngre lövträd, främst asp. Lämna alla äldre träd.

Centrala delen. Tag bort all sly och unga aspar. Gynna de öppna delarna och brynen genom att plocka bort en del stora granar (ju fler desto bättre). Antalet dagsverken beror mycket på hur stor del av barrskogen markägaren kan gå med på att ta ned.

Kostnader: Rövning och gallring 50 dv
Bränning och stängselöversyn 50 dv

100 dv

Ka 1 Karlsdal

Läge: Top.karta 1044 Ek.karta 10487 X = 65918 Y = 14375

Areal: ca 1,5 ha

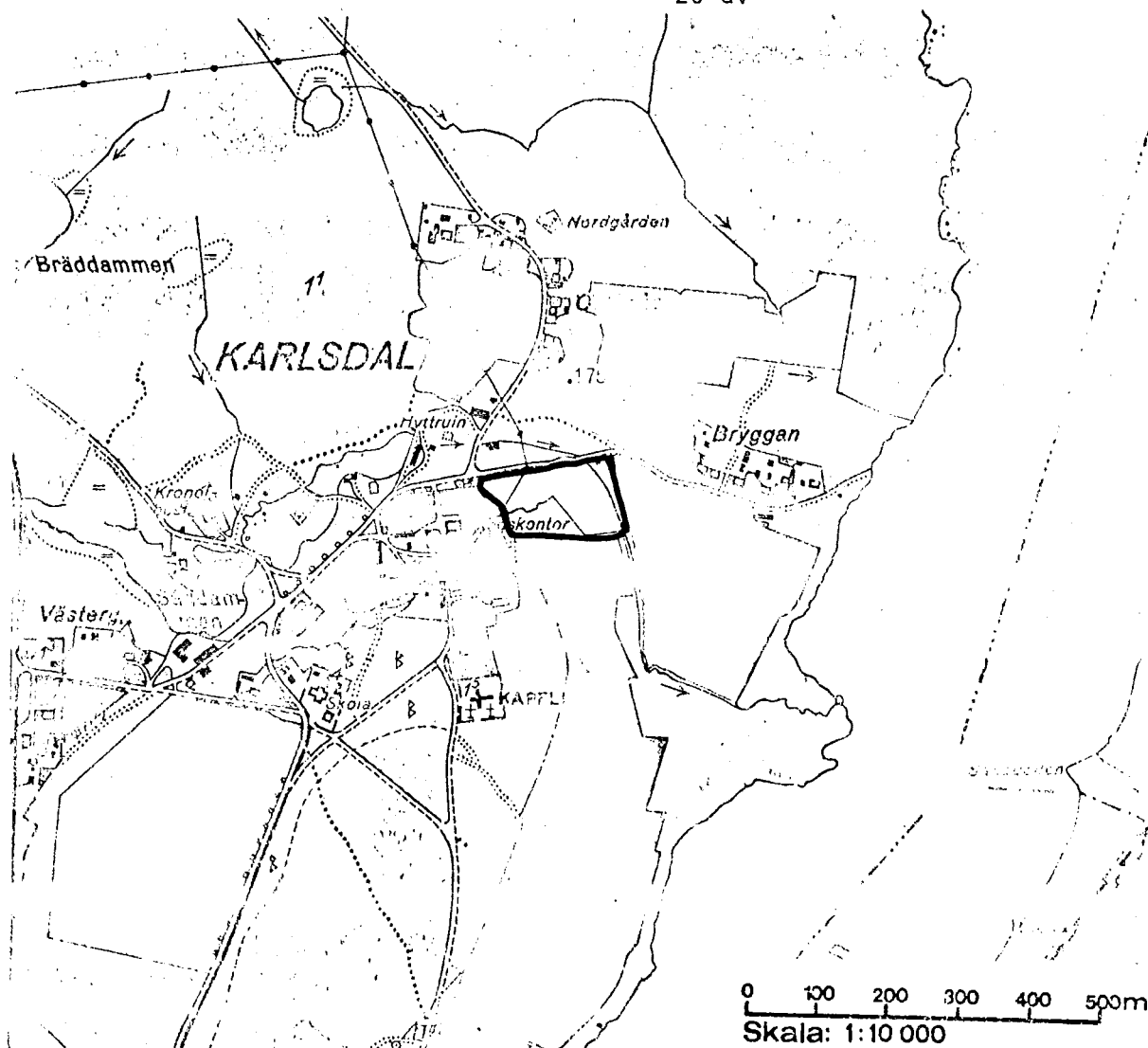
Beskrivning: Området består av en liten björkhage i anslutning till öppna betesmarker öster om bebyggelsen i Karlsdal. I norr gränsar hagen till en mindre bilväg, i öster och söder till ett öppet beteslandskap och i väster till bebyggelse. I södra delen av hagen rinner en bäck som bl a kantas av mycket hultbräken. I fältskiktet i övrigt märks mycket stenbär, träjon, liten blåklocka, ekorrbar, humleblomster, kruståtel, blåbär och lingon. Trädskiktet består av relativt tätt stående björkar med inslag av rönn, sälg, hägg och lönn. I buskskiktet förekommer sly av nämnda trädarter.

Bedömning: Området utgör ett tilltalande inslag i landskapsbilden. Arealen är liten och floran är ej anmärkningsvärd.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i gott skick. Gallra försiktigt i trädskiktet (främst björk). Tag bort all lövsly.

<u>Kostnader:</u> Gallring och röjning	10 dv
Bränning	10 dv
	<hr/>
	20 dv

Ka 2 Utterbäck

Läge: Top.karta 1044 Ek.karta 10466 X = 65814 Y = 14323

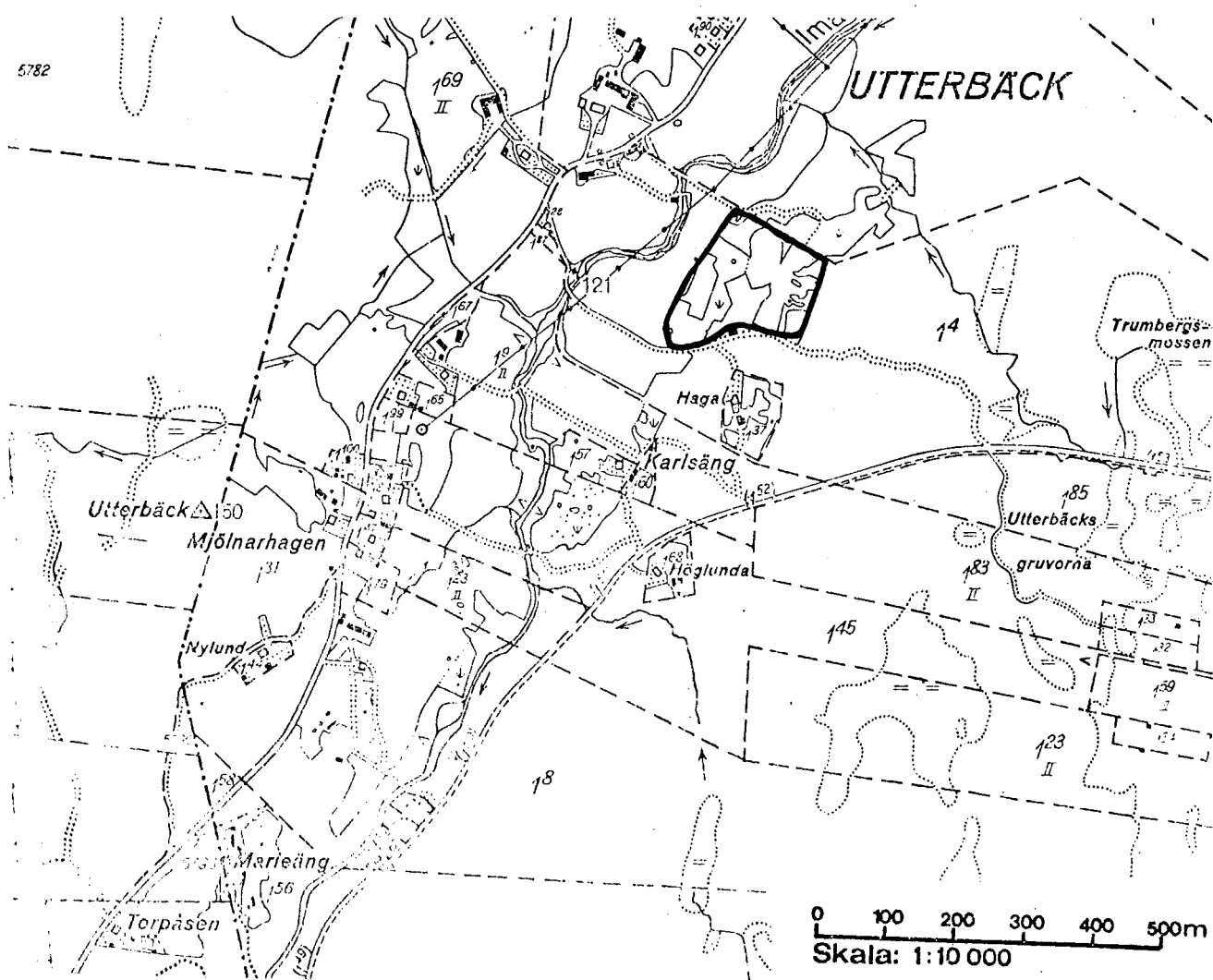
Areal: ca 2,5 ha

Beskrivning: Området består av betesmarker med björk och aspdingar på sluttningen ned mot Imälven. I öster gränsar hagen till blandskog och i väster till öppna vallar. Lövdungarna består av äldre björkar och yngre gallrade björk och aspbestånd. Huvuddelen av den öppna ytan utgörs av timotejvall. I den sydvästra delen ligger en fuktig sluttning med naturlig vegetation av bl a brudborste, jungfrulin, fyrkantig Johannesört, midsommarblomster, stor blåklocka och prästkrage. I torrare partier av hagen växer kruståtel, liljekonvalj, liten blåklocka och bärris m m. Området betas av nötkreatur.

Bedömning: Björkasphagen utgör den vanligaste hagmarkstypen i norra länet. Arealen är liten och floran är påverkad av gödsling och insådda vallväxter. Området utgör ett tilltalande inslag i landskapsbilden.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i gott skick. Inga åtgärder förutom fortsatt bete.

Ka 3 Älvkärr

Läge: Top.karta 1043 Ek.karta 10464 X = 65834 Y = 14248

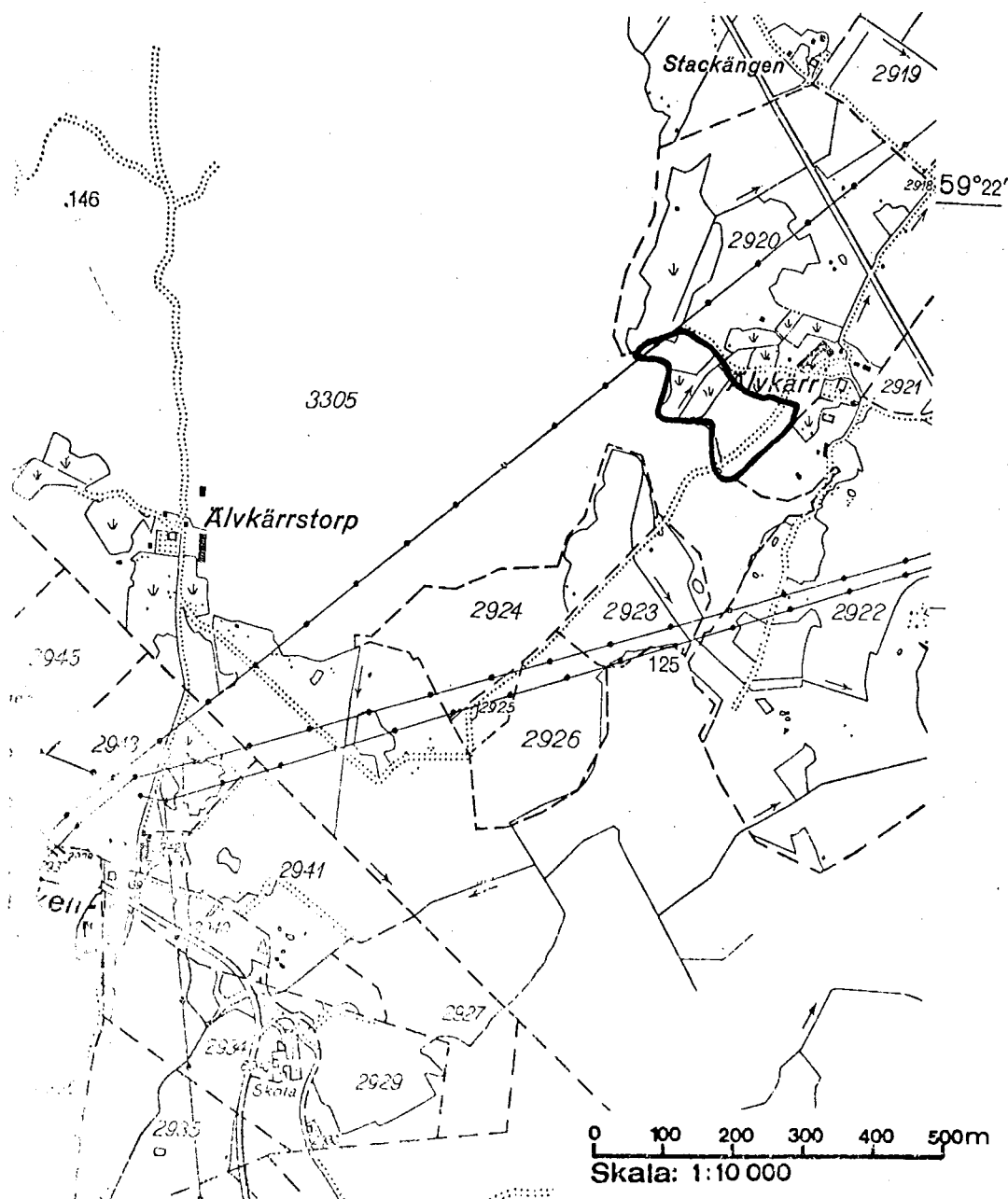
Areal: ca 2,5 ha

Beskrivning: Området består av små oregelbundna inägor, en liten björk-talldunge och betespräglade skogsbyn med spärrvuxna granar och mycket enar i buskskiktet. Hagarna gränsar i norr till öppna betesvallar och i söder till barrskog. Fältskiktet domineras av granskogsarter och insådda vallväxter tillsammans med tuvtåtel i de öppna partierna.

Bedömning: Området utgör ett tilltalande inslag i landskapsbilden. Arealen är liten och floran trivial.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i bra skick. Inga åtgärder förutom fortsatt bete.

Ka 4 Stråbergsmyrén

Läge: Top.karta 1043 Ek.karta 10453 X = 65779 Y = 14198

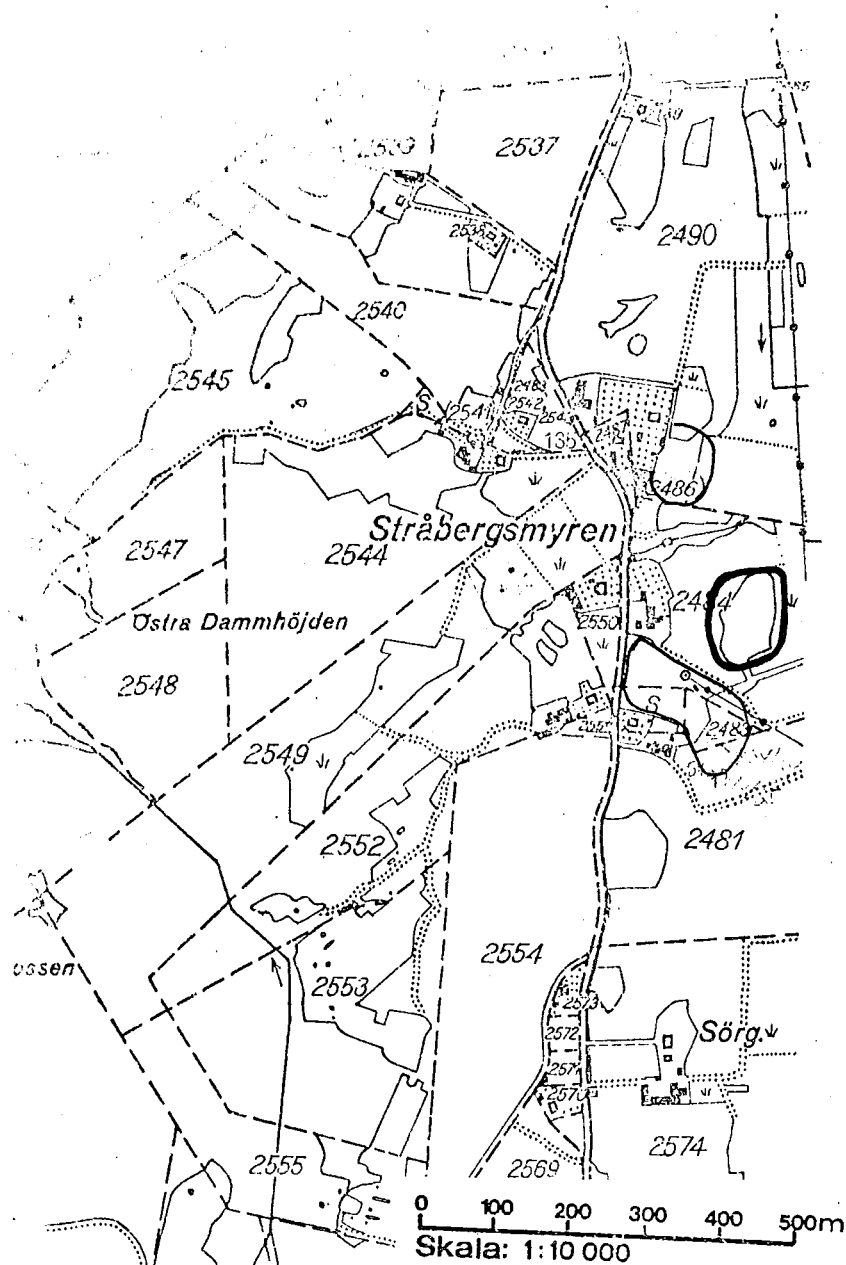
Areal: ca 1 ha

Beskrivning: Området består av en torr bergsbacke med ett trädskikt av rönn, lönn, gran, tall, oxel och apel. I buskskiktet växer några enar. Floran är av torrängskaraktär med bl a röd-klint. Den betade backen omges av svagt kuperade betesvallar.

Bedömning: Den betade bergskullen utgör ett tilltalande inslag i landskapsbilden. Arealen är liten och floran trivial.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i gott skick. Fortsatt bete.

D1 Eriksberg

Läge: Top.karta 1042 Ek.karta 10445 X = 65738 Y = 14257

Areal: ca 4,5 ha

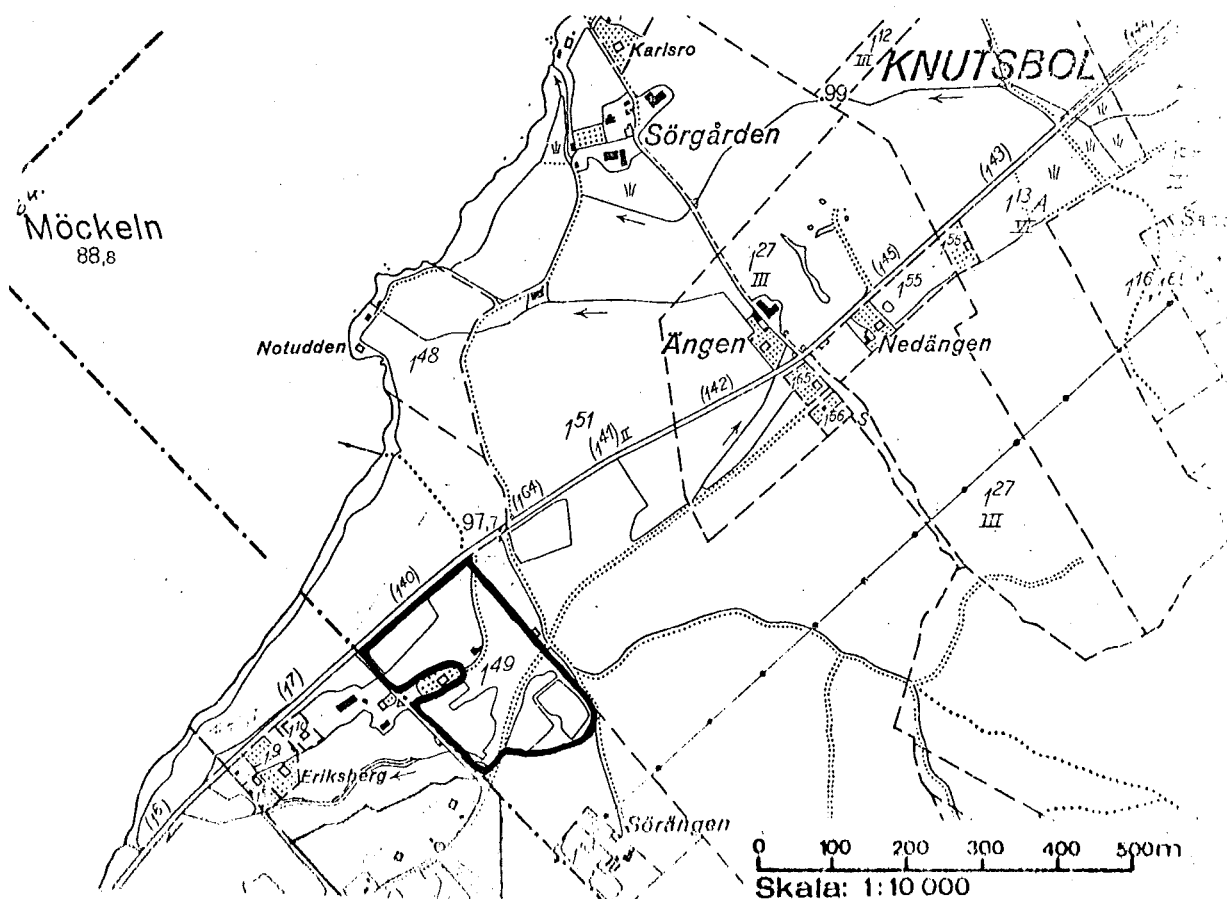
Beskrivning: Området består av en får-och hästbetad björkhage, som i väster gränsar mot allmän landsväg, i norr och öster mot blandskog och i söder mot gården och öppna betesmarker. Trädskiktet utgörs av ett välgallrat bestånd av ung och gammal björk i sluttningen ned mot vägen. I den nordligaste delen av området förekommer branta steniga partier. Här växer hassel, gran och björk och i fältskiktet mycket träjon. Floran är i övrigt relativt trivial med arter som kruståtel, fårsvingel, hultbräken, liljekonvalj, harsyra och bärris.

Mot husen utgörs stängslan av en stengärdsgård.

Bedömning: Den typiska björkhagen utgör ett mycket tilltalande inslag i landskapsbilden. Arealen är relativt stor och floran ej anmärkningsvärd.

Klass: 2

Åtgärder: Fårstängslan är i hyfsat skick. Fortsatt bete.

D2 Ålekärr

Läge: Top.karta 1042 Ek.karta 10445 X = 65734 Y = 14253

Areal: ca 2 ha

Beskrivning: Området ligger norr och söder om Ålekärrens gård. I väster gränsar hagarna mot öppna vallar i sluttningen ned mot Möckeln och i öster mot barrskog.

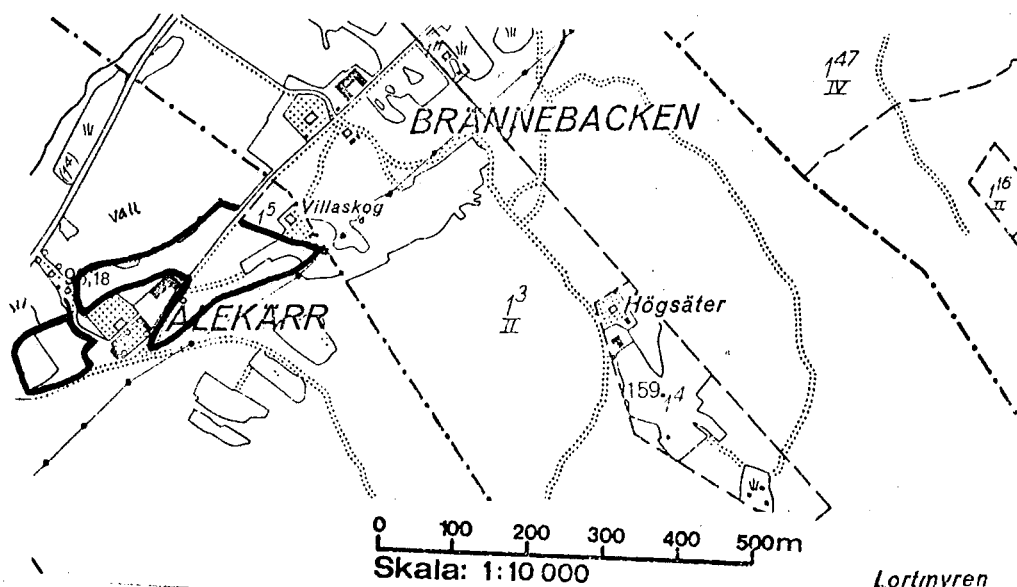
Den södra hagen består av en sluttande öppen betesmark med ett litet björk-och eneparti i den övre delen.

Den norra hagen har ett trädskikt av ask i den södra halvan och tall och björk i den norra halvan. I buskskiktet finns inslag av en, nypon och hagtorn. Floran är av trivial torrängskaraktär. Området betas av får.

Bedömning: Området utgör ett tilltalande inslag i landskapsbilden. Floran är trivial och arealen liten. Denna hagmarkstyp är ovanlig i nordvästraländsdelen.

Klass: 3

Åtgärder: Området är inhägnat med fårstängsel som är i hyfsat skick. Fortsatt bete.

D 3 Västansjö

Läge: Top.karta 1041 Ek.karta 10443 X = 65747 Y = 14187

Areal: ca 3,5 ha

Beskrivning: Området består av en öppen betad tuvtåteldominerad äng med betade björk- granskogsbryn, några enepartier och en björk-aspdunge i södra delen. Marken är stenig.

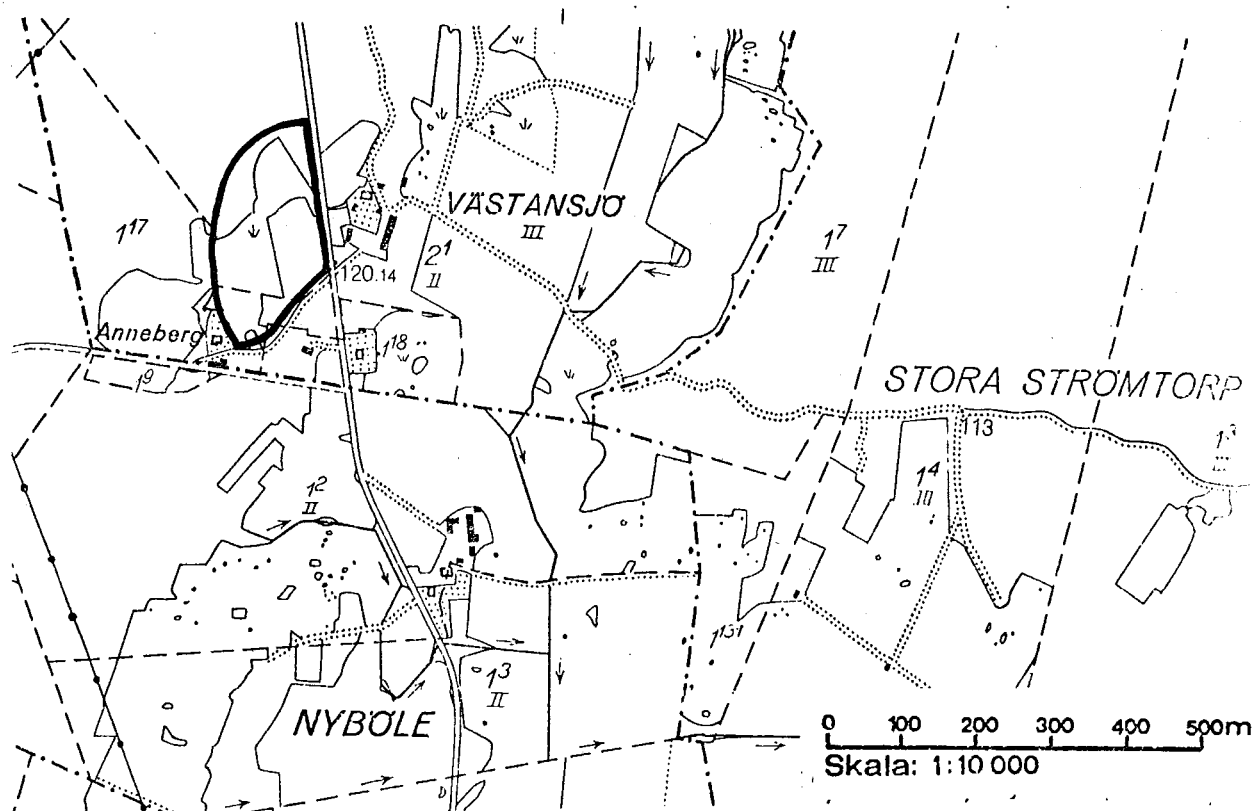
I söder och öster gränsar betesmarken till väg, i norr och väster till blandskog. Hagen betas av kor. Fältskiktet domineras av tuvtåtel och vallväxter.

Bedömning: Området utgör en vanlig typ av hagmark. Floran är trivial.

Klass: 3

Åtgärder: Översyn av stängslen och gallring av asp och gran i södra delen av betesmarken.

<u>Kostnader:</u> Stängselöversyn	5 dv
Gallring och bränning	5 dv
	<hr/>
	10 dv

D4 Sund

Läge: Top.karta 1041 Ek.karta 10413 X = 65557 Y = 14176

Areal: ca 7 ha

Beskrivning: Området består av svagt sluttande betesmarker ned mot Letälven. Trädskiktet är glest och består av äldre och ung björk, klipbal och asp. Området gränsar i väster till älven, i norr och öster till allmän väg och i söder till åkrar.

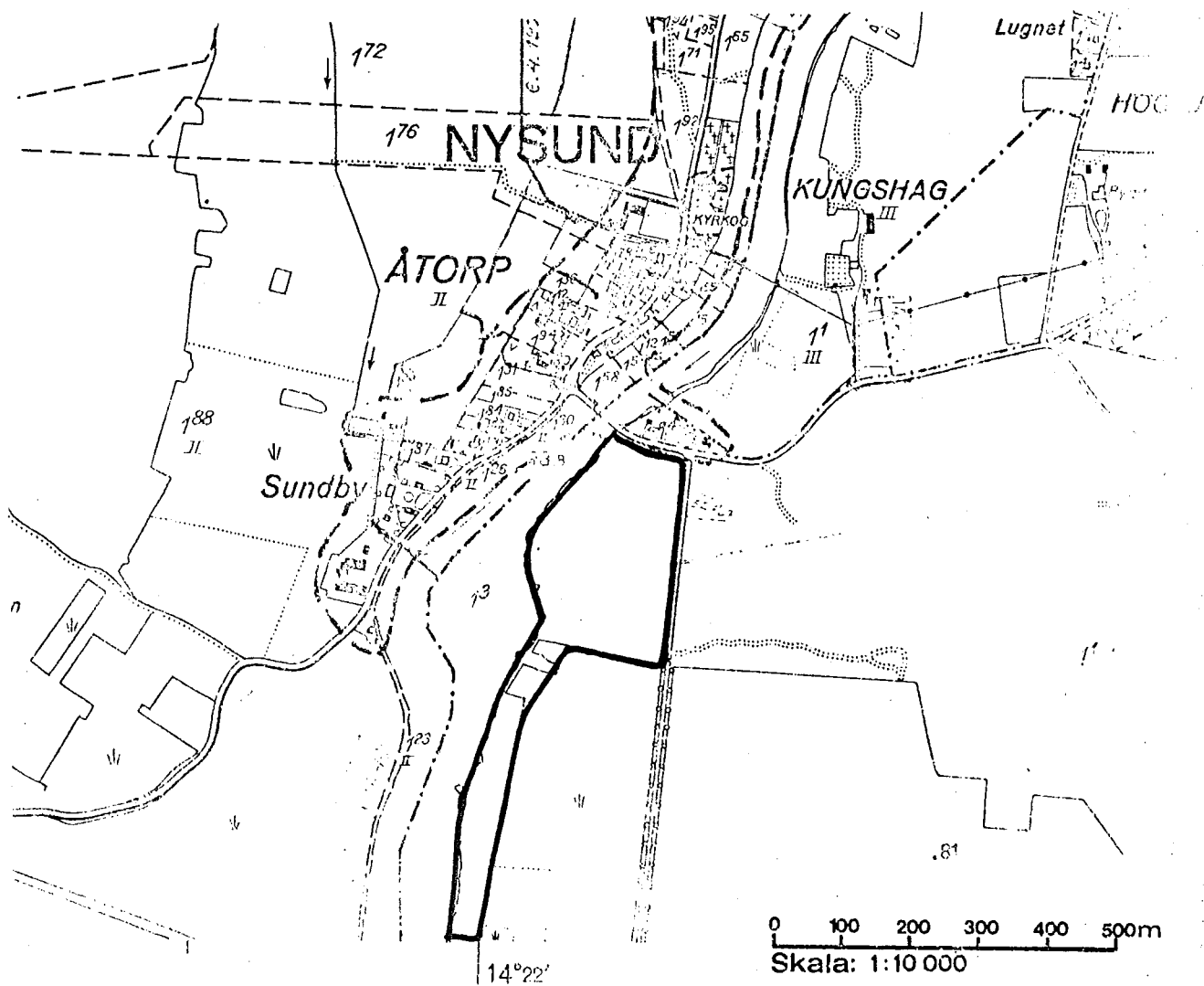
Vegetationen består av fuktig tuvtåteläng med mycket nässlor och älgört. Antagligen konstgödslas ängen.

Området betas av nötkreatur.

Bedömning: Området utgör ett tilltalande inslag i landskapsbilden. Arealen är stor och vegetationen trivial och typisk för fuktängar.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i gott skick. Fortsatt bete.

Ö 1 Lockhyttan

Läge: Top.karta 1053 Ek.karta 10571 X = 65884 Y = 14573

Areal: norra delen 5 ha södra delen 4 ha

Beskrivning: Området ligger i Kilsbergsslutningen och gränsar i väster till barrskog och i öster till ett öppet småskaligt jordbrukslandskap. Betesmarken delas av en väg i en nordlig och en sydlig del. Området är tidigare iordningställt av skogsvårdsstyrelsen.

Den norra hagen betas av får. Den centrala delen av hagen består av strandvallar, öppna hårt betade gräsytor, en- och hasselbuskage. I kanterna mot barrskogen är marken blockig och fältskiktet domineras av barrskogsarter. Trädskiktet består av tall, björk och asp med inslag av oxel, vide och lönn. Bergslagsleden passerar igenom området.

Den södra hagen betas av ungnöt. Trädskiktet består här av ask, lönn, björk, hägg, vide, apel och oxel som växer spritt i området. I den östra kanten finns dessutom en dunge av björk och asp. I buskskiktet växer mycket enar och nyponbuskage.

Marken sluttar ned mot åkrarna i öster. Här växer bl a brudborste, midsommarblomster och svartkämpar.

Bedömning: Området är stort och varierat med tämligen rik flora. Hagen är väl besökt eftersom bergslagsleden passerar igenom området. Denna typ av hage med hassel och relativt rik flora är ovanlig i norra länsdelen.

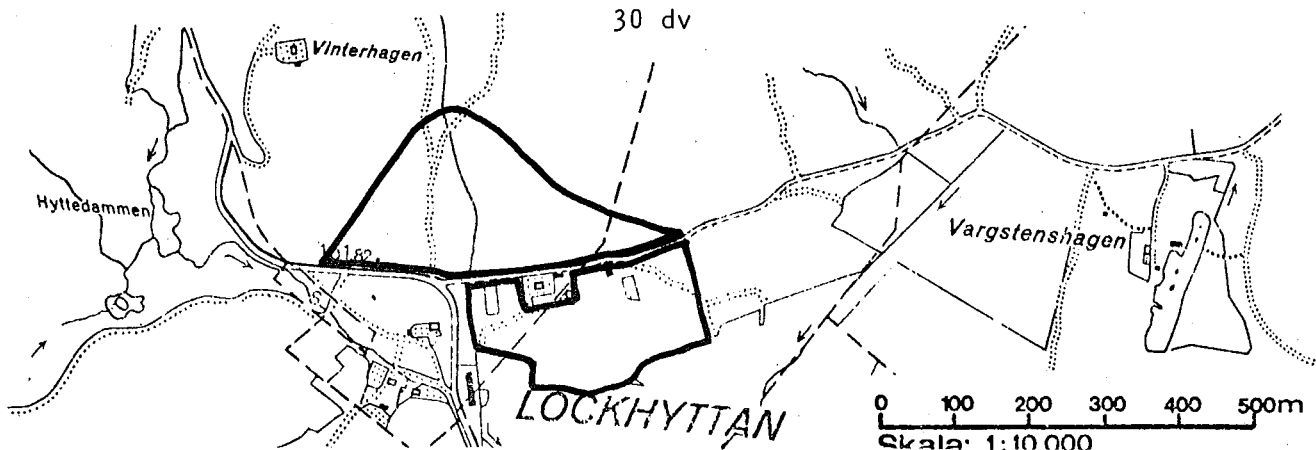
Klass: 2

Åtgärder: Norra hagen. Stängslen är i gott skick. Fortsatt extensivt bete. Det är viktigt att området ej röjs och betas alltför hårt p g a området hyser hasselmöss.

Södra hagen. Stängslen är i gott skick. Hela området behöver städas upp på lövsly och yngre lövträd som är sargade av kreaturen. Gallra i norra och östra delarnas trädskikt. Skapa grupper av träd och buskar med mellanliggande öppna ytor.

Kostnader: Röjning 15 dv
Bränning 15 dv

30 dv

Ö 2 Bocksboda

Läge: Top.karta 1053 Ek.karta 10570 X = 65872 Y = 14528

Areal: ca 3 ha

Beskrivning: Den extensivt betade björkhagen ligger i en sluttning mellan en mindre väg i väster och en bäck i öster. Mitt i hagen intill vägen ligger en såg. Trädskiktet består av glest stående björkar med inslag av asp, rönn, oxel, tall och gran. Området är ej röjt på flera år vilket lett till ett kraftigt slyuppslag av björk och asp. Marken är näringsfattig och fältskiktet domineras därför av tåliga arter som ljung, blåbär, lingon, krypvide och stagg. Några bestånd av brudborste finns i området. Buskskiktet består av glest stående småenar. Hagen betas av nötkreatur.

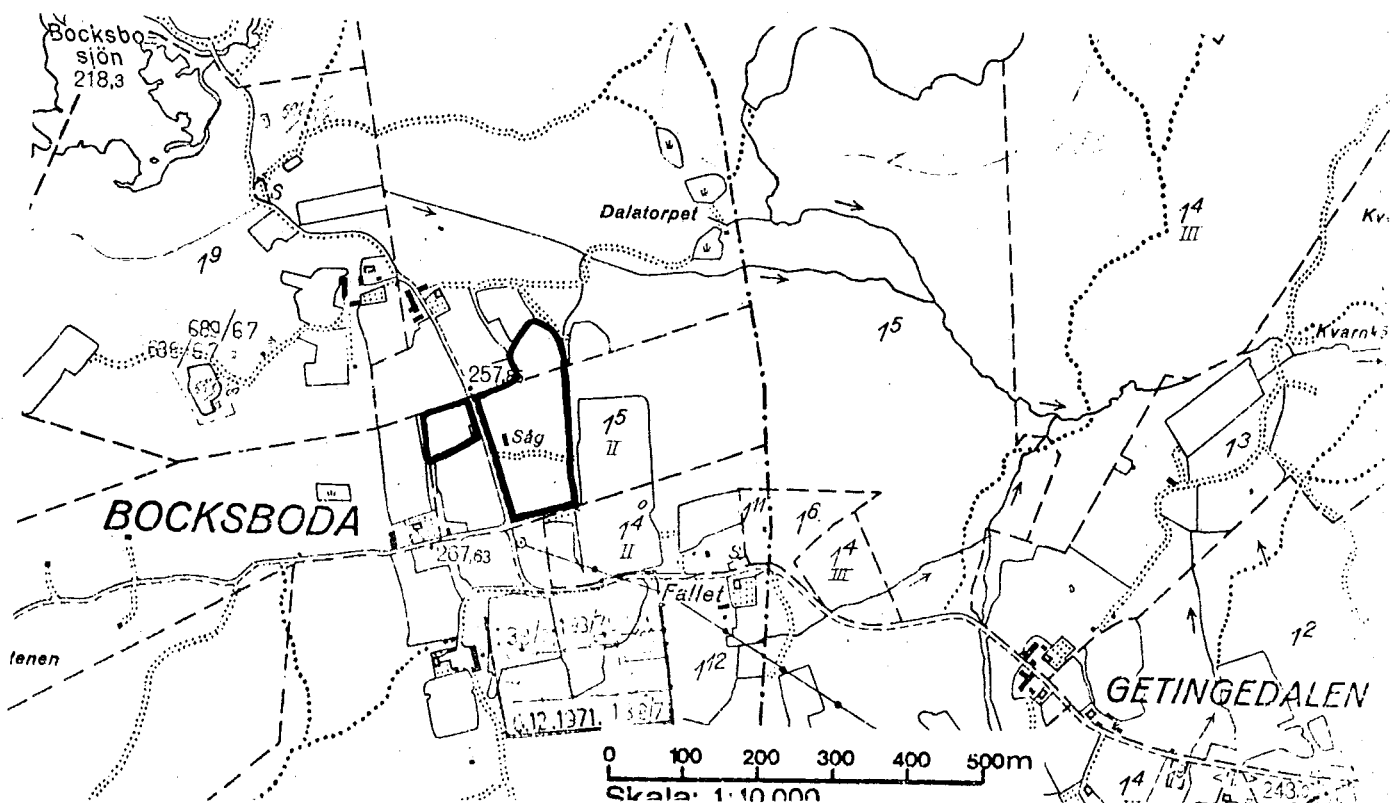
Bedömning: Området är relativt litet och har en trivial flora med arter som är typiska för den något fuktiga näringsfattiga björkhagen.

Klass: 3

Åtgärder: Tag bort all lövsly. Stängslen är i dåligt skick och behöver antagligen ersättas.

Kostnader: Taggtråd 3x600 m
Stolpar 200 st

Röjning	10 dv
Bränning	10 dv
Stängseluppsättn	15 dv
	<hr/>
	35 dv

Ö 3 Klockhammar

Läge: Top.karta 1053 Ek.karta 10561 X = 65848 Y = 14560

Areal: 2 ha

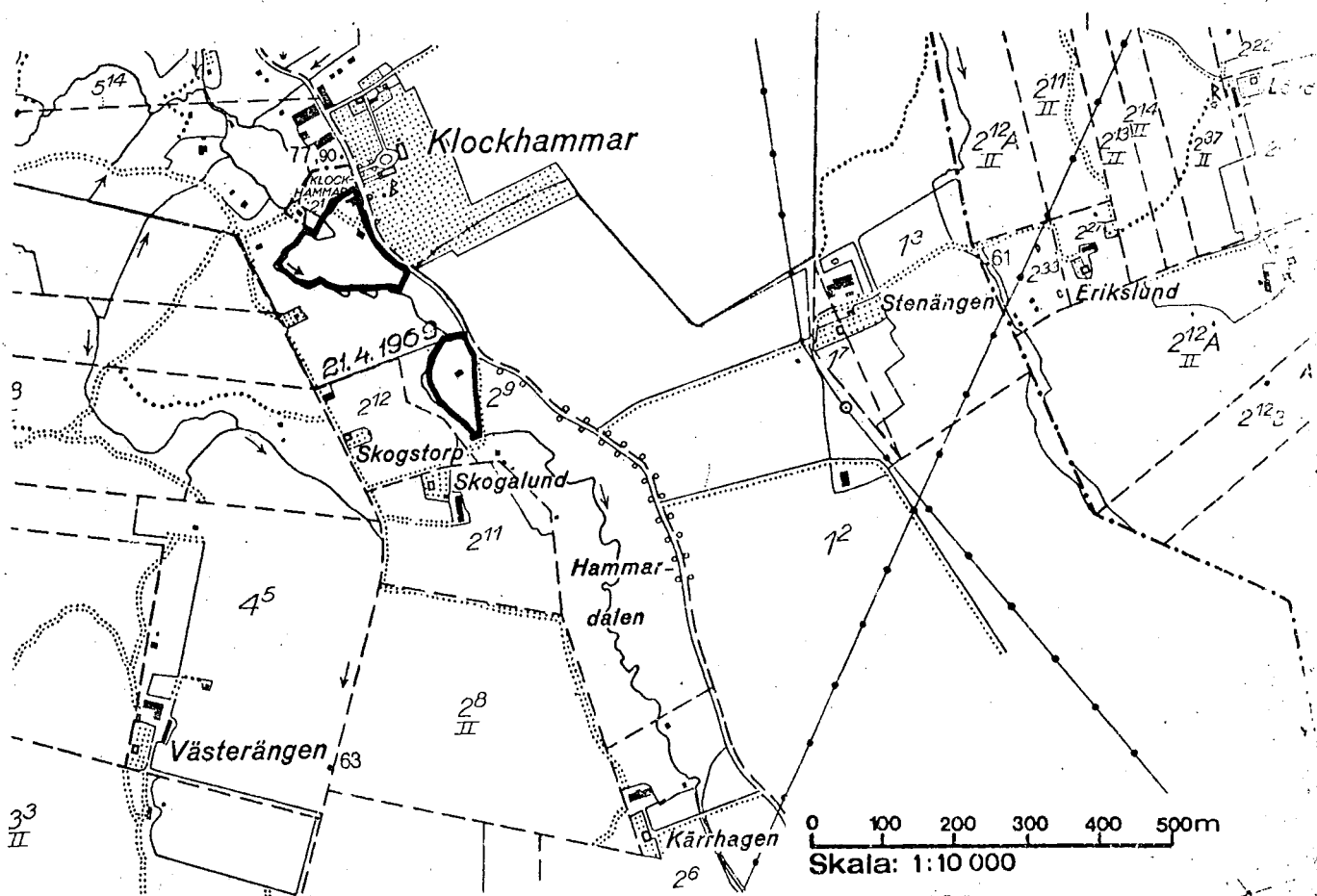
Beskrivning: Området är uppdelat i två små hästbetade hagmarksytor mellan vägen i öster och Klockhammarsån i väster. Betesmarken består av kortbetade öppna gräsytor med enstaka nyponrosor mot vägen och en brant trädbevuxen sluttning ned mot ån. Trädskiktet består av klibbal, asp, lönn, alm och bok. I kanten på trädridån sprider sig sly av asp och al.

Bedömning: De små hagmarkytorna syns väl från vägen. De utgör ett tilltalande inslag i landskapsbilden runt Klockhammar. Floran är trivial.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i gott skick. Tag bort all al och aspsly inom de öppna betesytor. Städa något runt uthusen i den norra hagen.

<u>Kostnader:</u> Röjning	5 dv
Bränning	5 dv
	<hr/>
	10 dv

Ö 4 Hammardalen

Läge: Top.karta 1053 Ek.karta 10561 X = 65845 Y = 14563

Areal: ca 4 ha

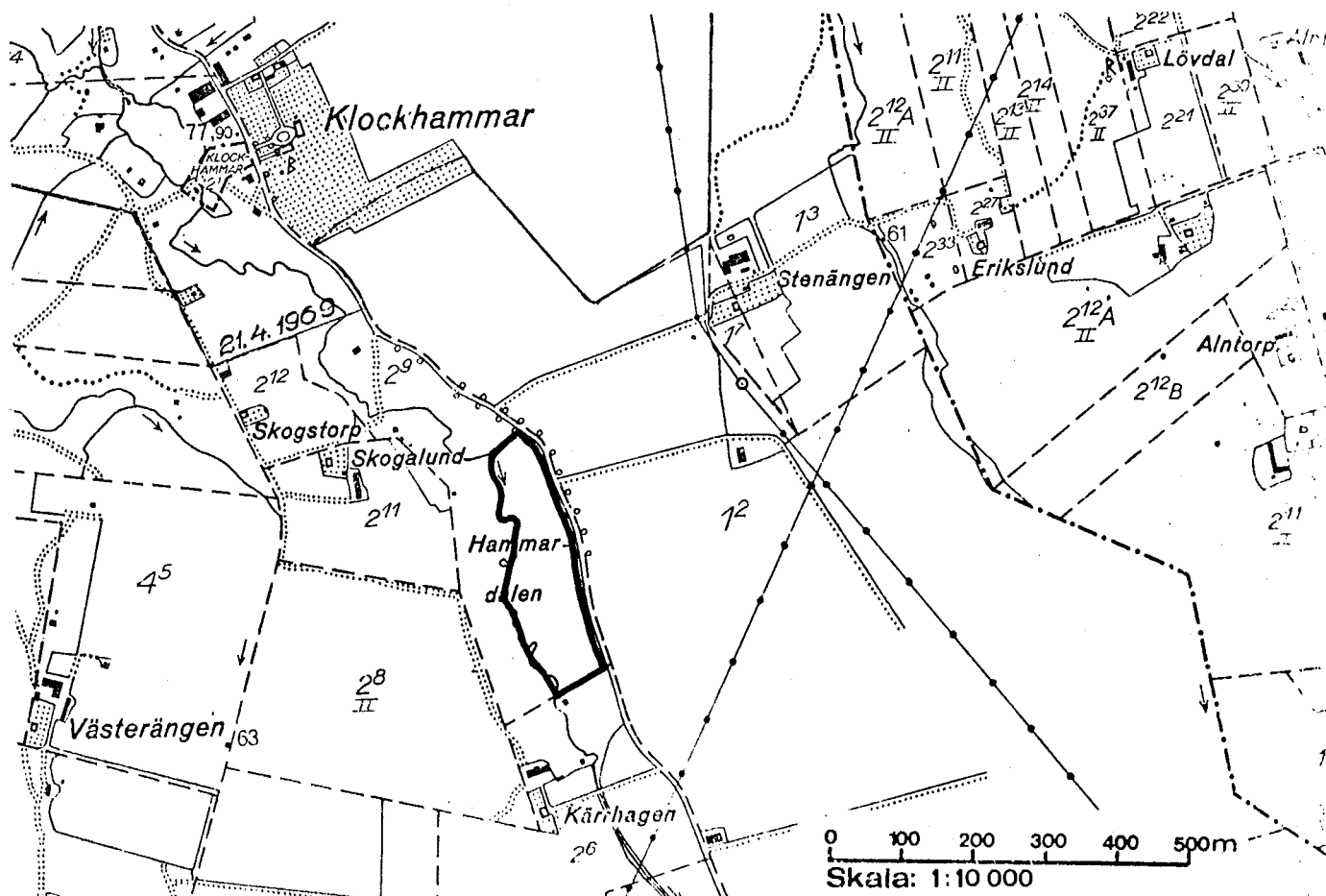
Beskrivning: Området består av öppna kortbetade gräsytor mellan vägen och den klubbalsbevuxna sluttningen ned mot Klockhammarsån. I den nordvästra delen står några trädgrupper av björk, bok och klubbal. Sly av al expanderar ut på de öppna ytorna. Området gödslas regelbundet vilket lett till en utarmning av floran.

Bedömning: Hagen syns väl från vägen och utgör ett tilltalande inslag i landskapsbilden. Floran är trivial.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i hyfsat skick. Tag bort all sly på de öppna ytorna och i sluttningen ner mot ån.

<u>Kostnader:</u>	Röjning	20 dv
	Bränning	10 dv
		<hr/> 30 dv

Ö 5 Norra Svalnäs

Läge: Top.karta 1053 Ek.karta 10551 X = 65785 Y = 14558

Areal: södra hagen 1 ha norra hagen 2 ha

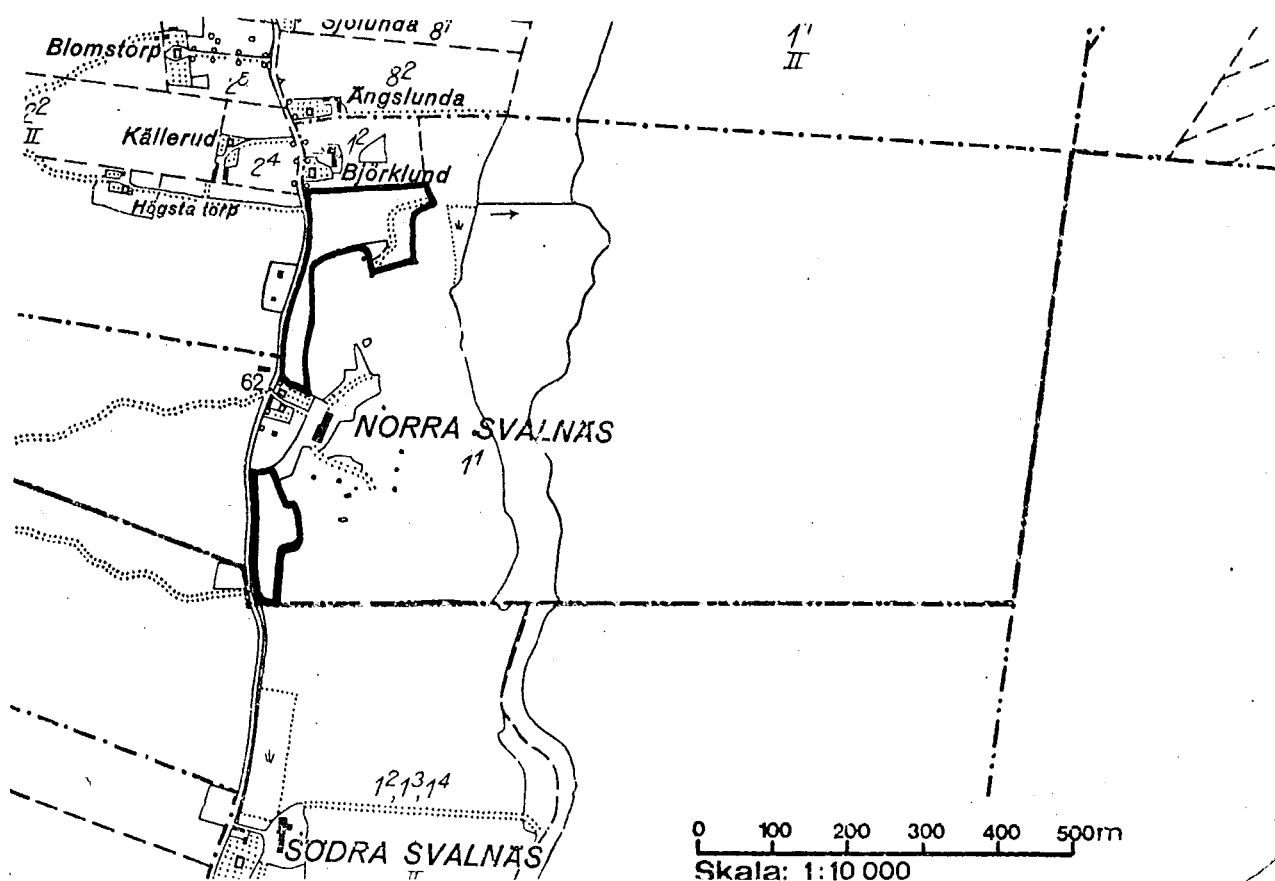
Beskrivning: Området består av två mindre björkhagar i anslutning till gården Norra Svalnäs. I väster gränsar hagarna till väg och granskog och i öster till åkersluttningar ned mot sjön Tysslingen. Den södra hagen består av spridda äldre björkar, ung björk och unga granar. Små enbuskar växer spritt i området. Fältskiktet är magert med stort inslag av bärris och örnbräken. Området betas extensivt av häst och får. Den norra hagen har ett glest trädskikt av björk och i den södra delen vidkroniga granar. Fältskiktet är hårt betat av nötkreatur, inslaget av ljung är markant.

Bedömning: Området har ett fint läge längs med vägen på Tysslingens västsida. Arealen är relativt liten och floran är trivial.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i gott skick. I norra hagen bör granridån utmed vägen tas bort. I den södra hagen skall all sly tas bort. Dessutom bör en gallring ske av ung björk och gran.

<u>Kostnader:</u> Huggning och röjning	20 dv
Bränning	10 dv
	<hr/>
	30 dv

Ö 6 Magasinshagen Bäcketorpshagen

Läge: Top.karta 1051 Ek.karta 10540, 10550 X = 65748
Y = 14547

Areal: Totalt 25 ha varav Magasinshagen 13 ha, Bäcketorpshagen 12 ha

Beskrivning: Området utgörs av intensivt betade hagar norr om Latorps herrgård i sluttningarna ned mot slätten i öster. Hagarna genomkorsas av en väg och omges av lövdungar och mindre åkerpartier.

Trädskiktet består av ensamstående stora träd, små grupper och dungar av ask, lönn, bok, ek, kastanj, oxel och björk. Utmed de två bäckarna som rinner igenom hagarna dominerar klibbal och gråal. Buskskiktet utgörs av stora nypongrupper (speciellt i Magasinshagen), hagtorn och krusbär. Fältskiktet är av torrängskaraktär i stenbundna delar av Magasinshagen och i övrigt är marken relativt fuktig. I de öppna ytorna är floran utarmad p g a regelbunden konstgödning. Runt stenar och de många busksnären har många arter en fristad från för hårt bete och gödning, här finns bl a vitsippor, blåsippor, mycket svalört och vårlök, smörbollar, ackleja, stor blåklocka, gullviva, gökblomster, väddklint och jordtistel. I fuktiga partier och utmed bäckarna växer mycket kabbeleka. Hagarna betas omväxlande av hästar och nötkreatur.

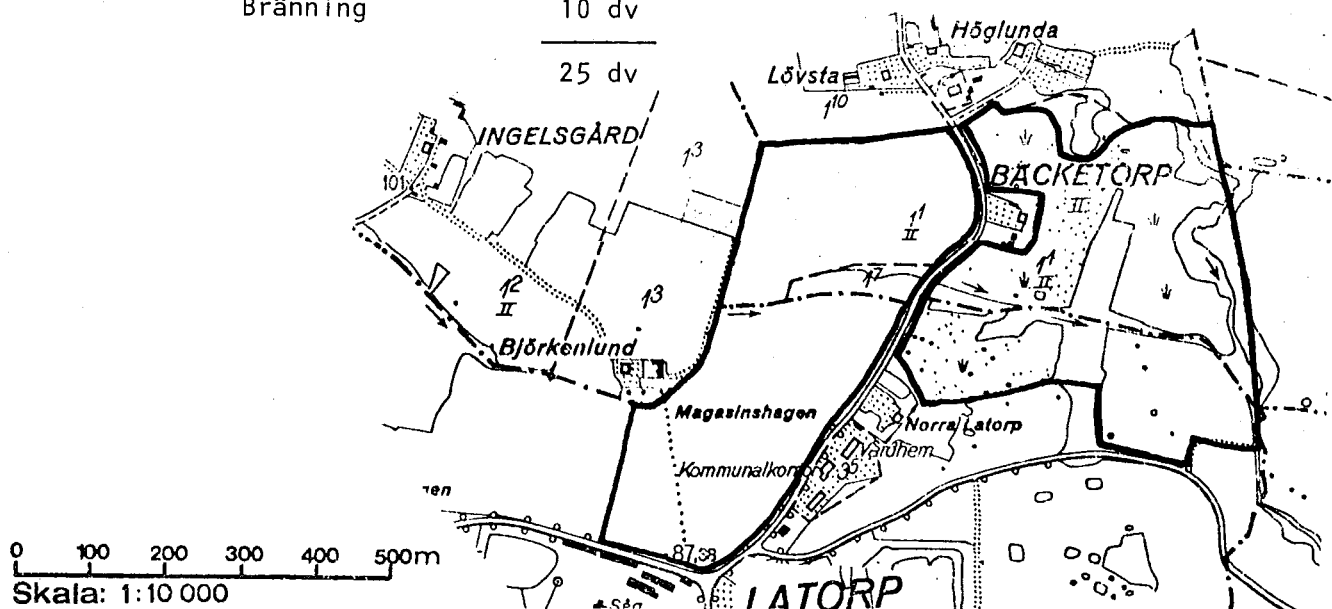
Bedömning: De öppna, kuperade hagarna utgör ett mycket tilltalande och väl synligt inslag i landskapsbilden. Arealen är mycket stor, trädsikt och busksikt är varierat och floran är relativt rik. Denna hagmarkstyp finns endast i Latorpsområdet.

Klass: 1

Åtgärder: Stängslen är i gott skick. Magasinshagen. Tag bort ung ask och al, utom om de står i nyponpartier. Tag bort enstaka och små glesa grupper av nypon. De stora täta snären lämnas orörda liksom all hagtorn, krusbär och äldre träd.

Kostnader: Röjning 15 dv
Bränning 10 dv

25 dv

Ö 7 Latorp södra

Läge: Top.karta 1051 Ek.karta 10540 X = 65737 Y = 14535

Areal: ca 5 ha

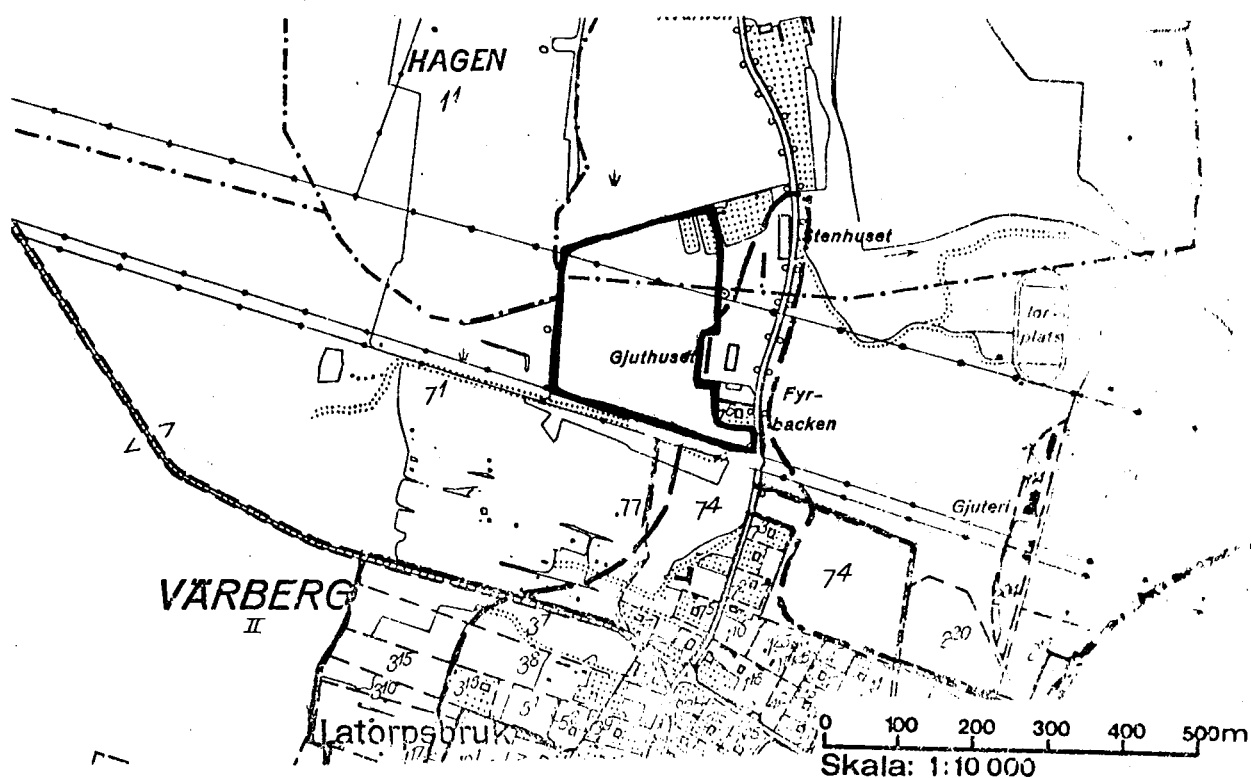
Beskrivning: Området utgörs av en småkuperad hage som i söder gränsar till den artrika torrängen, i öster till lövdungar och begyggelse och i övrigt till öppna betesmarker. Hagen utgörs av en mosaik av öppna ytor, täta busksnår av nypon och hagtorn och nyponkransade stenrösen med unga askar. I den södra delen är vegetationen av artrik torrängskaraktär med bl a jordtistel, väddklint, åkervädd, smällglim, prästkrage, svartkämpar, rödkämpar, gullviva, sötvedel, getväppling, ängshaverrot, äkta johannesört och mycket darrgräs. I övriga delar av hagen är floran något utarmad p g a regelbunden konstgödsling. Området betas av nötkreatur.

Bedömning: Den mosaikartade hagen utgör ett mycket tilltalande inslag i landskapsbilden. Arealen är relativt stor och floran är rik. Denna hagmarkstyp finns endast i Latorpsområdet.

Klass: 2

Åtgärder: Stängslen är i relativt gott skick. Tag bort ensamstående nyponbuskar och unga askar. Alla grupper av nypon och ask lämnas liksom all hagtorn. Ett ca 75 m brett band utmed södra kanten bör ej konstgödsas.

<u>Kostnader:</u> Röjning och bränning	15 dv
Stängselöversyn	5 dv
	<hr/>
	20 dv

Ö 8 Svenshyttan

Läge: Top.karta 1042 Ek.karta 10449 X = 65730 Y = 14477

Areal: södra delen 3,5 ha, norra delen 1 ha

Beskrivning: Området utgörs av en intensivt betad björkhage i anslutning till Lövängarna i Garphyttans nationalpark. Hagen gränsar i norr till Nedragården, i öster till väg och i övrigt till barrskog. Trädskiktet består av glest stående stora björkar med inslag av ask, asp, rönn och några unga granar. I buskskiktet växer en, nypon, hagtorn, vinbär och krusbär. Marken är småblockig och floran är av torrängskaraktär. Mitt i hagen ligger ett fuktparti med bl a kabbeleka.

Hagen har antagligen betats av nötkreatur under lång tid. Delar av stängslen utgöres av trädgårdsgård.

Den lilla hagen i nordväst gränsar till väg och öppna betesvallar. I väster fortsätter den i ren skogsbetesmark. Trädskiktet består av äldre björkar med inslag av ask, asp, rönn och ek. I buskskiktet växer mycket hassel tillsammans med sly av övrigt lövträd, nypon, skogstry och unga granar. Floran är av ängskaraktär med många av de arter som dominerar i nationalparken på andra sidan vägen. Stängslen utmed vägen utgörs av trädgårdsgård.

Bedömning: Hagarna utgör ett mycket tilltalande och väl synligt inslag i landskapsbilden. De utgör ett fint komplement till slätterängarna i nationalparken. Området har betats under lång tid och floran är tämligen rik.

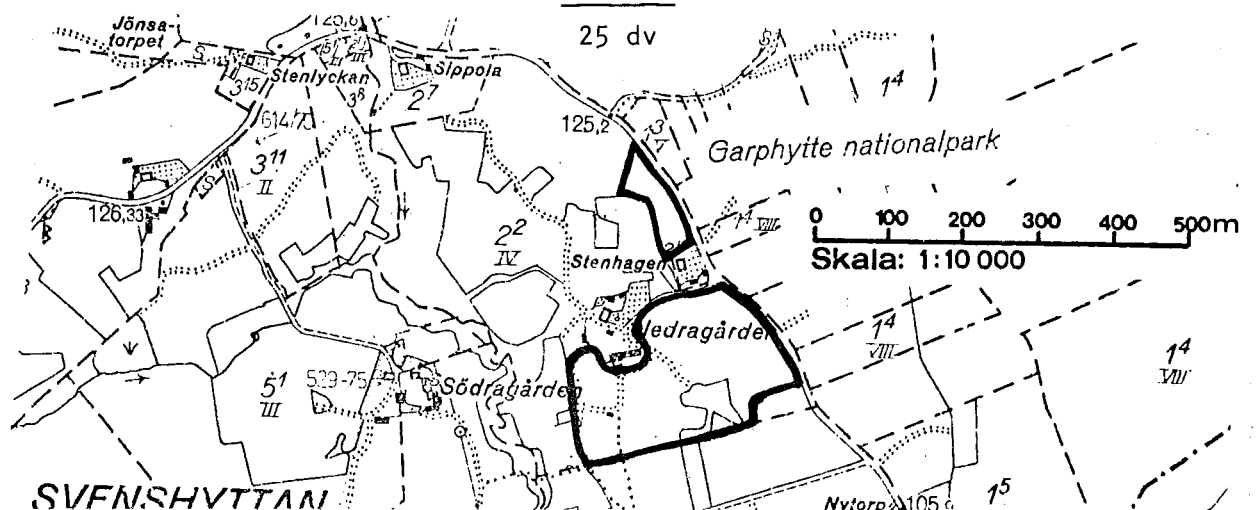
Klass: 2

Åtgärder: Den stora hagen. Stängslen är i gott skick. Røjning av mindre mängd lövsly mot skogskanten.

Den lilla hagen. Stängslen är delvis i dåligt skick och behöver bytas ut. Tag bort all lövsly och gran. Lämna hassel, nypon, skogstry och alla äldre träd. Skogsdelen av betet kan lämnas som det är.

Kostnader: Røjning och bränning 15 dv
Stängselöversyn 10 dv

25 dv

Ö 9 Östra Via

Läge: Top.karta 1051 Ek.karta 10530 X = 65698 Y = 14515

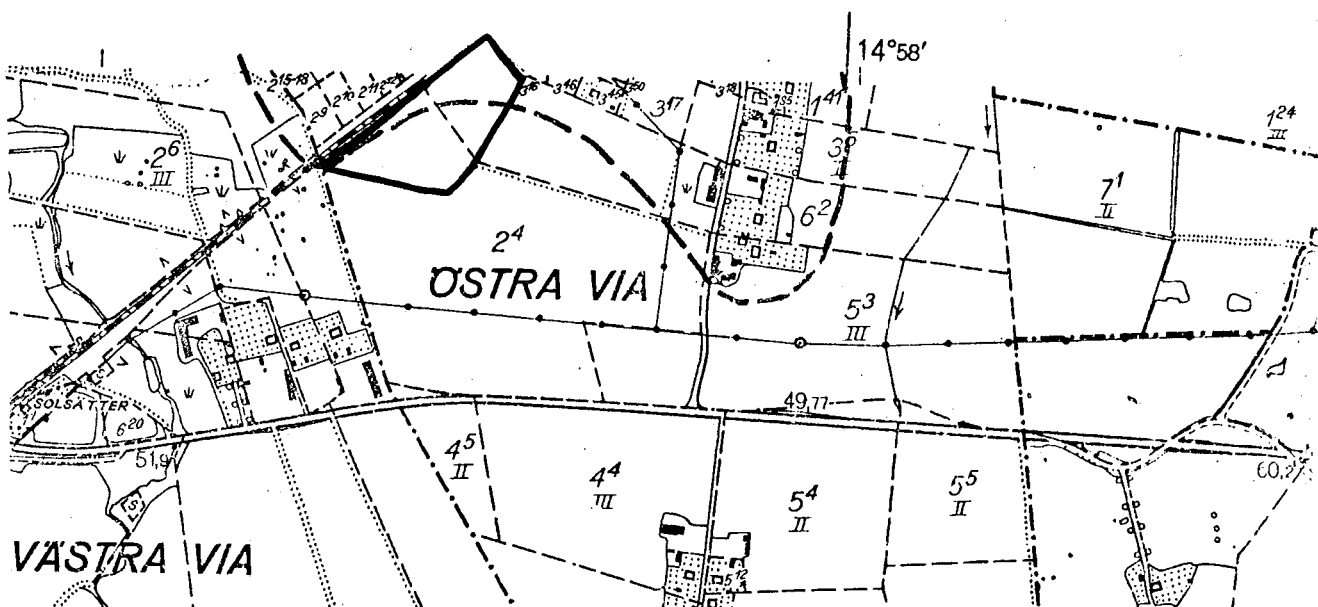
Areal: ca 2,5 ha

Beskrivning: Området utgörs av en flack beteshage med ett glest trädskikt av gamla björkar med inslag av gran, oxel, ask, alm och ett hasselparti. Hagen gränsar i väster till järnvägen, i norr till bebyggelse och i övrigt till öppna åkrar. Vegetationen utgörs av tuvtäteläng med stort inslag av vallväxter. Några nyponbuskar växer på något torrare stenbunden mark. Hagen betas av nötkreatur.

Bedömning: Hagen utgör ett tilltalande inslag i landskapsbilden. Arealen är relativt liten och floran trivial.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i gott skick, Fortsatt bete.

0 100 200 300 400 500m
Skala: 1:10 000

Ö 10 Åkerby ekhage

Läge: Top.karta 1051 Ek.karta 10551, 10541 X = 65750
Y = 14573

Areal: ca 4 ha betad ekhage

Beskrivning: Ekhagen ingår som en nordlig del av den planterade herrgårdsparken runt Åkerby. Området betas av hästar och ingår i ett stort nyinhägnat område av mad och strandskog. I öster begränsas hagen av väg, i norr av åkrar och i väster av ett strandhak sen sänkningen av Tysslingen. Nedanföer standhaket växer fuktig standskog av klibbal med inslag av asp, björk, rönn, lönn och gråal.

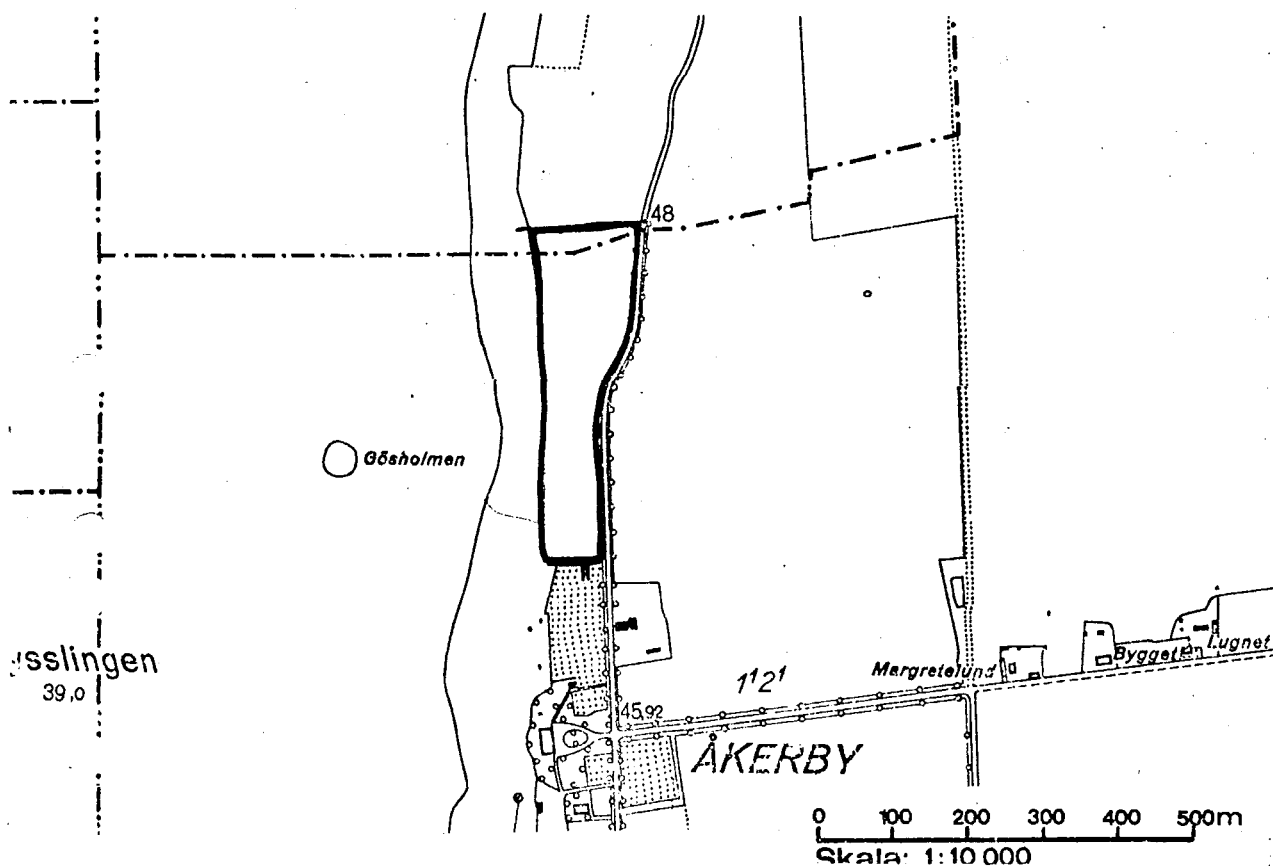
Hagen består av planterade ekar med inslag av björk, rönn, lönn, klibbal och sälg, i södra delen växer skog av tall, bok, gran, alm, ask, lind, lärk och björk.

I fältskiktet märks bl a det förvildade kirskalet, vitsippa, älgört, humleblomster, skogsnäva och i bland gräsen dominerar tuvtåtel.

Bedömning: Den planterade ekhagen utgör ett tilltalande inslag i landskapsbilden. Arealen är stor och floran är delvis av näringsrik lundkaraktär. Ekhagar finns naturligt endast utmed Hjälmarens i norra länsdelen.

Klass: 3

Åtgärder: Fortsatt bete och vid behov återkommande röjningar.

Ö 11 Hägerhult

Läge: Top.karta 1051 Ek.karta 10541 X = 65710 Y = 14585

Areal: ca 18 ha varav 13 ha består av björk-ekhage och 5 ha av öppen betesmark.

Beskrivning: Området består av en helt flack björkhage söder om Svartån. I väster gränsar hagarna till åkrar, i öster till tät aspskog med inslag av gran och i söder bildar en smal lövbård gräns mot öppna betesmarker.

Hagen har ett glest trädskikt av gamla, döende och döda björkar, många träd ligger omkullfallna. I buskskiktet växer små enar spridda över hela området samt ett glest slyupplag av björk, asp och rönn. I den sydöstra delen ligger en mindre dunge av ung asp. Fältskiktet domineras av gräs, tuvtåtel, och i fuktigare partier grenrör tillsammans med bl a starr, kärrviol, jungfru marie nycklar, videört, kärrdunört och krypvide. I torrare partier runt stenar och träd växer stagg, ängsviol, ekorrbär, lingon, blåbär m fl.

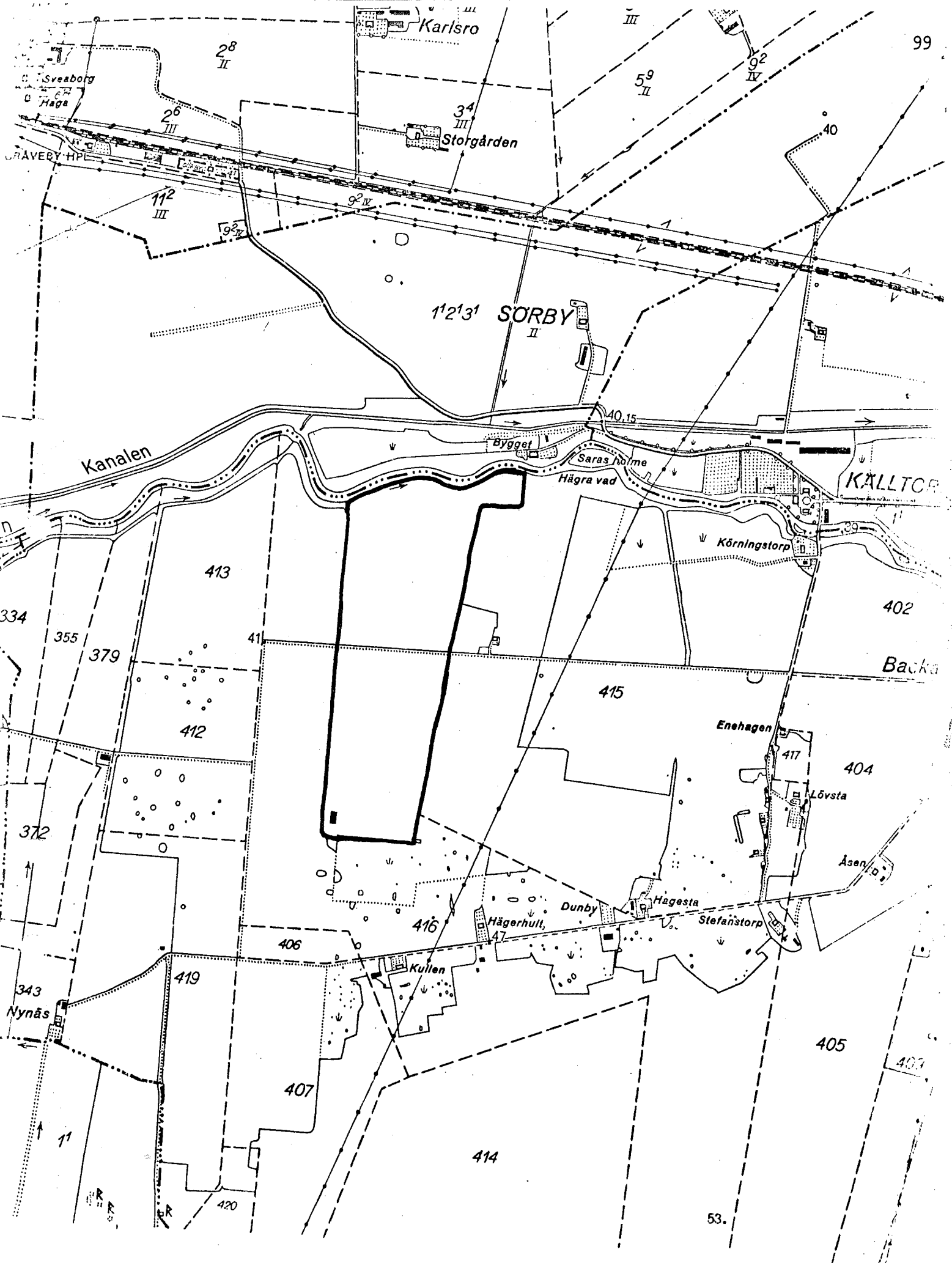
De döda björkarna utnyttjas ofta av rovfåglar som utkiksplats och av hackspettar för näringssök. Dessutom häckar ortolansparv och hämpling.

Bedömning: Hagen utgör ett tilltalande inslag i landskapsbilden. Arealen är mycket stor och floran är ej påverkad av regelbunden konstgödsling. Det finns ett fåtal fuktiga björkhagar med naturlig vegetation i norra länsdelen.

Klass: 2

Åtgärder: Stängslen är i gott skick. Tag bort aspdungen i SO delen samt aspuppslagen i den östra kanten. Lämna ung björk och rönn för att säkra en ny trädgeneration. Alla större björkar lämnas kvar även döende och döda.

<u>Kostnader:</u> Røjning och huggning	15 dv
Bränning	10 dv
	<hr/>
	25 dv

112131 SORBY II

Kanalen

KALLTORP

Backa

0 100 200 300 400 500m
Skala: 1:10 000

Ö 12 Sanna

Läge: Top.karta 1051 Ek.karta 10531 X = 65694 Y = 14455

Areal: ca 2,5 ha

Beskrivning: Området utgörs av en hästbetad blockig tallbacke norr om E 18. Hagen gränsar i söder till den hårt trafikerade landsvägen och i övrigt till öppen flack åkerbygd.

Den centrala delen av hagen utgörs av en kortbetad öppen gräsyta. Övriga delar av området har ett trädskikt av glest stående tall, asp, björk, sälg, gran och hägg.

I buskskiktet växer några druvfläderbuskar och en del sly av asp och hägg.

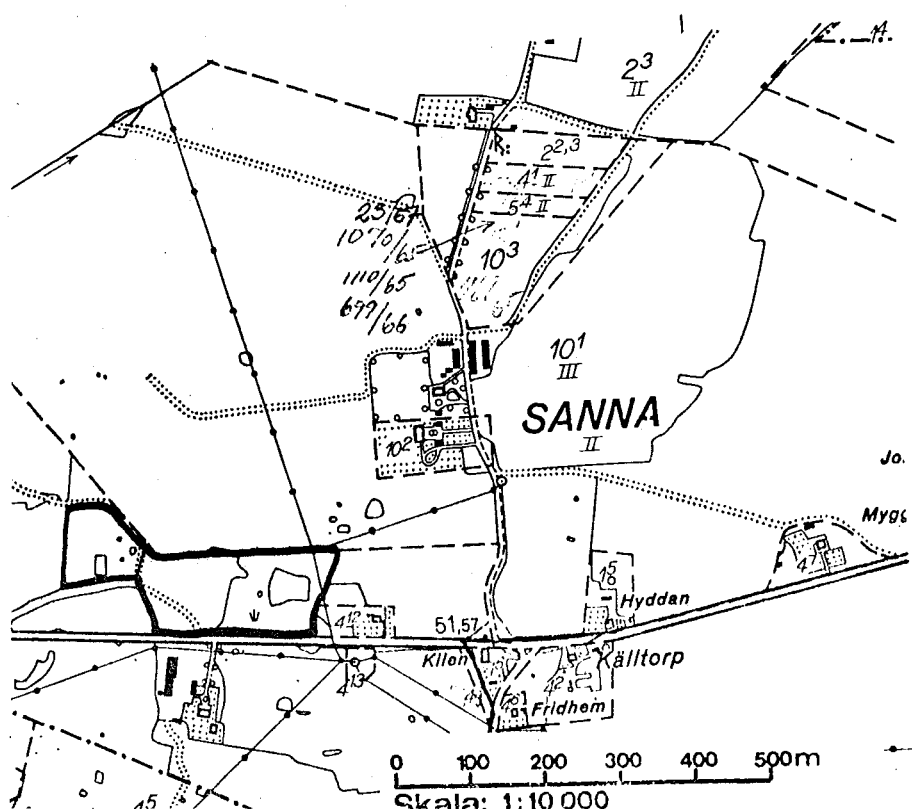
Fältskiktet är hårt betat och antagligen regelbundet gödslat. I stenpartierna är florin av torrängskaraktär och i de öppna ytorna växer mer fuktkrävande arter som tex tuvtåtel.

Bedömning: Den hästbetade tallhagen utgör ett tilltalande och väl synligt inslag i landskapsbilden. Arealen är relativt liten och florin är trivial. Tallhagar är mindre vanliga i norra länsdelen.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i hyfsat skick. Røj lövsly men spara småhagggar av buskaraktär. Elda upp gammalt virke och grenar som ligger här och var i tallpartierna.

Kostnader: Røjning och städning 10 dv.

Ö 13 Berg

Läge: Top.karta 1053 Ek.karta 10583 X = 65906 Y = 14674

Areal: ca 2,5 ha

Beskrivning: Området som är delat av ny vägsträckning består av betade tallbackar med inslag av björk, asp och några granar. Hagarna gränsar till åkrar och öppna vallar. I Buskskiktet finns spridda mindre enar och relativt mycket sly av asp och björk.

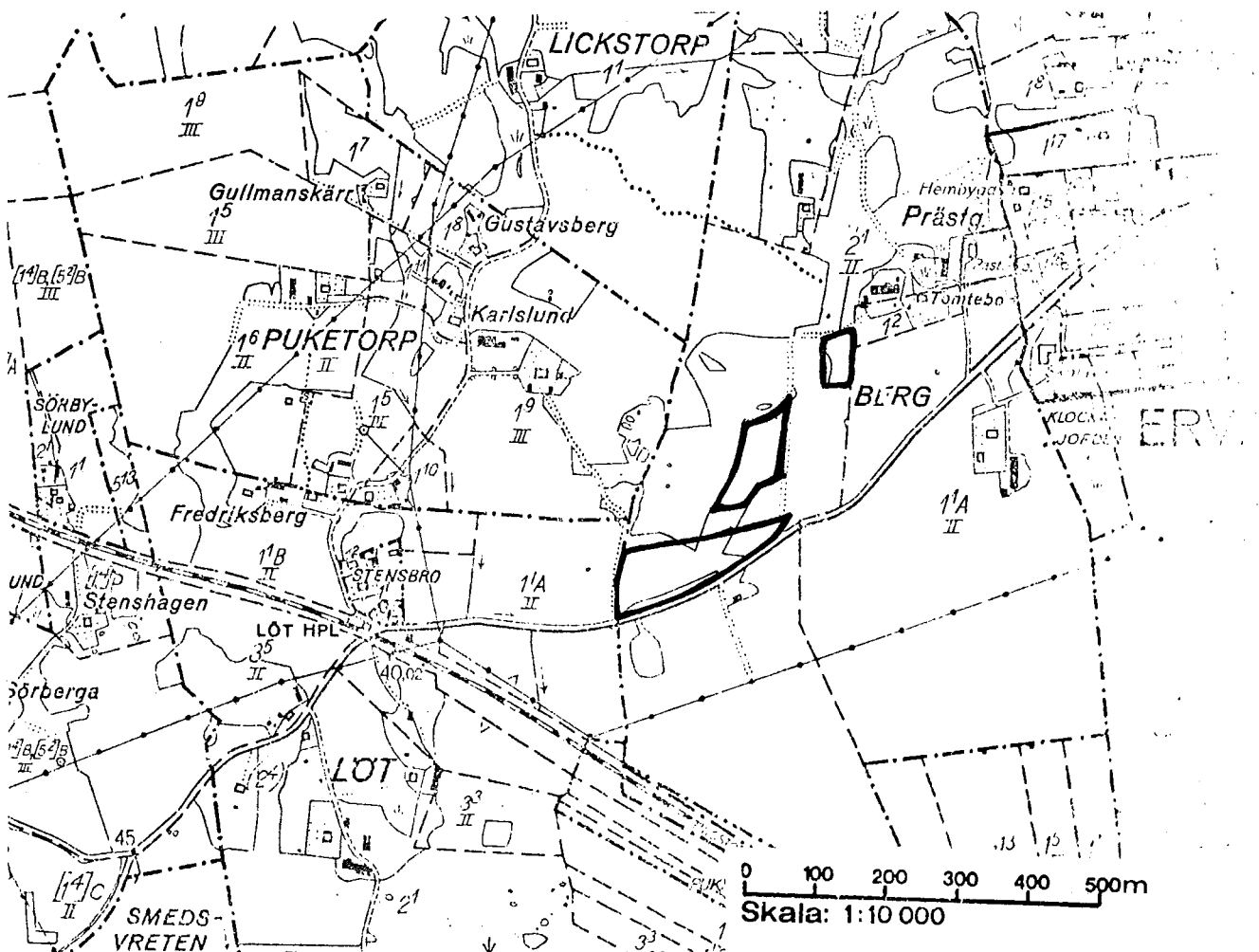
Fältskiktet: är av fattig torrängskaraktär på moränkullarna. Här växer bl a mycket kruståtel, smultron, gulmåra, ängsklocka och lingonris. I de lägre fuktigare delarna dominerar tuvtåtel.

Bedömning: De betade tallbackarna utgör ett tilltalande och väl synligt inslag i landskapsbilden. Arealen är liten och floran trivial. Talldominerade hagar är mindre vanliga.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i gott skick. Tag bort all björk och asp/sly. Lämna sälgar och rönнар och de stora träden.

Kostnader: Rövning och bränning av sly 15 dv

Ö 14 Seltorp

Läge: Top.karta 1053 Ek.karta 10573 X = 65864 Y = 14659

Areal: ca 1 ha

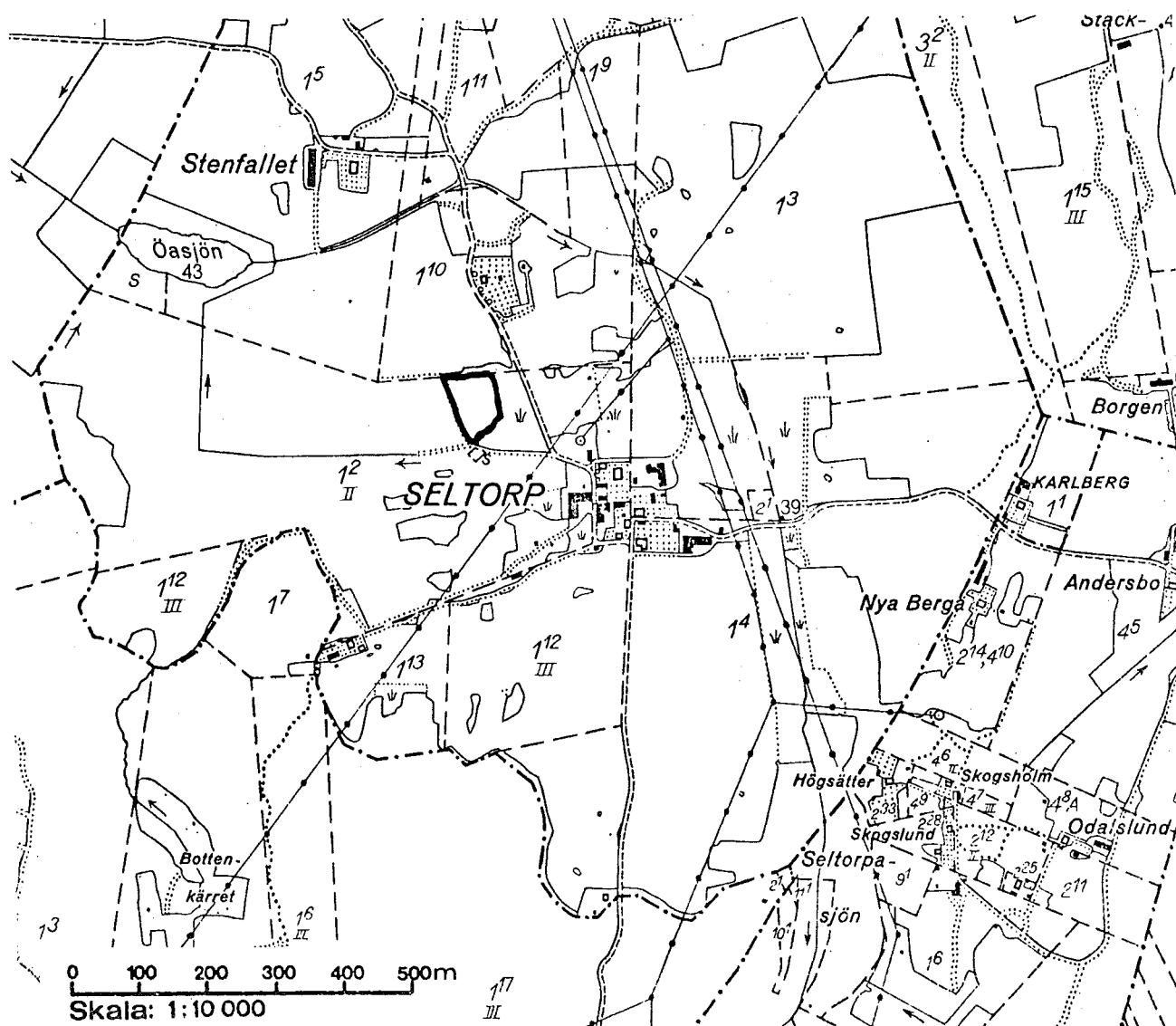
Beskrivning: Området består av en liten björkbacke i anslutning till riksväg 60. Backen omges av åkrar och i väster den hårt trafikerade vägen. I trädskiktet finns förutom björk även några små tallar. I buskskiktet växer små enar, tallplantor och sly av asp och björk. Marken är stenig och på krönet av kullen går berget i dagen. Floran är av trivial björkhagekaraktär. Området betas ej för närvarande.

Bedömning: Den lilla björkbacken syns väl ifrån den livligt trafikerade landsvägen. Arealen är liten och floran trivial.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i gott skick. Tag bort all sly. Återuppta betet.

Kostnader: Røjning 5 dv

Ö 15 Dreberg

Läge: Top.karta 1053 Ek.karta 10562 X = 65848 Y = 14630

Areal: ca 5 ha

Beskrivning: Området består av två betade ytor i anslutning till gården Dreberg. Betesmarkerna gränsar i norr till landsväg och granskog. För övrigt gränsar hagarna till gården och omgivande svagt kuperade åkermarker. Det västra området består av en björkhage med något inslag av oxel, rönn, asp och i det NO hörnet ung gran. I buskskiktet växer enstaka små enar, granar och rönnar. Marken är relativt stenbunden. Fältskiktet består av naturliga björkhagearter som bärris, liten blåklocka, ängsklocka, prästkrage, kattfot, ekbräken och tuvåtäl som dominant, uppblandade med vallväxter t ex timotej och rödklöver. Den östra delen består av ett granparti mot landsvägen och i övrigt relativt öppen sluttande mark med enstaka träd, (björk, ask, rönn, asp, tall och gran). I norra delen ligger ett parti med berghällar, här växer bl a kattfot, gråfibbla, höstfibbla och lingonris. I buskskiktet asp, björk, gran och en.

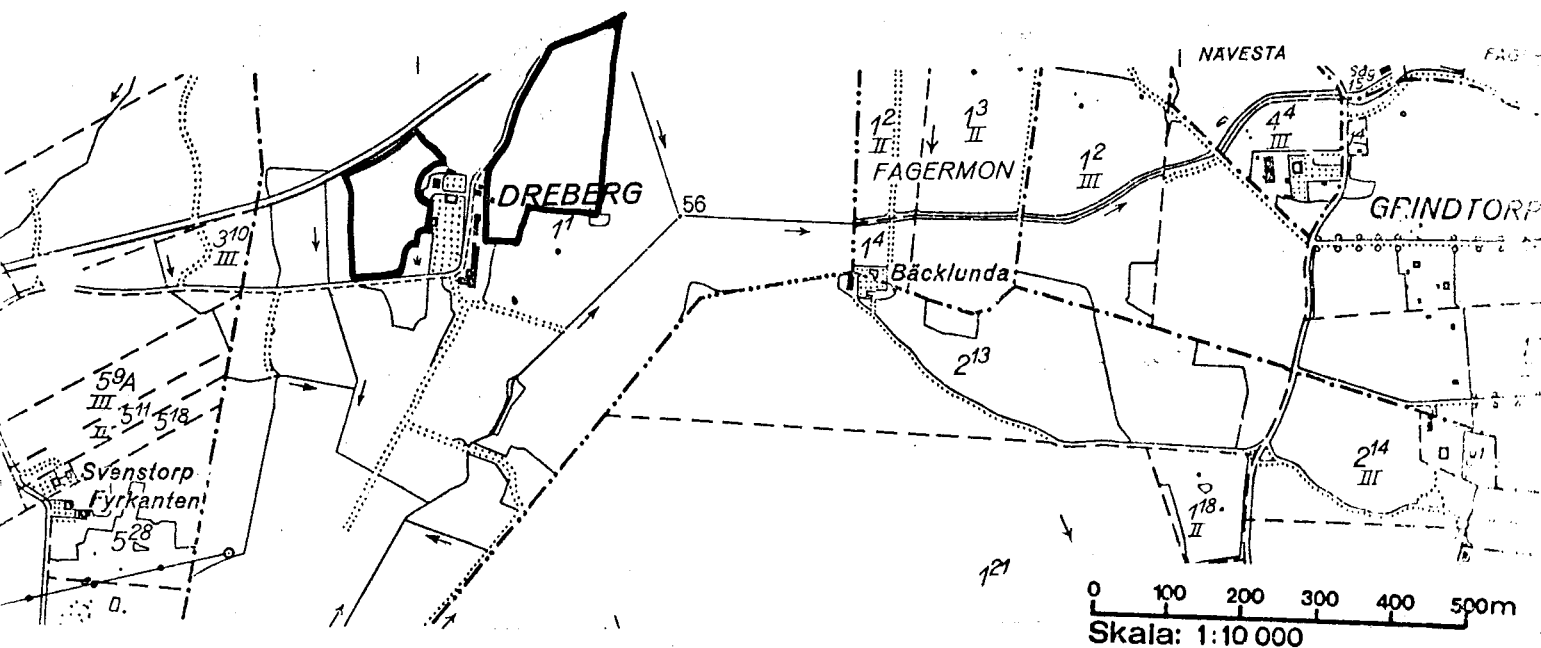
Bedömning: Området är måttligt stort och har en den typiska artsammansättningen för björkhagar. Betesmarken syns väl från landsvägen och utgör ett tilltalande inslag i det småkuperade jordbrukslandskapet.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i gott skick. Tag bort smågranar, björk och aspsly i den östra delen samt förhindra expansion av granpartierna i de norra delarna.

Kostnader: Røjning 10 dv
Bränning 5 dv

15 dv

Ö 16 Nordankärr

Läge: Top.karta 1053 Ek.karta 10562 X = 65822 Y = 14637

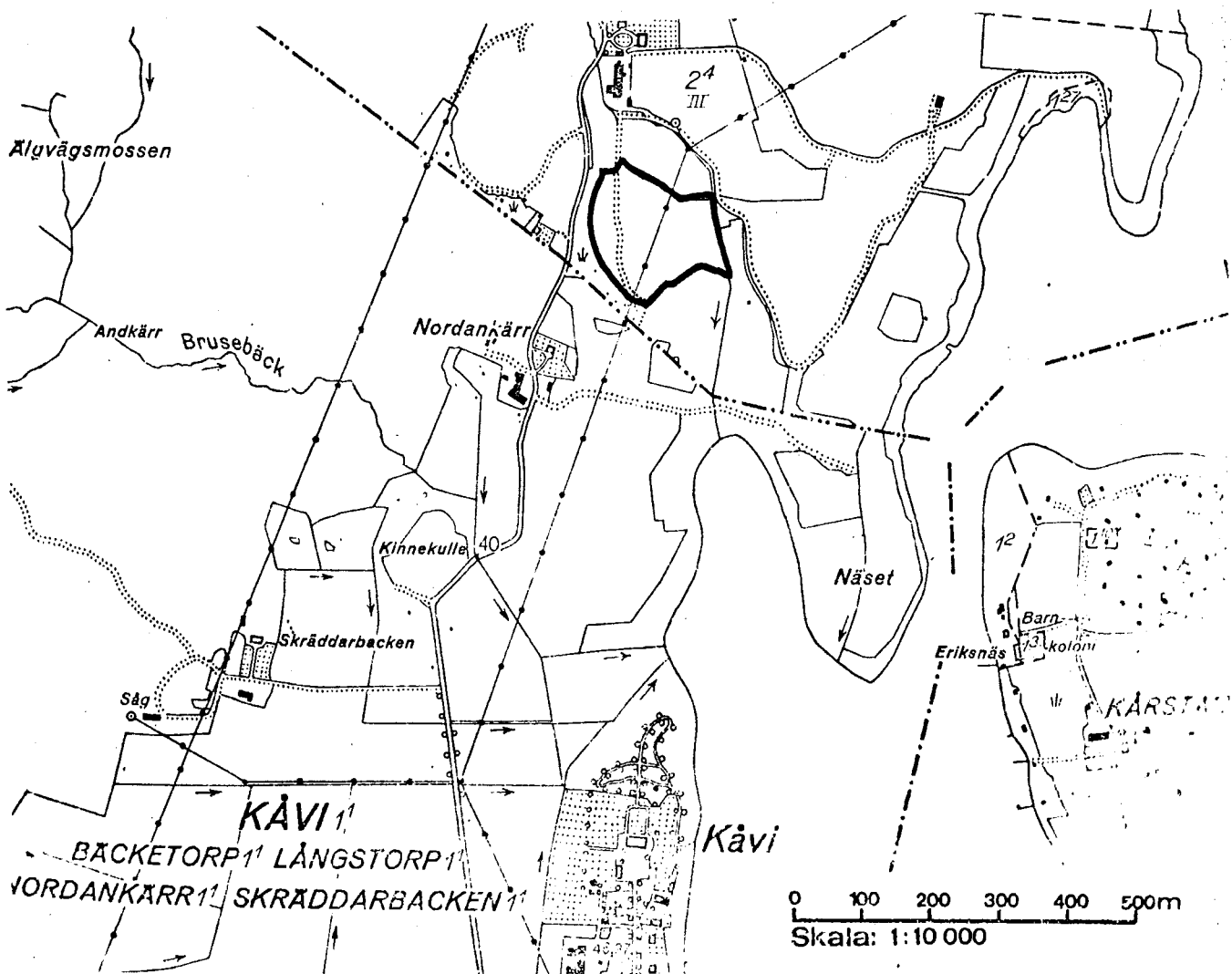
Areal: ca 2,5 ha varav hälften utgörs av grandunge

Beskrivning: Området utgörs av en betad grandunge omgiven av kuperad ängsmark med inslag av enar i sydost och nord. Antagligen gödslas delar av ängen. Vegetationen har inslag av vallväxter som timotej och rödklöver. I torrare partier växer bl a stor och liten blåklocka, gråfibbla och höstfibbla.

Bedömning: Området utgör ett tilltalande inslag i kulturlandskapet runt sjön Lången. Arealen är liten och floran trivial.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i gott skick. Fortsatt bete. Inga övriga åtgärder.

Ö 17 Axberg

Läge: Top.karta 1053 Ek.karta 10563 X = 65826 Y = 14663

Areal: ca 8 ha

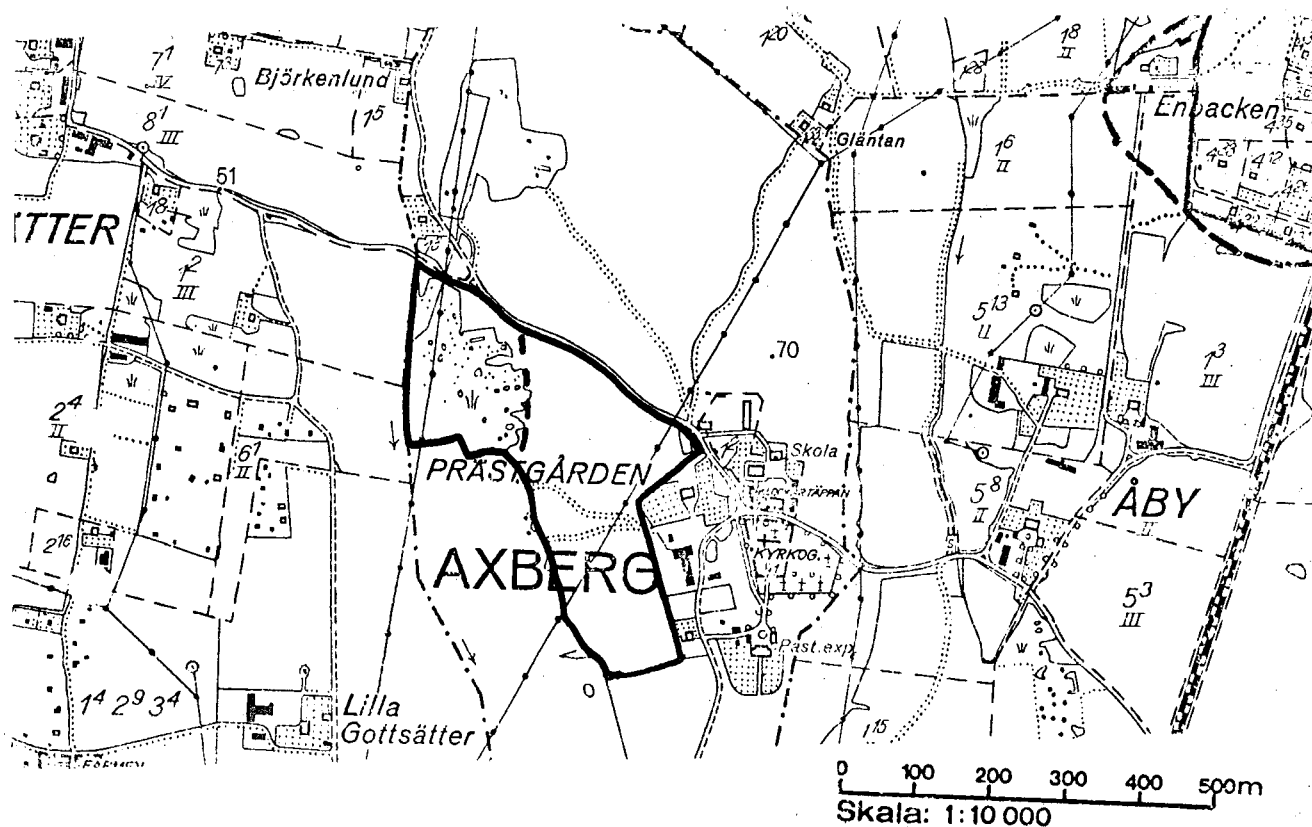
Beskrivning: Den öppna beteshagen ligger i en väster sluttning nordvästom Axbergs kyrka. Området gränsar i söder till en avverkad lövdunge i väster till åkrar, i norr till väg och i öster till bebyggelse. Huvuddelen av området består av småstenig öppen mark med kortbetad grässvål och mycket älgört. Små nyponbuskar växer spritt tillsammans med hallon och kortbetad björk och vide-slag. I västra kanten växer ett bestånd av glest stående grova björkar, och längst i norr ligger en liten lövdunge med hägg, al, asp och björk. Området betas av nötkreatur.

Bedömning: Den relativt stora öppna beteshagen utgör ett tilltalande inslag i landskapsbilden runt Axberg. Området har få träd och buskgrupper. Fältskiktet är påverkat av regelbunden gödsling.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i gott skick. Gallra ur lövdungen i norra delen. Spara hägg. Tag bort all småsly som är spritt i området.

<u>Kostnader:</u> Huggning - röjning	10 dv
Bränning	5 dv
	<hr/>
	15 dv

Ö 18 Höjebacken

Läge: Top.karta 1053 Ek.karta 10563 X = 65820 Y = 14674

Areal: ca 5 ha

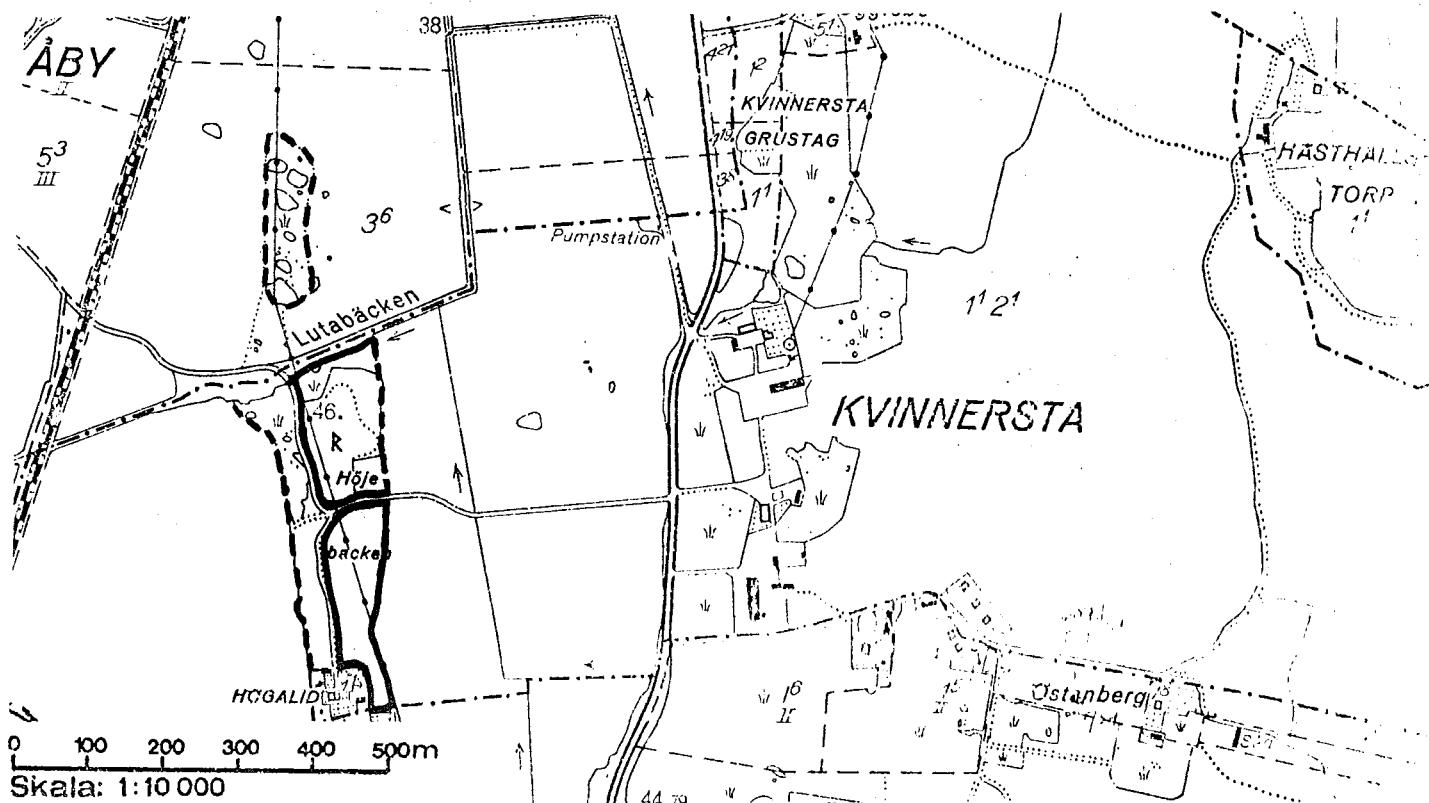
Beskrivning: Området utgörs av en långsträckt betad enebacke omgiven av ett öppet åkerlandskap. Hagen delas av en mindre väg i en nordlig och en sydlig del. Den norra delen domineras av grova välvuxna enar och spridda träd, björk, rönn, apel och hägg. Fältskiktet har torrängskaraktär och är något utarmat p g a regelbunden konstgödsling. Nämnas kan att den mindre vanliga råttsvansen växer i hagen. I den södra delen växer druvfläder, några nyponbuskar och enar. Här finns också smådungar av asp, björk och rönn med något uppslag av sly runtomkring. Fältskiktet är kraftigt påverkat av gödning och insådda vallväxter.

Bedömning: Enebacken ligger högt och väl synligt från riksväg 60. Den utgör ett mycket tilltalande inslag i landskapsbilden. Denna typ av hagmark är ovanlig i norra länsdelen. Fältskiktet är påverket av regelbunden konstgödsling.

Klass: 2

Åtgärder: Stängslen är i gott skick. Tag bort uppslag av sly i områdets sydligaste del. Fortsatt bete.

<u>Kostnader:</u> Røjning	5 dv
Bränning	5 dv
	<hr/>
	10 dv

Ö 19 Ödeby

Läge: Top.karta 1054 Ek.karta 10575 X = 65862 Y = 14774

Areal: ca 3,5 ha

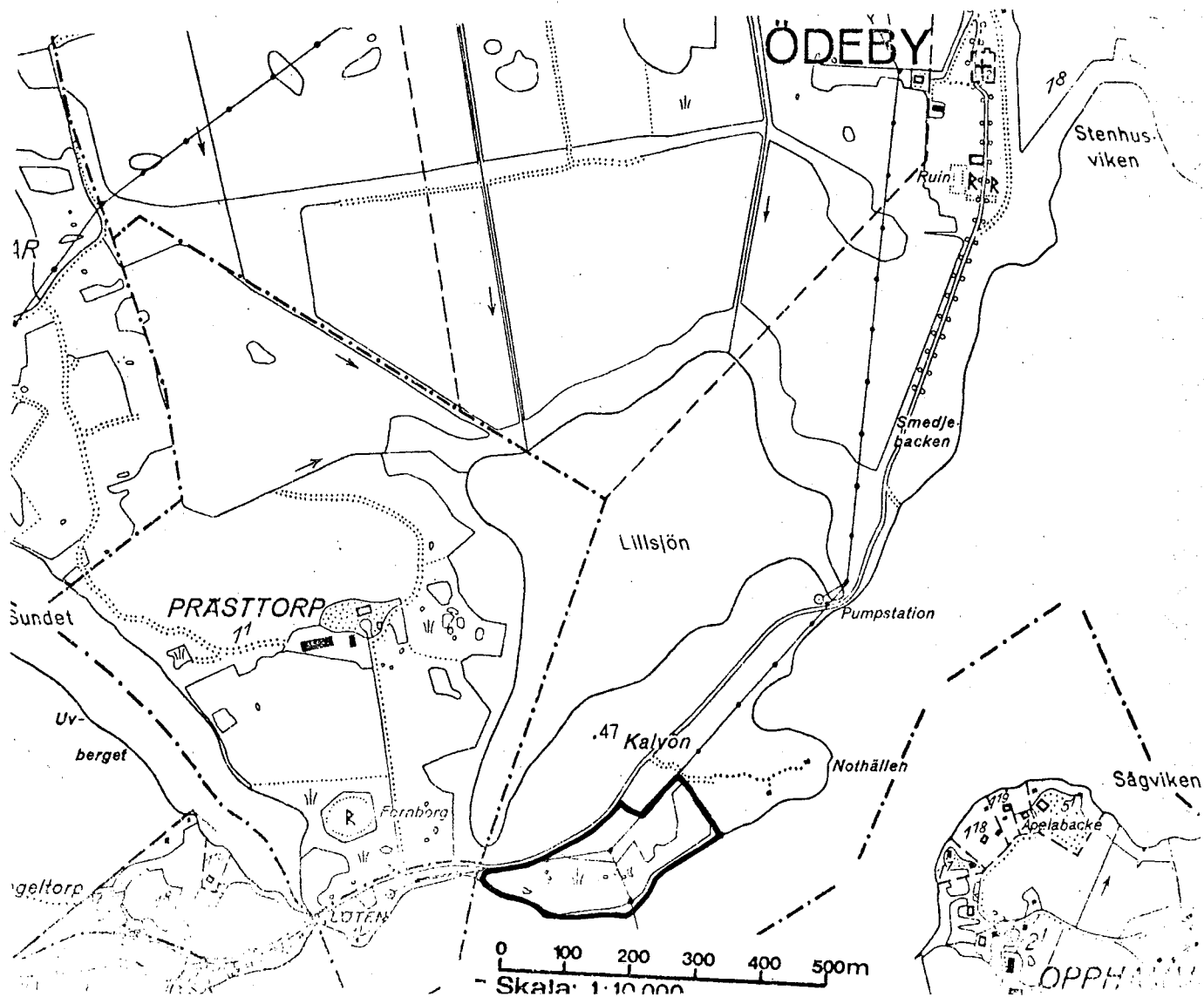
Beskrivning: Hagen är belägen mellan vägen mot Ödeby k:a och sjön Väringen. Området består av svagt kuperad öppen ängsmark med täta dungar av enbuskar, björk, asp, rönn och klibbal, främst i den norra delen. Utmed sjöstranden växer en gles ridå av klibbal. Hagen betas av kor. Från vägen har man en fin utsikt över betesmarken och den bakomliggande sjön.

Bedömning: Hagmarken har ett mycket fint läge utmed sjön. Floran är trivial p g a regelbunden konstgödning.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i gott skick. Tag bort hälften av klibbalsbuskagen inom områdets norra del.

Kostnader: Röjning och bränning 10 dv

Ö 20 Lysinge

Läge: Top.karta 1054 Ek.karta 10566 X = 65846 Y = 14836

Areal: ca 2,5 ha

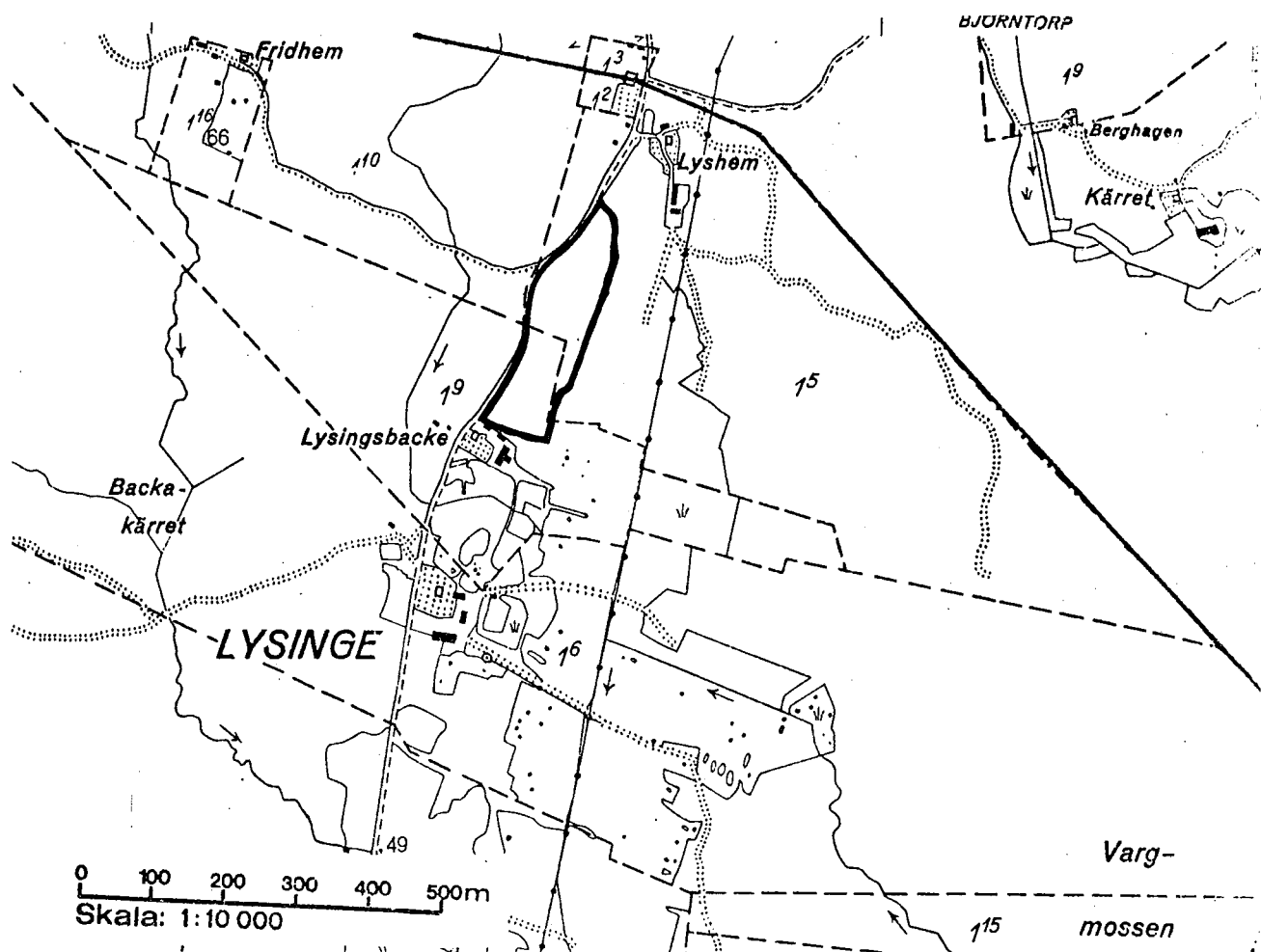
Beskrivning: Området består av en mindre björkhage som fortsätter söderut i betad gran- och björkskog. Betesmarken gränsar i öster till åkermarker och i väster till allmän väg och granskog. Trädskiktet i den norra delen består av välväxta relativt tätt stående björkar och en mindre grangrupp. I buskskiktet kommer sly av björk, ask, rönn, ung gran och tall. Fältskiktet domineras av triviala björkhagearter som bärris, örnbräken och kruståtel. I gränsen söderut mot den betade granskogen består stängslet av en gärdesgård.

Bedömning: Björkhagen syns väl från allmän väg. Arealen är liten och florans trivial.

Klass: 3

Åtgärder: Tag bort all sly inom björkhagen och ridån av lövsly i områdets östra kant mot åkrarna.

Kosnader: Rövning och bränning 10 dv

Ö 21 Skräcklinge

Läge: Top.karta 1054 Ek.karta 10565 X = 65812 Y = 14787

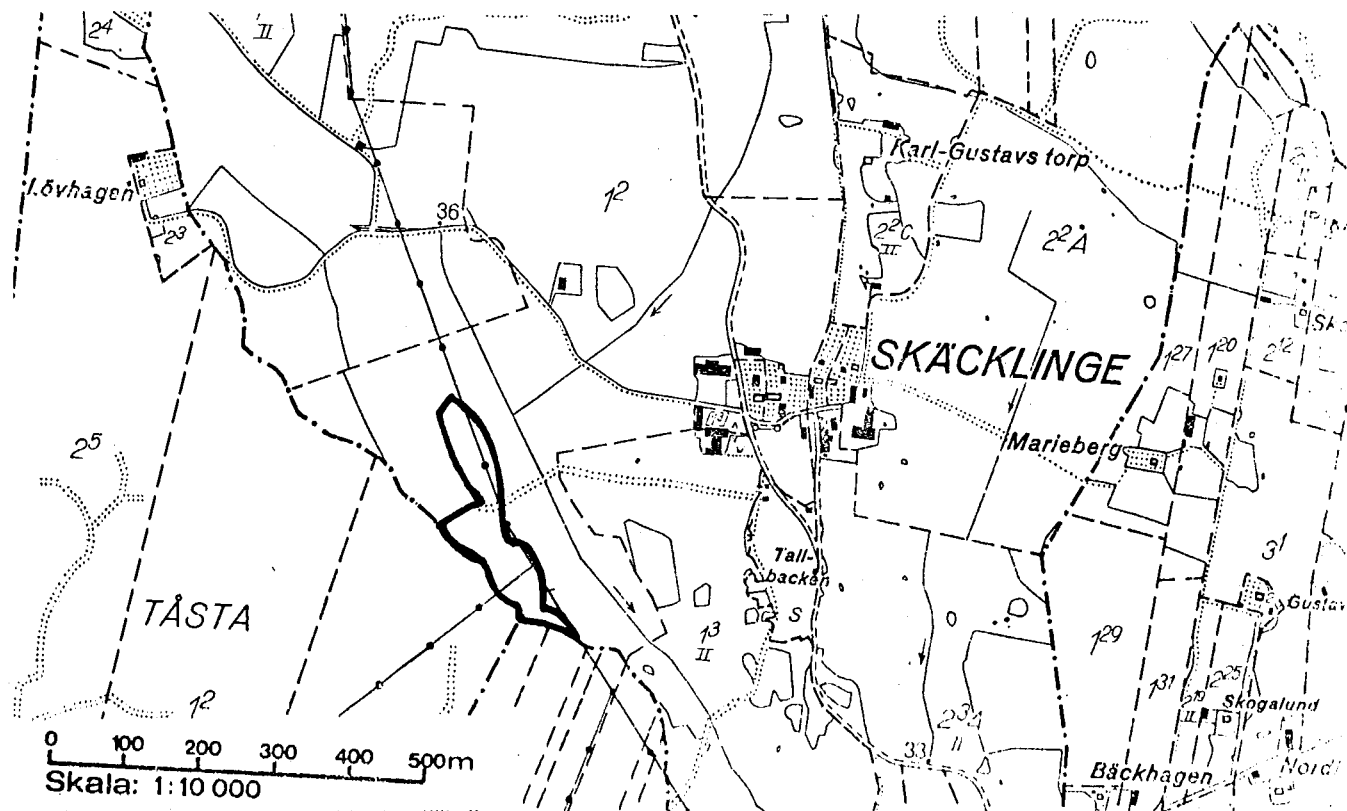
Areal: ca 2 ha

Beskrivning: Området består av en liten björkhage omgiven av åkermarker och i söder barrskog. I norra delen utgörs trädskiktet av glest stående grova björkar. I buskskiktet växer talrika småenar och fältskiktet består av hårt betad trivial torrängsflora med inslag av timotej. Den södra delen av området kan klassas som skogsbetesmark med björk, tall och gran i trädskiktet och liljekonvalj och midsommarblomster i fältskiktet. Området betas av kor.

Bedömning: Björkhagen är estetiskt mycket tilltalande, arealen är liten och floran ej anmärkningsvärd.

Klass: 3

Åtgärder: Området har elstängsel som är i gott skick. Fortsatt bete.

Ö 22 Röne

Läge: Top.karta 1054 Ek.karta 10565 X = 65802 Y = 14753

Areal: ca 1,5 ha

Beskrivning: Området består av en mot söder svagt sluttande öppen torräng. Ängen är omgiven av ett öppet åkerlandskap. Gränsen i norr och öster utgörs av allmän väg, och i söder växer en bård av björk. Ängen saknar trädskikt. Vegetationen består av enebuskar och en artrik torrängsflora.

Området betas ej för närvarande och stängslen är i dåligt skick.

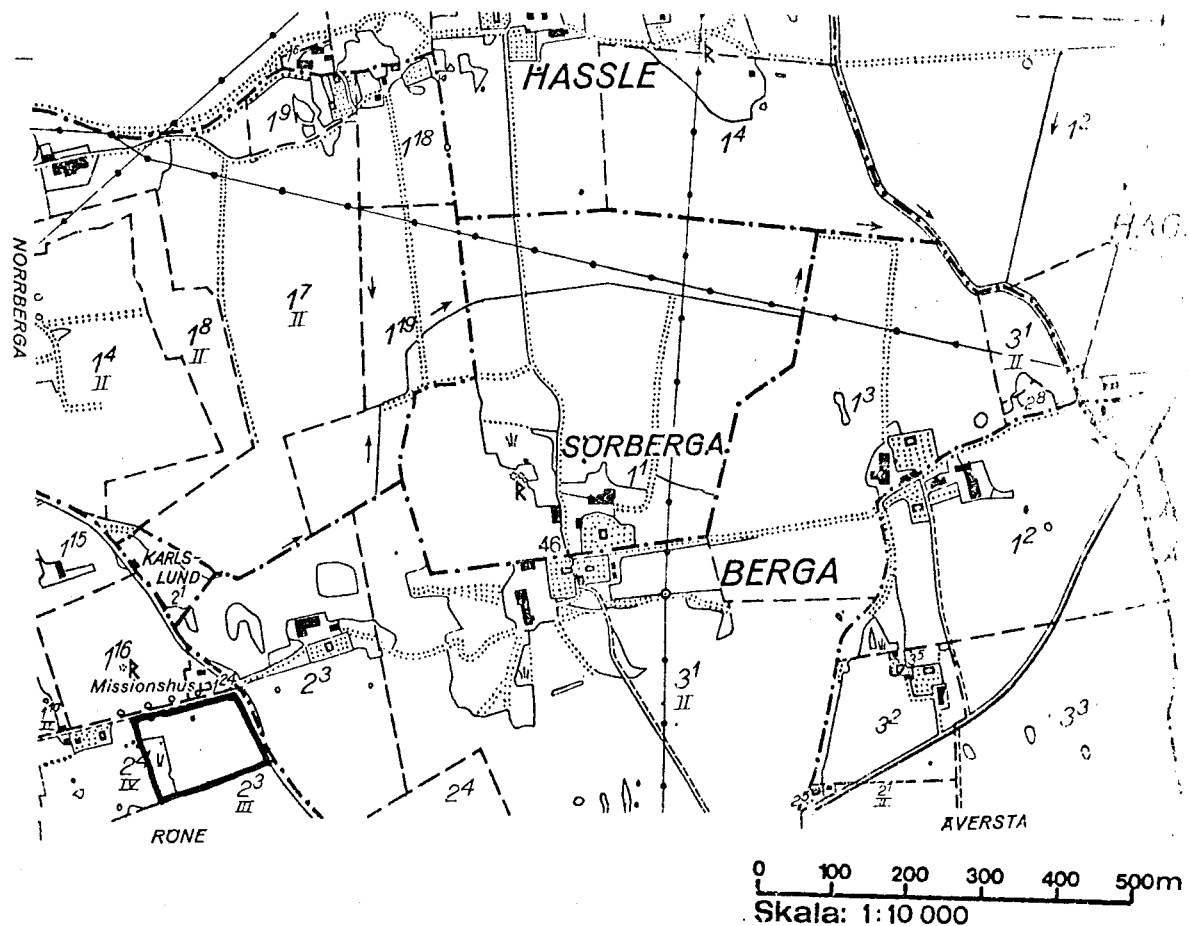
Bedömning: Området har en varierad torrängsflora som antagligen ej påverkats av regelbunden konstgödning. Arealen är liten.

Klass: 3

Åtgärder: Nya stängsel och återupptaget försiktigt bete.

Kostnader: 3x500 m taggtråd
ca 145 stolpar

Stängseluppsättning 15 dv

Ö 23 Hagar mellan Myrö och Äsplunda

Läge: Top.karta 1053 Ek.karta 10554, 10544 X = 65753
Y = 14715

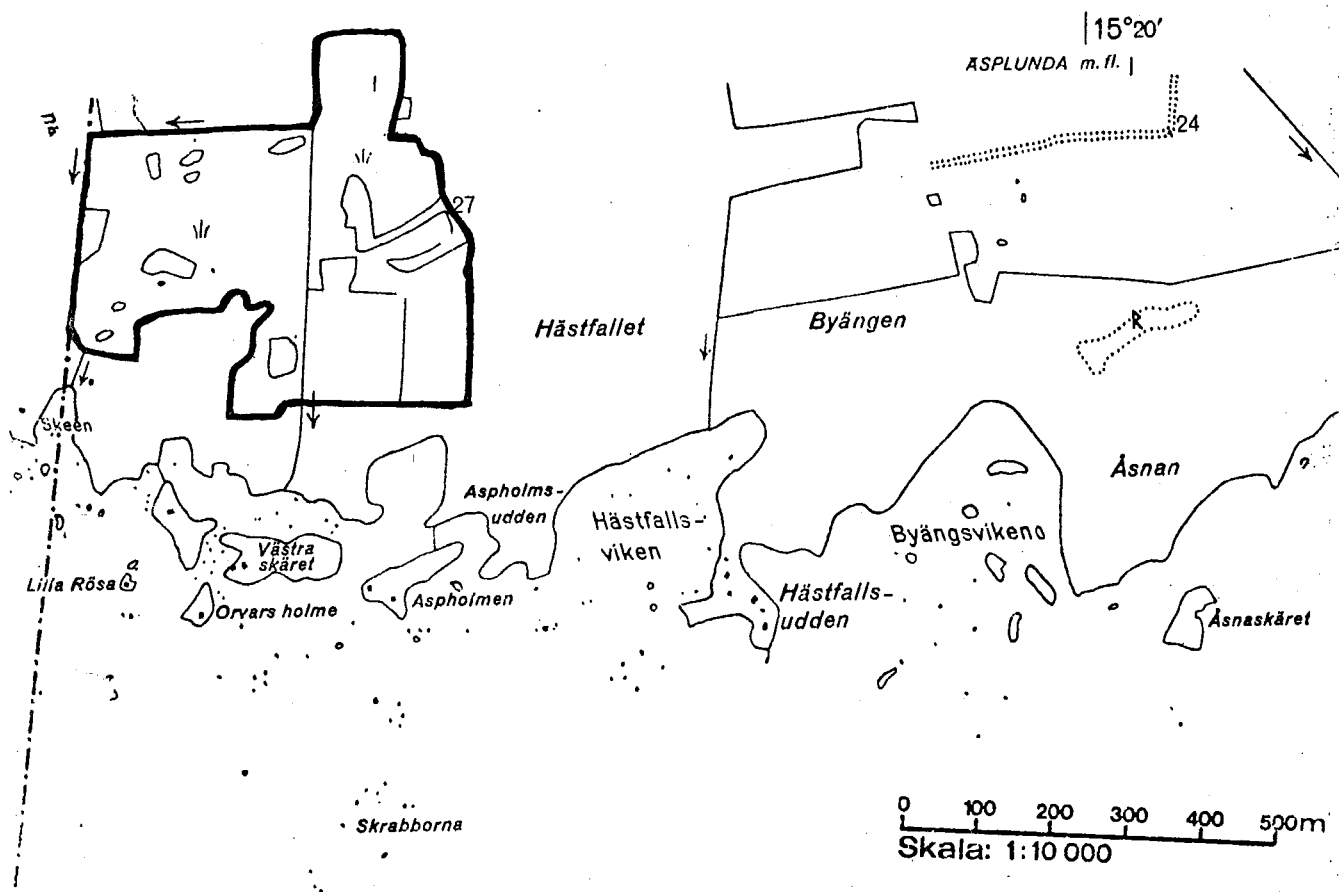
Areal: ca 17 ha

Beskrivning: Området består till övervägande del av flacka betade tuvtåtelängor med lövdungar av ek, björk och asp på blockig morän. Hagarna omges av lundskog och alstrandskog. I tuvtåtelängorna finns inslag av bl a smörblomma, brunskära och kärntistel. Området betas av nötkreatur.

Bedömning: Betesmarken är stor men utgörs till övervägande del av tuvtåtelängor. Dungarna av ek och andra lövträd är estetiskt tilltalande. Floran är relativt trivial. Området nås ej av allmän väg.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i gott skick. Fortsatt intensivt bete.

Ö 24 Solberga

Läge: Top.karta 1053 Ek.karta 10554 X = 65774 Y = 14722

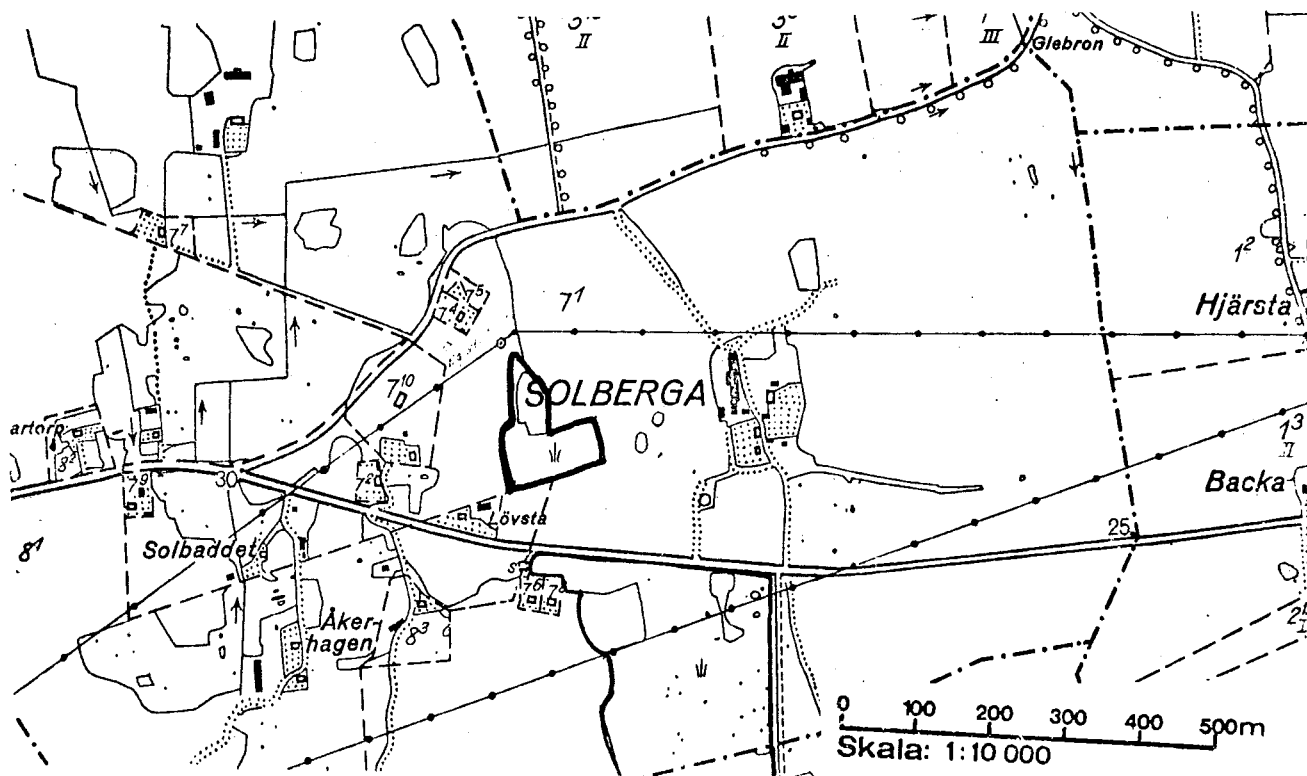
Areal: 1,5 ha

Beskrivning: Området består av en liten björk-enebacke omgiven av öppen ängsmark och i väster blandskog. Kullen är bevuxen med äldre björkar med en undervegetation av asp, rönn, en och nyponbuskar. I den högre partierna av moränkullen är floran av torrängskaraktär. De fuktigare lägre partierna av betesmarken övergår i en fuktängsvegetation med tuvtåtel som dominerande art. Hagmarken betas av kor.

Bedömning: Björk-enebacken utgör ett tilltalande och från landsväg väl synligt inslag i landskapsbilden. Arealen är liten och typen av hage relativt vanlig.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i gott skick. Fortsatt bete. Inga övriga åtgärder.

Ö 25 Aspa

Läge: Top.karta 1053 Ek.karta 10554 X = 65764 Y = 14746

Areal: ca 1,5 ha

Beskrivning: Området består av två små hagar som delas av en mindre väg. I norr och väster gränsar betesmarken till bebyggelse och i övrigt till ett öppet jordbrukslandskap. Den södra hagen har ett glest trädskikt av björk och asp med inslag av rönn och oxel. I buskskiktet finns några enbuskar. Fältskiktet är trivialt, bl a växer gulfetknopp och kärleksört i kanten på några hällar.

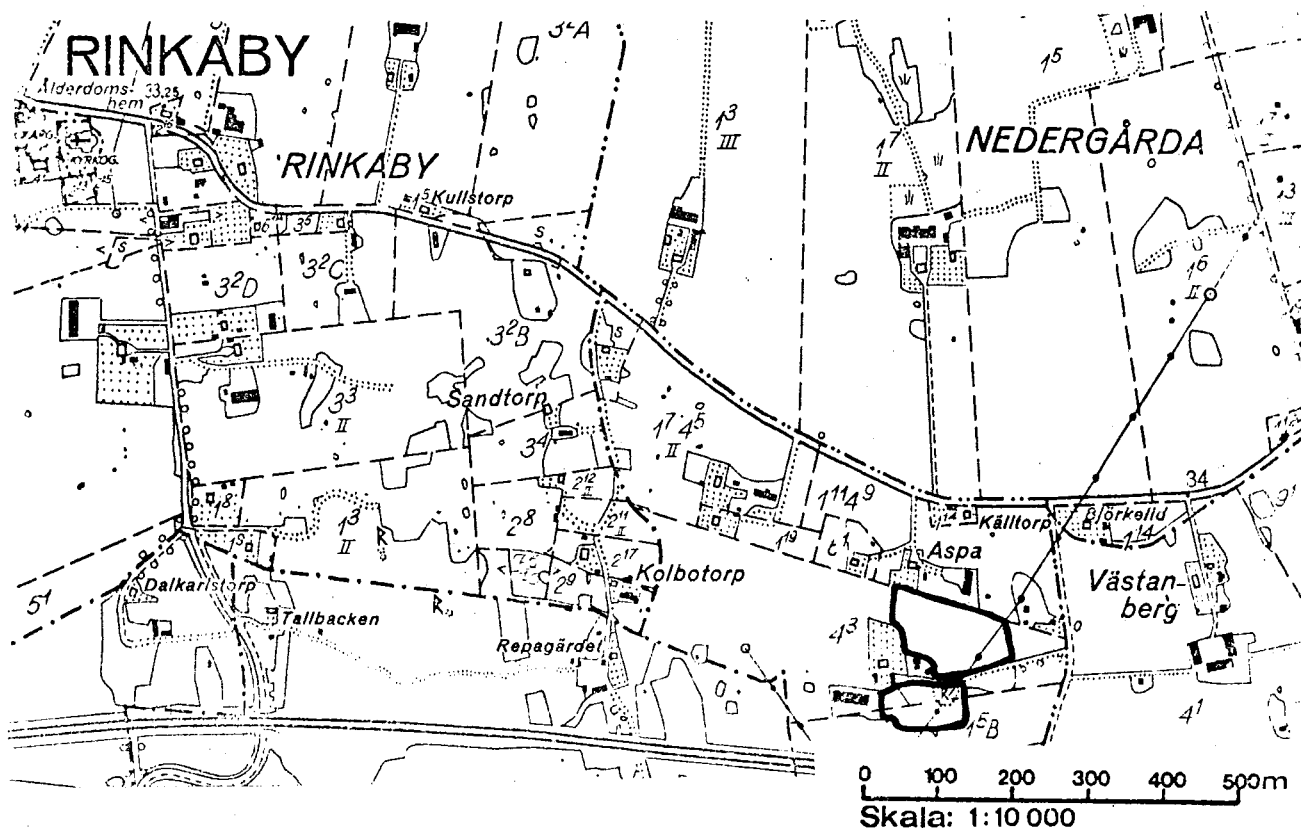
Den norra hagen består av en kuperad aspdunge med inslag av björk, oxel, rönn, ask och tall. I den norra delen går berget i dagen och i den södra delen växer spridda enar. Fältskiktet domineras av torrängsarter som kruståtel, prästkrage, liten blåklocka och kärleksört runt den öppna hällmarken.

Bedömning: Området syns väl från den starkt trafikerade landsvägen i söder. Arealen är liten och florans trivialis.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i hyfsat skick. Gallra något i trädskiktet (främst asp) i norra hagen. Tag bort lövsly inom norra hagen.

Kostnader: Gallring och röjning 10 dv

Ö 26 Nedergårda

Läge: Top.karta 1053 Ek.karta 10554 X = 65773 Y = 14745

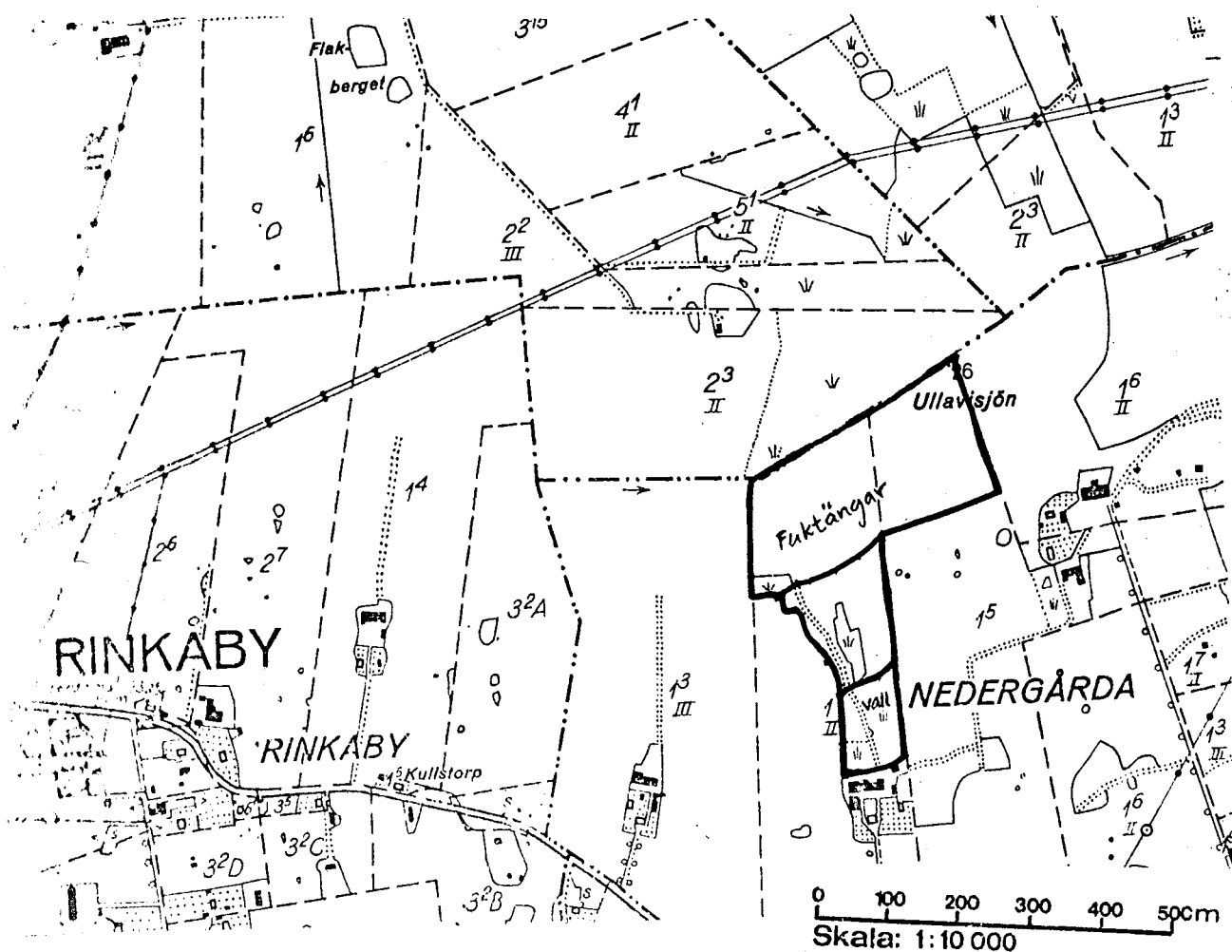
Areal: ca 3 ha hagmark och ca 5 ha fuktäng

Beskrivning: Området består av en intensivt betad tallbacke omgiven av fläck åkermark och i norr fuktiga tuvtåtel- och starrängar i f d Ullavisjön. Trädskiktet består av gamla glest stående tallar med inslag av asp, björk, gran och rönn. Marken är stenbunden och i den norra delen går berget idagen. Intill stenrösen växer buskar av fläder, nypon, krusbär och hallon. Fältskiktet består av relativt artfattig torrängsflora som troligen gödglas. Hagen övergår söderut i betad vall och norrut i fuktängar. Hela området betas av nötkreatur.

Bedömning: Den betade tallbacken utgör en ovanlig hagmarkstyp inom länet. Området är estetiskt mycket tilltalande trots liten areal.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i gott skick. Inga åtgärder förutom fortsatt bete.

Ö 27 Gäddeby

Läge: Top.karta 1054 Ek.karta 10555 X = 65757 Y = 14764

Areal: ca 18 ha varav ca 11 ha utgörs av strandskogs- och granskogsbete.

Beskrivning: Området består av flera typer av naturbetesmarker av olika karaktär. Hela ytan betas av nötdjur och gränsar i norr till åkermarker och i söder till Hjälmarsstranden.

Delområde I består av en hårt betad ek-ene-backe med mycket grova ekar och några solitära klibbalar. Fältskiktet är delvis av torrängskaraktär.

Delområde II består av relativt unga ekar, gran, björk och asp.

Delområde III består av betad granskog med gläntor och spärrvuxna gamla granar. I den nordöstra delen ligger ett mindre alkärr. I fältskiktet märks bl a mycket smultron.

Delområde IV består av tät alstrandskog som växer på landvinningsmark.

Hela området betas av kor som föredrar betesmarken ovanför den gamla stranden.

Bedömning: Området är stort och består av flera olika hagmarks-typer. Speciellt område I är tilltalande med gamla vidvuxna ekar omgivna av enar. Antagligen har bete bedrivits här under mycket lång tid. Denna typ av hagmark förekommer endast utmed Hjälmarsstranden inom länets norra halva.

Klass: 2

Åtgärder: Stängslen är i hyfsat skick.

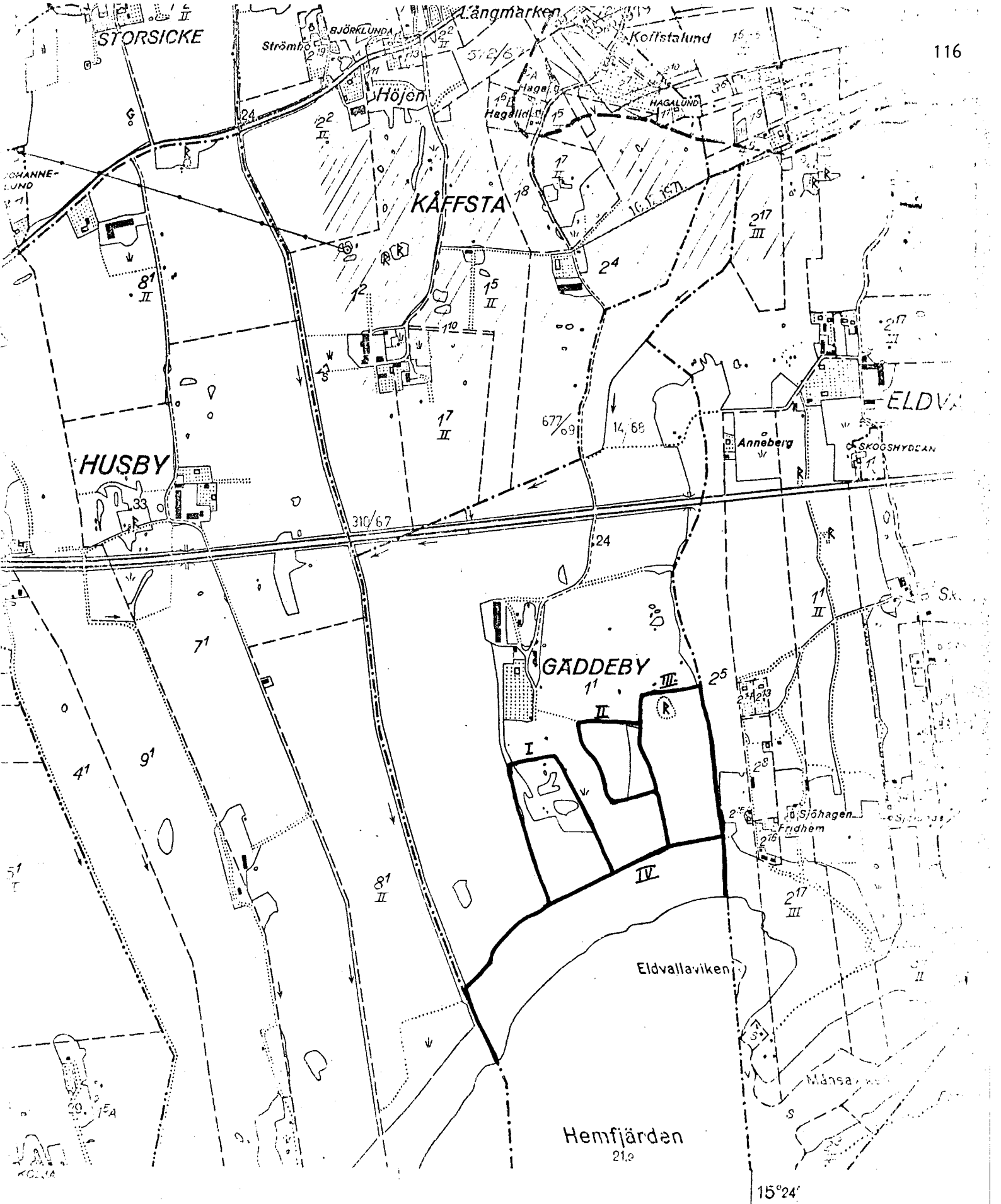
Delområde I - inga åtgärder.

Delområde II - försiktig gallring i trädskiktet, främst gran skall tas bort.

Delområde III - försiktig gallring av gran. Tag bort de döda granarna. Friställ de ekar som finns kvar i området.

Delområde IV - inga åtgärder.

<u>Kostnader:</u>	Huggning och röjning	30 dv
	Bränning	20 dv
		<hr/>
		50 dv

0 100 200 300 400 500m.
 Skala: 1:10 000

Ö 28 Skävesund

Läge: Top.karta 1054 Ek.karta 10555 X = 65753 Y = 14777

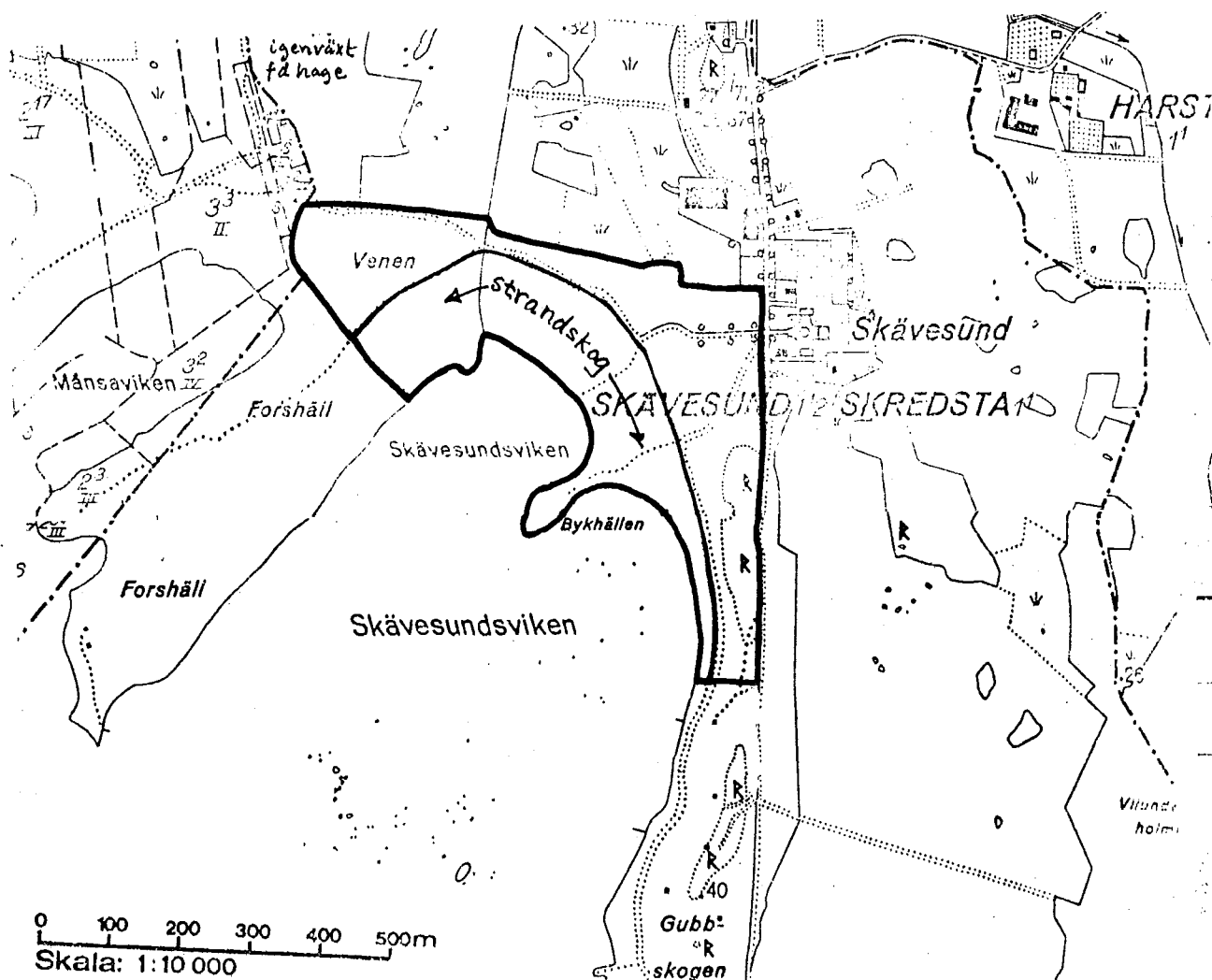
Areal: ca 11 ha

Beskrivning: Området består av ett betat åsparti mellan Hjälmarens och vägen till norra Ässundet. Hagens högre belägna delar är glest bevuxna med björk och enbuskar. Fältskiktet utgörs av torrängsvegetation. Nordvästra delen av området består av tuvtåtelängor och äldre lövträd av lönn, alm, björk, ask, ek samt klippal i ett bälte utmed stranden. I fuktigare partier dominerar älgört. Området var tidigare bevuxet med skog, men med medel från fornminnesvården har omfattande gallringar ägt rum, vilket skapat en öppen hagmark som nu betas av ett tiotal kor.

Bedömning: Hagmarken är varierad och estetiskt mycket tilltalande. Arealen är stor.

Klass: 2

Åtgärder: Fortsatt bete och upprätthållande av de öppna ytorna genom återkommande röjningar.

Ö 29 Skölv

Läge: Top.karta 1054 Ek.karta 10555 X = 65770 Y = 14778

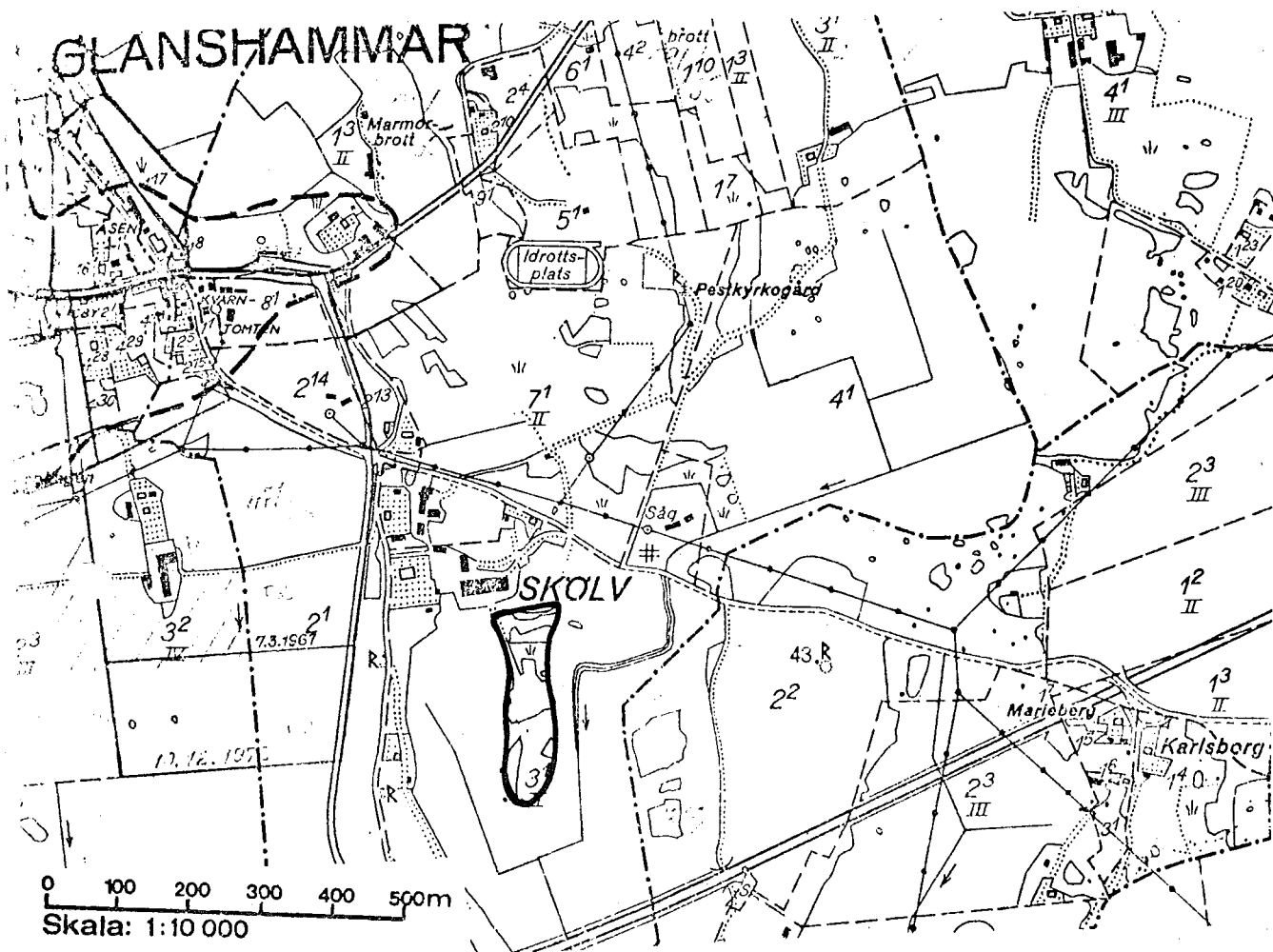
Areal: ca 2 ha

Beskrivning: Området utgörs av en moränbacke med några släta berghällar omgiven av svagt sluttande betesvallar och åkrar. I norra delen ingår en gammal trädgård med aplar och päronträd. I övrigt består trädskiktet av solitära tallar, björk, ask, rönn, hägg och sälg. I buskskiktet märks krusbär och några nyponbuskage. På den lilla backen är florin av kalkpåverkad torrängskaraktär med arter som harklöver, gulklöver brudbröd, kungsljus, svartkämpar och ängsnejlika. Området betas av ungnöt och gödslas antagligen ej med konstgödsel.

Bedömning: Hagen utgör ett tilltalande och från landsvägen i söder väl synligt inslag i landskapsbilden. Arealen är liten men florin är relativt rik.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslin är i gott skick. Inga åtgärder förutom fortsatt bete.

Ö 30 Björknäs

Läge: Top.karta 1054 Ek.karta 10555 X = 65791 Y = 14786

Areal: 2 ha

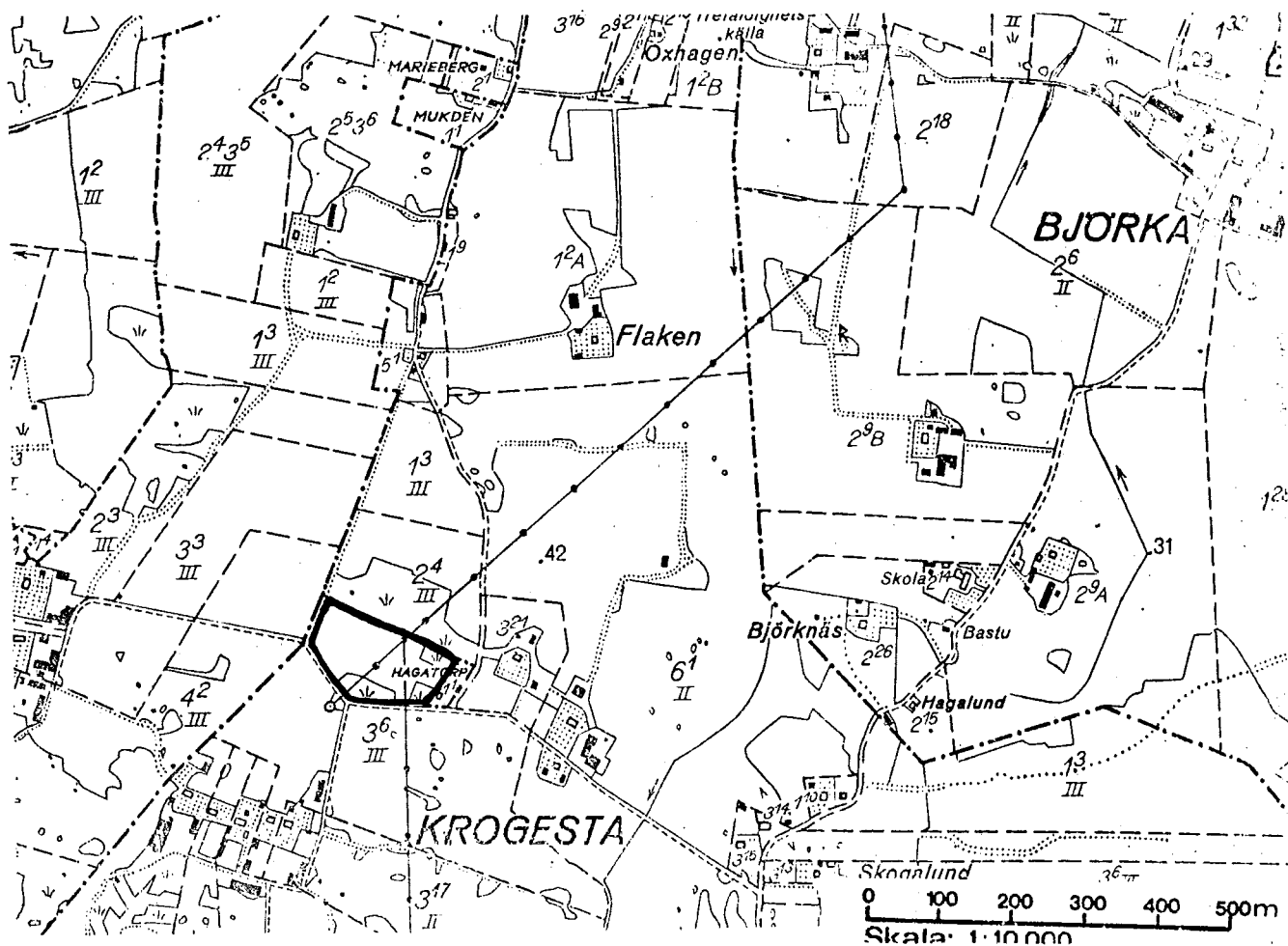
Beskrivning: Området består av betad hage av glest stående ca 100-åriga björkar med småenar, rönnar och enstaka nypon i buskskiktet. I norr gränsar området till mindre åker och i söder till allmän väg. Den södra delen av hagen har torrängskaraktär med trivial flora ex lingon, fårsvingel och stembär. Mot norr övergår vegetationen i fuktig tuvtåteläng med inslag av älgört och träjon. Hagen betas av kor. Stängslen utgörs delvis av trädgårdsgård.

Bedömning: Björkhagen utgör ett tilltalande inslag i landskapsbilden. Arealen är liten och floran trivial. Denna typ av hage är relativt vanlig i norra länsdelen.

Klass: 3

Åtgärder: Trädgårdsgården är i delvis dåligt skick. Den behöver rustas upp.

Kostnader: Lagning av gårdesgård 15 dv

Ö 31 Blyberga

Läge: Top.karta 1054 Ek.karta 10556 X = 65795 Y = 14808

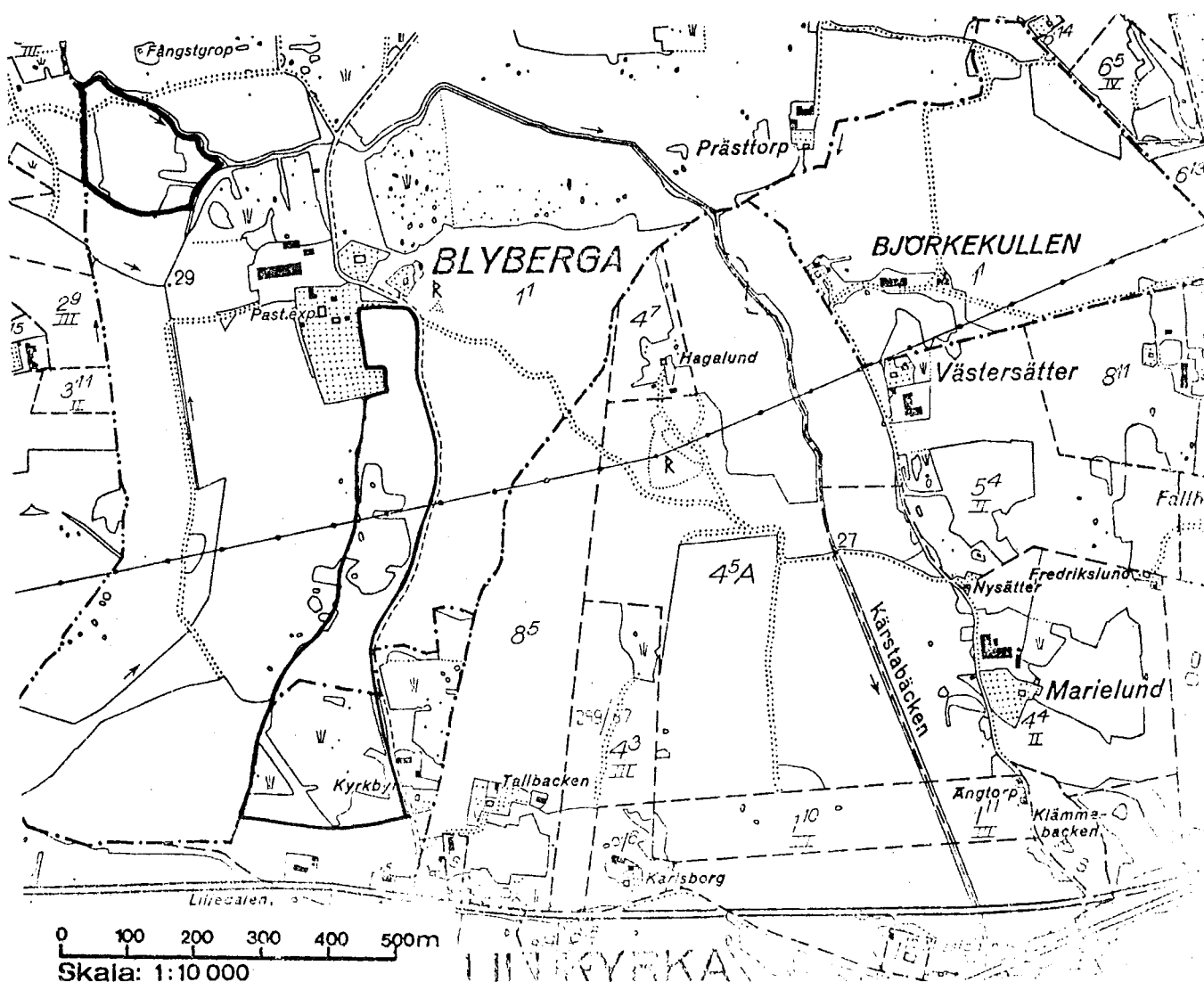
Areal: ca 2,5 ha

Beskrivning: Området består av en björkhage omgiven av öppen jordbruksmark. Trädsiktet består av glest stående gamla björkar med inslag av asp, klibbal, ung ek, rönn och hägg, speciellt i kantzonerna. I busksiktet förekommer en och nypon tillsammans med en del lövsly. Marken är relativt stenbunden och i norra delen finns kala berghällar. Fältsiktet är av trivial torrängskaraktär i områdets högre delar och i gränsen mot omgivande betesvallar dominerar tuvtåtel och älgört. Hagen betas av nötboskap.

Bedömning: Den typiska björkhagen utgör ett tilltalande inslag i landskapsbilden. Arealen är relativt liten och florans trivial.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i gott skick. Fortsatt bete.

Ö 32 Ekeberg

Läge: Top.karta 1054 Ek.karta 10556 X = 65760 Y = 14810

Areal: Delområde I ca-12 ha II ca-12 ha III-6 ha

Beskrivning: Hagmarkerna omkring Ekebergs herrgård ingår i ett typiskt herrgårdslandskap med bördiga åkermarker och betesvallar som till stor del vunnits genom Hjälmare sänkningen. Hagarna består av ekbevuxna moränkullar som sticker upp ur lerskikten. Inom Ekebergsområdet finns tre områden med naturbetesmark.

Delområde I Djurgården ca 12 ha. Området är i norra delen nästan helt fritt från träd medan de centrala delarna har en betespräglad lövskog med ett överbestånd av gammal spärrvuxen ek varav 4 st är fridlysta. I söder och öster övergår betesmarken i täta strandskogar av al och björk. I den norra delen förekommer rikligt med en i buskskiktet. De torrare partierna har en torrängsvegetation med inslag av täta bestånd av nässlor. De lägre partierna har fuktängsvegetation av tuvtåtel och mycket älgört. Området betas extensivt av ungnöt.

Delområde II Äsphagen. Området består av moränkullar med dungar av ca 100-årig ek. Fältskiktet är av torrängskaraktär. Mellan ekdungarna består vegetationen av öppna tuvtåtelängar. Hela området är gödslat kontinuerligt. Buskskikt saknas. Hela arealen betas intensivt.

Delområde III Oxhagen. Området består av ett gammalt bestånd av grova spärrvuxna ekar och en yngre generation av gran och björk. I buskskiktet förekommer rikligt med enbuskar. I den sydvästra halvan av hagen dominerar öppna fuktängar av tuvtåtel och älgört. Norr om betesmarken tar granskogen vid och i söder utbreder sig det öppna beteslandskapet. Området betas av hästar.

Bedömning: Området utgör delar av ett vidsträckt beteslandskap väster om Ekebergs herrgård. Arealen är mycket stor och de betade öppna ekhagarna utgör ett typiskt och estetiskt mycket tilltalande inslag i herrgårdslandskapet. Hagmarksområdet utgör ett av några liknande områden utmed norra Hjälmarstranden.

Klass: 2

Åtgärder: Alla delområden har bra stängsel.

Delområde I ökat betestryck är önskvärt samt återkommande röjningar för att förhindra expansion av lövsly i de öppna ytorna.

Delområde II fortsatt intensivt bete.

Delområde III kraftig gallring av gran och björk, friställ ekarna. Tag bort lövsly inom de områden som gallras.

<u>Kostnader:</u> Gallring och röjning	20 dv
Bränning	20 dv
	<hr/>
	40 dv

Stora Allerud

Lilla Allerud

1431 II

Trunhem

18

13 II

1431 II

Ängskogen

210

21 III

19

29

Ekholmen

25

28

10

STICKSJÖ

Osterängen

12

Södalen &

Östra viken

Såg

Hyddan

Oxhagen

III

Asphagen

II

EKEBERG

Ekeberg

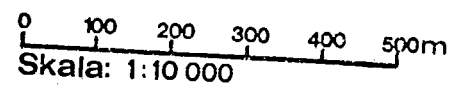
Ekbacken

strandskog

I

Djurgården

strandskog

Ö 33 Fogdegården

Läge: Top.karta 1054 Ek.karta 10556 X = 65795 Y = 14843

Areal: ca 8 ha björk-enhage och ca 10 ha rent skogsbete.

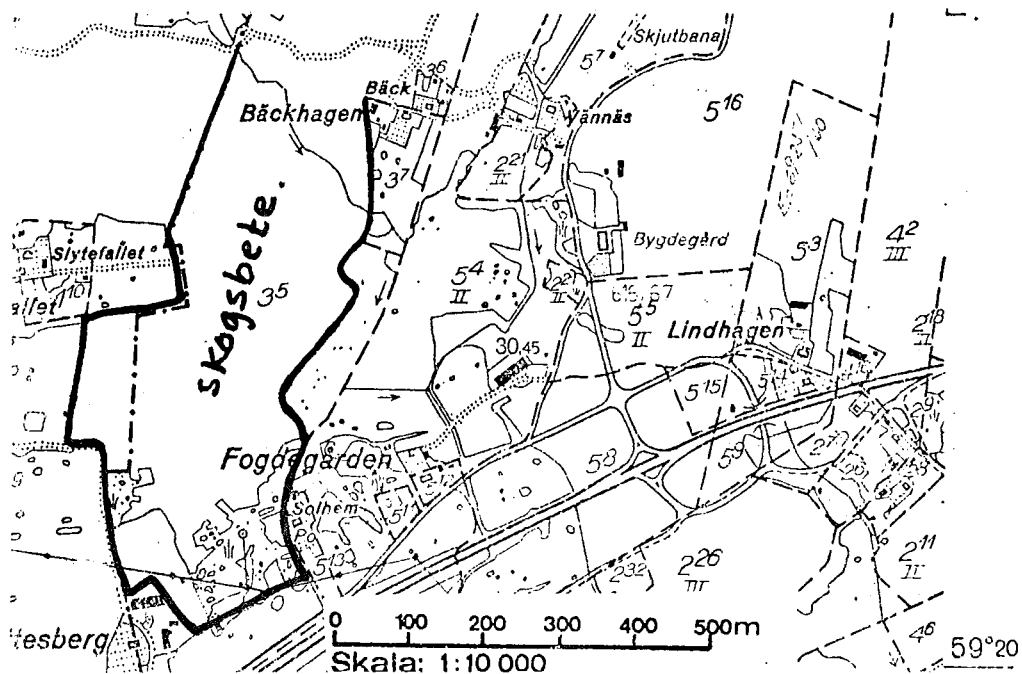
Beskrivning: Området utgörs av ett stort betesområde med öppna björk-enhagar och barrskog. Den södra halvan av området gränsar till öppen åkerbygd och syns väl från den hårt trafikerade E3-E18. Den norra halvan gränsar till barrskog. De sydvästra, södra och östra delarna av betesmarken består av gles ängsbjörkskog med stort inslag av välväxta enar i buskskiktet. Fältskiktet är här av torrängstyp med arter som kruståtel, brudbröd, blåsuga, stembär, mycket smultron, stor och liten blåklocka, prästkrage m fl. Mindre partier av något fuktigare tuvtåteläng förekommer också. Inom skogsdelen dominerar gran och tall med inslag av björk och i fuktiga delar alkärnskog. Även i skogsdelen är det gott om smultron. Området betas av nötkreatur. En stor del av hagen är inhägnad med träd- och stengärdesgårdar.

Bedömning: Den omväxlande björkhagen i områdets södra del utgör ett väl synligt och mycket tilltalande inslag i landskapsbilden. Arealen är stor och områdets flora är ej påverkad av upprepad konstgödning.

Klass: 2

Åtgärder: Trädgårdesgårdarna kräver kontinuerlig skötsel. Taggtrådsstängslan är i gott skick. De öppna björkhagedelarna behöver ej åtgärdas. Den centrala och norra delen barrskog skulle behöva gallras kraftigt på främst gran för att utöka de öppna delarna och gynna fältskiktet.

<u>Kostnader:</u> Översyn av stängsel	10 dv
Gallring, röjning och bränning i barrskogsdelen	50 dv
	<hr/> 60 dv

Ö 34 Slyte

Läge: Top.karta 1054 Ek.karta 10556, 10557 X = 65780
Y = 14850

Areal: ca 12 ha betesmark varav ca 3 ha utgörs av hagmark.

Beskrivning: Området utgörs av betad tät blandskog med några mindre partier av hagmarkskaraktär i den östra delen. Betesmarken gränsar i väster till väg och bebyggelse, i söder till alkärrstrandskog och i övrigt till åkrar. Den största delen av området består av relativt fuktig skog av björk, asp, al och gran med en underväxt av brakved, hägg, rönn m fl buskar. Marken är kraftigt skuggad och i fältskiktet växer här bl a nässlor, älgört, kärrviol och grenrör.

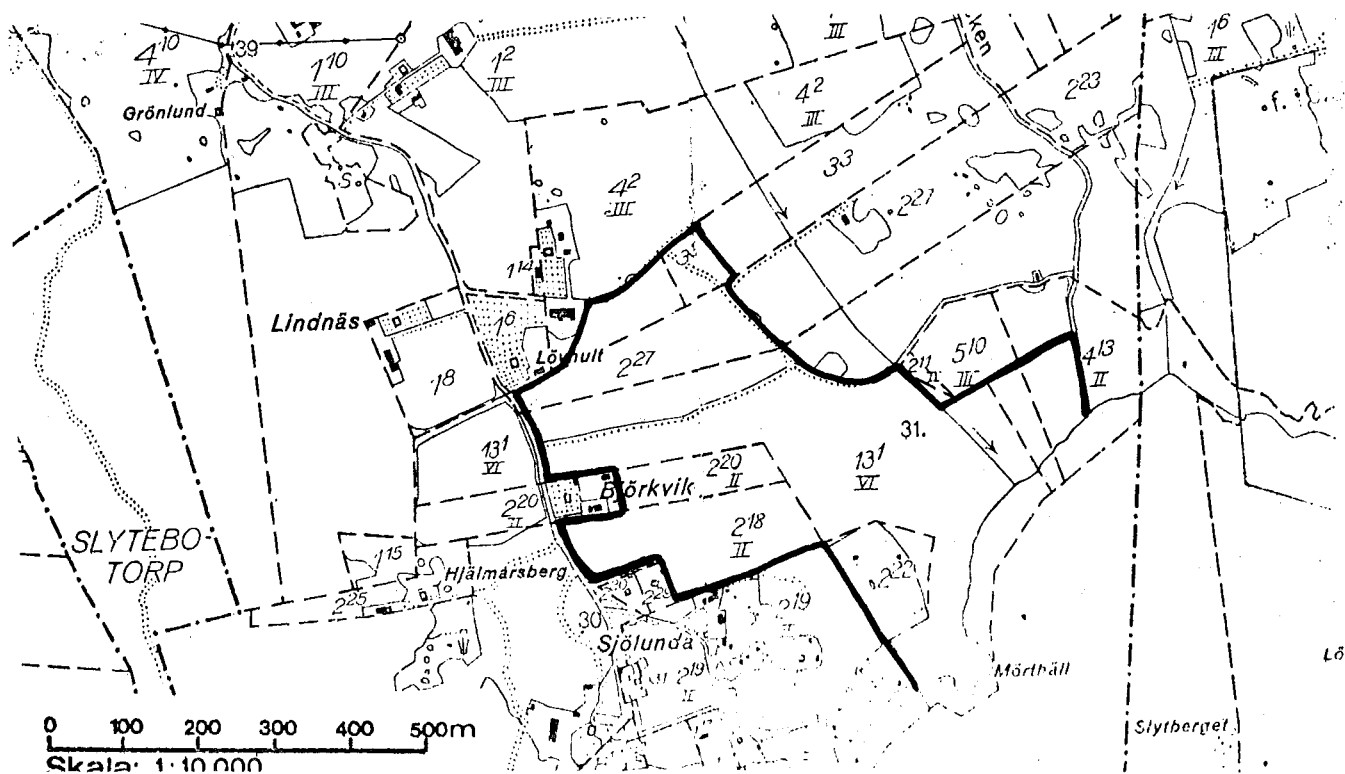
Vegetationen i de öppnade torrare partierna i östra delen utgörs av björk-ekskog med inslag av lind, alm och ask. I buskskiktet växer en, rönn och hassel. Floran är här av torrängskaraktär. På flera ställen går berget i dagen. Området betas av kor ända ut mot stranden, genom hagen löper en traktorväg.

Bedömning: De små öppnare partierna med ek, björk och en i områdets östra del utgör ett tilltalande inslag i landskapsbilden.

Klass: 3

Åtgärder: Stängslen är i gott skick. Røj bort sly och unga alar och aspar i områdets öppnare östra del.

<u>Kostnader</u> : Røjning	15 dv
Bränning	10 dv
	25 dv

Ö 35 Götarsvik

Läge: Top.karta 1054 Ek.karta 10557

Areal: Tegelugnshagen 10 ha, övriga betesmarker söder och väster och herrgården ca 35 ha.

Beskrivning: Området utgörs av ett typiskt herrgårdslandskap med stora åkrar, öppna betesmarker och ädelövträdsdominerade hagar. Beteslandskapet gränsar i öster och söder mot Hjälmarén, i norr mot öppna åkrar, herrgården och sommarstugebebyggelse och i väster mot blandskog.

Delområde I Tegelugnshagen utgörs av småkuperad gammal ekdominerad hage med inblandning av ask, björk, gran och klippal. I buskskiktet växer stora enar. Fältskiktet domineras i söder av öppen fuktig tuvåtäläng och i den centrala och norra delen av gräsdominerad torräng med bl a kärleksört runt de fina hållarna. Området betas av nötkreatur.

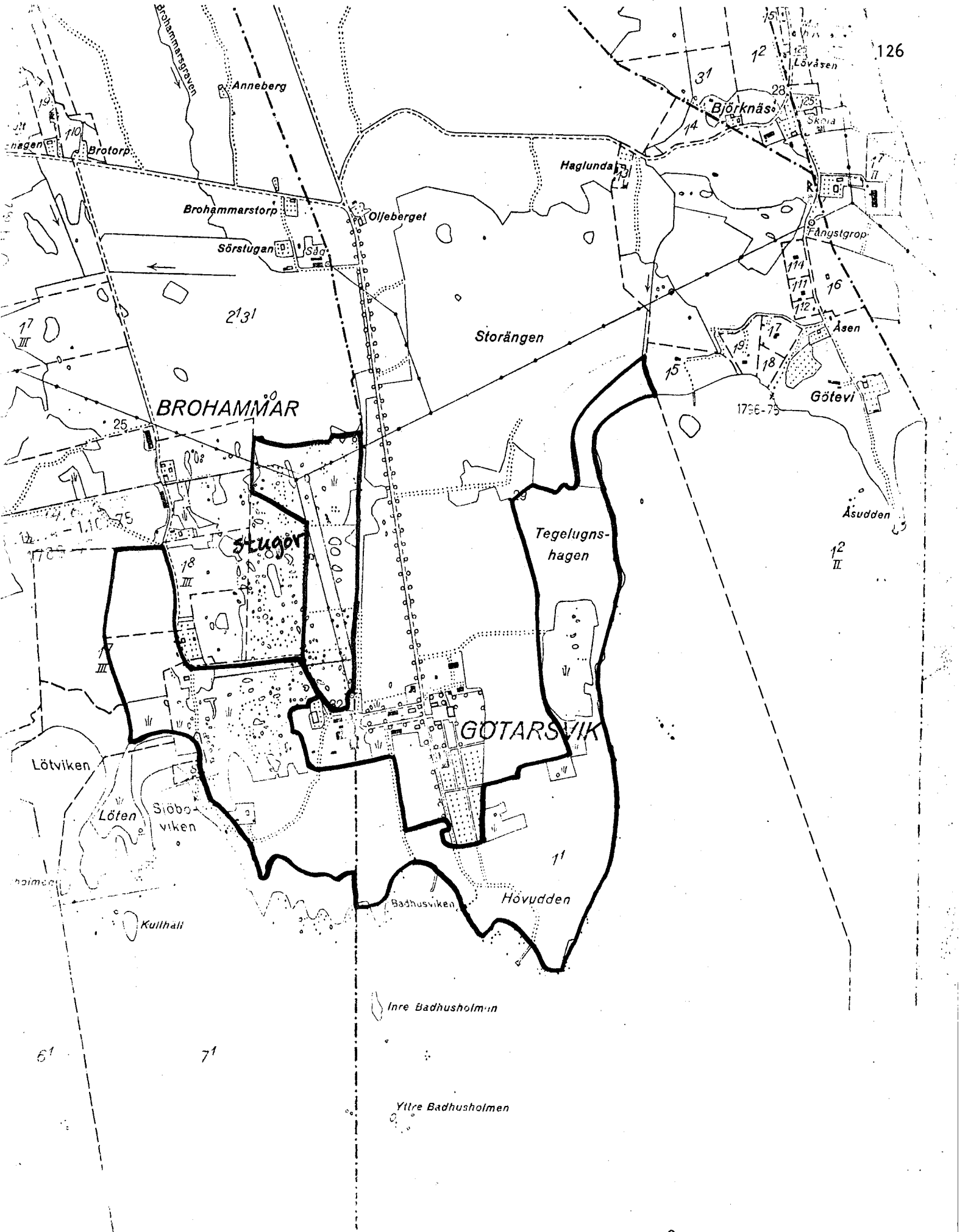
Delområde II Betesmarkerna söder och väster om herrgården. Området utgörs i norr av öppen gräsmark på flack stenbunden mark. Fältskiktet domineras av tuvåtäl och insådda vallväxter ex timotej. Den västra och södra delen utgörs av små kuperad torrängsmark med flera hållar och dungar av björk, asp, rönn, hägg, ek, ask, hassel, gran och en. Fältskiktet domineras av tuvåtäl, krusåtäl, örnbräken och träjon. En del lövsly och stubbskott har kommit upp efter omfattande röjningar av skogsvårdsstyrelsen för flera år sedan. På landvinningsmarken mellan sjön och den gamla strandlinjen växer gles björkdominerad lövskog. Stranden är stenig och nästan fri från vass på de södra uddarna. Hela området betas av får.

Bedömning: Det omväxlande beteslandskapet runt Götarsviks herrgård utgör ett mycket tilltalande inslag i landskapsbilden (speciellt Tegelugnshagen). Arealen är mycket stor och rymmer flera olika hagmarkstyper.

Klass: 1

Åtgärder: Stängslen är i hyfsat skick. Hagarna i söder behöver röjas igenom på mindre mängder sly. I den nordvästra hagen bör granbeståndet gallras i kanten för att de grova fina enarna skall klara sig. Här behövs också helt nya stängsel, ca 650 m.

<u>Kostnader:</u> Stängselarbeten	15 dv
Röjning och bränning	50 dv
	<hr/>
	65 dv

Ö 36 Grythem

Läge: Top.karta 1054 Ek.karta 10557

Areal: ca 8 ha hagmark

Beskrivning: Hagarna och skogsbetesmarken ingår i ett småskaligt jordbrukslandskap med osymmetriska åkertegar, odlingsrösen och stengärdesgårdar. Vegetationen är mosaikartad och artrik med lövpartier av björk, rönn, hägg, al, sälg, ek, hassel, asp, nypon, olvon, brakved och enbuskar mellan granskog och öppna åkrar eller betesmarker. De öppna hagarna utgörs av både torräng och tuvtåteläng på relativt stenbunden mark. I buskskiktet växer enar, något nypon och lövsly som expanderar från omgivande skogsmark. I de öppna hagarna domineras trädskiktet av björk, ung ek och klibbal. De olika områdena betas av nötkreatur.

Bedömning: Området utgörs av flera mindre hag- och betesmarker som ingår i ett småskaligt och estetiskt mycket tilltalande kulturlandskap. Arealerna öppen hagmark är relativt små. Hagarnas värde ligger i att de ingår som en del av ett "gammaldags" orationellt jordbrukslandskap.

Klass: 2

Åtgärder: Stängslen inom de olika betesyterna är i dåligt skick och behöver ses över. Tag bord sly av asp, björk och al som expanderar ut på de öppna ytorna. I skogsbetesdelarna blir åtgärderna av skogsvårdande karaktär.

<u>Kostnader:</u> Stängselöversyn	30 dv
Röjning och bränning	50 dv
	<hr/>
	80 dv

